ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τρίτο τμήμα)

της 16ης Δεκεμβρίου 2010 *

Στην υπόθεση T-19/07,

Systran SA, με έδρα το Παρίσι (Γαλλία),

Systran Luxembourg SA, με έδρα το Λουξεμβούργο (Λουξεμβούργο),

εκπροσωπούμενη από τους J.-P. Spitzer και E. De Boissieu, δικηγόρους,

ενάγουσες,

κατά

Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκπροσωπούμενης αρχικώς από την E. Montaguti και τον F. Benyon και στη συνέχεια από τον E. Traversa και την E. Montaguti, επικουρούμενους από τους A. Berenboom και M. Isgour, δικηγόρους,

εναγομένης,

που έχει ως αντικείμενο αγωγή αποζημιώσεως λόγω βλάβης που ισχυρίζονται ότι υπέστησαν οι ενάγουσες εξαιτίας παράνομων πράξεων που διαπράχθηκαν κατόπιν προσκλήσεως της Επιτροπής για την υποβολή προσφορών σχετικά με τη συντήρηση και τον γλωσσικό εμπλουτισμό του συστήματός της αυτόματης μεταφράσεως,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους J. Azizi, πρόεδρο, E. Cremona και S. Frimodt Nielsen (εισηγητή), δικαστές,

γραμματέας: T. Weiler, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 27ης Οκτωβρίου 2009,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

I — *Επί των διαφόρων εκδόσεων του λογισμικού Systran*

1 Επιβάλλεται η διάκριση μεταξύ τεσσάρων εκδόσεων του λογισμικού αυτόματης μεταφράσεως Systran (αποκαλούμενου και «συστήματος Systran»):

— της αρχικής εκδόσεως (στο εξής: Systran Mainframe), η οποία δημιουργήθηκε το 1968 από τον P. Toma και διατέθηκε στο εμπόριο από την εταιρία World Translation Center, Inc. (WTC), με έδρα την Καλιφόρνια, καθώς και από άλλες συνδεδεμένες με αυτήν εταιρίες (στο εξής, από κοινού: όμιλος WTC),

— της εκδόσεως που χρησιμοποιήθηκε αρχικώς από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (στο εξής: EC-Systran Mainframe), η οποία αποτέλεσε το αντικείμενο σειράς συμβάσεων που συνήφθησαν από το 1975 έως 1987 μεταξύ του ομίλου WTC και της Επιτροπής, μιας άλλης σειράς συμβάσεων μεταξύ της Επιτροπής και παρόχων υπηρεσιών και μιας τρίτης σειράς συμβάσεων μεταξύ του ομίλου Systran (ο οποίος εξαγόρασε τον όμιλο WTC) και της Επιτροπής,

— της νέας εκδόσεως (στο εξής: Systran Unix), η οποία δημιουργήθηκε από την πρώτη ενάγουσα Systran SA (στο εξής: Systran), μετά την εξαγορά του ομίλου WTC το 1986, προκειμένου να λειτουργεί στα περιβάλλοντα Unix και Windows· ο όμιλος Systran άρχισε να αναπτύσσει την εν λόγω έκδοση από το 1993,

— της νέας εκδόσεως που χρησιμοποιείται από την Επιτροπή (στο εξής: EC-Systran Unix), η οποία αποτέλεσε το αντικείμενο συμβάσεως που συνήφθη το 1997 μεταξύ της δεύτερης ενάγουσας Systran Luxembourg SA (στο εξής: Systran Luxembourg) και της Επιτροπής.

II — *Ιστορικό των σχέσεων μεταξύ των διαδίκων*

2 Το ιστορικό της συμβατικής σχέσεως μεταξύ των διαδίκων, του ομίλου WTC και στη συνέχεια του ομίλου Systran που τον εξαγόρασε, αφενός, και της Επιτροπής, αφετέρου, είναι αναγκαίο προκειμένου να προσδιοριστεί η έκταση των δικαιωμάτων κυριότητας και χρήσεως που συνδέονται με τις διάφορες εκδόσεις του λογισμικού Systran που έχει χρησιμοποιήσει η Επιτροπή, ήτοι του EC-Systran Mainframe και, στη συνέχεια, του EC-Systran Unix. Η Επιτροπή επικαλείται το ιστορικό αυτό προκειμένου να υποστηρίξει ότι η βάση της κρινομένης αγωγής είναι συμβατική, ενώ οι ενάγουσες επισημαίνουν ότι καμία από τις συμβάσεις αυτές, τις οποίες εξάλλου δεν επικαλούνται οι ίδιες, δεν ασκεί επιρροή στα δικαιώματά τους πνευματικής ιδιοκτησίας και στην αγωγή.

Α — *Πρώτη περίοδος: από το Systran Mainframe στο EC-Systran Mainframe*

3 Οι διάδικοι συμφωνούν ότι δημιουργός του λογισμικού αυτόματης μεταφράσεως Systran είναι ο P. Toma και ότι οι εταιρίες του ομίλου WTC ήταν αποκλειστικές κυρίες της εκδόσεως Systran Mainframe του λογισμικού αυτού.

1. Αρχικές συμβάσεις μεταξύ του WTC (και άλλων εταιριών) και της Επιτροπής

4 Στις 22 Δεκεμβρίου 1975, η WTC και η Επιτροπή υπέγραψαν σύμβαση σχετικά, αφενός, με την εγκατάσταση και την ανάπτυξη του συστήματος αυτόματης μεταφράσεως Systran από την αγγλική προς τη γαλλική γλώσσα και, αφετέρου, με την εξ αρχής ανάπτυξη του συστήματος αυτόματης μεταφράσεως Systran από τη γαλλική προς την αγγλική γλώσσα (στο εξής: αρχική σύμβαση).

5 Το άρθρο 1, πρώτο εδάφιο, της αρχικής συμβάσεως, με τίτλο «Αντικείμενο», έχει ως εξής:

«Ο Αντισυμβαλλόμενος αναλαμβάνει για λογαριασμό της Επιτροπής την περαιτέρω ανάπτυξη του συστήματός του αυτόματης μεταφράσεως SYSTRAN από την αγγλική στη γαλλική γλώσσα (στο εξής: Βασικό Σύστημα) και την εξ αρχής ανάπτυξη ενός συστήματος αυτόματης μεταφράσεως SYSTRAN από τη γαλλική στην αγγλική γλώσσα».

6 Το άρθρο 3 της αρχικής συμβάσεως, με τίτλο «Αμοιβή», αναφέρει τα εξής:

«Ως αντιπαροχή για τις εργασίες που θα πραγματοποιηθούν βάσει της παρούσας συμβάσεως, η Επιτροπή θα καταβάλει στον Αντισυμβαλλόμενο το ποσό των 161 800 [αμερικανικών] δολαρίων (USD) ως εξής:

[…]

Το ποσό αυτό περιλαμβάνει αποζημίωση για την παραχώρηση του δικαιώματος χρήσεως του Βασικού Συστήματος καθ' όλο το χρονικό διάστημα που καλύπτει η σύμβαση. Συμφωνείται ότι το εν λόγω ποσό πρέπει να καλύπτει όλα τα έξοδα στα οποία θα υποβληθεί ο Αντισυμβαλλόμενος για την εκτέλεση της παρούσας συμβάσεως, συμπεριλαβανομένων των εξόδων προσωπικού, του χρόνου χρήσεως ηλεκτρονικού υπολογιστή, των εξόδων μετακινήσεως και των εξόδων προμηθειών.»

7 Το άρθρο 4 της αρχικής συμβάσεως, με τίτλο «Χρήση του συστήματος μετά τη λήξη της συμβάσεως», έχει ως εξής:

«a) Τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν ότι τα δικαιώματα επί του συστήματος όπως έχει κατά την ημερομηνία λήξεως της συμβάσεως (στο εξής: Τροποποιημένο Σύστημα), καθώς και επί των εγγράφων που συνδέονται με αυτό, παραχωρούνται από τον Αντισυμβαλλόμενο στην Επιτροπή σε περιορισμένη βάση, ήτοι αποκλειστικά για τις ανάγκες της ίδιας της Επιτροπής και για παρόμοιες ανάγκες των δημόσιων αρχών των κρατών μελών της Κοινότητας και μόνον για τους σκοπούς της μεταφράσεως από την αγγλική προς τη γαλλική και από τη γαλλική προς την αγγλική γλώσσα, χωρίς χρονικό περιορισμό. […]

b) Εάν, μετά την εκτέλεση της παρούσας συμβάσεως, η Επιτροπή επιθυμεί να συνεχίσει την ανάπτυξη, με δικά της μέσα ή μέσω τρίτου, του Τροποποιημένου Συστήματος, εφαρμόζοντάς το και σε άλλα ζεύγη γλωσσών της Κοινότητας, θα καταβάλλει στον Αντισυμβαλλόμενο κατ' αποκοπήν ποσό που δεν θα υπερβαίνει τα 100 000 USD για το πρώτο ζεύγος γλωσσών και τα 80 000 USD για καθένα από τα

επόμενα ζεύγη, ή 200 000 USD για κάθε συνδυασμό που θα περιλαμβάνει μια νέα γλώσσα. Τα ποσά αυτά καλύπτουν το δικαίωμα της Επιτροπής να χρησιμοποιεί αποκλειστικά και ελεύθερα το αναπτυγμένο Τροποποιημένο Σύστημα χωρίς χρονικό περιορισμό.

Εξάλλου, εάν, μετά την εκτέλεση της παρούσας συμβάσεως, η Επιτροπή επιθυμεί να ζητήσει από τον Αντισυμβαλλόμενο περαιτέρω ανάπτυξη του Τροποποιημένου Συστήματος με την εφαρμογή και άλλου ζεύγους γλωσσών, θα του καταβάλει κατ' αποκοπήν ποσό που δεν θα υπερβαίνει τα 25 000 USD για το πρώτο ζεύγος και τα 20 000 USD για κάθε επόμενο ζεύγος ή 50 000 USD για κάθε συνδυασμό που θα περιλαμβάνει μια νέα γλώσσα.

c) Ο Αντισυμβαλλόμενος έχει το δικαίωμα να χρησιμοποιεί για λογαριασμό του και για τους δικούς του σκοπούς το Τροποποιημένο Σύστημα, όπως αυτό αναπτύχθηκε στο πλαίσιο της παρούσας συμβάσεως και των συμβάσεων περαιτέρω αναπτύξεως με εφαρμογή άλλων ζευγών γλωσσών, όπως εξειδικεύεται στο στοιχείο b, δεύτερο εδάφιο, με εξαίρεση τα λεξικά που έχουν δημιουργηθεί ειδικά για την Επιτροπή. Η πρόσβαση στις βάσεις ορολογίας θα επιτρέπεται στον Αντισυμβαλλόμενο κατά περίπτωση, αντί ετήσιων δικαιωμάτων μισθώσεως που δεν θα υπερβαίνουν το 20 % του κόστους· οι βάσεις ορολογίας θα τίθενται δωρεάν στη διάθεση του Αντισυμβαλλόμενου μόνον προς επίδειξη.»

8 Σύμφωνα με το άρθρο 5, στοιχείο f, της αρχικής συμβάσεως, το εφαρμοστέο στη σύμβαση δίκαιο ήταν το δίκαιο του Λουξεμβούργου και αρμόδια σε περίπτωση διαφοράς ήταν τα δικαστήρια του Λουξεμβούργου.

9 Κατόπιν της αρχικής συμβάσεως, η Επιτροπή συνήψε από το 1976 έως το 1987 με τις εταιρίες του ομίλου WTC σειρά συμβάσεων, με σκοπό, αφενός, τη βελτίωση του συστήματος Systran και, αφετέρου, την ανάπτυξη νέων ζευγών γλωσσών (δηλαδή συνολικά εννέα ζευγών γλωσσών).

10 Εξάλλου, η Επιτροπή συνήψε με διάφορες εταιρίες εκτός του ομίλου WTC, οι οποίες δεν ήταν συμβαλλόμενες στην ως άνω σύμβαση, συμβάσεις που τους παρείχαν την άδεια να χρησιμοποιούν το σύστημα Systran προς όφελος των δημόσιων υπηρεσιών

των κρατών μελών και των οργάνων των Κοινοτήτων. Σε μια από τις συμβάσεις αυτές, την αποκαλούμενη «Πρωτόκολλο συμφωνίας τεχνικής συνεργασίας», η οποία συνήφθη στις 18 Ιανουαρίου 1985 με τη γαλλική εταιρία Gachot SA, η Επιτροπή επισήμανε ότι «τα λογισμικά και λεξικά του συστήματος Systran [παρέμεναν] στην κυριότητα της Επιτροπής» (άρθρο 4, με τίτλο «Δικαιώματα χρήσεως»). Σε εφαρμογή του εν λόγω πρωτοκόλλου συμφωνίας, η Επιτροπή παρείχε στην εταιρία Gachot την άδεια να εκμεταλλεύεται «το σύστημά της αυτόματης μεταφράσεως Systran προς όφελος των οργανισμών του ευρωπαϊκού δημόσιου τομέα» και, ως αντάλλαγμα, η εταιρία Gachot παρείχε στην Επιτροπή στοιχεία σχετικά με την ποιότητα των παραγόμενων μεταφράσεων, τα οποία θα της επέτρεπαν να βελτιώσει την απόδοση του συστήματος (άρθρο 1 με τίτλο «Αντικείμενο»). Η συνεργασία μεταξύ της Επιτροπής και της εταιρίας Gachot δεν ήταν χρηματοδοτούμενη (άρθρο 3 με τίτλο «Έξοδα»).

2. Σύμβαση συνεργασίας μεταξύ του ομίλου Systran και της Επιτροπής

11 Με σειρά συμβάσεων που υπεγράφησαν από τον Σεπτέμβριο του 1985 και εντεύθεν, η εταιρία Gachot εξαγόρασε τις εταιρίες του ομίλου WTC, οι οποίες ήταν κυρίες της τεχνολογίας Systran και της εκδόσεως Systran Mainframe, και, κατόπιν της εξαγοράς αυτής, μετονομάστηκε σε Systran.

12 Με επιστολή της 2ας Φεβρουαρίου 1987, την οποίαν απηύθυνε ο γενικός διευθυντής της γενικής διευθύνσεως (ΓΔ) «Τηλεπικοινωνίες, βιομηχανία της πληροφορίας και καινοτομία» προς την εταιρία Gachot, η Επιτροπή έθεσε διάφορα ερωτήματα, οι απαντήσεις στα οποία δόθηκαν με επιστολή της 5ης Φεβρουαρίου 1987:

«Ερώτημα 1: Είναι ο κ. Gachot σε θέση να αποδείξει ότι είναι πράγματι (ο ίδιος ή η εταιρία Gachot […]) κύριος ή έχων την πλειοψηφία μέτοχος των εταιριών WTC και Systran Institut και ότι αναλαμβάνει κάθε υποχρέωση που υπέχουν οι εταιρίες του έναντι της Επιτροπής;»

«Απάντηση: Η εταιρία μας έχει πράγματι εξαγοράσει το σύνολο των μετοχών [του P.] Toma στις εταιρίες WTC και Latsec, αφενός, και το 76 % των μετοχών του Systran Institut, αφετέρου. Είμαστε, επομένως, πλήρως εξουσιοδοτημένοι να ομιλούμε εκ μέρους του συνόλου του Ομίλου και να τον εκπροσωπούμε έναντι της Επιτροπής.»

«Ερώτημα 2: Τι θα συμβεί με τις εν λόγω υποχρεώσεις αν ο κ. Gachot (ή [η εταιρία] Gachot) απολέσουν την κυριότητα (ή την πλειοψηφία των μετοχών) των εταιριών αυτών; Δεσμεύεται ο κ. Gachot να εξασφαλίσει την εκπλήρωση των υποχρεώσεων αυτών από τους μελλοντικούς αγοραστές;»

«Απάντηση: Καμία εκχώρηση δεν προβλέπεται. Αντιθέτως, ο όμιλός μας ακολουθεί πολιτική συνεχούς αναπτύξεως στον τομέα αυτόν. Εξάλλου, η Επιτροπή δεν θα έπρεπε να ανησυχεί για το ζήτημα αυτό, δεδομένου ότι οι συμβάσεις έχουν συναφθεί μεταξύ της WTC και της Επιτροπής, ήτοι μεταξύ νομικών προσώπων, και οποιαδήποτε ενδεχόμενη αλλαγή στην κατοχή των τίτλων των εταιριών αυτών δεν μπορεί σε καμιά περίπτωση να θέσει σε αμφισβήτηση τις συναφθείσες συμβάσεις.»

«Ερώτημα 3: Είναι ο κ. Gachot σε θέση να επιβεβαιώσει ότι, κατόπιν της συνάψεως των διαφόρων συμβάσεων με τη WTC και τη Systran Institut, η Επιτροπή κατέχει μη αποκλειστικά δικαιώματα εκμεταλλεύσεως για τον ευρωπαϊκό δημόσιο τομέα, τα οποία αφορούν [εννέα] γλωσσικές εκδόσεις του Systran;»

«Απάντηση: Όπως προκύπτει σαφώς από τις συναφθείσες μεταξύ της WTC και της Επιτροπής συμβάσεις […], η Επιτροπή διαθέτει μη αποκλειστικά δικαιώματα χρήσεως για τις δικές της ανάγκες, καθώς και για τις ανάγκες των δημόσιων υπηρεσιών των κρατών μελών της Κοινότητας, όσον αφορά τις γλωσσικές εκδόσεις του Systran II για τα [ζεύγη] γλωσσών που έχει αγοράσει […]»

«Ερώτημα 8: Εξακολουθεί ο κ. Gachot να συμφωνεί με την παραχώρηση σε διεθνείς οργανισμούς, των οποίων η επικράτεια υπερβαίνει αυτήν της Κοινότητας, της άδειας να κάνουν χρήση του [λογισμικού] Systran έναντι αμοιβής;»

«Απάντηση: Η εταιρία Gachot προτίθεται ασφαλώς να θέσει το σύστημα Systran στη διάθεση διεθνών οργανισμών των οποίων η επικράτεια υπερβαίνει αυτήν της Κοινότητας, βάσει συμφωνιών που θα συναφθούν μεταξύ της εταιρίας Gachot και των οργανισμών αυτών […]»

«Ερώτημα 14: Θα ήταν η εταιρία WTC διατεθειμένη να εκχωρήσει στην Επιτροπή τα δικαιώματα εκμεταλλεύσεως, υπό τους ίδιους όρους που ίσχυαν και προηγουμένως, ενός συστήματος Systran για μετάφραση από την ισπανική στην αγγλική γλώσσα; Θα ήταν η τιμή ανάλογη εκείνης που προσφέρθηκε για το σύστημα μεταφράσεως από τη γερμανική προς τη γαλλική γλώσσα;»

«Απάντηση: Η εταιρία WTC συμφωνεί απολύτως να παραχωρήσει στην Επιτροπή μη αποκλειστική άδεια εκμεταλλεύσεως για το ζεύγος ισπανικής-αγγλικής και, ενδεχομένως, και για τα ζεύγη ιταλικής-αγγλικής και πορτογαλικής-αγγλικής. Η τιμή και οι όροι θα εξαρτηθούν κυρίως από το στάδιο προόδου των συστημάτων κατά τον χρόνο της αποκτήσεώς τους από την Επιτροπή.»

«Ερώτημα 15: Θα ήταν η εταιρία WTC διατεθειμένη να αναπτύξει νέα συστήματα που θα περιελάμβαναν τη δανική και την ελληνική ως γλώσσες προς τις οποίες θα γίνεται η μετάφραση και να τα παραχωρήσει στην Επιτροπή με (μη αποκλειστικά) δικαιώματα εκμεταλλεύσεως για τον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα;»

«Απάντηση: Η WTC συμφωνεί απολύτως να αναπτύξει οποιοδήποτε σύστημα που θα περιελάμβανε ζεύγη ευρωπαϊκών γλωσσών, καθώς και άλλα συστήματα που θα χρειαζόταν ενδεχομένως η Επιτροπή.»

«Ερώτημα 16: Θα ενδιέφερε τον κ. Gachot μία μετατροπή του συστήματος Systran σε γλώσσα C και σε περιβάλλον Unix, η οποία θα αύξανε τη φορητότητα από πλευράς πληροφορικής; Θα ήταν έτοιμος να χρηματοδοτήσει εν όλω ή εν μέρει την απαιτούμενη σχετική επένδυση (το οποίο θα είναι πιθανώς της τάξεως του ενός εκατομμυρίου écus);»

«Απάντηση: Η μετατροπή του συστήματος Systran σε γλώσσα C και σε περιβάλλον Unix είναι ένα εγχείρημα που έχουμε ήδη εξετάσει. Σε πρώτη φάση, όμως, θεωρήσαμε πολύ σημαντικότερο να επικεντρώσουμε τις προσπάθειές μας στη βελτίωση της ποιότητας της μεταφράσεως, καθώς και στην ενοποίηση των διαφόρων εκδόσεων του [συστήματος] Systran. Η μετατροπή του [συστήματος] Systran σε περιβάλλον Unix, καίτοι παρουσιάζει μεγάλο ενδιαφέρον, δεν παύει να συνδέεται με τη συγκεκριμενοποίηση των μέσων χρηματοδοτήσεως […]»

13 Με τηλεομοιοτυπία της 5ης Μαρτίου 1987, την οποία απέστειλε υπάλληλος της ΓΔ «Τηλεπικοινωνίες, βιομηχανία της πληροφορίας και καινοτομία» προς την εταιρία Gachot, η Επιτροπή περιέγραψε το περιεχόμενο της υπό διαπραγμάτευση, τότε, «συμβάσεως Systran» ως εξής:

«Δικαιώματα, σκοποί και υποχρεώσεις

Στο πλαίσιο της Συμβάσεως επιτυγχάνεται πλήρης ισορροπία μεταξύ των δικαιωμάτων των δύο μερών.

Ο όμιλος Systran είναι κύριος των βασικών λογισμικών και τα δικαιώματα χρήσεως της Επιτροπής ως προς τα εννέα της ζεύγη γλωσσών περιορίζονται στα κοινοτικά όργανα και στους δημόσιους οργανισμούς των κρατών μελών.

Αντιθέτως, η Επιτροπή είναι κυρία των λεξικών, τα οποία ενημερώνει από το 1975.

Καθένα από τα μέρη έχει επενδύσει περί τα 8 εκατομμύρια écus για να αποκτήσει τα δικαιώματά του και αποβλέπει, επομένως, στην απόδοση των επενδύσεών του.

Η Επιτροπή έχει την ηθική υποχρέωση να καταστήσει ωφέλιμη για τη κοινοτική οικονομία την επένδυση που χρηματοδοτήθηκε από τους φορολογουμένους της, ενώ ο όμιλος Systran επιθυμεί να αρχίσει σύντομα τη διάθεση του συστήματος στο ευρωπαϊκό εμπόριο.

Οι δύο αυτοί στόχοι συγκλίνουν πλήρως και είναι απολύτως συμβιβάσιμοι στο πλαίσιο της προτεινομένης Συμβάσεως.

Επιπλέον, η Επιτροπή και ο όμιλος Systran έχουν συμφέρον να καταστήσουν το [λογισμικό] Systran αποτελεσματικό εργαλείο διά της εναρμονίσεως των λογισμικών και των λεξικών […]».

14 Στις 4 Αυγούστου 1987, ο όμιλος Systran και η Επιτροπή υπέγραψαν σύμβαση για την από κοινού οργάνωση της αναπτύξεως και της βελτιώσεως του συστήματος μεταφράσεως Systran για τις επίσημες γλώσσες της Κοινότητας και για όσες επρόκειτο να γίνουν επίσημες στο μέλλον, καθώς και για την εφαρμογή του (στο εξής: σύμβαση συνεργασίας).

15 Η σύμβαση συνεργασίας ανέφερε, στο πλαίσιο μιας «εισηγητικής εκθέσεως», τα εξής:

«1. Το σύστημα Systran, το οποίο σχεδιάστηκε από την εταιρία WTC, είναι ένα σύστημα αυτόματης μεταφράσεως, το οποίο περιλαμβάνει ένα βασικό λογισμικό, μεταφραστικά και περιφερικά λογισμικά και διάφορα δίγλωσσα λεξικά.

2. Στις 22 Σεπτεμβρίου 1975, η Επιτροπή συνήψε με την εταιρία WTC σύμβαση που αφορούσε τη χρησιμοποίηση του συστήματος Systran από την Επιτροπή και την αρχική ανάπτυξη του συστήματος αυτού από τη WTC.

Η Επιτροπή και η εταιρία WTC συνήψαν στη συνέχεια και άλλες συμβάσεις που αφορούσαν, αφενός, τη βελτίωση του υφιστάμενου συστήματος και, αφετέρου, την ανάπτυξη συστημάτων για [νέα ζεύγη] γλωσσών.

Οι συμβάσεις αυτές, οι οποίες συνήφθησαν μεταξύ του 1976 και του 1985, είχαν ως αντικείμενο την ανάπτυξη και βελτίωση των λογισμικών μεταφράσεως και των βασικών λεξικών για τις γλώσσες τις οποίες αφορούσαν.

3. Η συντήρηση και η περαιτέρω ανάπτυξη των συστημάτων διασφαλίστηκαν με άλλη σειρά συμβάσεων μεταξύ της Επιτροπής και εταιριών παροχής υπηρεσιών. Οι συμβάσεις αυτές αφορούσαν τις ανάγκες και τους σκοπούς της Επιτροπής.

4. Από το 1985, η Επιτροπή έχει συνάψει με διάφορες εταιρίες συμβάσεις που παρέχουν στις εταιρίες αυτές την άδεια να χρησιμοποιούν το σύστημα Systran προς όφελος των δημόσιων υπηρεσιών και των οργάνων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, με αντάλλαγμα πληροφορίες που επιτρέπουν στην Επιτροπή να βελτιώσει την απόδοση του συστήματος.

5. Τα συμβαλλόμενα μέρη διαπιστώνουν, επομένως, ότι η Επιτροπή διαθέτει άδεια χρήσεως του βασικού συστήματος και των βελτιώσεων [...] που έχει επιφέρει σε αυτό η WTC, η οποία [άδεια] περιορίζεται στη χρήση επί τους εδάφους των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και στους τομείς που εξειδικεύονται ανωτέρω, στην [παράγραφο] 4.

6. Οι βελτιώσεις και τα αποτελέσματα της περαιτέρω εξελίξεως του συστήματος Systran από την Επιτροπή και τους αντισυμβαλλομένους της [που αναφέρονται ανωτέρω, στην παράγραφο 3], και ιδίως τα λεξικά, ανήκουν στην αποκλειστική κυριότητα της Επιτροπής.

7. Τα συμβαλλόμενα μέρη θεωρούν ότι είναι προς το συμφέρον τους και προς το συμφέρον των χρηστών του Systran η διαρκής βελτίωση του συστήματος αυτού. Αποφάσισαν δε να συνάψουν την παρούσα σύμβαση συνεργασίας, προκειμένου να ενώσουν τις προσπάθειές τους για να επιδιώξουν έτσι τη βελτίωσή του.

Στο πνεύμα αυτό, τα συμβαλλόμενα μέρη αναγνωρίζουν αμοιβαίως ότι έχουν αμφότερα δικαίωμα χρήσεως του συστήματος Systran, το οποίο θα εξελίσσεται με την εφαρμογή των βελτιώσεων που θα πραγματοποιούνται χάρη στη χρησιμοποίησή του τόσο στον ιδιωτικό όσο και στον δημόσιο τομέα.»

16 Το άρθρο 4 της συμβάσεως συνεργασίας, περί των «δικαιωμάτων ιδιοκτησίας», ορίζει τα εξής:

«Οι διάφορες γλωσσικές εκδόσεις του Systran και τα συστατικά τους μέρη παραμένουν στην κυριότητα των συμβαλλομένων μερών στα οποία ανήκαν κατά την ημερομηνία υπογραφής.

Οι εταιρίες του ομίλου Systran δεσμεύονται να μην εκχωρήσουν τα δικαιώματά τους κυριότητας, παρά μόνον αφού ενημερώσουν τις υπηρεσίες της Επιτροπής και λάβουν τη σύμφωνη γνώμη τους. Ο ανάδοχος θα πρέπει να δέχεται να αναλάβει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν για τις εταιρίες αυτές από τη παρούσα σύμβαση συνεργασίας.»

17 Η εισαγωγή του παραρτήματος I της συμβάσεως συνεργασίας έχει ως εξής:

«Ενώ η Επιτροπή είχε ανέκαθεν την κυριότητα των λεξικών και άλλων συστατικών μερών τα οποία ανέπτυξε για διάφορες εκδόσεις του Systran, τα δικαιώματα κυριότητας του βασικού λογισμικού είχαν κατανεμηθεί μεταξύ διάφορων εταιριών και η Επιτροπή είχε συνάψει συμβάσεις και συμφωνίες σχετικές με τη χρήση του συστήματος και των βελτιώσεων και εξελίξεών του, ιδίως με τη [WTC] και τη Systran Institut.

Δεδομένου ότι η εταιρία Gachot […] ήταν, από τις αρχές του 1986, ο κύριος μέτοχος των εταιριών αυτών, η παρούσα συνολική σύμβαση για την ανάπτυξη και χρήση του Systran συνήφθη μεταξύ όλων των ενδιαφερομένων μερών […]».

18 Το άρθρο 4 bis της συμβάσεως συνεργασίας, σχετικά με «βελτιώσεις και δικαιώματα», ορίζει τα εξής:

«Οποιαδήποτε εξέλιξη και βελτίωση του συστήματος προκύψει από την εκμετάλλευσή του από τον [ό]μιλο Systran θα γνωστοποιείται αμέσως και θα τίθεται στη διάθεση της Επιτροπής.

Οποιαδήποτε εξέλιξη και βελτίωση του συστήματος προκύψει από την εκμετάλλευσή του από την Επιτροπή θα γνωστοποιείται αμέσως και θα τίθεται στη διάθεση του [ο]μίλου Systran.

Κάθε τροποποίηση του συστήματος που δεν προέρχεται από την εκμετάλλευσή του καθεαυτήν θα αποτελεί αντικείμενο διαπραγματεύσεως μεταξύ των μερών.

Κατά τη διάρκεια μιας αρχικής περιόδου δύο ετών, κάθε μέρος θα μπορεί να χρησιμοποιεί τις εξελίξεις και βελτιώσεις που έχει επιφέρει το άλλο μέρος χωρίς την υποχρέωση να καταβάλει εξ αυτού του λόγου οποιαδήποτε δικαιώματα.

Μετά το πέρας της περιόδου αυτής, και λαμβανομένης υπόψη της αποκτηθείσας πείρας, η Επιτροπή και ο όμιλος Systran θα καθορίσουν συμβατικώς τις λεπτομέρειες της μελλοντικής τους συνεργασίας.»

19 Το άρθρο 5 της συμβάσεως συνεργασίας, για τα «[δ]ικαιώματα χρήσεως», ορίζει τα εξής:

«a) Η Επιτροπή έχει δικαίωμα να χρησιμοποιεί στον δημόσιο τομέα επί του εδάφους της Κοινότητας το κοινό σύστημα στην πλέον εξελιγμένη μορφή του και να παραχωρεί άδειες χρήσεως του συστήματος αυτού στους εθνικούς και διεθνείς δημόσιους οργανισμούς που εδρεύουν στο έδαφος της Κοινότητας, όπως αυτό ορίζεται στην [παράγραφο] 4 της εισαγωγικής εκθέσεως.

b) […]

c) Οι εταιρίες του [ο]μίλου Systran δεσμεύονται ότι θα επιτρέπουν σε οποιονδήποτε ιδιωτικό οργανισμό να χρησιμοποιεί το σύστημα υπό όρους σύμφωνους με τα συναλλακτικά ήθη.»

20 Σύμφωνα με τα άρθρα 11 και 12 της συμβάσεως συνεργασίας, το εφαρμοστέο στη σύμβαση δίκαιο ήταν το βελγικό και οποιαδήποτε διαφορά μεταξύ των μερών όσον αφορά την ερμηνεία, την εκτέλεση ή τη μη εκτέλεση της συμβάσεως υπαγόταν σε διαιτησία.

21 Μεταξύ του 1988 και του 1989, η Επιτροπή συνήψε με την εταιρία Gachot τέσσερις συμβάσεις προκειμένου να αποκτήσει άδεια χρήσεως του λογισμικού Systran για τα ζεύγη γερμανικής-αγγλικής, γερμανικής-γαλλικής, αγγλικής-ελληνικής, ισπανικής-αγγλικής και ισπανικής-γαλλικής γλώσσας.

22 Με συστημένη επιστολή της 11ης Δεκεμβρίου 1991, η Επιτροπή έλυσε τη σύμβαση συνεργασίας βάσει του άρθρου της 8 και μετά από προειδοποίηση έξι μηνών. Το άρθρο αυτό προέβλεπε ότι, μετά την παρέλευση τριών ετών, καθένα από τα μέρη θα είχε στη διάθεσή του το σύστημα Systran στο στάδιο στο οποίο θα το είχε φθάσει καθένα από τα μέρη αυτά. Κατά την Επιτροπή, ο λόγος λύσεως της συμβάσεως οφειλόταν στο γεγονός ότι η Systran δεν είχε τηρήσει τις συμβατικές της υποχρεώσεις και ζητούσε να πληρωθεί για ενημερώσεις σε δύο ζεύγη γλωσσών (γαλλικής-ιταλικής και γαλλικής-ισπανικής), οι οποίες είχαν πραγματοποιηθεί από την Επιτροπή και τεθεί στη διάθεση της Systran δυνάμει της συμβάσεως συνεργασίας. Κατά την ημερομηνία κατά την οποία λύθηκε η σύμβαση συνεργασίας, η έκδοση EC-Systran Mainframe περιελάμβανε δεκαέξι γλωσσικές εκδόσεις.

23 Στη συνέχεια, ο όμιλος Systran δημιούργησε και διέθεσε στο εμπόριο νέα έκδοση του λογισμικού Systran, συμβατή με τα λειτουργικά συστήματα Unix και Windows (Systran Unix), ενώ η Επιτροπή ανέπτυξε την έκδοση EC-Systran Mainframe, αποτελούμενη από τα προαναφερθέντα δεκαέξι ζεύγη γλωσσών, στα οποία προστέθηκε το ζεύγος ελληνικής-γαλλικής γλώσσας που αναπτύχθηκε με τη βοήθεια εξωτερικού συνεργάτη, η οποία λειτουργούσε σε λειτουργικό σύστημα Mainframe και δεν ήταν συμβατή με τα λειτουργικά συστήματα Unix και Windows.

Β — *Δεύτερη περίοδος: από το Systran Unix στο EC-Systran Unix*

24 Προκειμένου να καταστεί δυνατή η λειτουργία της εκδόσεως EC-Systran Mainframe στα περιβάλλοντα Unix και Windows, συνήφθησαν μεταξύ της Systran Luxembourg και της Επιτροπής τέσσερις συμβάσεις (το εξής: σ υμβάσεις μεταβάσεως).

25 Στις 19 Δεκεμβρίου 1997, πριν την υπογραφή της πρώτης συμβάσεως μεταβάσεως, η Επιτροπή ζήτησε με επιστολή της τη σύμφωνη γνώμη της Systran για διάφορα ζητήματα, μεταξύ των οποίων και τα εξής δύο:

«1. Χρησιμοποίηση της επωνυμίας Systran

Κατά τις παρουσιάσεις, καθώς και στην τεκμηρίωση ή την αλληλογραφία, αναφερόμαστε συχνά στο "σύστημα αυτόματης μεταφράσεως της Επιτροπής". Δεδομένου ότι το τελευταίο βασίζεται στο σύστημα Systran, θα ήταν λογικότερο να χρησιμοποιείται στις περιπτώσεις αυτές η επωνυμία Systran ή […] [Έ]κδοση ΕΚ του Systran.

2. Αρχή της αμοιβαίας χρησιμοποιήσεως των συστημάτων της [εταιρίας] Systran […] και της Επιτροπής

Η Επιτροπή θα δύναται να χρησιμοποιεί τα προϊόντα της εταιρίας Systran […] στον διακομιστή της. Από την πλευρά της, η τελευταία θα δύναται να χρησιμοποιεί το σύστημα της Επιτροπής.

Η εταιρία Systran […] και οι θυγατρικές της δεσμεύονται στο εξής ότι παραιτούνται από κάθε χρηματική αξίωση απορρέουσα από τις συμβάσεις που συνήφθησαν στο παρελθόν μεταξύ του "[ο]μίλου Systran" και της Επιτροπής.»

26 Την 22α Δεκεμβρίου 1997, ημερομηνία υπογραφής της πρώτης συμβάσεως μεταβάσεως, η Systran απάντησε στην ως άνω αίτηση της Επιτροπής ως εξής:

«1. Χρησιμοποίηση της επωνυμίας Systran

Σας επιβεβαιώνουμε ότι συμφωνούμε να χρησιμοποιεί η Επιτροπή το σήμα SYSTRAN. Η χρησιμοποίηση αυτή θα πρέπει να είναι συστηματική για κάθε σύστημα αυτόματης μεταφράσεως που προέρχεται από το αρχικό σύστημα Systran. Κατά συνέπεια, σας παραχωρούμε το δικαίωμα χρήσεως του σήματος SYSTRAN αποκλειστικά προς τον σκοπό της διαδόσεως ή της διαθέσεως του συστήματος αυτόματης μεταφράσεως Systran.

2. Αρχή της αμοιβαίας χρησιμοποιήσεως των συστημάτων της [εταιρίας] Systran […] και της Επιτροπής

Σας επιβεβαιώνουμε ότι συμφωνούμε να χρησιμοποιεί η Επιτροπή τα προϊόντα Systran σε περιβάλλον Unix ή/και Windows για τις εσωτερικές της ανάγκες.

Η εταιρία Systran δεσμεύεται να μην εγείρει καμιά χρηματική αξίωση απορρέουσα από την εκτέλεση των συμβάσεων που συνήφθησαν στο παρελθόν μεταξύ του ομίλου Systran και της Επιτροπής.»

27 Το άρθρο 2 της πρώτης συμβάσεως μεταβάσεως, η οποία συνήφθη μεταξύ της Systran Luxembourg και της Επιτροπής, ορίζει το «[σ]ύστημα αυτόματης μεταφράσεως της Επιτροπής» ως εξής:

«Ως σύστημα αυτόματης μεταφράσεως της Επιτροπής, με την επωνυμία “Systran EC version” [έκδοση ΕΚ του Systran], νοείται μία ειδική έκδοση του συστήματος αυτόματης μεταφράσεως Systran, το οποίο αναπτύχθηκε αρχικώς από την “World

Translation Center", La Jolla, ΗΠΑ, και το οποίο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανέπτυξε στη συνέχεια για τους δικούς της σκοπούς από το 1976. Το σύστημα αυτόματης μεταφράσεως της Επιτροπής διαφέρει από το "Systran Original Version" [αρχική έκδοση του συστήματος Systran], ήτοι το σύστημα αυτόματης μεταφράσεως που ανέπτυξαν και διέθεσαν στο εμπόριο η Systran SA France και οι θυγατρικές της.»

(The Commission's machine translation system, or `Systran EC version', designates a specific version of the Systran machine translation system originally developed by the World Translation Center, La Jolla, USA, which since 1976 has been further developed by the European Commission for internal purposes. The Commission's machine translation system is distinct from the `Systran Original Version', which refers to the machine translation system developed and commercialised by Systran S.A. of France and its subsidiaries.)

28 Το άρθρο 13 της πρώτης συμβάσεως μεταβάσεως, με τίτλο «Διπλώματα ευρεσιτεχνίας, πιστοποιητικά χρησιμότητας (υποδείγματα χρησιμότητας), σήματα, βιομηχανικά σχέδια και υποδείγματα, δικαιώματα βιομηχανικής και πνευματικής ιδιοκτησίας», ορίζει τα εξής:

«1. Η Επιτροπή ενημερώνεται άμεσα για κάθε αποτέλεσμα που επιτυγχάνει ή για κάθε δίπλωμα ευρεσιτεχνίας που αποκτά ο Αντισυμβαλλόμενος [ήτοι η Systran Luxembourg] σε εκτέλεση της παρούσας συμβάσεως· το εν λόγω αποτέλεσμα ή δίπλωμα ευρεσιτεχνίας ανήκει στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες, οι οποίες δύνανται να το διαθέτουν ελεύθερα, με εξαίρεση τις περιπτώσεις στις οποίες προϋπάρχουν δικαιώματα βιομηχανικής ή πνευματικής ιδιοκτησίας.

2. Το σύστημα αυτόματης μεταφράσεως της Επιτροπής, καθώς και τα συστατικά του μέρη, ακόμη και αν τροποποιηθούν κατά τη διάρκεια εκτελέσεως της συμβάσεως, παραμένουν στην κυριότητα της Επιτροπής, με εξαίρεση τις περιπτώσεις στις οποίες προϋπάρχουν δικαιώματα βιομηχανικής ή πνευματικής ιδιοκτησίας.

[…]

5. Σε περίπτωση ένδικης διαδικασίας κινηθείσας από τρίτον, ιδίως εάν πρόκειται για διεκδίκηση δικαιώματος, ακόμη και μετά την εκτέλεση της συμβάσεως, το εμπλεκόμενο μέρος ενημερώνει το έτερο μέρος το συντομότερο δυνατόν· τα δύο μέρη ενεργούν από κοινού και κοινοποιούν αμοιβαίως όλες τις πληροφορίες και τα αποδεικτικά στοιχεία που κατέχουν ή αποκτούν.»

(1. Any results or patent obtained by the Contractor [à savoir Systran Luxembourg] in performance of this contract shall be immediately reported to the Commission and shall be the property of the European Communities, which may use them as they see fit, except where industrial or intellectual property rights already exist.

2. The Commission's machine translation system, together with all its components shall, whether modified or not in the course of the contract, remain the property of the Commission, except where industrial or intellectual property rights already exist.

[...]

5. At the first sign of proceedings by a third party, in particular of a claim, even after completion of the contract, the party involved shall notify the other party as soon as possible and the two parties shall then act in unison and provide each other with all the information and evidence that they possess or obtain.)

29 Σύμφωνα με τα άρθρα 15 και 16 της πρώτης συμβάσεως μεταβάσεως, εφαρμοστέο στη σύμβαση ήταν το δίκαιο του Λουξεμβούργου και οποιαδήποτε διαφορά μεταξύ της Κοινότητας και της Systran Luxembourg σχετική με τη σύμβαση αυτή υπαγόταν στη δικαιοδοσία των δικαστηρίων του Λουξεμβούργου.

30 Εξάλλου, η πρώτη τροποποίηση της τέταρτης συμβάσεως μεταβάσεως όριζε ως ημερομηνία λήξεως της συμβάσεως αυτής την 15η Μαρτίου 2002 και διευκρίνιζε ότι,

κατά την ημερομηνία αυτή «ο Αντισυμβαλλόμενος δεσμε[υόταν] να ολοκληρώσει μέχρι τις 15 Μαρτίου 2002 όλες τις εργασίες που αποτελούν αντικείμενο της συμβάσεως, μεταξύ άλλων: την ενημερωμένη απόδειξη όλων των δικαιωμάτων (σημάτων, διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, δικαιωμάτων πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας, δικαιωμάτων δημιουργού κ.λπ.) που διεκδικούνται από τον όμιλο Systran και συνδέονται με το σύστημα αυτόματης μεταφράσεως Systran». Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι η Systran Luxembourg δεν της κοινοποίησε τις πληροφορίες αυτές.

Γ — *Τρίτη περίοδος: από την πρόσκληση για την υποβολή προσφορών της 4ης Οκτωβρίου 2003 και εντεύθεν*

31 Στις 4 Οκτωβρίου 2003, η Επιτροπή προκήρυξε διαδικασία προσκλήσεως για την υποβολή προσφορών για τη συντήρηση και τον γλωσσικό εμπλουτισμό του συστήματός της αυτόματης μεταφράσεως. Κατόπιν της προσκλήσεως αυτής, δύο από τις δέκα ενότητες εργασιών που περιελάμβανε η σύμβαση ανατέθηκαν στην εταιρία Gosselies. Πρόκειται για ενότητες στις οποίες ως γλώσσα πρωτοτύπου χρησιμοποιείται η αγγλική ή η γαλλική.

32 Με επιστολή της 31ης Οκτωβρίου 2003, η Systran επισήμανε στην Επιτροπή τα εξής:

«Λάβαμε γνώση της προσκλήσεως για την υποβολή προσφορών της 4ης Οκτωβρίου 2003 […] Από την ανάγνωση του εγγράφου αυτού μας δημιουργήθηκε η εντύπωση ότι οι εργασίες που σκοπεύετε να πραγματοποιήσετε θα μπορούσαν ενδεχομένως να προσβάλλουν τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας της εταιρίας μας. Μας ενδιαφέρει η διατήρηση του κλίματος εποικοδομητικής συνεργασίας μεταξύ της εταιρίας μας και της Επιτροπής και θα θέλαμε να μας γνωρίσετε την άποψή σας σχετικά με το ζήτημα αυτό. Για τους λόγους που εκτέθηκαν ανωτέρω, δεν μπορούμε, όπως αντιλαμβάνεσθε, να ανταποκριθούμε στην εν λόγω πρόσκληση για την υποβολή προσφορών.»

33 Στην απάντησή της της 17ης Νοεμβρίου 2003, η Επιτροπή ανέφερε τα εξής:

« Έλαβα γνώση της επιστολής σας της 31ης Οκτωβρίου. Δεν θεωρούμε ότι οι εργασίες που προτιθέμεθα να πραγματοποιήσουμε ενδέχεται να προσβάλλουν δικαιώματα

πνευματικής ιδιοκτησίας. Συμμερίζομαι την επιθυμία σας για τη διατήρηση των καλών μεταξύ μας επαγγελματικών σχέσεων, τηρουμένων των διαδικασιών της Επιτροπής.»

34 Την ως άνω αλληλογραφία ακολούθησε περαιτέρω ανταλλαγή επιστολών μεταξύ της Systran και της Επιτροπής και οργανώθηκαν από την Επιτροπή συναντήσεις για την παροχή διευκρινίσεων όσον αφορά τα αιτήματα της εν λόγω εταιρίας.

35 Στο πλαίσιο των επαφών αυτών, οι ενάγουσες επικαλέστηκαν τα ακόλουθα στοιχεία:

— ο όμιλος Systran κατέχει λογισμικό αυτόματης μεταφράσεως με την ονομασία «Systran» (ή «σύστημα Systran») και αναπτύσσει τις διάφορες εκδόσεις του·

— κατόπιν διαδοχικών συμβάσεων μεταξύ του ομίλου Systran και της Επιτροπής, η Systran προσάρμοσε το λογισμικό της προκειμένου να δημιουργήσει μια νέα έκδοση με την ονομασία «EC-Systran»·

— από το 1999 έως το 2002, ο όμιλος Systran εξασφάλισε τη μετάβαση της εκδόσεως EC-Systran, έτσι ώστε να μπορεί να λειτουργεί σε περιβάλλον Unix· προς τον σκοπό αυτόν, ο όμιλος Systran χρησιμοποίησε τα προϋφιστάμενα δικαιώματα της Systran επί του αρχικού λογισμικού και επί του πυρήνα του συστήματος Systran σε περιβάλλον Unix, το οποίο γράφτηκε εντελώς εκ νέου από τον όμιλο Systran το 1993 για τις δικές του ανάγκες.

36 Σε απάντησή της, η Επιτροπή ανέφερε ότι τα στοιχεία αυτά, καθώς και τα τεχνικά έγγραφα που παρουσιάστηκαν από τον εμπειρογνώμονα σε θέματα πληροφορικής των εναγουσών στις 6 Ιανουαρίου 2005, δεν αποτελούσαν «απόδειξη των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας» που διεκδικεί ο όμιλος Systran επί του λογισμικού Systran. Ελλείψει σχετικών «αποδεικτικών στοιχείων», η Επιτροπή έκρινε ότι ο όμιλος Systran δεν είχε δικαίωμα να αντιτάσσεται στις πραγματοποιούμενες από την εταιρία που κέρδισε τον επίμαχο διαγωνισμό εργασίες.

37 Εν συνόψει, ο όμιλος Systran δεν κατόρθωσε να υποστηρίξει τα δικαιώματα που ισχυριζόταν ότι έχει επί του λογισμικού Systran, του οποίου την έκδοση Systran Unix εμπορεύεται, προκειμένου να απαγορεύσει την απομίμηση του λογισμικού αυτού στην οποία προέβη, κατά τη άποψή του, η Επιτροπή.

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

38 Με δικόγραφο που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου [νυν Γενικού Δικαστηρίου] στις 25 Ιανουαρίου 2007, οι ενάγουσες άσκησαν την παρούσα αγωγή.

39 Στο πλαίσιο των μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας, οι διάδικοι εκλήθησαν την 1η Δεκεμβρίου 2008 να απαντήσουν σε μια σειρά ερωτήσεων σχετικά με το αν η αγωγή έχει συμβατική ή εξωσυμβατική βάση (στο εξής: πρώτη σειρά ερωτήσεων).

40 Οι διάδικοι απάντησαν στην πρώτη σειρά ερωτήσεων στις 30 Ιανουαρίου και 2 Φεβρουαρίου 2009.

41 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (τρίτο τμήμα) αποφάσισε την έναρξη της προφορικής διαδικασίας και, στο πλαίσιο των μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας, κάλεσε τους διαδίκους να απαντήσουν σε νέα σειρά ερωτήσεων σχετικών με την έκδοση Systran Unix, τα δικαιώματα του χρήστη, τη φύση των επεμβάσεων που ζητήθηκαν δυνάμει της επίμαχης συμβάσεως και τις δραστηριότητες της εταιρίας Gosselies όσον αφορά τον σχεδιασμό και την εμπορία των λογισμικών μεταφράσεως (στο εξής: δεύτερη σειρά ερωτήσεων).

42 Οι διάδικοι απάντησαν στη δεύτερη σειρά ερωτήσεων στις 14 Οκτωβρίου 2009.

43 Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 27ης Οκτωβρίου 2009.

44 Κατά τη συζήτηση αυτή, οι διάδικοι εκλήθησαν από το Πρωτοδικείο σε ανεπίσημη συνάντηση με σκοπό τη διευθέτηση της διαφοράς. Μετά το πέρας της συναντήσεως αυτής, οι διάδικοι ανέφεραν ότι θα κοινοποιούσαν στο Πρωτοδικείο το περιεχόμενο του συμφώνου συμβιβασμού τους αν κατέληγαν σε τέτοιο πριν την ημερομηνία δημοσιεύσεως της παρούσας αποφάσεως. Καμία σχετική κοινοποίηση δεν έγινε προς το Πρωτοδικείο.

45 Στα πρακτικά της επ' ακροατηρίου συζητήσεως έγινε μνεία των κύριων στοιχείων που προέκυψαν από τη συζήτηση αυτή ως προς το κατά πόσον η βάση της αγωγής είναι συμβατικής ή εξωσυμβατικής φύσεως, την παράνομη συμπεριφορά που αποδίδεται στην Επιτροπή και την εκτίμηση της ζημίας που επικαλούνται οι ενάγουσες. Τα πρακτικά αυτά, καθώς και τα πρακτικά της ανεπίσημης συναντήσεως, κοινοποιήθηκαν στους διαδίκους.

46 Με διάταξη της 26ης Μαρτίου 2010, το Γενικό Δικαστήριο (τρίτο τμήμα) διέταξε την επανάληψη της προφορικής διαδικασίας, προκειμένου να καλέσει τους διαδίκους να απαντήσουν, στο πλαίσιο των μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας, σε σειρά ερωτήσεων σχετικών με τα στοιχεία που πρέπει να ληφθούν υπόψη για την εκτίμηση της ζημίας (στο εξής: τρίτη σειρά ερωτήσεων).

47 Οι διάδικοι απάντησαν στην τρίτη σειρά ερωτήσεων στις 4 και 5 Μαΐου 2010.

48 Βάσει των απαντήσεων αυτών και στο πλαίσιο των μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας, οι ενάγουσες και η Επιτροπή κλήθηκαν να διατυπώσουν τις παρατηρήσεις τους επί των απαντήσεων του αντιδίκου στην τρίτη σειρά ερωτήσεων. Το Γενικό Δικαστήριο ζήτησε επίσης ορισμένες διευκρινίσεις επί ορισμένων από τα στοιχεία που επικαλέστηκαν οι διάδικοι στις απαντήσεις τους (στο εξής: τέταρτη σειρά ερωτήσεων).

49 Οι διάδικοι υπέβαλαν τις παρατηρήσεις τους και απάντησαν στην τέταρτη σειρά ερωτήσεων στις 11 Ιουνίου 2010. Κατόπιν τούτου, η προφορική διαδικασία περατώθηκε.

50 Οι ενάγουσες ζητούν από το Γενικό Δικαστήριο:

— να διατάξει την Επιτροπή να παύσει άμεσα τις πράξεις απομιμήσεως και διαδόσεως τεχνογνωσίας·

— να διατάξει την κατάσχεση και την απόδοση στη Systran ή, τουλάχιστον, την ελεγχόμενη καταστροφή όλων των μέσων αποθηκεύσεως τα οποία έχουν στην κατοχή τους η Επιτροπή και η εταιρία Gosselies και επί των οποίων έχουν αναπαραχθεί τα προγράμματα πληροφορικής που ανέπτυξε η τελευταία αυτή εταιρία βάσει των εκδόσεων EC-Systran Unix και Systran Unix, προσβάλλοντας τα δικαιώματα των εναγουσών·

— να υποχρεώσει την Επιτροπή να καταβάλει κατ' ελάχιστον το ποσό των 1 170 328 ευρώ προς τη Systran Luxembourg και των 48 804 000 ευρώ, με την επιφύλαξη επακριβέστερου προσδιορισμού, στη Systran·

— να διατάξει τη δημοσίευση της εκδοθησομένης αποφάσεως με έξοδα της Επιτροπής σε εξειδικευμένες εφημερίδες, περιοδικά και διαδικτυακούς τόπους της επιλογής της Systran·

— εν πάση περιπτώσει, να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

51 Η Επιτροπή ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

— να απορρίψει την αγωγή ως απαράδεκτη·

— επικουρικώς, να απορρίψει την αγωγή ως αβάσιμη·

— να καταδικάσει τις ενάγουσες στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

I — *Επί του παραδεκτού*

A — *Επί του αιτήματος να καταδικάσει το Γενικό Δικαστήριο την Επιτροπή σε αποζημίωση για την προβαλλόμενη ζημία*

52 Η Επιτροπή προβάλλει τρεις λόγους απαραδέκτου όσον αφορά το τρίτο αίτημα, με το οποίο ζητείται η καταδίκη της σε αποζημίωση για τη ζημία που προβάλλουν οι ενάγουσες. Πρώτον, ότι το εν λόγω αίτημα αποζημιώσεως προβάλλεται απαραδέκτως λόγω της συμβατικής του βάσεως, καθόσον το Γενικό Δικαστήριο δεν δύναται να εκτιμήσει τους ισχυρισμούς περί απομιμήσεως και διαδόσεως τεχνογνωσίας παρά μόνο βάσει των διαφόρων συμβάσεων που συνήφθησαν μεταξύ του ομίλου Systran και της Επιτροπής, οι οποίες δεν περιέχουν ρήτρα διαιτησίας του Γενικού Δικαστηρίου. Δεύτερον, ότι το αίτημα αποζημιώσεως προβάλλεται επίσης απαραδέκτως λόγω της ασάφειας του εισαγωγικού δικογράφου, το οποίο δεν διευκρινίζει ποιες είναι οι νομικές διατάξεις που παρέβη η Επιτροπή και παρέχει ελάχιστες διευκρινίσεις όσον αφορά τις πράξεις απομιμήσεως και διαδόσεως τεχνογνωσίας που προβάλλουν οι ενάγουσες. Τρίτον, ότι το Γενικό Δικαστήριο είναι αναρμόδιο να κρίνει ζητήματα απομιμήσεως στο πλαίσιο αγωγής αποζημιώσεως, όπως προκύπτει από τη διάταξη της 5ης Σεπτεμβρίου 2007, T-295/05, Document Security Systems κατά ΕΚΤ (Συλλογή 2007, σ. II-2835, στο εξής: διάταξη Document Security Systems).

1. Επί της ουσίας της αγωγής

α) Επιχειρήματα των διαδίκων

53 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν είναι σε θέση να εκτιμήσει την ύπαρξη απομιμήσεως και τον παράνομο χαρακτήρα της διαδόσεως τεχνογνωσίας χωρίς να στηριχθεί στις διάφορες συμβάσεις που διείπαν τις σχέσεις του ομίλου Systran και της Επιτροπής από το 1975 έως το 2002. Η ευθύνη που θα μπορούσε ενδεχομένως να υπέχει η Κοινότητα από το γεγονός της εκμεταλλεύσεως των εκδόσεων EC-Systran Unix και Systran Unix του λογισμικού Systran είναι συμβατικής φύσεως. Ως εκ τούτου, έχει εφαρμογή το άρθρο 288, πρώτο εδάφιο, ΕΚ, κατά το οποίο «η συμβατική ευθύνη της Κοινότητας διέπεται από το δίκαιο που εφαρμόζεται στη σχετική σύμβαση». Επομένως, ελλείψει ρήτρας διαιτησίας κατά την έννοια του άρθρου 238 ΕΚ, το Γενικό Δικαστήριο είναι προδήλως αναρμόδιο.

54 Απαντώντας στην ερώτηση του Γενικού Δικαστηρίου βάσει ποιων συμβατικών διατάξεων θεώρησε ότι εδικαιούτο να ενεργήσει όπως το έπραξε στο πλαίσιο του επίμαχου διαγωνισμού χωρίς να λάβει την άδεια των εναγουσών, η Επιτροπή υποστηρίζει, αφενός, ότι διατηρεί αμφιβολίες ως προς το αν οι ενάγουσες έχουν δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας επί της εκδόσεως Systran Unix του λογισμικού Systran και, αφετέρου, ότι «αμφισβητεί επισήμως ότι οι ενάγουσες έχουν δικαιώματα επί του λογισμικού EC-Systran Unix». Ειδικότερα, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι έχει «αποκλειστικά δικαιώματα κυριότητας» όσον αφορά τους «πρωτογενείς κώδικες των μεταφραστικών τμημάτων του λογισμικού» δυνάμει των διαφόρων συμβάσεων που συνήφθησαν μεταξύ 1975 και 2002 και επειδή για την ανάπτυξη των τμημάτων αυτών εργάστηκαν οι υπηρεσίες της. Δυνάμει των συμβάσεων αυτών, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι είχε το δικαίωμα, τόσο πριν όσο και μετά τη μετάβαση, να εξελίξει περαιτέρω την έκδοση EC-Systran Unix σε συνεργασία με τρίτους αντισυμβαλλομένους. Συναφώς, η Επιτροπή παραθέτει το άρθρο 4 του πρωτοκόλλου συμφωνίας τεχνικής συνεργασίας, την παράγραφο 6 της εισηγητικής εκθέσεως της συμβάσεως συνεργασίας και

το άρθρο 13, παράγραφοι 1 και 2, των συμβάσεων μεταβάσεως που συνήψε με τη Systran Luxembourg, σύμφωνα με τα οποία το σύστημα αυτόματης μεταφράσεως της Επιτροπής παραμένει στην κυριότητά της.

55 Οι ενάγουσες ισχυρίζονται, κατ' ουσίαν, ότι το Γενικό Δικαστήριο είναι αρμόδιο, δυνάμει του άρθρου 288, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ. Η κρινομένη αγωγή στηρίζεται, εν προκειμένω, στο γεγονός ότι η Επιτροπή πραγματοποίησε ή ανέθεσε σε άλλους τροποποιήσεις του λογισμικού Systran Unix ή της εκδόσεώς του EC-Systran Unix χωρίς άδεια, και επομένως εκτός των πλαισίων της συμβάσεως, ενώ δεν είχε δικαιώματα που θα της επέτρεπαν να τροποποιήσει και, ακόμη λιγότερο, να αναθέσει την τροποποίηση σε τρίτους χωρίς την άδεια των εναγουσών.

56 Απαντώντας στις ερωτήσεις του Γενικού Δικαστηρίου, οι ενάγουσες υπογραμμίζουν ότι η Επιτροπή ουδέποτε έλαβε την άδεια να παραχωρήσει τα επίδικα στοιχεία σε οποιονδήποτε τρίτον. Δεδομένου ότι δεν υφίσταται συμβατικός όρος που να της παρέχει την άδεια να τα χρησιμοποιεί και να τα διαδίδει με τον τρόπο που το έπραξε, η Επιτροπή, ενεργώντας εκτός του πλαισίου που καθορίστηκε με τις συμβάσεις, υπέχει εξωσυμβατική ευθύνη, η οποία εμπίπτει στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Γενικού Δικαστηρίου.

β) Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

Παρατηρήσεις επί της αρμοδιότητας σε διαφορές εκ συμβάσεως και σε διαφορές εξωσυμβατικής φύσεως

57 Η αρμοδιότητα του Γενικού Δικαστηρίου επί αγωγής αποζημιώσεως είναι διαφορετική αναλόγως του αν η ευθύνη προκύπτει ή όχι εκ συμβάσεως. Ως προς την ευθύνη εκ συμβάσεως, το άρθρο 238 ΕΚ ορίζει ότι το Δικαστήριο είναι αρμόδιο να λαμβάνει

αποφάσεις δυνάμει ρήτρας διαιτησίας που περιέχεται σε σύμβαση δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, η οποία συνάπτεται από την Κοινότητα ή για λογαριασμό της. Όσον αφορά την εξωσυμβατική ευθύνη, το άρθρο 235 ΕΚ διευκρινίζει ότι το Δικαστήριο είναι αρμόδιο επί των διαφορών αποζημιώσεως που προβλέπονται στο άρθρο 288, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ, το οποίο αφορά τις ζημίες που προξενούν τα όργανα ή οι υπάλληλοί τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

58 Έτσι, όσον αφορά την ευθύνη εκ συμβάσεως, το Γενικό Δικαστήριο είναι αρμόδιο μόνον εάν υφίσταται ρήτρα διαιτησίας κατά την έννοια του άρθρου 238 ΕΚ. Ελλείψει τέτοιας ρήτρας, το Γενικό Δικαστήριο δεν δύναται, βάσει του άρθρου 235 ΕΚ, να αποφανθεί στην πραγματικότητα επί αγωγής αποζημιώσεως εκ συμβάσεως. Σε διαφορετική περίπτωση, το Γενικό Δικαστήριο θα επεξέτεινε την αρμοδιότητά του πέραν των διαφορών που του αναθέτει περιοριστικώς το άρθρο 240 ΕΚ, το οποίο εμπιστεύεται στα εθνικά δικαστήρια την κοινού δικαίου αρμοδιότητα να κρίνουν υποθέσεις στις οποίες είναι διάδικος η Κοινότητα (βλ., συναφώς, απόφαση του Δικαστηρίου της 20ής Μαΐου 2009, C-214/08 P, Guigard κατά Επιτροπής, που δεν έχει δημοσιευθεί στη Συλλογή, σκέψεις 35 έως 41, διάταξη του Πρωτοδικείου της 18ης Ιουλίου 1997, T-44/96, Oleifici Italiani κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. II-1331, σκέψεις 35 και 38, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 25ης Μαΐου 2004, T-154/01, Distilleria Palma κατά Επιτροπής, Συλλογή 2004, σ. II-1493, σκέψη 50).

59 Αντιθέτως, σε υποθέσεις εξωσυμβατικής ευθύνης, το Δικαστήριο είναι αρμόδιο χωρίς να χρειάζεται προηγούμενη ρητή συμφωνία των διαδίκων. Πράγματι, από τα άρθρα 235 ΕΚ και 288, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ προκύπτει ευθέως η αρμοδιότητα του Δικαστηρίου επί αγωγών με τις οποίες ζητείται από την Κοινότητα αποζημίωση για τις εξωσυμβατικής φύσεως ζημίες που προξένησε η Επιτροπή.

60 Προκειμένου να κρίνει αν είναι αρμόδιο δυνάμει του άρθρου 235 ΕΚ, το Γενικό Δικαστήριο οφείλει να εξετάσει, υπό το πρίσμα των διαφόρων σχετικών στοιχείων του φακέλου, αν το αίτημα των εναγουσών για αποζημίωση στηρίζεται αντικειμενικά και εν όλω σε υποχρεώσεις εκ συμβάσεως ή σε εξωσυμβατικές υποχρεώσεις, οι οποίες χαρακτηρίζουν τη διαφορά ως εκ συμβάσεως ή εξωσυμβατική. Τα στοιχεία αυτά

μπορούν να συναχθούν, μεταξύ άλλων, από την εξέταση των ισχυρισμών των διαδίκων, από το γενεσιουργό της ζημίας της οποίας ζητείται η ανόρθωση γεγονός και από το περιεχόμενο των εκ της συμβάσεως ή εξωσυμβατικών διατάξεων των οποίων γίνεται επίκληση για την επίλυση του επίδικου ζητήματος (βλ., συναφώς, απόφαση Guigard κατά Επιτροπής, σκέψη 58 ανωτέρω, σκέψεις 35 έως 38).

61 Είναι σκόπιμο να επισημανθεί συναφώς ότι η αρμοδιότητα του Γενικού Δικαστηρίου σε διαφορές εκ συμβάσεως συνιστά παρέκκλιση από το κοινό δίκαιο και πρέπει, επομένως, να ερμηνεύεται περιοριστικά, έτσι ώστε το Γενικό Δικαστήριο να μπορεί να εκδικάζει μόνον αγωγές που πηγάζουν από τη σύμβαση ή που έχουν άμεση σχέση με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη σύμβαση (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 20ής Φεβρουαρίου 1997, C-114/94, IDE κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. I-803, σκέψη 82 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Κάτι τέτοιο θα ισχύει ιδίως αν από τα πραγματικά περιστατικά προκύψει ότι η Επιτροπή είχε, βάσει της συμβάσεως, την άδεια να αναθέτει σε τρίτον τις εργασίες που προβλέπονται από την πρόσκληση για την υποβολή προσφορών και αν το αντικείμενο της διαφοράς συνίσταται στην πραγματικότητα σε αίτημα αποζημιώσεως εκ συμβάσεως, δεδομένου ότι οι εργασίες αυτές προβλέπονταν από μια ή περισσότερες διατάξεις της συμβάσεως (βλ., συναφώς, απόφαση Guigard κατά Επιτροπής, σκέψη 58 ανωτέρω, σκέψεις 35 και 36, όσον αφορά τη συνεκτίμηση των πραγματικών περιστατικών, και σκέψη 38, όσον αφορά το πραγματικό αντικείμενο του αιτήματος αποζημιώσεως).

62 Πρέπει επίσης να επισημανθεί ότι, μολονότι το Γενικό Δικαστήριο οφείλει, προκειμένου να εκτιμήσει το βάσιμο της επιχειρηματολογίας αυτής, να εξετάσει το περιεχόμενο των διαφόρων συμβάσεων που συνήφθησαν μεταξύ του ομίλου WTC/Systran και της Επιτροπής από το 1975 έως το 2002, τις οποίες επικαλείται η Επιτροπή προς στήριξη των ισχυρισμών της, το εν λόγω εγχείρημα εμπίπτει στην εξέταση της αρμοδιότητας και δεν μπορεί να έχει καθεαυτό ως συνέπεια τη μεταβολή της φύσεως της διαφοράς, προσδίδοντας στην τελευταία συμβατική βάση. Σε διαφορετική περίπτωση, η φύση της διαφοράς και, κατά συνέπεια, το αρμόδιο δικαστήριο θα μπορούσαν να μεταβάλλονται, απλώς και μόνον επειδή ο εναγόμενος επικαλείται την ύπαρξη μιας οποιασδήποτε συμβατικής σχέσεως με τον ενάγοντα, παρόλο που η εξέταση των

προβαλλόμενων συμβάσεων θα οδηγούσε στη διαπίστωση ότι δεν ασκούν επιρροή στην υπόθεση. Επομένως, όποτε επεμβαίνει στο πεδίο της εξωσυμβατικής ευθύνης, το Γενικό Δικαστήριο μπορεί κάλλιστα να εξετάζει το περιεχόμενο μιας συμβάσεως, όπως εξετάζει οποιοδήποτε έγγραφο που επικαλείται κάποιος από τους διαδίκους προς στήριξη των ισχυρισμών του, προκειμένου να διαπιστώσει αν, βάσει της συμβάσεως αυτής, μπορεί να αμφισβητηθεί η αρμοδιότητα που του ανατίθεται ρητώς από το άρθρο 235 ΕΚ. Η εξέταση αυτή εμπίπτει στην εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών των οποίων γίνεται επίκληση για να αποδειχθεί η αρμοδιότητα του Γενικού Δικαστηρίου, η έλλειψη της οποίας αποτελεί δημοσίας τάξεως λόγο απαραδέκτου, κατά την έννοια του άρθρου 113 του Κανονισμού Διαδικασίας.

63 Χάριν συγκρίσεως αναφέρεται ότι, σε υπόθεση σχετική με αίτηση ανανεώσεως συμβάσεως, στην οποίαν ο ενάγων προέβαλε την παράβαση τόσο εκ συμβάσεως όσο και εξωσυμβατικών υποχρεώσεων, το Δικαστήριο έκρινε ότι η απλή επίκληση νομικών διατάξεων που δεν απορρέουν από την εν λόγω σύμβαση, αλλά επιβάλλονται στα μέρη, δεν μπορεί να έχει ως συνέπεια τη μεταβολή της συμβατικής φύσεως της διαφοράς και την εξαίρεση της διαφοράς αυτής από την αρμοδιότητα του αρμόδιου δικαστηρίου (απόφαση Guigard κατά Επιτροπής, σκέψη 58 ανωτέρω, σκέψη 43). Ομοίως, σε υπόθεση σχετική με τις συνέπειες προσκλήσεως για την υποβολή προσφορών, στην οποίαν οι ενάγουσες στηρίζονται αποκλειστικά στην παράβαση εξωσυμβατικών υποχρεώσεων, η απλή επίκληση, εκ μέρους της αντισυμβαλλομένης τους, υποχρεώσεων εκ συμβάσεως που δεν σχετίζονται με την επίδικη συμπεριφορά δεν μπορεί να έχει ως συνέπεια τη μεταβολή της εξωσυμβατικής φύσεως της διαφοράς και την εξαίρεση της διαφοράς αυτής από την αρμοδιότητα του αρμόδιου δικαστηρίου.

64 Επιπλέον, στον διάδικο που προβάλλει την παράβαση υποχρεώσεως απόκειται κατά κανόνα να αποδείξει το περιεχόμενό της και την εφαρμογή της στα δεδομένα της υποθέσεως. Για τον λόγο αυτόν, τα σχετικά με την αγωγή αποζημιώσεως επιχειρήματα που προβάλλονται από τις ενάγουσες πρέπει να εξεταστούν πριν από εκείνα που προβάλλει η Επιτροπή σε σχέση με την ύπαρξη εκ της συμβάσεως άδειας για τη διάδοση σε τρίτους τεχνογνωσίας και στοιχείων που ενδέχεται να προστατεύονται από το δίκαιο πνευματικής ιδιοκτησίας.

Εξέταση του αιτήματος των εναγουσών για αποζημίωση

65 Στην κρινομένη υπόθεση, το αίτημα των εναγουσών για αποζημίωση προβάλλεται αποκλειστικά και μόνο βάσει των άρθρων 235 ΕΚ και 288, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ. Οι ενάγουσες δεν επικαλούνται ούτε στηρίζονται σε διατάξεις των συμβάσεων που συνήψαν με την Επιτροπή. Οι διατάξεις αυτές προβάλλονται μόνον από την Επιτροπή προς στήριξη της θέσεώς της ότι είχε δικαίωμα να πράξει αυτό που της προσάπτεται στην κρινομένη υπόθεση.

66 Προκειμένου να υποστηρίξουν το αίτημά τους για αποζημίωση, οι ενάγουσες προβάλλουν δύο παράνομες και ζημιογόνες μορφές συμπεριφοράς εξωσυμβατικής φύσεως. Πρώτον, ότι η Επιτροπή διέδωσε παρανόμως την τεχνογνωσία της Systran σε τρίτον, στον βαθμό που η υλοποίηση των παροχών που περιγράφονται στην πρόσκληση για την υποβολή προσφορών συνεπάγεται κατ' ανάγκην την άνευ αδείας διάδοση και την τροποποίηση του πρωτογενούς κώδικα του λογισμικού Systran, του οποίου οι ενάγουσες έχουν την αποκλειστική κυριότητα. Δεύτερον, ότι η Επιτροπή προέβη σε πράξη απομιμήσεως επ' ευκαιρία της περαιτέρω αναπτύξεως από την εταιρία Gosselies της εκδόσεως EC-Systran Unix, μιας εκδόσεως του λογισμικού Systran σχεδόν πανομοιότυπης με την έκδοση Systran Unix, η οποία, ως εκ τούτου, εξαρτάται, αναπτύσσεται και διατίθεται στο εμπόριο από τον όμιλο Systran, μόνον κάτοχο των σχετικών δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

67 Εν προκειμένω, επομένως, το γεγονός που προξένησε τις προβαλλόμενες ζημίες των οποίων ζητείται η ανόρθωση, δηλαδή η παράνομη συμπεριφορά που προβάλλουν οι ενάγουσες, συνίσταται στην άνευ αδείας γνωστοποίηση από την Επιτροπή προς τρίτον, δηλαδή προς την εταιρία Gosselies, πρωτογενών κωδίκων των οποίων ο όμιλος Systran διεκδικεί την κυριότητα και την προστασία δυνάμει των γενικών αρχών που είναι κοινές στις νομοθεσίες των κρατών μελών για την πνευματική ιδιοκτησία και την τεχνογνωσία.

68 Ειδικότερα, οι ενάγουσες υποστηρίζουν ότι, ως δημιουργοί του λογισμικού Systran και της εκδόσεως Systran Unix, μπορούν να αντιτίθενται σε οποιαδήποτε εκμετάλλευση, τροποποίηση, προσαρμογή ή βελτίωση του EC-Systran Unix ως παράγωγου έργου, για την οποία δεν έχει δοθεί άδεια από τον κάτοχο των δικαιωμάτων επί του αρχικού λογισμικού. Ισχυρίζονται ότι διαθέτουν έτσι εκ του νόμου ένα «δικαίωμα αντιρρήσεως», που σκοπό έχει να εξασφαλίσει την προστασία ορισμένων δεδομένων, των οποίων έχουν την κυριότητα, έναντι μιας εκ μέρους της Επιτροπής χρήσεως ή διαβιβάσεως σε τρίτον για την οποίαν οι ενάγουσες δεν έχουν δώσει την άδειά τους.

69 Προς στήριξη του δικαιώματος αυτού, οι ενάγουσες επικαλούνται, βάσει των κοινών στις νομοθεσίες των κρατών μελών γενικών αρχών, τη Σύμβαση της Βέρνης για την προστασία των λογοτεχνικών και καλλιτεχνικών έργων, της 9ης Σεπτεμβρίου 1986, όπως έχει τροποποιηθεί (στο εξής: Σύμβαση της Βέρνης), την οδηγία 91/250/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 1991, για τη νομική προστασία των προγραμμάτων ηλεκτρονικών υπολογιστών (ΕΕ L 122, σ. 42), και την οδηγία 2004/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, σχετικά με την επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας (διορθωμένη έκδοση ΕΕ L 195, σ. 16). Οι διατάξεις αυτές, οι οποίες θα μπορούσαν να δημιουργούν, ενδεχομένως, εξωσυμβατικές υποχρεώσεις, όπως αναγνωρίστηκε από την Επιτροπή σε απάντηση σχετικής ερωτήσεως του Γενικού Δικαστηρίου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, αποτελούν μέρος των νομοθεσιών των κρατών μελών. Κατ' ουσίαν, οι διατάξεις αυτές καθιερώνουν τις ακόλουθες γενικές αρχές: εκ μόνου του γεγονότος της δημιουργίας του, ο δημιουργός ενός προγράμματος υπολογιστή διαθέτει επ' αυτού δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας αποκλειστικό και αντιτάξιμο έναντι πάντων· η ιδιότητα του δημιουργού ανήκει, μέχρις αποδείξεως του εναντίου, σε εκείνον ή εκείνους υπό την επωνυμία των οποίων διατίθεται στην κυκλοφορία το πρόγραμμα του υπολογιστή· ο δημιουργός ενός προγράμματος υπολογιστή διαθέτει, με την επιφύλαξη ορισμένων εξαιρέσεων, αποκλειστικό δικαίωμα να αναπαράγει ή να αναθέτει σε άλλους την αναπαραγωγή, την προσαρμογή ή τη διάδοσή του.

70 Πρέπει να θεωρηθεί ότι, με τον τρόπο αυτόν, οι ενάγουσες προσκόμισαν ικανά στοιχεία ώστε να συναχθεί το συμπέρασμα ότι, σε αυτό το στάδιο της αναλύσεως, ο όμιλος Systran είναι σε θέση να επικαλείται ίδια δικαιώματα δημιουργού επί της εκδόσεως Systran Unix του λογισμικού Systran, το οποίο ανέπτυξε και διέθεσε στο εμπόριο υπό την επωνυμία του.

71 Αντιθέτως, η Επιτροπή δεν απέδειξε ότι οι ενάγουσες δεν είναι κάτοχοι των εν λόγω δικαιωμάτων και απέτυχε, έτσι, προδήλως να αμφισβητήσει την αρμοδιότητα του Γενικού Δικαστηρίου αμφισβητώντας τα προβαλλόμενα από τον όμιλο Systran δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας όσον αφορά την εν λόγω έκδοση του λογισμικού Systran.

72 Πρώτον, δεν αρκούν συναφώς οι απλές αμφιβολίες που εκφράζει η Επιτροπή για το αν οι ενάγουσες έχουν δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας επί της εκδόσεως Systran Unix του λογισμικού Systran (βλ. σκέψη 54 ανωτέρω). Με τέτοιου είδους επιχειρηματολογία δεν καλύπτεται ο βαθμός αποδείξεως που απαιτείται για να αμφισβητηθεί η δυνατότητα του ομίλου Systran να επικαλείται τα δικαιώματά του πνευματικής ιδιοκτησίας επί της εκδόσεως Systran Unix του λογισμικού Systran υπό το πρίσμα των ως άνω γενικών αρχών που είναι κοινές στις νομοθεσίες των κρατών μελών, καθώς η επιχειρηματολογία αυτή στηρίζεται σε ισχυρισμούς γενικούς και αόριστους, αν ληφθούν υπόψη τα χαρακτηριστικά του εν λόγω λογισμικού, η νομική γνωμοδότηση και η έκθεση τεχνικής πραγματογνωμοσύνης που προσκόμισαν οι ενάγουσες.

73 Δεύτερον, χωρίς να προδικάζεται το αποτέλεσμα της συζητήσεως που αφορά την ουσία της διαφοράς, πρέπει να αναφερθεί ότι το Γενικό Δικαστήριο ζήτησε από την Επιτροπή να εκθέσει το περιεχόμενο των αμφιβολιών της όσον αφορά τα δικαιώματα κυριότητας που διεκδικούν οι ενάγουσες και από τις τελευταίες να τοποθετηθούν συναφώς. Έτσι, οι πραγματογνώμονες που παρουσίασαν οι ενάγουσες εξέθεσαν μια σειρά από νομικά και τεχνικά επιχειρήματα προς στήριξη της υπάρξεως δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας του ομίλου Systran τόσο επί του επανεγγραφέντος λογισμικού όσο και επί των εκδόσεων του λογισμικού αυτού που χρησιμοποιούν τον ίδιο πρωτογενή κώδικα (γνωμοδότηση του P. Sirinelli, καθηγητή του πανεπιστημίου Panthéon-Sorbonne Paris-I, σχετικά με την προστασία επανεγγεγραμμένου λογισμικού από το δίκαιο πνευματικής ιδιοκτησίας, στο εξής: δεύτερη γνωμοδότηση Sirinelli· τεχνικό υπόμνημα του H. Bitan σχετικά με το νέο και διακριτό, από απόψεως γραφής, συνθέσεως και δομής, χαρακτήρα του λογισμικού Systran Unix σε σχέση με το λογισμικό Systran Mainframe και το λογισμικό EC-Systran Mainframe, στο εξής: δεύτερο τεχνικό υπόμνημα Bitan). Ειδικότερα, προκύπτει από τα ανωτέρω ότι η έκδοση Systran Unix δεν αποτελεί απλή μεταφορά της προϋφισταμένης εκδόσεως Systran Mainframe σε γλώσσα C, όπως προσπαθεί να υποστηρίξει η Επιτροπή, αλλά την εκ νέου γραφή στη γλώσσα αυτή του συνόλου των προγραμμάτων που είχαν αρχικά εγγραφεί σε συναρμολογητή, και ότι οι εκδόσεις αυτές είναι εντελώς διαφορετικές μεταξύ τους. Δεν αμφισβητείται επίσης ότι η έκδοση Systran Unix ήρθε να

αντικαταστήσει την έκδοση Systran Mainframe, η οποία με το πέρασμα του χρόνου κατέστη παρωχημένη.

74 Μολονότι το Γενικό Δικαστήριο το ζήτησε ρητώς, η Επιτροπή δεν κατόρθωσε να προσκομίσει τεχνικές αποδείξεις ικανές να αμφισβητήσουν την ύπαρξη δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας του ομίλου Systran επί της εκδόσεως Systran Unix του λογισμικού Systran ή επί των στοιχείων του λογισμικού που συνθέτουν το πρόγραμμά του ή τον λειτουργικό πρωτογενή του κώδικα, ιδίως όσον αφορά τα μέρη που σχετίζονται με τον βασικό πυρήνα και με τα μεταφραστικά προγράμματα του λογισμικού, καθώς οι ενάγουσες δεν αμφισβητούν τα δικαιώματα κυριότητας της Επιτροπής επί των λεξικών που έχουν δημιουργήσει οι υπηρεσίες της προκειμένου να λαμβάνεται υπόψη ο συγκεκριμένος χαρακτήρας του λεξιλογίου που χρησιμοποιείται από το εν λόγω όργανο.

75 Τρίτον, κατά την πορεία της διαδικασίας ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, η Επιτροπή αναγκάστηκε να παραδεχθεί ότι ο όμιλος Systran διέθετε πράγματι δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας στο πλαίσιο αυτό. Έτσι, η Επιτροπή αναγνώρισε στο στάδιο της ανταπαντήσεως ότι δεν αμφισβητούσε το γεγονός ότι η Systran είχε δικαιώματα επί του λογισμικού Systran Unix που διέθετε στο εμπόριο, επισημαίνοντας, πάντως, ότι ήταν πιθανόν ο όμιλος Systran να χρησιμοποίησε τις ενημερώσεις που πραγματοποίησε η Επιτροπή στο πλαίσιο των εκδόσεων EC-Systran Mainframe και EC-Systran Unix για να τις εντάξει στην έκδοση Systran Unix. Ειδικότερα, η Επιτροπή ισχυρίστηκε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ότι, πράγματι, δεν αμφισβητούσε ότι η Systran ήταν κάτοχος δικαιωμάτων επί των λογισμικών αυτών, είτε επρόκειτο για την έκδοση Mainframe είτε, βεβαίως, για την έκδοση Unix, διατηρώντας ωστόσο μια μικρή επιφύλαξη όσον αφορά τα στοιχεία που είχαν ενταχθεί παράνομα στην αρχική έκδοση του Systran Unix, κατόπιν των συμβάσεων που είχαν προηγουμένως συναφθεί με την Επιτροπή.

76 Εντούτοις, όπως επισημάνθηκε από το Γενικό Δικαστήριο στο πλαίσιο της δεύτερης σειράς ερωτήσεων και εκ νέου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η έκδοση Systran Unix προηγήθηκε κατά πολλά έτη της εκδόσεως EC-Systran Unix. Ως εκ τούτου, δεν φαίνεται πιθανόν ο όμιλος Systran να ενέταξε στην

έκδοση Systran Unix, την οποίαν ανέπτυξε και διέθεσε στο εμπόριο, τις ενημερώσεις που πραγματοποιήθηκαν στη συνέχεια, στο πλαίσιο της εκδόσεως EC-Systran Unix, για τις ανάγκες της Επιτροπής όσον αφορά το λεξιλόγιο και την ορολογία. Η Επιτροπή δεν κατόρθωσε να υποστηρίξει τον σχετικό ισχυρισμό της.

77 Ομοίως, από κανένα πραγματικό στοιχείο δεν αποδεικνύεται ο ισχυρισμός της Επιτροπής ότι είναι πιθανόν στοιχεία της εκδόσεως EC-Systran Mainframe, η οποία στηρίχθηκε στην έκδοση Systran Mainframe των εναγουσών, να εντάχθηκαν παρανόμως στην αρχική έκδοση του Systran Unix. Ο ισχυρισμός αυτός, εξάλλου, έρχεται σε αντίθεση, όσον αφορά τον πρωτογενή κώδικα του λογισμικού και ιδίως τον πυρήνα και τα συνδεόμενα με αυτόν μεταφραστικά προγράμματα, με τις εξηγήσεις του τεχνικού πραγματογνώμονα της ενάγουσας, σύμφωνα με τις οποίες ένα πρόγραμμα γραμμένο σε συναρμολογητή διαφέρει σημαντικά από ένα πρόγραμμα γραμμένο σε γλώσσα C (βλ. δεύτερο τεχνικό υπόμνημα Bitan, ιδίως το παράδειγμα της επεξεργασίας σε συναρμολογητή και σε γλώσσα C της σειράς χαρακτήρων «Hello world!»). Το εν λόγω τεχνικό υπόμνημα δεν αμφισβητείται από την Επιτροπή.

78 Όσον αφορά την προβαλλόμενη προστασία της τεχνογνωσίας, οι ενάγουσες υποστηρίζουν ότι η τεχνογνωσία ορίζεται γενικά ως «το σύνολο των τεχνικών πληροφοριών, οι οποίες είναι απόρρητες, ουσιώδεις και προσδιορίσιμες με οποιονδήποτε κατάλληλο τρόπο». Ισχυρίζονται συναφώς ότι η εκ μέρους της Επιτροπής γνωστοποίηση σε τρίτον τέτοιων πληροφοριών, χωρίς οποιαδήποτε εκ μέρους τους άδεια, συνιστά παράνομη συμπεριφορά που στοιχειοθετεί εξωσυμβατική ευθύνη της Κοινότητας, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 288, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ.

79 Προς στήριξη του ισχυρισμού αυτού, οι ενάγουσες ορθώς αναφέρονται στην απόφαση του Δικαστηρίου της 7ης Δεκεμβρίου 1985, 145/83, Adams κατά Επιτροπής (Συλλογή 1985, σ. 3539, σκέψη 34), με την οποία αναγνωρίστηκε ότι η υποχρέωση εχεμύθειας που επιβάλλει στην Επιτροπή και στο προσωπικό της το άρθρο 287 ΕΚ αποτελεί γενική αρχή δικαίου. Η γενική αρχή δυνάμει της οποίας οι επιχειρήσεις έχουν δικαίωμα στην προστασία του επιχειρηματικού τους απορρήτου, έκφραση

της οποίας αποτελεί το άρθρο 287 ΕΚ, επιβεβαιώθηκε και από την απόφαση του Δικαστηρίου της 19ης Μαΐου 1994, C-36/92 P, SEP κατά Επιτροπής (Συλλογή 1994, σ. I-1911, σκέψη 36). Το άρθρο 41 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο οποίος υιοθετήθηκε στις 7 Δεκεμβρίου 2000 στη Νίκαια (ΕΕ C 364, σ. 1), αναφέρεται επίσης στην ανάγκη τηρήσεως, εκ μέρους της διοικήσεως, «των νομίμων συμφερόντων της εμπιστευτικότητας και του επαγγελματικού και επιχειρηματικού απορρήτου».

80 Το επιχειρηματικό απόρρητο αποτελείται από τις τεχνικές πληροφορίες που σχετίζονται με την τεχνογνωσία, των οποίων όχι μόνον η κοινοποίηση, αλλά και η απλή διαβίβαση σε υποκείμενο δικαίου διαφορετικό από εκείνο που παρείχε την πληροφορία, μπορούν να βλάψουν σοβαρά τα συμφέροντα του τελευταίου (βλ., συναφώς, απόφαση του Πρωτοδικείου της 18ης Σεπτεμβρίου 1996, T-353/94, Postbank κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. II-921, σκέψη 87). Οι τεχνικές πληροφορίες, προκειμένου να εμπίπτουν, ως εκ της φύσεώς τους, στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 287 ΕΚ, είναι αναγκαίο, κατ' αρχάς, να είναι γνωστές σε έναν περιορισμένο μόνον αριθμό προσώπων. Έπειτα, πρέπει να πρόκειται για πληροφορίες των οποίων η διάδοση δύναται να προκαλέσει σοβαρή ζημία στο πρόσωπο που τις παρέσχε ή σε τρίτους. Τέλος, είναι αναγκαίο τα συμφέροντα που ενδέχεται να βλαβούν από τη διάδοση της πληροφορίας να είναι αντικειμενικά άξια προστασίας (αποφάσεις της 30ής Μαΐου 2006, T-198/03, Bank Austria Creditanstalt κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. II-1429, σκέψη 71, και της 12ης Οκτωβρίου 2007, T-474/04, Pergan Hilfsstoffe für industrielle Prozesse κατά Επιτροπής, Συλλογή 2007, σ. II-4225, σκέψη 65).

81 Πρέπει, επομένως, να θεωρηθεί εν προκειμένω ότι μία τεχνική πληροφορία, η οποία εμπίπτει στο επιχειρηματικό απόρρητο μιας επιχειρήσεως και κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή για συγκεκριμένους σκοπούς, δεν μπορεί να κοινοποιηθεί σε τρίτον για άλλους σκοπούς χωρίς την άδεια της εν λόγω επιχειρήσεως.

82 Επιβάλλεται το συμπέρασμα ότι ο ισχυρισμός των εναγουσών περί παραβάσεως εκ μέρους της Επιτροπής εξωσυμβατικών υποχρεώσεων σχετικών με το δίκαιο πνευματικής ιδιοκτησίας και την τεχνογνωσία, όσον αφορά την έκδοση Systran Unix του λογισμικού Systran, είναι επαρκής κατά νόμον προκειμένου να θεμελιωθεί η αρμοδιότητα του Γενικού Δικαστηρίου κατ' άρθρον 235 ΕΚ.

83 Η Επιτροπή δεν κατόρθωσε να αμφισβητήσει το συμπέρασμα αυτό· πρέπει, επομένως, να εξεταστεί το δεύτερο μέρος της επιχειρηματολογίας της, σύμφωνα με το οποίο είχε εκ της συμβάσεως άδεια να πράξει όσα της προσάπτονται στην κρινομένη υπόθεση.

Εξέταση των επιχειρημάτων της Επιτροπής προς υποστήριξη της υπάρξεως εκ της συμβάσεως άδειας κοινοποιήσεως σε τρίτον πληροφοριών οι οποίες προστατεύονται εν δυνάμει από το δίκαιο πνευματικής ιδιοκτησίας και την τεχνογνωσία

84 Στην κρινομένη υπόθεση, οι παράνομες και ζημιογόνες συμπεριφορές που αποδίδονται στην Επιτροπή συνίστανται, μεταξύ άλλων, στην υποτιθέμενη κοινοποίηση σε τρίτον, την εταιρία Gosselies, χωρίς την άδεια των εναγουσών, πληροφοριών οι οποίες προστατεύονται εν δυνάμει από τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και την τεχνογνωσία του ομίλου Systran.

85 Από κανένα στοιχείο του φακέλου δεν προκύπτει ότι η Επιτροπή είχε εκ της συμβάσεως άδεια να κοινοποιήσει στην εταιρία Gosselies τις πληροφορίες και την τεχνογνωσία που αφορούν την έκδοση Systran Unix.

86 Πρώτον, καμία από τις συμβάσεις που υπογράφηκαν μεταξύ των διαδίκων δεν αναφέρεται ρητώς στο ζήτημα της ενδεχόμενης αναθέσεως ορισμένων εργασιών σχετικών με την έκδοση EC-Systran Unix σε τρίτον. Πράγματι, όταν η Systran επικοινώνησε με την Επιτροπή για το ζήτημα αυτό, η Επιτροπή περιορίστηκε να αμφισβητήσει τα δικαιώματα της Systran επί της εκδόσεως Systran Unix του λογισμικού Systran και να κρίνει ότι ο όμιλος Systran δεν είχε δικαίωμα να αντιτίθεται στις εργασίες που είχαν ανατεθεί στην εταιρία Gosselies (βλ. ανωτέρω σκέψεις 31 έως 37).

87 Δεύτερον, απαντώντας σε ερώτηση του Γενικού Δικαστηρίου ως προς το σημείο αυτό, η Επιτροπή επικαλείται τρεις όρους της συμβάσεως για να υποστηρίξει ότι είχε τη δυνατότητα να αναθέσει στην εταιρία Gosselies την περαιτέρω ανάπτυξη της εκδόσεως EC-Systran Unix του λογισμικού Systran, χωρίς ο όμιλος Systran να μπορεί να αντιταχθεί επικαλούμενος τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και την τεχνογνωσία επί της εκδόσεως Systran Unix του λογισμικού αυτού (βλ. ανωτέρω σκέψη 53).

88 Πρώτον, η Επιτροπή επικαλείται το άρθρο 4, με τίτλο «Δικαιώματα χρήσεως», του πρωτοκόλλου συμφωνίας τεχνικής συνεργασίας, το οποίο συνήφθη στις 18 Ιανουαρίου 1985 από την Επιτροπή και την εταιρία Gachot, προτού η εταιρία αυτή εξαγοράσει τον όμιλο WTC και μετονομαστεί σε Systran, το οποίο αναφέρει μεταξύ άλλων ότι «τα λογισμικά και λεξικά του συστήματος Systran παραμένουν στην κυριότητα της Επιτροπής».

89 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι ο όρος αυτός δεν μπορεί να θεμελιώσει την εκ συμβάσεως φύση της κρινομένης διαφοράς. Κατ' αρχάς, ο ως άνω όρος δεν μπορεί να αντιταχθεί έναντι των εναγουσών, αφού το δικαίωμά τους κυριότητας επί του λογισμικού Systran, και ιδίως επί της εκδόσεως Systran Mainframe, δεν στηρίζεται στο πρωτόκολλο που υπεγράφη στις 18 Ιανουαρίου 1985 μεταξύ της Επιτροπής και της εταιρίας Gachot (βλ. ανωτέρω σκέψη 10). Πράγματι, το δικαίωμα κυριότητας του ομίλου Systran επί του λογισμικού Systran και της εκδόσεώς του Systran Mainframe γεννήθηκε κατά την εξαγορά του ομίλου WTC από την εταιρία Gachot σε μεταγενέστερη ημερομηνία (βλ. ανωτέρω σκέψη 11 και τα συνημμένα στο έγγραφο απαντήσεως έγγραφα 5 έως 7). Επομένως, καθόσον δεν αμφισβητείται ότι, στις 18 Ιανουαρίου 1985, η εταιρία Gachot δεν είχε κανένα δικαίωμα κυριότητας επί του συστήματος Systran, δεν είναι δυνατόν να συναχθεί από τον ως άνω όρο το συμπέρασμα ότι η Επιτροπή μπορεί, από την ημερομηνία αυτή και βάσει του εν λόγω πρωτοκόλλου, να διεκδικεί την πλήρη και καθ' ολοκληρίαν κυριότητα του συστήματος Systran και των λογισμικών του, συμπεριλαμβανομένου του βασικού πυρήνα και των πρωτογενών κωδίκων του. Ένα τέτοιο συμπέρασμα θίγει τα δικαιώματα κυριότητας που είχε τότε ο όμιλος WTC επί του συστήματος Systran, και ιδίως επί της εκδόσεως Systran Mainframe, τα οποία δεν αμφισβητούνται από την Επιτροπή (βλ. σκέψη 3 ανωτέρω), δικαιώματα που στη συνέχεια επρόκειτο να εκχωρηθούν στην εταιρία Gachot, η οποία θα μετονομαζόταν σε Systran. Τέλος, είναι σημαντικό να επισημανθεί σε κάθε περίπτωση ότι η κρινομένη υπόθεση δεν αφορά τα δικαιώματα του ομίλου Systran επί της εκδόσεως

Systran Mainframe, η οποία είναι ήδη παρωχημένη, αλλά τα δικαιώματα που κατέχει ο όμιλος αυτός επί της εκδόσεως Systran Unix, η οποία διαδέχθηκε την έκδοση αυτή και γράφτηκε σε διαφορετική γλώσσα, προκειμένου να λειτουργήσει σε νέο περιβάλλον συστημάτων πληροφορικής.

90 Δεύτερον, η Επιτροπή επικαλείται την παράγραφο 6 της συμβάσεως συνεργασίας που υπεγράφη μεταξύ της Επιτροπής και του ομίλου Systran (τότε εταιριών WTC, Latsec, Systran Institut και Gachot), με την οποίαν ορίζεται ότι «[ο]ι βελτιώσεις και τα αποτελέσματα της περαιτέρω εξελίξεως του συστήματος Systran από την Επιτροπή και τους αντισυμβαλλομένους της [που αναφέρονται ανωτέρω, στην παράγραφο 3], και ιδίως τα λεξικά, ανήκουν στην αποκλειστική κυριότητα της Επιτροπής». Επομένως, ο όρος αυτός πρέπει να ληφθεί υπόψη σε συνδυασμό με την παράγραφο 3 της ως άνω εκθέσεως, σύμφωνα με την οποία:

«Η συντήρηση και η περαιτέρω ανάπτυξη των συστημάτων διασφαλίστηκαν με μια άλλη σειρά συμβάσεων μεταξύ της Επιτροπής και των εταιριών παροχής υπηρεσιών. Οι συμβάσεις αυτές αφορούσαν τις ανάγκες και τους σκοπούς της Επιτροπής.»

91 Επίσης, οι όροι αυτοί δεν μπορούν να θεμελιώσουν τη συμβατική φύση της κρινομένης διαφοράς. Πράγματι, δυνάμει των δύο αυτών παραγράφων της εισαγωγικής εκθέσεως, οι βελτιώσεις και τα αποτελέσματα της περαιτέρω εξελίξεως του συστήματος Systran από την Επιτροπή και τους τρίτους αντισυμβαλλομένους της πριν την υπογραφή της συμβάσεως συνεργασίας στις 4 Αυγούστου 1987, ιδίως όσον αφορά τα λεξικά, ανήκουν στην αποκλειστική κυριότητα της Επιτροπής. Η αποκλειστική αυτή κυριότητα δεν αμφισβητείται από τις ενάγουσες, οι οποίες δεν επικαλούνται με τα δικόγραφά τους δικαίωμα κυριότητας επί των λεξικών, των βελτιώσεων και των εξελίξεων που πραγματοποιήθηκαν ειδικά από την Επιτροπή ή για λογαριασμό της, προκειμένου να καλύψουν τις ανάγκες της από απόψεως ορολογίας. Τα δικαιώματα που επικαλούνται οι ενάγουσες αφορούν το βασικό σύστημα, δηλαδή τον βασικό

πυρήνα και τους μεταφραστικούς μηχανισμούς, των οποίων ο όμιλος Systran είναι δημιουργός και διαθέτει την τεχνογνωσία.

92 Εξάλλου, άλλες παράγραφοι της ίδιας εισαγωγικής εκθέσεως αποσαφηνίζουν τη σχέση μεταξύ της Επιτροπής και των εταιριών του ομίλου Systran, καθώς και τα δικαιώματα που μπορούσε να διεκδικήσει ο όμιλος αυτός επί του συστήματος Systran, σε χρόνο κατά τον οποίον υπήρχαν μόνον εκδόσεις συμβατές με το περιβάλλον Mainframe. Έτσι, σύμφωνα με τη διατύπωση της εισαγωγικής εκθέσεως:

«1. Το σύστημα Systran, το οποίο σχεδιάστηκε από την εταιρία WTC, είναι ένα σύστημα αυτόματης μεταφράσεως, το οποίο περιλαμβάνει ένα βασικό λογισμικό, μεταφραστικά και περιφερικά λογισμικά και διάφορα δίγλωσσα λεξικά.

2. Στις 22 Σεπτεμβρίου 1975, η Επιτροπή συνήψε με την εταιρία WTC σύμβαση που αφορούσε τη χρησιμοποίηση του συστήματος Systran από την Επιτροπή και την αρχική ανάπτυξη του συστήματος αυτού από την WTC.

Η Επιτροπή και η εταιρία WTC συνήψαν στη συνέχεια και άλλες συμβάσεις που αφορούσαν, αφενός, τη βελτίωση του υφιστάμενου συστήματος και, αφετέρου, την ανάπτυξη συστημάτων για [νέα ζεύγη γλωσσών].

Οι συμβάσεις αυτές, οι οποίες συνήφθησαν μεταξύ του 1976 και του 1985, είχαν ως αντικείμενο την ανάπτυξη και βελτίωση των λογισμικών μεταφράσεως και των βασικών λεξικών για τις γλώσσες τις οποίες αφορούσαν.

[...]

5. Τα συμβαλλόμενα μέρη διαπιστώνουν, επομένως, ότι η Επιτροπή διαθέτει άδεια χρήσεως του βασικού συστήματος και των βελτιώσεων […] που έχει επιφέρει σε αυτό η WTC· η άδεια αυτή αφορά μόνο τη χρήση επί του εδάφους των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στους τομείς που εξειδικεύονται ανωτέρω, στην [παράγραφο] 4.

[...]

7. Τα συμβαλλόμενα μέρη θεωρούν ότι είναι προς το συμφέρον τους και προς το συμφέρον των χρηστών του Systran η διαρκής βελτίωση του συστήματος αυτού. Αποφάσισαν, λοιπόν, να συνάψουν την παρούσα σύμβαση συνεργασίας, προκειμένου να ενώσουν τις προσπάθειές τους στην επιδίωξη της βελτιώσεώς του.

Στο πνεύμα αυτό, τα συμβαλλόμενα μέρη αναγνωρίζουν αμοιβαίως ότι έχουν αμφότερα δικαίωμα χρήσεως του συστήματος Systran, το οποίο θα εξελίσσεται με την εφαρμογή των βελτιώσεων που θα πραγματοποιούνται χάρη στη χρησιμοποίησή του τόσο στον ιδιωτικό όσο και στο δημόσιο τομέα.»

93 Από τους ως άνω όρους, οι οποίοι αποδίδουν τη συμβατική σχέση που υφίστατο την εποχή εκείνη μεταξύ της Επιτροπής και του ομίλου Systran, προκύπτει, αφενός, ότι αναγνωρίζεται ρητώς ο ρόλος του ομίλου Systran στη δημιουργία του συστήματος Systran και στην αρχική και μεταγενέστερη ανάπτυξή του για λογαριασμό της Επιτροπής και, αφετέρου, ότι αναφέρεται ότι παραχωρούνται από τον όμιλο Systran στην Επιτροπή μόνο δικαιώματα χρήσεως και όχι δικαιώματα κυριότητας, πολλώ μάλλον αποκλειστικά, επί του συνόλου του συστήματος. Εν πάση περιπτώσει, οι όροι αυτοί δεν κάνουν καμιά αναφορά στην παρέμβαση τρίτου για τη διενέργεια τροποποιήσεων στο εν λόγω σύστημα, χωρίς προηγουμένως να έχει δοθεί για τις τροποποιήσεις αυτές άδεια από τον όμιλο Systran.

94 Τέλος, όπως αναφέρθηκε και για το άρθρο 4 του πρωτοκόλλου συμφωνίας τεχνικής συνεργασίας, πρέπει να επισημανθεί ότι η κρινομένη υπόθεση δεν αφορά τα δικαιώματα του ομίλου Systran επί της εκδόσεως Systran Mainframe, η οποία κατέστη παρωχημένη, αλλά τα δικαιώματα του ομίλου αυτού επί της εκδόσεως Systran Unix,

η οποία τη διαδέχθηκε και η οποία γράφτηκε σε διαφορετική γλώσσα, προκειμένου να λειτουργήσει σε νέο περιβάλλον συστημάτων πληροφορικής.

95 Τρίτον, η Επιτροπή επικαλείται τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 13 των συμβάσεων μεταβάσεως, με τίτλο «Διπλώματα ευρεσιτεχνίας, πιστοποιητικά χρησιμότητας (υποδείγματα χρησιμότητας), σήματα, βιομηχανικά σχέδια και υποδείγματα, δικαιώματα βιομηχανικής και πνευματικής ιδιοκτησίας», σύμφωνα με τις οποίες το σύστημα αυτόματης μεταφράσεως της Επιτροπής παραμένει στην κυριότητά της. Πρέπει, εν προκειμένω, να επισημανθεί ότι οι δύο αυτές παράγραφοι έχουν ως εξής στο κείμενο της πρώτης συμβάσεως μεταβάσεως:

«1. Η Επιτροπή ενημερώνεται άμεσα για κάθε αποτέλεσμα που επιτυγχάνει ή για κάθε δίπλωμα ευρεσιτεχνίας που αποκτά ο Αντισυμβαλλόμενος [ήτοι η Systran Luxembourg] σε εκτέλεση της παρούσας συμβάσεως· κάθε τέτοιο αποτέλεσμα ή δίπλωμα ευρεσιτεχνίας ανήκει στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες, οι οποίες δύνανται να το διαθέτουν ελεύθερα, με εξαίρεση τις περιπτώσεις στις οποίες προϋπάρχουν δικαιώματα βιομηχανικής ή πνευματικής ιδιοκτησίας.

2. Το σύστημα αυτόματης μεταφράσεως της Επιτροπής, καθώς και τα συστατικά του μέρη, ακόμη και αν τροποποιηθούν κατά τη διάρκεια εκτελέσεως της συμβάσεως, παραμένουν στην κυριότητα της Επιτροπής, με εξαίρεση τις περιπτώσεις στις οποίες προϋπάρχουν δικαιώματα βιομηχανικής ή πνευματικής ιδιοκτησίας.»

96 Το άρθρο 13, παράγραφοι 1 και 2, της πρώτης συμβάσεως μεταβάσεως εισάγει, έτσι, ρητή επιφύλαξη όσον αφορά το ζήτημα των προϋφιστάμενων δικαιωμάτων βιομηχανικής ή πνευματικής ιδιοκτησίας. Επομένως, η Επιτροπή δεν μπορεί να επικαλείται τον όρο αυτόν για να υποστηρίξει ότι προδήλως οι ενάγουσες παραιτήθηκαν από τη διεκδίκηση των δικαιωμάτων τους πνευματικής ιδιοκτησίας και της τεχνογνωσίας τους επί του συστήματος Systran. Τα δικαιώματα αυτά, και ιδίως εκείνα που αφορούν την έκδοση Systran Unix του λογισμικού Systran, προϋπήρχαν της ημερομηνίας υπογραφής των συμβάσεων μεταβάσεως, οι οποίες συνήφθησαν σε χρόνο κατά τον

οποίον η έκδοση EC-Systran Mainframe που χρησιμοποιούσε η Επιτροπή καθίστατο παρωχημένη.

97 Επιπλέον, από το άρθρο 13 της πρώτης συμβάσεως μεταβάσεως προκύπτει σαφώς –όπως επισημάνθηκε από τις ενάγουσες κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση– ότι η παράγραφος 1 αφορά μόνον το λεγόμενο τμήμα «EC» της ενημερωμένης εκδόσεως EC-Systran Unix του λογισμικού Systran, δηλαδή όλα τα αποτελέσματα που θα μπορούσε να επιτύχει και τα διπλώματα που θα μπορούσε να αποκτήσει η Systran Luxembourg, η εν λόγω αντισυμβαλλομένη, στο πλαίσιο της εφαρμογής των συμβάσεων μεταβάσεως. Η κυριότητα επί των στοιχείων που προϋπήρχαν των ενδεχόμενων αυτών αποτελεσμάτων και διπλωμάτων, δηλαδή επί της εκδόσεως Systran Unix, από την οποία προήλθε η έκδοση EC-Systran Unix, εξαιρείται από το πεδίο της συμβάσεως. Έτσι, με τις συμβάσεις αυτές δεν αμφισβητούνται τα δικαιώματα επί του τμήματος του βασικού πυρήνα της εκδόσεως Systran Unix, το οποίο δεν τροποποιήθηκε από την έκδοση EC-Systran Unix. Η δε παράγραφος 2 του ίδιου άρθρου αφορά ρητώς το «σύστημα αυτόματης μεταφράσεως της Επιτροπής», δηλαδή την έκδοση EC-Systran Mainframe του λογισμικού Systran (βλ. τον ορισμό που δίδεται από το άρθρο 2 της πρώτης συμβάσεως μεταβάσεως, στη σκέψη 27 ανωτέρω), εξαιρώντας, επομένως, τα δικαιώματα επί της εκδόσεως Systran Mainframe, η οποία, όπως και η προαναφερθείσα έκδοση, ήταν παρωχημένη λόγω της εκδόσεως Systran Unix.

98 Εξάλλου, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η Systran δεν ήταν συμβαλλόμενη στις συμβάσεις μεταβάσεως και δεν θα μπορούσε, επομένως, να έχει παραχωρήσει οτιδήποτε στην Επιτροπή σε σχέση με τα δικαιώματα επί της εκδόσεως Systran Unix του λογισμικού Systran, το οποίο ανέπτυξε και διέθεσε στο εμπόριο. Κατ' εφαρμογήν της αρχής ότι οι συμβάσεις δεσμεύουν μόνον τα συμβαλλόμενα μέρη, η οποία μπορεί να θεωρηθεί ως γενική αρχή κοινή στις νομοθεσίες των κρατών μελών για τις συμβάσεις, οι συμβάσεις μεταβάσεως δεν μπορούν να αντιταχθούν ως τέτοιες έναντι της Systran. Ακόμη και αν υποτεθεί, συναφώς, ότι η Systran Luxembourg δεν κοινοποίησε στην Επιτροπή μέχρι τις 15 Μαρτίου 2002 την «ενημερωμένη απόδειξη όλων των δικαιωμάτων [...] που διεκδικούνται από τον όμιλο Systran και συνδέονται με το σύστημα αυτόματης μεταφράσεως Systran» (βλ. ανωτέρω σκέψη 30), η Systran δεν στερείται εξ αυτού του λόγου της δυνατότητας να επικαλείται έναντι της Επιτροπής τα δικαιώματα που κατέχει από την εξαγορά των εταιριών του ομίλου WTC ή, κυρίως, από τη δημιουργία και τη διάθεση στο εμπόριο της εκδόσεως Systran Unix,

γεγονότα που η Επιτροπή γνωρίζει. Είναι σκόπιμο, επίσης, να επισημανθεί ότι, όπως υποστήριξαν οι ενάγουσες κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση χωρίς να εκφραστεί σχετικώς αντίλογος από την Επιτροπή, κατά τον χρόνο υπογραφής των συμβάσεων μεταβάσεως, η Systran Luxembourg δεν ήταν πλήρες μέλος του ομίλου Systran, αλλά μία κοινή εταιρία, η οποία εκπροσωπούσε ταυτοχρόνως τα συμφέροντα των εταιριών που είχαν εργαστεί στο παρελθόν με την Επιτροπή για τη συντήρηση της εκδόσεως EC-Systran Mainframe και τα συμφέροντα του ομίλου Systran στο Λουξεμβούργο.

99 Τέλος, και εν πάση περιπτώσει, αποτελεί αρχή του δικαίου πνευματικής ιδιοκτησίας ότι η ρήτρα παραχωρήσεως δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας δεν τεκμαίρεται. Είναι αρχή ότι μία τέτοια ρήτρα δεν μπορεί να είναι σιωπηρή, αλλά πρέπει να διατυπώνεται ρητώς. Εν προκειμένω, από τα έγγραφα που κοινοποίησαν προς το Γενικό Δικαστήριο οι διάδικοι δεν προκύπτει κανένας όρος της συμβάσεως περί παραχωρήσεως δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας της Systran, ούτε κάποιας άλλης εταιρίας του ομίλου Systran, τα οποία θα μπορούσαν να προβληθούν σε σχέση με την έκδοση Systran Unix του λογισμικού Systran.

100 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι κανένας από τους όρους της συμβάσεως που επικαλείται η Επιτροπή δεν επιτρέπει να υποστηριχθεί η άποψη ότι η κρινομένη διαφορά έχει κατ' ανάγκην συμβατικό χαρακτήρα. Από τους συμβατικούς αυτούς όρους, οι οποίοι παραπέμπουν σε χρονικό διάστημα που έχει παρέλθει και μάλιστα προ πολλού, όσον αφορά τις συμβάσεις που αφορούν την έκδοση Systran Mainframe, η οποία κατέστη παρωχημένη τη δεκαετία του 1990 λόγω της εξελίξεως του περιβάλλοντος συστημάτων πληροφορικής, δεν αποδεικνύεται ότι η Επιτροπή είχε ή έχει την άδεια του ομίλου Systran να γνωστοποιήσει σε τρίτον πληροφορίες εν δυνάμει προστατευόμενες από τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και την τεχνογνωσία που προβάλλονται όσον αφορά την έκδοση Systran Unix του λογισμικού Systran, το οποίο αναπτύχθηκε και διατέθηκε στο εμπόριο από τον εν λόγω όμιλο.

101 Κατόπιν των ανωτέρω, επιβάλλεται το συμπέρασμα ότι, όπως προκύπτει από το περιεχόμενο της αγωγής αποζημιώσεως των εναγουσών και από τις γενικές αρχές που είναι κοινές στα δίκαια των κρατών μελών και τις οποίες επικαλούνται οι ενάγουσες για να αποδείξουν τα δικαιώματά τους επί της εκδόσεως Systran Unix του

λογισμικού Systran και την ανάγκη προηγούμενης άδειας του κατόχου των σχετικών δικαιωμάτων προκειμένου να γνωστοποιηθεί σε τρίτον το περιεχόμενο της εξελιγμένης εκδόσεως EC-Systran Unix, οι ενάγουσες αποδεικνύουν επαρκώς, από νομικής και πραγματικής απόψεως, τα στοιχεία που είναι αναγκαία προκειμένου το Γενικό Δικαστήριο να ασκήσει την επί εξωσυμβατικών διαφορών αρμοδιότητά του, όπως αυτή του ανατίθεται από τη Συνθήκη.

102 Επιπλέον, από την εξέταση των διαφόρων συμβατικών όρων που επικαλείται η Επιτροπή προκειμένου να αποδείξει τη συμβατική βάση της αγωγής αποζημιώσεως δεν διαπιστώνεται εκχώρηση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας ή παροχή άδειας γνωστοποιήσεως σε τρίτον πληροφοριών σχετικών με την έκδοση Systran Unix από τον όμιλο Systran.

103 Από τη συνολική αυτή εκτίμηση προκύπτει ότι η κρινομένη διαφορά δεν συνιστά διαφορά εκ συμβάσεως. Αφορά, πράγματι, την εκτίμηση του φερόμενου ως παράνομου και ζημιογόνου χαρακτήρα της γνωστοποιήσεως από την Επιτροπή προς τρίτον πληροφοριών προστατευόμενων από δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας ή από την τεχνογνωσία, χωρίς τη ρητή άδεια του κατόχου των σχετικών δικαιωμάτων, και τούτο υπό το πρίσμα των εφαρμοστέων συναφώς γενικών αρχών που είναι κοινές στα δίκαια των κρατών μελών και όχι υπό το πρίσμα συμβατικών όρων, οι οποίοι περιέχονται σε συμβάσεις που συνήφθησαν στο παρελθόν σχετικά με ζητήματα ξένα προς τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και την τεχνογνωσία της Systran επί της εκδόσεως Systran Unix.

104 Επομένως, οι ισχυρισμοί της Επιτροπής σχετικά με το απαράδεκτο της αγωγής λόγω της υποτιθέμενης συμβατικής της βάσεως πρέπει να απορριφθούν.

2. Επί της ασάφειας του δικογράφου της αγωγής

α) Επιχειρήματα των διαδίκων

105 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η αγωγή είναι απαράδεκτη καθόσον δεν πληροί την προϋπόθεση του άρθρου 44, παράγραφος 1, στοιχείο γ΄, του Κανονισμού Διαδικασίας, σύμφωνα με το οποίο το δικόγραφο πρέπει να περιέχει «το αντικείμενο της διαφοράς και συνοπτική έκθεση των ισχυρισμών των οποίων γίνεται επίκληση». Ισχυρίζεται ότι το δικόγραφο δεν διασαφηνίζει ποιες νομικές διατάξεις παρέβη η Επιτροπή και ότι δεν παρέχει αρκετές διευκρινίσεις όσον αφορά τις πράξεις της απομιμήσεως και της διαδόσεως τεχνογνωσίας που προβάλλουν οι ενάγουσες.

106 Οι ενάγουσες υποστηρίζουν, κατ' ουσίαν, ότι το δικόγραφο είναι αρκούντως σαφές ώστε να παρέχει τη δυνατότητα στην Επιτροπή να προετοιμάσει τη άμυνά της και στο Γενικό Δικαστήριο να κρίνει την υπόθεση.

β) Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

107 Σύμφωνα με το άρθρο 21, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου, που εφαρμόζεται στη διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου δυνάμει του άρθρου 53, πρώτο εδάφιο, του ίδιου Οργανισμού, και του άρθρου 44, παράγραφος 1, στοιχείο γ΄, του Κανονισμού Διαδικασίας του νυν Γενικού Δικαστηρίου, το εισαγωγικό της δίκης έγγραφο πρέπει να αναφέρει το αντικείμενο της διαφοράς και να περιέχει συνοπτική έκθεση των προβαλλόμενων ισχυρισμών. Η μνεία αυτή πρέπει να είναι αρκούντως σαφής και ακριβής, ώστε να μπορεί ο μεν καθού να προετοιμάσει την άμυνά του, το δε Γενικό Δικαστήριο να ασκήσει τον δικαστικό του έλεγχο. Προς κατοχύρωση της ασφάλειας δικαίου και της ορθής απονομής της δικαιοσύνης,

επιβάλλεται τα ουσιώδη πραγματικά και νομικά περιστατικά επί των οποίων στηρίζεται η αγωγή να προκύπτουν, τουλάχιστον συνοπτικώς, αλλά κατά τρόπο λογικό και κατανοητό, από το κείμενο της ίδιας της αγωγής (αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 28ης Απριλίου 1993, T-85/92, De Hoe κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. II-523, σκέψη 20, και της 11ης Ιουλίου 2005, T-294/04, Internationaler Hilfsfonds κατά Επιτροπής, Συλλογή 2005, σ. II-2719, σκέψη 23).

108 Για να πληρούνται οι προϋποθέσεις αυτές, το δικόγραφο με το οποίο ζητείται η αποκατάσταση ζημιών που προκάλεσε κοινοτικό όργανο πρέπει να περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τα στοιχεία που καθιστούν δυνατή την εξατομίκευση της συμπεριφοράς που ο ενάγων προσάπτει στο όργανο (διάταξη Internationaler Hilfsfonds κατά Επιτροπής, ανωτέρω σκέψη 107, σκέψη 24).

109 Στην προκειμένη περίπτωση, οι ενάγουσες αναφέρουν στο δικόγραφο της αγωγής τους ότι η Επιτροπή γνωστοποίησε παρανόμως προς τρίτον την τεχνογνωσία της Systran, κατόπιν αναθέσεως διαγωνισμού, και ότι προέβη, στην περίπτωση αυτή, σε πράξη απομιμήσεως, προσβάλλοντας τα δικαιώματά τους πνευματικής ιδιοκτησίας. Πρόκειται για δύο είδη παράνομης και ζημιογόνου συμπεριφοράς που αποδίδονται στην Επιτροπή (βλ. ανωτέρω, σκέψη 66). Βάσει των αναφορών αυτών, η Επιτροπή ήταν σε θέση να προετοιμάσει την άμυνά της.

110 Επομένως, οι ισχυρισμοί της Επιτροπής όσον αφορά το απαράδεκτο της αγωγής λόγω ασάφειας του δικογράφου της πρέπει να απορριφθούν.

3. Επί της αναρμοδιότητας του Γενικού Δικαστηρίου να διαπιστώσει απομίμηση στο πλαίσιο εξωσυμβατικής αγωγής αποζημιώσεως

α) Επιχειρήματα των διαδίκων

111 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η αγωγή είναι απαράδεκτη, καθόσον το Γενικό Δικαστήριο είναι αναρμόδιο να αποφανθεί επί του ζητήματος της απομιμήσεως στο πλαίσιο εξωσυμβατικής αγωγής αποζημιώσεως, όπως αναγνωρίστηκε με τη διάταξη Document Security Systems, ανωτέρω σκέψη 52. Η Επιτροπή υποστηρίζει συναφώς ότι, σε αντίθεση με το δίκαιο των σημάτων, το οποίο εναρμονίστηκε πλήρως σε κοινοτικό επίπεδο, το δίκαιο πνευματικής ιδιοκτησίας έχει αποτελέσει αντικείμενο μερικής μόνον εναρμονίσεως, η οποία περιλαμβάνει, πάντως, την προστασία των λογισμικών (οδηγία 91/250). Εντούτοις, όσον αφορά τόσο το δίκαιο πνευματικής ιδιοκτησίας όσο και το δίκαιο περί των σημάτων, η αγωγή λόγω απομιμήσεως δεν περιλαμβάνεται στα ένδικα βοηθήματα επί των οποίων έχουν αρμοδιότητα τα κοινοτικά δικαστήρια. Το ίδιο ισχύει και όσον αφορά την τεχνογνωσία, η οποία δεν έχει τύχει καμιάς εναρμονίσεως σε κοινοτικό επίπεδο. Η Επιτροπή απορρίπτει εδώ κάθε αναλογία με τη λύση που έδωσε η απόφαση Adams κατά Επιτροπής, ανωτέρω σκέψη 79, για τον λόγο ότι οι ενάγουσες δεν προβάλλουν παράβαση του άρθρου 287 ΕΚ, αλλά επικαλούνται συνεχώς παράνομη διάδοση τεχνογνωσίας, χωρίς άλλη διευκρίνιση ή απόδειξη. Επιπλέον, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι, σε αντίθεση με την υπόθεση που οδήγησε στην έκδοση της προπαρατεθείσας αποφάσεως Adams κατά Επιτροπής, οι πληροφορίες της κρινομένης υποθέσεως συνελέγησαν στο πλαίσιο συμβατικών σχέσεων και όχι στο πλαίσιο της διαβιβάσεως απόρρητων εγγράφων.

112 Οι ενάγουσες υποστηρίζουν ότι, δεδομένου ότι η προστασία λογισμικού βάσει του δικαίου πνευματικής ιδιοκτησίας έχει εναρμονιστεί σε κοινοτικό επίπεδο (οδηγία 91/250), το Γενικό Δικαστήριο είναι αρμόδιο να εκτιμήσει την προσβολή εκ μέρους της Επιτροπής ενός δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας επί λογισμικού. Ισχυρίζονται ότι η κρινομένη αγωγή δεν υπόκειται, επομένως, στην άσκηση εθνικού ένδικου βοηθήματος, το οποίο, σε αντίθεση με την υπόθεση που οδήγησε στη διάταξη

Document Security Systems, ανωτέρω σκέψη 52, σχετικά με την προστασία των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, δεν θα παρείχε τη δυνατότητα επιδικάσεως αποζημιώσεως. Οι ενάγουσες θεωρούν ότι πρέπει να τους εξασφαλιστεί μία αποτελεσματική ένδικη προστασία. Όσον αφορά την παράνομη διάδοση τεχνογνωσίας, υπογραμμίζουν το ενδιαφέρον της αποφάσεως Adams κατά Επιτροπής, ανωτέρω σκέψη 79, η οποία αναγνωρίζει ως γενική αρχή του δικαίου την υποχρέωση απορρήτου που υπέχουν η Επιτροπή και το προσωπικό της βάσει του άρθρου 287 ΕΚ.

β) Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

113 Η Επιτροπή επικαλείται τη διάταξη Document Security Systems, ανωτέρω σκέψη 52, για να υποστηρίξει ότι το Γενικό Δικαστήριο είναι αναρμόδιο να αποφανθεί επί ζητήματος απομιμήσεως στο πλαίσιο αγωγής αποζημιώσεως.

114 Πρέπει, εντούτοις, να επισημανθεί ότι, στην υπόθεση που οδήγησε στην έκδοση της εν λόγω διατάξεως, το τότε Πρωτοδικείο διέκρινε την αγωγή λόγω παραχαράξεως διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας που είχε ασκήσει η τότε ενάγουσα από την αγωγή αποζημιώσεως καθεαυτήν. Πράγματι, η ενάγουσα προέβαλε ως αίτημα να αναγνωρίσει το τότε Πρωτοδικείο ότι η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) είχε προσβάλει τα δικαιώματα που απέρρεαν από το εν λόγω δίπλωμα ευρεσιτεχνίας και να την υποχρεώσει σε καταβολή αποζημιώσεως για την προσβολή των δικαιωμάτων από το δίπλωμα αυτό (διάταξη Document Security Systems, ανωτέρω σκέψη 52, σκέψη 25). Στην απάντησή του, το Πρωτοδικείο επισήμανε κατ' αρχάς ότι δεν είχε αρμοδιότητα να αποφανθεί επί αγωγής λόγω παραχαράξεως διπλώματος ευρεσιτεχνίας (διάταξη Document Security Systems, ανωτέρω σκέψη 52, σκέψεις 50 έως 75). Όσον αφορά την αγωγή αποζημιώσεως καθεαυτήν, το Πρωτοδικείο τόνισε ότι ήταν αρμόδιο να την κρίνει δυνάμει των άρθρων 235 ΕΚκαι 288, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ (διάταξη Document Security Systems, ανωτέρω σκέψη 52, σκέψη 76). Εκείνη, ωστόσο,

η αγωγή αποζημιώσεως κρίθηκε προδήλως αβάσιμη, στον βαθμό που η ενάγουσα δεν είχε προσκομίσει στην υπόθεση εκείνη κανένα στοιχείο ικανό να αποδείξει τον παράνομο χαρακτήρα της συμπεριφοράς που απέδιδε στην εναγομένη (διάταξη Document Security Systems, ανωτέρω σκέψη 52, σκέψεις 80 έως 82).

115 Στην προκειμένη περίπτωση, επιβάλλεται η επισήμανση ότι η έννοια της προσβολής δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας δι' απομιμήσεως προβάλλεται σε συνδυασμό με εκείνη της προστασίας του απορρήτου της τεχνογνωσίας, με μόνο σκοπό να χαρακτηριστεί παράνομη η συμπεριφορά της Επιτροπής στο πλαίσιο εξωσυμβατικής αγωγής αποζημιώσεως. Η εκτίμηση αυτή του παράνομου χαρακτήρα της επίδικης συμπεριφοράς πραγματοποιείται υπό το πρίσμα γενικών αρχών που είναι κοινές στις νομοθεσίες των κρατών μελών και δεν προϋποθέτει προηγούμενη απόφαση αρμόδιας εθνικής αρχής, όπως συνέβαινε με τα διάφορα επίδικα διπλώματα ευρεσιτεχνίας στην υπόθεση που οδήγησε στην έκδοση της διατάξεως Document Security Systems, ανωτέρω σκέψη 52. Εκεί, η ΕΚΤ είχε ασκήσει σε διάφορα κράτη μέλη αγωγές ακυρώσεως, επί των οποίων ορισμένα επιληφθέντα δικαστήρια είχαν, εξάλλου, ήδη αποφανθεί σε πρώτο βαθμό και οι –αντιφατικές μεταξύ τους– σχετικές αποφάσεις είχαν εφεσιβληθεί (διάταξη Document Security Systems, ανωτέρω σκέψη 52, σκέψεις 21 έως 24), πράγμα που ουδόλως ισχύει στην κρινομένη υπόθεση.

116 Κατά συνέπεια, λαμβανομένης υπόψη της αρμοδιότητας που παρέχουν στο Γενικό Δικαστήριο τα άρθρα 235 ΕΚ και 288, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ όσον αφορά την εξωσυμβατική ευθύνη και ελλείψει εθνικού ένδικου βοηθήματος που θα επέτρεπε την αποκατάσταση από την Επιτροπή της ζημίας που ισχυρίζονται ότι υπέστησαν οι ενάγουσες λόγω της προβαλλόμενης απομιμήσεως, η έννοια της απομιμήσεως που χρησιμοποιούν οι ενάγουσες μπορεί κάλλιστα να ληφθεί υπόψη προκειμένου να χαρακτηριστεί ως παράνομη η συμπεριφορά της Επιτροπής στο πλαίσιο μιας αγωγής αποζημιώσεως.

117 Η έννοια της απομιμήσεως που χρησιμοποιούν οι ενάγουσες στο πλαίσιο της κρινόμενης αγωγής αποζημιώσεως ερμηνεύεται υπό το πρίσμα μόνον εκείνων των γενικών αρχών που είναι κοινές στις νομοθεσίες των κρατών μελών και που, σε ό,τι αφορά προγράμματα υπολογιστών, έχουν συμπεριληφθεί σε οδηγίες εναρμονίσεως ή έχουν τεθεί από αυτές. Πρέπει, επομένως, να απορριφθούν οι ισχυρισμοί της Επιτροπής

περί απαραδέκτου της αγωγής λόγω αναρμοδιότητας του Γενικού Δικαστηρίου να διαπιστώσει απομίμηση με την έννοια που θα μπορούσε να δοθεί στον όρο αυτόν από αρμόδια εθνική αρχή ενός κράτους μέλους κατ' εφαρμογήν της νομοθεσίας του κράτους αυτού.

Β — *Επί των λοιπών κεφαλαίων των αιτημάτων*

118 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι πολλά από τα κεφάλαια των αιτημάτων των εναγουσών προβάλλονται απαραδέκτως. Πρόκειται για τα αιτήματα με τα οποία ζητείται από το Γενικό Δικαστήριο να διατάξει την άμεση παύση εκ μέρους της Επιτροπής των πράξεων απομιμήσεως και διαδόσεως τεχνογνωσίας, την κατάσχεση ή την καταστροφή δεδομένων πληροφορικής που βρίσκονται στην κατοχή της Επιτροπής και της εταιρίας Gosselies και τη δημοσίευση της εκδοθησομένης αποφάσεως με έξοδα της Επιτροπής σε εξειδικευμένες εφημερίδες και περιοδικά, καθώς και σε εξειδικευμένους διαδικτυακούς τόπους.

119 Στο σημείο αυτό, η Επιτροπή αναφέρεται σε πάγια νομολογία κατά την οποία, ακόμη και στο πλαίσιο δίκης για την επιδίκαση αποζημιώσεως, ο κοινοτικός δικαστής δεν μπορεί να απευθύνει διαταγές προς κοινοτικό όργανο, διότι τούτο θα συνιστούσε σφετερισμό αρμοδιοτήτων της διοικήσεως (βλ. απόφαση του Πρωτοδικείου της 10ης Μαΐου 2006, T-279/03, Galileo International Technology κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. II-1291, στο εξής: απόφαση Galileo, σκέψη 60 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

120 Επιβάλλεται η υπόμνηση ότι, κατά το άρθρο 288, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ, «[σ]το πεδίο της εξωσυμβατικής ευθύνης, η Κοινότητα υποχρεούται, σύμφωνα με τις γενικές αρχές του δικαίου που είναι κοινές στα δίκαια των κρατών μελών, να αποκαθιστά τη ζημία που προξενούν τα όργανα ή οι υπάλληλοί της κατά την άσκηση των καθηκόντων τους». Η διάταξη αυτή αφορά τόσο τις προϋποθέσεις της εξωσυμβατικής ευθύνης όσο και τις λεπτομέρειες εφαρμογής και την έκταση του δικαιώματος

αποκαταστάσεως της ζημίας. Εξάλλου, το άρθρο 235 ΕΚ ορίζει ότι το Δικαστήριο είναι αρμόδιο επί των διαφορών αποζημιώσεως που προβλέπονται στο άρθρο 288, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ.

121 Από τις δύο αυτές διατάξεις –οι οποίες, αντίθετα με το άρθρο 40, πρώτο εδάφιο, ΕΚΑΧ, που προέβλεπε μόνο χρηματική αποζημίωση, δεν αποκλείουν την αποζημίωση σε είδος– προκύπτει ότι ο κοινοτικός δικαστής είναι αρμόδιος να υποχρεώσει την Κοινότητα σε κάθε είδος αποζημιώσεως σύμφωνης με τις γενικές αρχές του δικαίου που είναι κοινές στα δίκαια των κρατών μελών σε θέματα μη εξωσυμβατικής ευθύνης, συμπεριλαμβανομένης, εφόσον δεν αντιβαίνει στις αρχές αυτές, της αποζημιώσεως σε είδος, ενδεχομένως δε υπό τη μορφή διαταγής προς επιχείρηση ή παράλειψη πράξεως (απόφαση Galileo, ανωτέρω σκέψη 119, σκέψη 63).

122 Κατά συνέπεια, η Κοινότητα δεν μπορεί, κατ' αρχήν, να εξαιρείται ενός αντίστοιχου διαδικαστικού μέτρου εκ μέρους του κοινοτικού δικαστή, εφόσον αυτός έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα να αποφαίνεται επί των αγωγών αποζημιώσεως για ζημία που καταλογίζεται στην Κοινότητα (βλ., σχετικά με μέτρο διαταγής που αφορά σήμα, απόφαση Galileo, ανωτέρω σκέψη 119, σκέψη 67).

123 Η πλήρης ανόρθωση της ζημίας που προβάλλεται εν προκειμένω προϋποθέτει την πλήρη αποκατάσταση του κατόχου στο δικαίωμά του πνευματικής ιδιοκτησίας η δε αποκατάσταση αυτή απαιτεί τουλάχιστον, και ανεξάρτητα από τον υπολογισμό ενδεχόμενης αποζημιώσεως, την άμεση παύση της προσβολής του δικαιώματός του. Με αυτήν ακριβώς τη διαταγή που ζητούν στην κρινομένη υπόθεση επιδιώκουν οι ενάγουσες να επιτύχουν την παύση της προβαλλόμενης προσβολής των δικαιωμάτων τους πνευματικής ιδιοκτησίας από την Επιτροπή (βλ., συναφώς, απόφαση Galileo, ανωτέρω σκέψη 119, σκέψη 71). Η πλήρης ανόρθωση της ζημίας μπορεί επίσης να λάβει τη μορφή της κατασχέσεως ή της καταστροφής του προϊόντος της απομιμήσεως ή, ακόμη, της δημοσιεύσεως της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου με έξοδα της Επιτροπής.

124 Κατά συνέπεια, οι ισχυρισμοί της Επιτροπής περί απαραδέκτου των αιτημάτων που δεν αφορούν αποζημίωση για την προβαλλόμενη ζημία πρέπει να απορριφθούν.

125 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι οι ισχυρισμοί περί απαραδέκτου που προβάλλονται προς απόρριψη της κρινόμενης αγωγής πρέπει να απορριφθούν στο σύνολό τους.

II — *Επί της ουσίας*

126 Εξωσυμβατική ευθύνη της Κοινότητας κατά την έννοια του άρθρου 288, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ θεμελιώνεται εφόσον συντρέχει δέσμη προϋποθέσεων σχετικά με τον παράνομο χαρακτήρα της προσαπτόμενης στο κοινοτικό όργανο συμπεριφοράς, στοιχειοθετείται ζημία και υφίσταται αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της συμπεριφοράς του οργάνου και της προβαλλόμενης ζημίας (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 29ης Σεπτεμβρίου 1982, 26/81, Oleifici Mediterranei κατά ΕΟΚ, Συλλογή 1982, σ. 3057, σκέψη 16, και της 9ης Νοεμβρίου 2006, C-243/05 P, Agraz κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. I-10833, σκέψη 26).

A — *Επί των δικαιωμάτων που επικαλούνται οι ενάγουσες και επί του παράνομου χαρακτήρα της συμπεριφοράς της Επιτροπής*

127 Η προσαπτόμενη στο κοινοτικό όργανο παράνομη συμπεριφορά πρέπει να συνίσταται σε κατάφωρη παράβαση κανόνα δικαίου που έχει ως σκοπό την απονομή δικαιωμάτων στους ιδιώτες (απόφαση του Δικαστηρίου της 4ης Ιουλίου 2000, C-352/98 P, Bergaderm και Goupil κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. I-5291, σκέψη 42). Όταν το κοινοτικό αυτό όργανο δεν διαθέτει παρά αισθητά μειωμένο ή και ανύπαρκτο περιθώριο εκτιμήσεως, η απλή παράβαση του κοινοτικού δικαίου μπορεί να αρκεί προς απόδειξη της υπάρξεως κατάφωρης παραβάσεως (προπαρατεθείσα απόφαση Bergaderm και Goupil κατά Επιτροπής, σκέψη 44).

128 Κατ' ουσίαν, οι ενάγουσες υποστηρίζουν ότι υπάρχει ουσιώδης ομοιότητα μεταξύ της εκδόσεως Systran Unix, η οποία αναπτύχθηκε από τον όμιλο Systran από το 1993, και της εκδόσεως EC-Systran Unix, την οποία ανέπτυξε η Systran Luxembourg για να καλύψει τις ανάγκες της Επιτροπής από τις 22 Δεκεμβρίου 1997. Κατά την άποψή τους, η μεγάλη αυτή ομοιότητα τους επιτρέπει να αντιτίθενται στην άνευ αδείας τους γνωστοποίηση σε τρίτον του περιεχομένου της εκδόσεως EC-Systran Unix, βάσει των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και της τεχνογνωσίας που διαθέτουν όσον αφορά την έκδοση Systran Unix. Έτσι, η επίμαχη ανάθεση κατόπιν της προσκλήσεως για την υποβολή προσφορών συνεπάγεται την προσβολή των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και την παράνομη διάδοση της τεχνογνωσίας του ομίλου Systran, οι οποίες δύνανται να στοιχειοθετήσουν την εξωσυμβατική ευθύνη της Κοινότητας.

129 Η Επιτροπή αμφισβητεί την ύπαρξη των δικαιωμάτων που διεκδικεί ο όμιλος Systran επί του λογισμικού Systran. Υποστηρίζει ότι είναι κάτοχος των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας που ήταν απαραίτητα για τις πράξεις στις οποίες προέβη και ότι δεν μπορεί να της προσαφθεί πράξη απομιμήσεως ή διαδόσεως τεχνογνωσίας, η οποία θα ήταν παράνομη κατά την έννοια του άρθρου 288, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ.

1. Επί της συγκρίσεως των διαφόρων εκδόσεων του λογισμικού Systran

α) Επιχειρήματα των διαδίκων

130 Οι ενάγουσες διακρίνουν τρία μέρη του λογισμικού Systran, τα οποία αλληλεπιδρούν μεταξύ τους, δηλαδή τον πυρήνα, τα μεταφραστικά προγράμματα –τα οποία ονομάζονται και «μεταφραστικοί μηχανισμοί»– και τα λεξικά. Στο πλαίσιο αυτό, οι ενάγουσες υποστηρίζουν ότι η έκδοση Systran Unix αποτελεί πρωτογενές έργο και η έκδοση EC-Systran Unix αποτελεί παράγωγο έργο του ως άνω πρωτογενούς έργου. Πράγματι, από τη σύγκριση των δύο αυτών εκδόσεων προκύπτει η οιονεί ταυτότητά τους ή, τουλάχιστον, η ουσιώδης ομοιότητά τους. Δεν θα μπορούσε εξάλλου να ισχύει κάτι διαφορετικό, δεδομένου ότι, για να υλοποιήσει την έκδοση EC-Systran

Unix, από τις 22 Δεκεμβρίου 1997, η Systran Luxembourg χρησιμοποίησε την έκδοση Systran Unix, την οποίαν είχε δημιουργήσει η Systran από το 1993, και ενέταξε σε αυτήν τα λεξικά της εκδόσεως EC-Systran Mainframe.

131 Η Επιτροπή επαναλαμβάνει την παρουσίαση από τις ενάγουσες της δομής του λογισμικού Systran, προσθέτοντας τα βοηθητικά προγράμματα, τα οποία περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων τους συνδέσμους και τα εργαλεία διαχειρίσεως των λεξικών. Διευκρινίζει ότι ο πυρήνας, τα γλωσσικά προγράμματα και τα λεξικά έχουν έναν πρωτογενή κώδικα, ο οποίος πρέπει να μεταγλωττιστεί σε γλώσσα μηχανής. Έτσι, αν πραγματοποιηθεί επέμβαση στα μεταφραστικά προγράμματα, αυτά και ο πυρήνας πρέπει να μεταγλωττιστούν εκ νέου, χωρίς, ωστόσο, ο πυρήνας να τροποποιείται από την πράξη αυτή. Κατά την Επιτροπή, ο εμπλουτισμός των μεταφραστικών προγραμμάτων δεν προϋποθέτει καμιά τροποποίηση του πυρήνα, της δομής των δεδομένων ή του υλικού προπαρασκευαστικού σχεδιασμού. Συνεπάγεται αποκλειστικά την τροποποίηση του γλωσσικού μέρους του πρωτογενούς κώδικα. Ομοίως, η κωδικοποίηση των λεξικών δεν απαιτεί καμιά τροποποίηση του πυρήνα ή της δομής των δεδομένων του συστήματος, με αποτέλεσμα να μη χρειάζεται να τροποποιηθούν ο πρωτογενής κώδικας και το υλικό προπαρασκευαστικού σχεδιασμού. Εξάλλου, τα βοηθητικά προγράμματα αποτελούνται κατά κανόνα από μακροεντολές και μπορούν να χρησιμοποιούνται ως έχουν, χωρίς τροποποίηση.

132 Σε απάντηση προς το επιχείρημα ότι οι εκδόσεις Systran Unix και EC-Systran Unix είναι σχεδόν ίδιες, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η έκδοση EC-Systran Unix δεν δημιουργήθηκε βάσει της εκδόσεως Systran Unix, όπως ισχυρίζονται οι ενάγουσες, αλλά βάσει της προηγούμενης εκδόσεως EC-Systran Mainframe. Έτσι, ο όρος «μετάβαση» που χρησιμοποιείται στις συμβάσεις μεταβάσεως που συνήφθησαν με τη Systran Luxembourg σημαίνει ότι αλλάζει μόνο το περιβάλλον συστήματος πληροφορικής του λογισμικού, ενώ οι λογικές δομές του διατηρούνται. Επομένως, ο όμιλος Systran δεν δημιούργησε μια «εντελώς νέα έκδοση του συστήματος Systran για περιβάλλον Unix», όπως ισχυρίζονται οι ενάγουσες. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή τονίζει ότι εξακολουθεί να διαθέτει τα δικαιώματα που απέκτησε δυνάμει των συμβάσεων που αφορούσαν το EC-Systran Mainframe.

133 Συναφώς, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι οι τροποποιήσεις που επήλθαν στην έκδοση Systran Mainframe που δημιούργησε η WTC στο πλαίσιο της εκδόσεως EC-Systran Mainframe, την οποία χρησιμοποιεί η ίδια η Επιτροπή, δεν αφορούσαν μόνο τα λεξικά, τα οποία εμπλουτίζονται τακτικά από το προσωπικό της Επιτροπής, αλλά και τον πυρήνα και, κυρίως, τους μεταφραστικούς μηχανισμούς. Κατά την Επιτροπή, οι μεταφραστικοί μηχανισμοί της εκδόσεως Systran Mainframe, η οποία δημιουργήθηκε από τη WTC τη δεκαετία του 1970, ήταν σε εμβρυακή κατάσταση και η ίδια η Επιτροπή επένδυσε πάρα πολλές ώρες και σημαντικά ποσά προκειμένου οι μηχανισμοί αυτοί να βελτιωθούν και να ανταποκρίνονται στις συγκεκριμένες απαιτήσεις της στο πλαίσιο της εκδόσεως EC-Systran Mainframe. Κατά την ίδια, η έκδοση EC-Systran Mainframe περιλαμβάνει επίσης μεταφραστικούς μηχανισμούς που δημιουργήθηκαν ειδικά από και για την Επιτροπή [βλ. τεχνικό υπόμνημα της 16ης Ιανουαρίου 2008 της Γενικής Διευθύνσεως Μεταφράσεως της Επιτροπής (στο εξής: ΓΔΜ), όσον αφορά τις «[σ]χέσεις διαδοχής μεταξύ EC-Systran Unix και EC-Systran Mainframe», στο εξής: πρώτο υπόμνημα της ΓΔΜ].

134 Η Επιτροπή υποστηρίζει επίσης ότι αν η μετάβαση είχε πραγματοποιηθεί με τη χρησιμοποίηση των μεταφραστικών προγραμμάτων της εκδόσεως Systran Unix στην έκδοση EC-Systran Unix δεν θα είχε αποτέλεσμα για τους συνδυασμούς ελληνικής-γαλλικής, αγγλικής-ελληνικής, ισπανικής-γαλλικής, γαλλικής-γερμανικής, ισπανικής-ιταλικής-ολλανδικής, καθώς οι εν λόγω συνδυασμοί γλωσσών δεν υπήρχαν στην έκδοση Systran Unix (βλ. έκθεση Atos της 4ης Μαΐου 1998, «Επί του εφικτού της μεταβάσεως του EC-Systran και της συγχωνεύσεως του EC-Systran με το σύστημα της Systran», στο εξής: έκθεση της 4ης Μαΐου 1998, σ. 32). Εξάλλου, δεδομένου ότι οι κώδικες των λεξικών της εκδόσεως EC-Systran Mainframe ήταν σε μεγάλο βαθμό ασύμβατες με τα μεταφραστικά προγράμματα της εκδόσεως Systran Unix, τα μεταφραστικά προγράμματα των άλλων συνδυασμών γλωσσών θα έπρεπε επίσης να αποτελέσουν αντικείμενο μεταβάσεως προκειμένου να ανταποκρίνονται στις ειδικές προδιαγραφές της Επιτροπής. Κατά συνέπεια, η Systran Luxembourg μετέτρεψε όλα τα μεταφραστικά προγράμματα της εκδόσεως EC-Systran Mainframe μέσω του προγράμματος μετατροπής Eurot και δεν τα αντικατέστησε με αντίστοιχα στοιχεία της εκδόσεως Systran Unix. Σε κάθε περίπτωση, τα λεξικά που χρησιμοποιούνται από την Επιτροπή προϋποθέτουν τα σχετικά μεταφραστικά προγράμματα και, ως εκ τούτου, δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν εκ νέου με την απλή ενσωμάτωσή τους στην έκδοση Systran Unix.

135 Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η έκδοση EC-Systran Unix αναπτύχθηκε από τη Systran Luxembourg βάσει της μεταβάσεως του συστήματος EC-Systran Mainframe, του οποίου ο μεν πυρήνας δημιουργήθηκε από τη WTC, αλλά και του οποίου πολλά στοιχεία είχαν τροποποιηθεί μετά από αίτημα της Επιτροπής στο πλαίσιο διαφόρων συμβάσεων, στις οποίες διευκρινιζόταν ότι τα προϊόντα της περαιτέρω αναπτύξεως που θα πραγματοποιούνταν για λογαριασμό της αποτελούσαν ιδιοκτησία της. Η μετάβαση της εκδόσεως EC-Systran Mainframe προς την έκδοση EC-Systran Unix προϋποθέτει ότι η τελευταία αυτή έκδοση δεν είναι παρά απλή έκδοση του λογισμικού Systran Unix.

136 Εξάλλου, όσον αφορά τις διάφορες ομοιότητες μεταξύ των εκδόσεων Systran Unix και EC-Systran Unix, οι οποίες προκύπτουν από τη σύγκριση που περιέχεται στην έκθεση του πραγματογνώμονα των εναγουσών σε θέματα πληροφορικής H. Bitan (στο εξής: έκθεση Bitan), η Επιτροπή υποστηρίζει ότι δεν αποδεικνύουν την εκ μέρους της διάπραξη παράνομης πράξεως ή απομιμήσεως. Κατά την άποψη της Επιτροπής, αυτή η οιονεί ταυτότητα μεταξύ των δύο επίμαχων εκδόσεων του λογισμικού Systran οδηγεί απλώς στο συμπέρασμα, αφενός, ότι ο όμιλος Systran χρησιμοποίησε στοιχεία του προϋφιστάμενου συστήματός του και ότι τίθεται, επομένως, το ερώτημα γιατί χρειάστηκαν τέσσερα χρόνια εργασίας και πολλές εκατοντάδες χιλιάδες ευρώ για να προκύψει ως αποτέλεσμα μία τόσο μεγάλη ομοιότητα και, αφετέρου, ότι είναι πιθανόν ο όμιλος Systran να χρησιμοποίησε την περαιτέρω ανάπτυξη που πραγματοποιήθηκε για λογαριασμό της Επιτροπής, εντάσσοντάς την στο δικό του σύστημα που κυκλοφορούσε στο εμπόριο, ενώ, σύμφωνα με τις διάφορες συμβάσεις μεταβάσεως που είχε συνάψει, η Επιτροπή δεν διέθετε δικαιώματα επί των στοιχείων αυτών. Εκ του λόγου αυτού, η ως άνω σύγκριση πάσχει εγγενές ελάττωμα, καθώς οι συγκρινόμενες εκδόσεις δεν ήταν αυτές που κατείχε ο όμιλος Systran, αλλά εκείνες που η Systran ανέπτυξε για λογαριασμό της Επιτροπής στο πλαίσιο των συμβάσεων μεταβάσεως. Η Επιτροπή επιφυλάσσεται συναφώς παντός νομίμου δικαιώματός της.

β) Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

137 Προκειμένου να αποδείξουν τον παράνομο χαρακτήρα της συμπεριφοράς της Επιτροπής, οι ενάγουσες υποστηρίζουν ότι η έκδοση Systran Unix αποτελεί το βασικό έργο και ότι η έκδοση EC-Systran Unix, σε σχέση με την οποίαν ισχυρίζονται ότι συντρέχει αντιποίηση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και διάδοση τεχνογνωσίας,

αποτελεί παράγωγο έργο της εν λόγω εκδόσεως του λογισμικού Systran. Το σκεπτικό αυτό στηρίζεται κυρίως στη σύγκριση του περιεχομένου των εκδόσεων Systran Unix και EC-Systran Unix από τον H. Bitan, πραγματογνώμονα των εναγουσών σε θέματα πληροφορικής, ο οποίος είναι διδάκτωρ νομικής, μηχανικός τηλεπικοινωνιών και πληροφορικής, πραγματογνώμων του Cour de cassation (Γαλλία) σε θέματα πληροφορικής, εμπειρογνώμων του tribunal administratif και του cour d'appels του Παρισιού (Γαλλία) και μέλος του διδακτικού προσωπικού του πανεπιστημίου Panthéon-Assas Paris-II.

138 Η εξέταση των στοιχείων τα οποία προσκομίζουν σχετικώς οι ενάγουσες, και σε σχέση με τα οποία δόθηκε στην Επιτροπή η δυνατότητα να υποβάλει τις παρατηρήσεις της, οδηγεί σε τρεις σειρές διαπιστώσεων όσον αφορά τα πραγματικά περιστατικά.

139 Πρώτον, επιβάλλεται να επισημανθεί ότι οι διάδικοι συμφωνούν ως προς το ότι η δομή του λογισμικού Systran, είτε πρόκειται για την έκδοση Systran Unix είτε για την έκδοση EC-Systran Unix, μπορεί να χωριστεί σε περισσότερα μέρη (βλ. έκθεση Bitan, τεχνικό υπόμνημα του H. Bitan, στο εξής: πρώτο τεχνικό υπόμνημα Bitan, και δεύτερο τεχνικό υπόμνημα Bitan):

— τον πυρήνα, το κύριο μέρος του λογισμικού, το οποίο κατευθύνει το σύνολο της μεταφραστικής διαδικασίας με τη βοήθεια άλλων συστατικών μερών του λογισμικού των οποίων ελέγχει τη δραστηριότητα· ο πυρήνας περιλαμβάνει τον μηχανισμό διαχειρίσεως της μεταφραστικής διαδικασίας, δομές δεδομένων συμβατές με τους μεταφραστικούς μηχανισμούς και τα λεξικά, καθώς και μέρη που τίθενται σε λειτουργία κατά τη μεταφραστική διαδικασία· περιέχει τους αλγορίθμους διαχειρίσεως των λεξικών, τους αλγορίθμους ερμηνείας των μακροεντολών που χρησιμοποιούνται στα λεξικά, τα φίλτρα για τις διάφορες μορφές κειμένων και τον διαχωρισμό σε φράσεις·

— τα μεταφραστικά προγράμματα (που ονομάζονται και «μεταφραστικοί μηχανισμοί»), τα οποία συνίστανται στην ανάλυση σε περισσότερα διαδοχικά στάδια των μηχανισμών που αφορούν την ομογραφία και το λεξιλόγιο, στη μεταφορά από τη γλώσσα του πρωτοτύπου προς τη γλώσσα προς την οποία γίνεται η μετάφραση και στη σύνθεση· οι μηχανισμοί αυτοί αποτελούνται από ένα σύνολο γλωσσικών κανόνων, οι οποίοι χρησιμοποιούνται με προκαθορισμένη σειρά κατά τη μεταφραστική διαδικασία· έχουν ως σκοπό την τροποποίηση των

πληροφοριών που περιέχονται στην περιοχή αναλύσεως που δημιουργείται από τον πυρήνα κατά τη μεταφραστική διαδικασία·

— τα λεξικά, τα οποία είναι βάσεις δεδομένων που χρησιμοποιούνται από τον πυρήνα και τα μεταφραστικά προγράμματα, και τα βοηθητικά προγράμματα, τα οποία περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων τους συνδέσμους και τα εργαλεία διαχειρίσεως των λεξικών· οι δομές των δεδομένων που χρησιμοποιούνται στα λεξικά είναι προσδιορισμένες στους κανόνες της μεταφράσεως και στα εγχειρίδια κωδικοποιήσεως.

140 Επιβάλλεται επίσης η επισήμανση ότι η μεταφραστική διαδικασία που κατευθύνεται από τον πυρήνα εξελίσσεται σε τρία μεγάλα στάδια: την προκαταρκτική επεξεργασία, η οποία περιλαμβάνει το φιλτράρισμα του προς μετάφραση πρωτότυπου εγγράφου, τον κατακερματισμό σε φράσεις, την έρευνα στα λεξικά, τις διάφορες προεργασίες της μεταφράσεως και την κατασκευή μιας «αρχικής περιοχής αναλύσεως»· την εφαρμογή μεταφραστικών μηχανισμών στην περιοχή αναλύσεως, η οποία έχει οργανωθεί σε στάδια (ανάλυση, μεταφορά και σύνθεση), και την επεξεργασία που έπεται της μεταφράσεως, με την οποίαν επιτυγχάνεται η ανασύνθεση των φράσεων και η ανασύσταση του μεταφρασμένου εγγράφου στη μορφή κειμένου που είχε αρχικά.

141 Οι εξηγήσεις αυτές περί της αρχιτεκτονικής και της λειτουργίας του λογισμικού Systran αφορούν τόσο την έκδοση Systran Unix όσο και την έκδοση EC-Systran Unix. Ως εκ τούτου, τα διάφορα μέρη του λογισμικού, μολονότι αποτελούν μέρος ενός συνόλου, δεν παύουν να έχουν το καθένα ιδιαίτερο ρόλο στο πλαίσιο του συνόλου αυτού. Πρέπει, μεταξύ άλλων, να επισημανθεί η ιδιαιτερότητα και η βαρύνουσα σημασία του πυρήνα, ο οποίος προετοιμάζει το πρωτότυπο κείμενο φιλτράροντάς το και χωρίζοντάς το σε φράσεις και, στη συνέχεια, κατασκευάζει για κάθε φράση μια περιοχή αναλύσεως βάσει των πληροφοριών που λαμβάνει από το λεξικό. Πρόκειται για την περιοχή στην οποία θα τεθούν σε λειτουργία οι μεταφραστικοί μηχανισμοί.

142 Υπό το πρίσμα αυτής ακριβώς της δομής του λογισμικού Systran, η οποία αποδείχθηκε από τις ενάγουσες και δεν αμφισβητήθηκε καθεαυτήν από την Επιτροπή, πρέπει να εξεταστούν τα δικαιώματα που προβάλλουν οι διάδικοι σχετικά με τις διάφορες εκδόσεις του επίδικου στην κρινομένη υπόθεση λογισμικού Systran.

143 Δεύτερον, από τα στοιχεία που προσκομίζουν οι ενάγουσες όσον αφορά τα αποτελέσματα της συγκρίσεως των εκδόσεων Systran Unix και EC-Systran Unix, που είναι και οι μόνες εκδόσεις σε σχέση με τις οποίες υποστηρίζεται ότι η προσαπτόμενη στην Επιτροπή συμπεριφορά είναι παράνομη, προκύπτει ουσιώδης ομοιότητα μεταξύ των δύο εκδόσεων του λογισμικού Systran.

144 Πράγματι, οι κύριες διαπιστώσεις στις οποίες προβαίνει η έκθεση Bitan για να υποστηρίξει ότι οι εκδόσεις Systran Unix και EC-Systran Unix του λογισμικού Systran είναι σχεδόν ίδιες ή, τουλάχιστον, παρουσιάζουν ουσιώδη ομοιότητα έχουν ως εξής:

— όσον αφορά τις δομές δεδομένων, οι δομές δεδομένων της εκδόσεως Systran Unix και της εκδόσεως EC-Systran Unix ταυτίζονται ή παρουσιάζουν μικρές μόνον διαφορές κατά ποσοστό 72 % τουλάχιστον (βλ. σημείο 5 «Σύνθεση» και σημείο 3.1 «Συγκριτική ανάλυση των περιγραφών των δομών δεδομένων»)

— όσον αφορά τα εγχειρίδια κωδικοποιήσεως, η πλειονότητα των κωδίκων που παρουσιάζονται στο εγχειρίδιο κωδικοποιήσεως της εκδόσεως Systran Unix περιέχεται και στην έκδοση EC-Systran Unix (βλ. σημείο 5 «Σύνθεση» και σημείο 3.2 «Συγκριτική ανάλυση των εγχειριδίων κωδικοποιήσεως»)·

— όσον αφορά τους πρωτογενείς κώδικες, η ομοιότητα μεταξύ των πυρήνων των δύο εκδόσεων του λογισμικού Systran, οι οποίοι αποτελούν το κύριο μέρος του λογισμικού, εγγίζει το 80 με 95 %· στο επίπεδο των γλωσσικών μηχανισμών παρατηρούνται και άλλες ομοιότητες, καθώς ένα μεγάλο μέρος των μηχανισμών της εκδόσεως Systran Unix περιέχεται και στην έκδοση EC-Systran Unix (βλ. σημείο 5 «Σύνθεση» και σημείο 4 «Συγκριτική ανάλυση των πρωτογενών κωδίκων»).

145 Οι ως άνω διαπιστώσεις ως προς τα πραγματικά περιστατικά δεν αμφισβητούνται καθεαυτές από την Επιτροπή, η οποία υποστηρίζει, αφενός, ότι η έκδοση EC-Systran

Unix αποτελεί παράγωγο έργο της εκδόσεως EC-Systran Mainframe και, αφετέρου, ότι η έκδοση Systran Unix είναι έργο το οποίο έχει ενσωματώσει περαιτέρω εξελίξεις του προγράμματος που της ανήκουν δυνάμει της εκδόσεως EC-Systran Mainframe, η οποία με τη σειρά της προέρχεται από την έκδοση Systran Mainframe, ή της εκδόσεως EC-Systran Unix (βλ. ανωτέρω σκέψεις 132 έως 136 και κατωτέρω σκέψεις 150 έως 157).

146 Έτσι, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η Επιτροπή παραδέχθηκε ότι δεν ήταν σε θέση να αντικρούσει τον H. Bitan, ο οποίος είχε καταγράψει τις ομοιότητες μεταξύ των εκδόσεων Systran Unix και EC-Systran Unix σε συνημμένα στο δικόγραφο της αγωγής έγγραφα.

147 Κατά συνέπεια, λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων που προσκόμισαν οι ενάγουσες και των παρατηρήσεων που υπέβαλαν συναφώς κατά τη διάρκεια της διαδικασίας (βλ. ανωτέρω σκέψεις 137 έως 146), πρέπει να θεωρηθεί ότι οι ενάγουσες αποδεικνύουν επαρκώς ότι υφίσταται εν προκειμένω ουσιώδης ομοιότητα μεταξύ των εκδόσεων Systran Unix και EC-Systran Unix, και ότι είναι, έτσι, σε θέση να επικαλεστούν τα δικαιώματα που κατέχει ο όμιλος Systran επί της εκδόσεως Systran Unix, η οποία αναπτύχθηκε το 1993 από τη Systran, προκειμένου να αντιταχθούν στη γνωστοποίηση σε τρίτον, χωρίς την άδειά τους, της παράγωγης εκδόσεως EC-Systran Unix, η οποία προσαρμόστηκε από τη Systran Luxembourg από τις 22 Δεκεμβρίου 1997, έτσι ώστε να ανταποκρίνεται στις ανάγκες της Επιτροπής.

148 Το συμπέρασμα αυτό δεν αμφισβητεί τα δικαιώματα που έχει ενδεχομένως η Επιτροπή επί της παράγωγης εκδόσεως EC-Systran Unix δυνάμει των συμβάσεων μεταβάσεως ή του ότι δημιούργησε και ανέπτυξε λεξικά που ανταποκρίνονται στις ανάγκες της όσον αφορά τις γλώσσες. Αναγνωρίζει απλώς το γεγονός ότι οι ενάγουσες αποδεικνύουν ότι ορισμένα στοιχεία του λογισμικού Systran, μεταξύ άλλων το 80-95 % του πυρήνα και μεγάλο μέρος των μεταφραστικών μηχανισμών, δημιουργήθηκαν από τη Systran και περιέχονται και στην έκδοση Systran Unix που διατίθεται στο εμπόριο από την εταιρία αυτή, ενώ από τον φάκελο της δικογραφίας δεν προκύπτει καμία εκχώρηση κυριότητας των στοιχείων αυτών προς την Επιτροπή.

149 Μπορεί, επομένως, να θεωρηθεί, όπως αναφέρεται άλλωστε στην έκθεση Bitan, ότι, προκειμένου να δημιουργήσει την έκδοση EC-Systran Unix, η Systran Luxembourg χρησιμοποίησε ένα πολύ μεγάλο μέρος της εκδόσεως Systran Unix που είχε διαθέσει στο εμπόριο η Systran και ενσωμάτωσε σε αυτό τα λεξικά της εκδόσεως EC-Systran Mainframe.

150 Αμφισβητώντας το συμπέρασμα αυτό, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η έκδοση EC-Systran Unix δεν είναι στην πραγματικότητα παρά το αποτέλεσμα της μεταβάσεως της προηγούμενης εκδόσεως EC-Systran Mainframe από ένα περιβάλλον συστημάτων πληροφορικής σε ένα άλλο. Το επιχείρημα αυτό αναπτύχθηκε από την Επιτροπή στο πρώτο υπόμνημα της ΓΔΜ, τα συμπεράσματα του οποίου είναι κατ' ουσίαν τα εξής:

— «[ο]ι εκθέσεις δραστηριοτήτων αποδεικνύουν ότι το EC-Systran Unix δημιουργήθηκε βάσει του EC-Systran Mainframe· [ως εκ τούτου], το λογισμικό αυτό αναπτύχθηκε εξ αρχής με πόρους της Επιτροπής»·

— «[τ]ο πρωτότυπο σύστημα [η έκδοση Systran Mainframe] που σχεδιάστηκε από τη WTC ήταν σχετικά υποτυπώδες, αν ληφθεί υπόψη ο ιδιαίτερα μεγάλος αριθμός τμημάτων και προγραμμάτων για την ανάπτυξη των οποίων χρειάστηκε να φροντίσει η Επιτροπή με δικά της μέσα προκειμένου το σύστημα αυτό να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της από άποψη ποιότητας»·

— «[ή]ταν ευκολότερο για τη Systran [...] να προτείνει στην Επιτροπή το βασικό της σύστημα, όπως είχε μετά τη μετάβαση [, δηλαδή την έκδοση Systran Unix,] πολλώ μάλλον επειδή το σύστημα αυτό περιείχε ήδη κάποια συγκεκριμένα στοιχεία [του] EC-Systran Mainframe, τα οποία είχαν προκύψει από τη συνεργασία και την ανάπτυξη κατά το διάστημα προ του 1993-1994, οπότε και η Systran SI άρχισε τη μετάβαση [του] EC-Systran Mainframe για λογαριασμό της Επιτροπής».

151 Κατά την Επιτροπή, επομένως, δεδομένου ότι η έκδοση EC-Systran Unix προέρχεται απευθείας από την έκδοση EC-Systran Mainframe, η ίδια διατηρεί επί της EC-Systran Unix τα δικαιώματα που απέκτησε δυνάμει των συμβάσεων για το EC-Systran Mainframe. Επιπλέον, όσον αφορά τις ομοιότητες που παρατηρεί ο H. Bitan μεταξύ

των εκδόσεων Systran Unix και EC-Systran Unix, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι, κατ' ουσίαν, αποδεικνύουν απλώς ότι είναι πιθανόν ο όμιλος Systran να χρησιμοποίησε τις ενημερώσεις που πραγματοποίησε η Επιτροπή στο πλαίσιο των εκδόσεων EC-Systran Mainframe και EC-Systran Unix για να τις ενσωματώσει στην έκδοση Systran Unix.

152 Με τη σχετική επιχειρηματολογία της η Επιτροπή αμφισβητεί εκ νέου οποιοδήποτε δικαίωμα του ομίλου Systran επί του λογισμικού Systran, είτε πρόκειται για την έκδοση Systran Mainframe που αγοράστηκε από τον όμιλο WTC και τον δημιουργό της είτε για την έκδοση Systran Unix, η οποία αναπτύχθηκε και διατέθηκε στο εμπόριο από τον όμιλο Systran πολλά χρόνια προτού ο όμιλος Systran δημιουργήσει την έκδοση EC-Systran Unix για να ανταποκριθεί στις ανάγκες της Επιτροπής, η οποία χρησιμοποιούσε μέχρι τότε την παρωχημένη έκδοση EC-Systran Mainframe.

153 Όπως εκτέθηκε ήδη κατά την εξέταση της αρμοδιότητας του Γενικού Δικαστηρίου να επιληφθεί της κρινόμενης αγωγής (βλ. ανωτέρω σκέψεις 70 έως 77), η επιχειρηματολογία της Επιτροπής στηρίζεται σε γενικούς και αόριστους ισχυρισμούς υπό το πρίσμα των χαρακτηριστικών του λογισμικού, της νομικής γνωμοδοτήσεως και της εκθέσεως τεχνικής πραγματογνωμοσύνης που προσκόμισαν οι ενάγουσες.

154 Πράγματι, στην επιχειρηματολογία της, η Επιτροπή επικαλείται κυρίως τον ρόλο που έπαιξαν οι υπηρεσίες της στην ενημέρωση των λεξικών που χρησιμοποιήθηκαν από τις εκδόσεις EC-Systran Mainframe και EC-Systran Unix, ο οποίος δεν αμφισβητείται από τις ενάγουσες, καθώς και, σε μικρότερο βαθμό, τη συμμετοχή που είχαν ενδεχομένως οι υπηρεσίες της στην ανάπτυξη ορισμένων μεταφραστικών μηχανισμών της εκδόσεως EC-Systran Unix. Η σημασία των εργασιών που πραγματοποίησε η Systran όσον αφορά τον πυρήνα και το μεγαλύτερο μέρος των μεταφραστικών μηχανισμών αποσιωπάται από την Επιτροπή, η οποία δεν αναφέρεται ποτέ στα δικαιώματα που ενδέχεται να αντλεί εξ αυτών ο όμιλος Systran. Όπως, όμως, επισημάνθηκε ανωτέρω, στη σκέψη 147, οι ενάγουσες αποδεικνύουν σε ικανοποιητικό βαθμό την ιδιότητα με την οποίαν επικαλούνται τα δικαιώματα επί της εκδόσεως EC-Systran Unix λόγω της αναπτύξεως και της διαθέσεως στο εμπόριο της προηγούμενης εκδόσεως Systran Unix.

155 Επιπλέον, παρά το σχετικό ρητό αίτημα του Γενικού Δικαστηρίου, η Επιτροπή ουδέποτε κατόρθωσε να προσκομίσει τεχνικά στοιχεία με τα οποία να αποδεικνύεται για ποιο λόγο ο όμιλος Systran δεν μπορεί να επικαλείται δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας επί της εκδόσεως Systran Unix του λογισμικού Systran ή επί του τάδε ή του δείνα στοιχείου πληροφορικής που συναποτελεί το πρόγραμμα του λογισμικού αυτού ή που συνιστά τον λειτουργικό του πρωτογενή κώδικα (ιδίως όσον αφορά τα μέρη που σχετίζονται με τον βασικό πυρήνα και με μεταφραστικά προγράμματα του λογισμικού). Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η Επιτροπή παραδέχθηκε επίσης ότι δεν ήταν σε θέση να προσκομίσει αποδεικτικά στοιχεία που να προσδιορίζουν τα στοιχεία του Systran Unix επί των οποίων μπορούσε να προβάλει δικαίωμα κυριότητας δυνάμει των συμβάσεων που είχε συνάψει με τον όμιλο Systran όσον αφορά την έκδοση Systran Mainframe. Επομένως, η σχετική επιχειρηματολογία της Επιτροπής (βλ. ανωτέρω σκέψη 136) δεν μπορεί να γίνει δεκτή από το Γενικό Δικαστήριο.

156 Εξάλλου, κατά την επ' ακροατηρίου, πάντοτε, συζήτηση και σε συνέχεια της δεύτερης γνωμοδοτήσεως Sirinelli και του δεύτερου τεχνικού υπομνήματος Bitan, ο H. Bitan επισήμανε ότι, σε κάθε περίπτωση, οι εκδόσεις Systran Unix και Systran Mainframe είναι εντελώς διαφορετικές εκ του λόγου και μόνον ότι η γλώσσα που χρησιμοποιούν είναι διαφορετική. Πέραν του ότι η σχέση διαδοχής που υποστηρίζεται στο πρώτο υπόμνημα της ΓΔΜ δεν εξηγεί για ποιο λόγο οι ενάγουσες δεν μπορούν να διεκδικήσουν δικαιώματα επί της εκδόσεως EC-Systran Mainframe δυνάμει των δικαιωμάτων που κατέχουν επί της εκδόσεως Systran Mainframe, ζήτημα το οποίο δεν αποτελεί αντικείμενο της κρινόμενης αγωγής, η προβαλλόμενη αυτή σχέση διαδοχής αμφισβητείται από τις σημαντικές διαφορές, από απόψεως πληροφορικής, μεταξύ των εκδόσεων του λογισμικού Systran που λειτουργούν στο περιβάλλον Mainframe, το οποίο με την πάροδο του χρόνου κατέστη παρωχημένο, και των εκδόσεων του ίδιου λογισμικού, όπως έχει προσαρμοστεί στα νέα περιβάλλοντα συστημάτων πληροφορικής Unix και Windows, σχετικά με τα οποία δεν μπορεί να αμφισβητηθεί ότι ο όμιλος Systran κατέχει τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας της πρωτότυπης εκδόσεως Systran Unix. Η έκδοση αυτή, εξάλλου, είναι πολύ προγενέστερη της εκδόσεως EC-Systran Unix, η οποία ενημερώθηκε από τη Systran Luxembourg για τις ανάγκες της Επιτροπής από τις 22 Δεκεμβρίου 1997, αντίθετα με όσα συνάγονται ενδεχομένως από το πρώτο υπόμνημα της ΓΔΜ, το οποίο εσφαλμένως αναφέρεται στο διάστημα «1993-1994, μετά το οποίο η Systran [Software, Inc.] άρχισε τη μετάβαση [του] EC-Systran Mainframe για λογαριασμό της Επιτροπής» (βλ. ανωτέρω σκέψη 150).

157 Κατά συνέπεια, το συμπέρασμα που εκτέθηκε ανωτέρω, στη σκέψη 147, ουδόλως αναιρείται από την επιχειρηματολογία της Επιτροπής περί του ότι η έκδοση EC-Systran Unix προέρχεται απευθείας από την έκδοση EC-Systran Mainframe ή περί των υποτιθέμενων προσθηκών που πραγματοποιήθηκαν στην έκδοση Systran Unix μετά την ενημέρωση της εκδόσεως EC-Systran Mainframe.

2. Επί του παράνομου χαρακτήρα της συμπεριφοράς της Επιτροπής

158 Η παράνομη συμπεριφορά που προσάπτεται στην Επιτροπή συνίσταται στο γεγονός ότι αναγνώρισε στον εαυτό της το δικαίωμα να αναθέσει σε άλλους τις εργασίες που αναφέρονται στην πρόσκληση για την υποβολή προσφορών και που δύνανται να έχουν ως συνέπεια την τροποποίηση ή τη διάδοση των στοιχείων της εκδόσεως Systran Unix, τα οποία περιέχονται στην έκδοση EC-Systran Unix του λογισμικού Systran και τα οποία προστατεύονται από τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας ή από την τεχνογνωσία του ομίλου Systran, χωρίς αυτός να έχει εκχωρήσει στην Επιτροπή την κυριότητα των στοιχείων αυτών με σύμβαση ή να της έχει χορηγήσει την άδεια να προβεί σε τέτοιες εργασίες.

α) Επιχειρήματα των διαδίκων

Επί της αντιποιήσεως του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας

159 Όσον αφορά την αντιποίηση του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας, οι ενάγουσες υποστηρίζουν ότι οι περιπτώσεις ταυτότητας ή ομοιότητας που καταγράφονται στην έκθεση Bitan αφορούν την αρχιτεκτονική και τους πρωτογενείς κώδικες του λογισμικού Systran, στοιχεία, δηλαδή, που προστατεύονται από την πνευματική ιδιοκτησία. Έτσι, η έκδοση EC-Systran Unix αποτελεί έργο παράγωγο της εκδόσεως Systran Unix, δηλαδή έργο εξαρτώμενο από το σύστημα Systran. Αυτό συνεπάγεται ότι ο κάτοχος των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας επί του πρώτου έργου, ο όμιλος Systran, μπορεί να αντιταχθεί σε κάθε τροποποίηση του παράγωγου έργου

για την οποία δεν έχει δώσει την άδειά του. Επομένως, αναθέτοντας σε έναν τρίτον εργασίες προοριζόμενες να τροποποιήσουν την έκδοση EC-Systran Unix που δημιούργησε η Systran Luxembourg, η Επιτροπή προέβη σε πράξη απομιμήσεως, καθώς δεν είχε το δικαίωμα να τροποποιήσει το λογισμικό αυτό χωρίς την προηγούμενη άδεια του ομίλου Systran. Για να αποδείξουν την ύπαρξη εφαρμοστέων συναφώς γενικών αρχών που είναι κοινές στα δίκαια των κρατών μελών, οι ενάγουσες υπογραμμίζουν ότι η απομίμηση τιμωρείται από τις νομοθεσίες όλων των κρατών μελών και χαρακτηρίζεται ως αδίκημα, ως οιονεί αδίκημα ή τουλάχιστον ως παράπτωμα που μπορεί να έχει ως συνέπεια την αποκατάσταση των ζημιών που προκλήθηκαν από τα κοινοτικά όργανα.

160 Πράγματι, κατά το άρθρο 4 της οδηγίας 91/250, την οποίαν τα κράτη μέλη όφειλαν να μεταφέρουν στην εσωτερική τους έννομη τάξη πριν την 1η Ιανουαρίου 1993, αναγνωρίζεται στον δημιουργό ενός λογισμικού «το δικαίωμα να πραγματοποιεί ή να παρέχει άδεια για: α) οριστική ή προσωρινή αναπαραγωγή του προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή, με κάθε μέσο και μορφή […], β) μετάφραση, προσαρμογή, διαρρύθμιση ή οποιαδήποτε άλλη μετατροπή του προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή και αναπαραγωγή των αποτελεσμάτων του [...]». Η διενέργεια μιας από αυτές τις πράξεις χωρίς την άδεια του δημιουργού συνιστά απομίμηση του λογισμικού. Η οδηγία αυτή τονίζει επίσης ότι τα προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών προστατεύονται με δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας ως έργα κατά την έννοια της Συμβάσεως της Βέρνης. Η παραπομπή στη Σύμβαση της Βέρνης, την οποίαν, κατά τον χρόνο θεσπίσεως της οδηγίας 91/250, είχαν υπογράψει και τα δεκαπέντε κράτη μέλη, παρέχει, έτσι, τον ορισμό του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας, κάνοντας αναφορά στις κοινές αρχές που θα ίσχυαν στο εξής.

161 Η οδηγία 91/250 μεταφέρθηκε στο γαλλικό δίκαιο, το οποίο είναι εφαρμοστέο στην περίπτωση της Systran που ανέπτυξε και διαθέτει στο εμπόριο την έκδοση Systran Unix, με τον νόμο 94-361, της 10ης Μαΐου 1994, για την εφαρμογή της οδηγίας 91/250 και την τροποποίηση του κώδικα πνευματικής ιδιοκτησίας (*JORF* της 11ης Μαΐου 1994, σ. 6863), ο οποίος κωδικοποιήθηκε στον γαλλικό κώδικα περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Ο δημιουργός ενός λογισμικού κατέχει δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας επί του λογισμικού αυτού, υπό την προϋπόθεση ότι είναι αυθεντικό, και μπορεί να προστατεύσει το λογισμικό του με αγωγή λόγω απομιμήσεως. Το άρθρο L 122-6 του κώδικα αυτού προβλέπει, έτσι, ότι «το δικαίωμα εκμεταλλεύσεως που ανήκει στο δημιουργό ενός προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή περιλαμβάνει το δικαίωμά του να πραγματοποιεί και να εξουσιοδοτεί [, πρώτον,] την οριστική ή προσωρινή αναπαραγωγή του προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή, εν όλω ή εν μέρει, με

κάθε μέσο και μορφή [, δεύτερον,] τη μετάφραση, προσαρμογή, διαρρύθμιση ή οποιαδήποτε άλλη μετατροπή ενός προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή και την αναπαραγωγή του λογισμικού που προκύπτει από τις πράξεις αυτές». Ως εκ τούτου, οι πράξεις που υπόκεινται στη χορήγηση άδειας από τον δημιουργό του προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή και πραγματοποιούνται χωρίς την άδειά του συνιστούν απομίμηση του προγράμματος. Η οδηγία 91/250 μεταφέρθηκε στην έννομη τάξη και των άλλων κρατών μελών, όπως το Λουξεμβούργο (νόμος της 18ης Απριλίου 2001 για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, τα συναφή δικαιώματα και τις βάσεις δεδομένων, *Mémorial* A 2001, σ. 1042, στο εξής: νόμος του Λουξεμβούργου για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, ιδίως άρθρο 3) και το Βέλγιο (νόμος της 30ής Ιουνίου 1994 για τη μεταφορά στο βελγικό δίκαιο της ευρωπαϊκής οδηγίας της 14ης Μαΐου 1991 για τη νομική προστασία των προγραμμάτων ηλεκτρονικών υπολογιστών, *Moniteur belge* της 27ης Ιουλίου 1994, σ. 19315, στο εξής: βελγικός νόμος για τα προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών).

162 Σε απάντηση του επιχειρήματος περί της ανάγκης να αποδειχθεί ότι ο όμιλος Systran είναι όντως κάτοχος των δικαιωμάτων που επικαλείται, οι ενάγουσες επισημαίνουν ότι η Επιτροπή απαιτεί σχετικές αποδείξεις παρά τις πολυάριθμες συμβάσεις που έχει συνάψει, στις οποίες αναφέρεται ότι οι εταιρίες του ομίλου Systran είναι οι μόνοι κάτοχοι των δικαιωμάτων αυτών, και παρά τις εφαρμοστέες συναφώς γενικές αρχές που είναι κοινές στα κράτη μέλη –οι οποίες μνημονεύονται στις γνωμοδοτήσεις του καθηγητή Sirinelli, υπό τους τίτλους «Ανάλυση των προϋποθέσεων του παραδεκτού αγωγής λόγω απομιμήσεως ασκούμενης από νομικό πρόσωπο» (στο εξής: πρώτη γνωμοδότηση Sirinelli) και «Πρόσβαση στην προστασία από το δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας ενός επανεγγεγραμμένου λογισμικού» (δεύτερη γνωμοδότηση Sirinelli)–, ιδίως όσον αφορά τη θεωρία των φαινομένων, η οποία επιτρέπει στον φαινόμενο δικαιούχο να κινηθεί δικαστικώς, χωρίς αυτός που προέβη σε απομίμηση να μπορεί να απαιτήσει την απόδειξη της σειράς των συμβάσεων παραχωρήσεως ή να εγείρει ένσταση απαραδέκτου λόγω οποιασδήποτε αμφιβολίας ως προς τον κάτοχο των δικαιωμάτων. Επομένως, κατά τις ενάγουσες, είναι κακόπιστη η απαίτηση της Επιτροπής να προσκομιστούν αποδείξεις της κυριότητας των λογισμικών, προκειμένου η ίδια να αποφύγει την καταδίκη για απομίμηση.

163 Πρόκειται, εξάλλου, κατά τις ίδιες, για ένα επιχείρημα που προβάλλεται συχνά από όσους κατηγορούνται για απομίμηση και που χρησιμοποιείται εν προκειμένω από την Επιτροπή, η οποία προσπαθεί να απαλλαγεί από την ευθύνη της ισχυριζόμενη ότι ο όμιλος Systran δεν προσκομίζει απόδειξη ότι είναι κάτοχος των δικαιωμάτων επί της εκδόσεως Systran Unix του λογισμικού Systran και της εκδόσεως EC-Systran Unix που προέκυψε από αυτήν. Ωστόσο, τόσο στο γαλλικό δίκαιο, το οποίο είναι εφαρμοστέο στην περίπτωση της Systran, όσο και στο βελγικό δίκαιο, το οποίο επικαλείται η Επιτροπή, η προστασία των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας στηρίζεται στο τεκμήριο της ιδιότητας του κατόχου δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας,

σύμφωνα με το οποίο το πρόσωπο που εκμεταλλεύεται ένα έργο τεκμαίρεται κάτοχος των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας επί του έργου. Συναφώς, η γαλλική νομολογία συνάγει από το τεκμήριο αυτό ότι το νομικό πρόσωπο που ασκεί αγωγή λόγω απομιμήσεως απαλλάσσεται, ουσιαστικά, από την υποχρέωση να προσκομίσει την πλήρη σειρά των συμβάσεων παραχωρήσεως από τον δημιουργό, φυσικό πρόσωπο και αρχικό κάτοχο του δικαιώματος, έως τον τελευταίο δικαιούχο, ενώ αυτός που προέβη στην απομίμηση δεν δύναται σε καμιά περίπτωση να προβάλει αμυνόμενος ότι δεν προσκομίστηκε ενδεχομένως η σειρά των συμβάσεων παραχωρήσεως. Μία πολύ συγγενή λύση υιοθετεί το βελγικό δίκαιο, το οποίο θεωρεί ότι το τεκμήριο που εισάγει το άρθρο 6, δεύτερο εδάφιο, του νόμου της 30ής Ιουνίου 1994 για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και για τα συναφή δικαιώματα (*Moniteur belge* της 27ης Ιουλίου 1994, σ. 19297, στο εξής: βελγικός νόμος περί πνευματικής ιδιοκτησίας), σύμφωνα με το οποίο «τεκμαίρεται κάτοχος του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας, μέχρις αποδείξεως του εναντίου, όποιος εμφανίζεται ως τέτοιος στο έργο, με την αναφορά του ονόματός του ή σημείου που επιτρέπει τον προσδιορισμό της ταυτότητάς του», μπορεί να προβληθεί από νομικό πρόσωπο του οποίου την επωνυμία φέρει το έργο. Το κοινοτικό δίκαιο εισάγει το ίδιο τεκμήριο. Συγκεκριμένα, το άρθρο 5 της οδηγίας 2004/48, με τίτλο «Τεκμήριο πνευματικής ιδιοκτησίας ή κατοχής συγγενικών δικαιωμάτων», αναφέρει τα εξής:

«Για τους σκοπούς της εφαρμογής των μέτρων, των διαδικασιών και μέτρων αποκατάστασης που προβλέπει η παρούσα οδηγία,

α) για να θεωρείται ο δημιουργός λογοτεχνικού ή καλλιτεχνικού έργου ως δημιουργός, και για να έχει κατά συνέπεια το δικαίωμα προσφυγής κατά των παραβατών, αρκεί να εμφανίζεται το όνομά του επί του έργου κατά τον συνήθη τρόπο,

β) η διάταξη του στοιχείου α΄ εφαρμόζεται κατ' αναλογία στους δικαιούχους συγγενικών προς το δικαίωμα του δημιουργού δικαιωμάτων ως προς το προστατευόμενο αντικείμενό τους.»

164 Επομένως, η Systran δύναται να ασκήσει αγωγή, εκτός εάν η Επιτροπή προσκομίσει αποδείξεις ότι η εταιρία αυτή δεν έχει την ιδιότητα του κατόχου των δικαιωμάτων

πνευματικής ιδιοκτησίας. Μέχρι τώρα, όμως, η Επιτροπή έχει περιοριστεί στην προσπάθεια να αντιστρέψει το βάρος αποδείξεως εις βάρος των εναγουσών και μπορεί πλέον να συναχθεί το συμπέρασμα ότι η Επιτροπή δεν πρόκειται να προσκομίσει τέτοιες αποδείξεις, αφού η Systran έχει την αδιαμφισβήτητη εκμετάλλευση του επίμαχου έργου και η Επιτροπή ανέκαθεν της το αναγνώριζε. Το νομικό πρόσωπο που εκμεταλλεύεται ένα έργο τεκμαίρεται, έτσι, ως κάτοχος των σχετικών δικαιωμάτων, πράγμα που του επιτρέπει να κινηθεί τελικά κατά των τρίτων που προέβησαν σε απομίμηση. Το τεκμήριο αυτό εφαρμόζεται ανεξαρτήτως της φύσεως του επίμαχου έργου ή του αριθμού των εμπλεκόμενων δημιουργών. Σημασία έχουν μόνον οι πράξεις εκμεταλλεύσεως που διενήργησε ο ενάγων, εφόσον δεν αμφισβητούνται από τον δημιουργό ή τους δημιουργούς. Ο καθηγητής Sirinelli διευκρινίζει ότι υπάρχει ένας «πραγματικά ουσιαστικός κανόνας, σύμφωνα με τον οποίον αυτός που εκμεταλλεύεται ένα έργο αξίζει προστασία εκ μόνου του γεγονότος της εκμεταλλεύσεως αυτής». Όσον αφορά, όμως, την κατοχή της εκδόσεως Systran Unix του λογισμικού Systran από τη Systran δεν υφίσταται αμφιβολία: η Systran παραχώρησε άδειες της εν λόγω εκδόσεως του λογισμικού Systran Unix στις κύριες πύλες του Διαδικτύου και την πωλεί σε πολλές πολυεθνικές εταιρίες, μεγάλα καταστήματα και σε καταλόγους πωλήσεως δι' αλληλογραφίας. Επίσης, η Systran είναι δικαιούχος των σημάτων SYSTRAN και των ονομάτων τομέα «systran», τα οποία εκμεταλλεύεται σε όλον τον κόσμο. Πολλά άρθρα και διαφημίσεις μαρτυρούν επίσης την κατοχή των δικαιωμάτων αυτών, την οποίαν ο όμιλος Systran έχει δημοσίως υποστηρίξει και αποδείξει. Οι ενάγουσες επικαλούνται ιδίως την απονομή στη Systran του «European IST Prize» στη Χάγη (Κάτω Χώρες) το 2005 από τον αρμόδιο για την κοινωνία της πληροφορίας Επίτροπο. Επομένως, ο όμιλος Systran, ο οποίος συμπεριφέρεται ως κάτοχος των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας τόσο επί του έργου όσο και επί του ονόματός του, βασίμως ασκεί αγωγή ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου κατά του διαπράξαντος την απομίμηση. Επιπλέον, το λογισμικό που χρησιμοποιείται από την Επιτροπή φέρει την ονομασία «EC-Systran Unix», γεγονός που καταδεικνύει τον ρόλο που έχει παίξει σχετικώς η Systran.

165 Παρά τα προηγούμενα επιχειρήματα και προκειμένου να άρουν κάθε αμφιβολία, οι ενάγουσες επιθυμούν να αποδείξουν ως εκ περισσού ότι ο όμιλος Systran είναι ο αδιαμφισβήτητος κάτοχος των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας επί των εκδόσεων Systran Mainframe και Systran Unix του λογισμικού Systran και ότι ανέκαθεν αναγνωριζόταν ως τέτοιος από την Επιτροπή.

166 Όσον αφορά την έκδοση Systran Mainframe, οι ενάγουσες υποστηρίζουν ότι ο όμιλος Systran είναι κάτοχος των δικαιωμάτων επί της εκδόσεως αυτής, διότι τα αγόρασε

από την εταιρία Gachot, η οποία είχε υποκατασταθεί στα δικαιώματα του P. Toma, εφευρέτη και δημιουργού του αρχικού λογισμικού, και των εταιριών που εκμεταλλεύονταν το εν λόγω λογισμικό. Επιπλέον, η Systran είναι αδιαμφισβήτητη κάτοχος των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας επί όλων των εκδόσεων του λογισμικού Systran Mainframe, συμπεριλαμβανομένου του EC-Systran Mainframe. Πράγματι, η εκχώρηση και μεταβίβαση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας μπορούν να πραγματοποιηθούν μόνον εγγράφως και, σε περίπτωση αμφιβολίας, ερμηνεύονται πάντοτε υπέρ του κατόχου τους, κατ' εφαρμογήν της αρχής της περιοριστικής ερμηνείας. Ακόμη, όμως, και αν αποδεικνυόταν ότι η Systran είχε αποκτήσει τα δικαιώματα από τον ίδιο τον δημιουργό του λογισμικού P. Toma, ουδέποτε τα εκχώρησε στην Επιτροπή, παρά τις συμβάσεις που η τελευταία επικαλείται μόνο και μόνο στην προσπάθειά της να μη θεωρηθεί ότι προέβη σε απομίμηση. Οι ενάγουσες δεν κατανοούν τον λόγο για τον οποίον η Επιτροπή επικαλείται συμβάσεις σχετικές με τη χρήση του λογισμικού που συνήψε με τρίτους, οι οποίες δεν μπορούν να αντιταχθούν έναντι της Systran και, ως εκ τούτου, να έχουν ως αποτέλεσμα οποιαδήποτε εκχώρηση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας υπέρ της Επιτροπής. Όσον αφορά τις συμβάσεις που συνήφθησαν με τη Systran, ή με τις εταιρίες από τις οποίες αυτή προήλθε, πρόκειται αποκλειστικά για συμβάσεις άδειας χρήσεως ή παροχής υπηρεσιών. Καμία από αυτές δεν περιλαμβάνει εκχώρηση, μεταφορά ή μεταβίβαση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας υπέρ της Επιτροπής.

167 Για παράδειγμα, η αρχική σύμβαση παρέχει στην Επιτροπή μόνο δικαίωμα χρήσεως (άρθρο 4), τόσο για το υφιστάμενο σύστημα όσο και για τις ενδεχόμενες νέες μορφές του. Πράγματι, σύμφωνα με το δίκαιο του Λουξεμβούργου που έχει εφαρμογή στη σύμβαση αυτή και που συμπίπτει, στο σημείο αυτό, με το γαλλικό και το βελγικό δίκαιο, η εκχώρηση και μεταβίβαση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας αποδεικνύονται, όσον αφορά τον κάτοχό τους, εγγράφως και ερμηνεύονται περιοριστικώς υπέρ του. Η εν λόγω σύμβαση, ωστόσο, δεν περιλαμβάνει κανέναν όρο που θα μπορούσε, έστω και κατά προσέγγιση, να ερμηνευθεί ως εκχώρηση δικαιωμάτων. Κατά συνέπεια, δεν παρέχει στη Επιτροπή κανένα δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας επί του λογισμικού Systran, συμπεριλαμβανομένης της εκδόσεώς του EC-Systran Mainframe, με εξαίρεση τα λεξικά που έχει δημιουργήσει η Επιτροπή.

168 Ομοίως, ούτε η σύμβαση συνεργασίας προβλέπει εκχώρηση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας υπέρ της Επιτροπής. Η σύμβαση αυτή φαίνεται να έχει ιδιαίτερη σημασία για την Επιτροπή, μολονότι την κατήγγειλε η ίδια το 1991. Σε αντίθεση με

όσα υποστηρίζει η Επιτροπή, η οποία βλέπει στη σύμβαση αυτή τη βάση των υποτιθέμενων δικαιωμάτων της πνευματικής ιδιοκτησίας επί του λογισμικού Systran Mainframe, η σύμβαση αυτή παρέχει στην Επιτροπή άδεια χρήσεως και όχι μόνο δεν μεταβιβάζει οποιοδήποτε δικαίωμα, αλλά και διευκρινίζει ότι κάθε συμβαλλόμενο μέρος διατηρεί τα δικαιώματα που είχε κατά την ημερομηνία υπογραφής των συμβάσεων. Η εισαγωγική έκθεση της εν λόγω συμβάσεως συνεργασίας, μάλιστα, αναφέρει τα εξής:

«2. Στις 22 Σεπτεμβρίου 1975, η Επιτροπή συνήψε με την εταιρία WTC σύμβαση που αφορούσε τη χρησιμοποίηση του συστήματος Systran από την Επιτροπή και την αρχική ανάπτυξη του συστήματος αυτού από τη WTC.

[…]

5. Τα συμβαλλόμενα μέρη διαπιστώνουν, επομένως, ότι η Επιτροπή διαθέτει άδεια χρήσεως του βασικού συστήματος […]».

169 Στο άρθρο 4 της συμβάσεως συνεργασίας υπενθυμίζεται επίσης ότι κάθε συμβαλλόμενο μέρος διατηρεί τα δικαιώματα που είχε κατά την ημερομηνία υπογραφής. Η Επιτροπή, όμως, δεν είχε δικαιώματα επί του λογισμικού Systran Mainframe. Δεν μπορεί, επομένως, να επικαλείται οποιαδήποτε εκχώρηση υπέρ της δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας επί του λογισμικού Systran Mainframe, καίτοι της αναγνωρίζονται δικαιώματα επί των λεξικών που δημιούργησε (παράγραφος 6 της εισαγωγικής εκθέσεως της συμβάσεως συνεργασίας). Τα δικαιώματα αυτά ουδόλως θίγουν την ιδιότητα της Systran ως κατόχου δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, ούτε τα δικαιώματά της επί του λογισμικού Systran Mainframe (ή της εκδόσεως EC-Systran Mainframe) και, ειδικότερα, επί του πυρήνα του προγράμματος αυτού. Το παράρτημα I της συμβάσεως συνεργασίας αναγνωρίζει ρητώς την ιδιότητα του κατόχου δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας των WTC, Gachot και Systran. Κατά τη διάρκεια της συμβάσεως αυτής, όπως εξάλλου και των περισσότερων συμβάσεων, παραχωρείται στην Επιτροπή το δικαίωμα χρήσεως και περαιτέρω παραχωρήσεως άδειας,

αποκλειστικά επί κοινοτικού εδάφους, όσον αφορά το λογισμικό στην πλέον εξελιγμένη μορφή του (βλ. άρθρο 5 της συμβάσεως συνεργασίας, το οποίο αναφέρει ρητώς ότι η Επιτροπή διαθέτει «δικαίωμα χρήσεως»). Ματαίως η Επιτροπή επικαλείται τη ρήτρα καταγγελίας της συμβάσεως συνεργασίας. Και σε αυτή την περίπτωση, ακόμη και κατ' εφαρμογήν των γενικών αρχών του ενοχικού δικαίου που εφαρμόζονται σε όλη την Κοινότητα, οι συμβατικές ρήτρες δεν μπορούν να ερμηνεύονται πέραν των όσων ρητώς ορίζουν. Η οικονομία της επίμαχης ρήτρας είναι σαφής: εγγυάται το δικαίωμα χρήσεως, όπως ορίζεται στο άρθρο 5, για τρία έτη. Κατά τα τρία αυτά έτη, η Επιτροπή μπορούσε, έτσι, να αναπτύξει ή να βελτιώσει περαιτέρω το πρόγραμμα (άρθρο 4 της συμβάσεως συνεργασίας). Μετά τα τρία αυτά έτη, η Επιτροπή θα μπορούσε να χρησιμοποιεί το λογισμικό EC-Systran Mainframe στο στάδιο στο οποίο θα βρισκόταν κατά το χρονικό εκείνο σημείο. Ως εκ τούτου, μετά το πέρας της προθεσμίας αυτής, η Επιτροπή θα διέθετε μόνο δικαίωμα χρήσεως. Επιπλέον, σύμφωνα με την περιοριστική ερμηνεία όσον αφορά τις μεταβιβάσεις περιουσιακών δικαιωμάτων, η οποία ισχύει και στο βελγικό δίκαιο, η Επιτροπή δεν απέκτησε, κατά τη διάρκεια της συμβάσεως συνεργασίας, κανένα δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας επί του λογισμικού Systran Mainframe.

170 Έτσι, στην Επιτροπή δεν εκχωρήθηκε κανένα δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας, ούτε επί του λογισμικού Systran Mainframe ούτε επί της πρωτότυπης ιδέας και γραφής επί των οποίων στηρίζεται, ούτε επί του υλικού προπαρασκευαστικού σχεδιασμού ούτε επί της δομής των δεδομένων, και ακόμη λιγότερο επί του πυρήνα. Οι ενάγουσες διευκρινίζουν ότι τα ως άνω επιχειρήματα, με τα οποία επιχειρείται να αποδειχθεί ότι η Systran είναι κάτοχος των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας επί της εκδόσεως Systran Mainframe του λογισμικού Systran, έχουν μόνο σκοπό να απαντήσουν στην επιχειρηματολογία της Επιτροπής, η οποία είναι εντελώς άσχετη με το αντικείμενο της διαφοράς, καθόσον η απομίμηση αφορά την έκδοση Systran Unix και όχι την έκδοση Systran Mainframe.

171 Όσον αφορά την έκδοση Systran Unix, οι ενάγουσες υποστηρίζουν ότι η Επιτροπή δεν είναι σε θέση να διεκδικεί το παραμικρό δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας επί της εκδόσεως αυτής του λογισμικού Systran. Πράγματι, η έκδοση Systran Unix δημιουργήθηκε, μετά από αίτημα της Systran, από την κατά 100 % θυγατρική της Systran Software (απάντηση της Systran στην πρόσκληση για την υποβολή προσφορών). Η έκδοση Systran Unix αποτελεί τη νέα έκδοση του λογισμικού Systran και διαφέρει από την έκδοση Systran Mainframe, η οποία είχε καταστεί παρωχημένη. Ο όμιλος

Systran είναι ο μόνος κάτοχος των δικαιωμάτων επί της εκδόσεως Systran Mainframe και επί του πυρήνα του λογισμικού της και, δεδομένου ότι έχει αναλάβει τη προώθηση της εκδόσεως Systran Unix, έχει στην πλήρη κατοχή του το νέο αυτό λογισμικό και τον πυρήνα του, όπως αποδείχθηκε από τον καθηγητή Sirinelli.

172 Οι συμβάσεις μεταβάσεως μεταξύ της Systran Luxembourg και της Επιτροπής συνήφθησαν μετά τη δημιουργία και τη διάθεση στο εμπόριο του νέου λογισμικού Systran Unix. Οι συμβάσεις αυτές προβλέπουν την αντικατάσταση της εκδόσεως EC-Systran Mainframe από την έκδοση Systran Unix, της οποίας η πρωτοτυπία και η καινοτομία έχουν αποδειχθεί, και τη μετάβαση των λεξικών της Επιτροπής σε νέο περιβάλλον προκειμένου να λειτουργούν με τη νέα αυτή έκδοση. Αυτό προκύπτει, εξάλλου, από την έκθεση Bitan, καθώς η έκδοση EC-Systran Unix έχει τον ίδιο πυρήνα με το λογισμικό Systran Unix, δεδομένου ότι οι δύο πυρήνες παρουσιάζουν ομοιότητα σε ποσοστό 85 %. Σε αντίθεση, επομένως, με όσα υποστηρίζει η Επιτροπή, η έκθεση EC-Systran Unix αποτελεί απλή έκδοση του λογισμικού Systran Unix, η οποία περιέχει τα λεξικά που δημιούργησε η Επιτροπή και αποτέλεσε το αντικείμενο μεταβάσεως στο πλαίσιο των συμβάσεων μεταβάσεως, και όχι το αποτέλεσμα μεταβάσεως σε άλλο περιβάλλον του παρωχημένου λογισμικού EC-Systran Mainframe. Έτσι, η Επιτροπή, παρά το γεγονός ότι έχει δικαιώματα επί των λεξικών που έχει δημιουργήσει, δεν διαθέτει κανένα δικαίωμα επί του λογισμικού Systran Unix, το οποίο προϋπήρχε των συμβάσεων μεταβάσεως.

173 Επιπλέον, οι συμβάσεις αυτές, όπως και οι προηγούμενες, δεν συνεπάγονταν καμιά μεταβίβαση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας του λογισμικού Systran Unix υπέρ της Επιτροπής. Εξάλλου, συνήφθησαν με τη Systran Luxembourg, η οποία δεν διαθέτει κανένα δικαίωμα επί του λογισμικού Systran Unix, και όχι με τη Systran, μόνη κάτοχο των δικαιωμάτων αυτών. Πέραν αυτού, προβλέπουν ρητώς τη διατήρηση των προϋφιστάμενων δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, συμπεριλαμβανομένων, προφανώς, των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας της Systran επί του λογισμικού Systran Unix. Ακόμη και αν γινόταν δεκτή η άποψη της Επιτροπής σχετικά με τη μετάβαση της εκδόσεως EC-Systran Mainframe, η Επιτροπή θα είχε αποκτήσει ένα παράγωγο δικαίωμα, το οποίο σε καμιά περίπτωση δεν θα της παρείχε τη δυνατότητα να τροποποιήσει το λογισμικό EC-Systran Unix χωρίς την άδεια της Systran.

Έτσι, ακόμη και στην περίπτωση αυτήν, με το να πραγματοποιήσει ή να αναθέσει σε τρίτους τις εργασίες που προέβλεπε η πρόσκληση για την υποβολή προσφορών, η Επιτροπή θα είχε προβεί σε απομίμηση.

174 Οι ενάγουσες δηλώνουν κατάπληκτες και σκανδαλισμένες από τη θέση της Επιτροπής, κατ' αρχάς, επειδή τα κοινοτικά όργανα έχουν θέσει σε πρώτη προτεραιότητα τον αγώνα κατά της απομιμήσεως, εφαρμόζοντας κάθε είδους πρωτοβουλίες, μέτρα και νομοθετικές ρυθμίσεις για την αποτελεσματική καταπολέμηση της μάστιγας αυτής, και, έπειτα, στην προκειμένη περίπτωση, επειδή η Επιτροπή γνώριζε ανέκαθεν πολύ καλά ότι ο όμιλος Systran ήταν ο αδιαμφισβήτητος κάτοχος των δικαιωμάτων επί των λογισμικών Systran, και ειδικότερα επί του λογισμικού Systran Unix. Συνήψε, δε, πολλές συμβάσεις αδειοδοτήσεως, οι οποίες αποδεικνύουν ότι ήταν πεπεισμένη ως προς την ιδιότητα της Systran ως κατόχου των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας. Πέραν τούτου, η Επιτροπή γνώριζε ανέκαθεν την ιδιότητα της Systran ως κατόχου των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας τόσο επί του λογισμικού Systran Mainframe όσο και επί του λογισμικού Systran Unix, καθώς και το γεγονός ότι το τελευταίο αυτό λογισμικό προϋπήρχε, όπως προκύπτει:

— από την ανταλλαγή επιστολών της 27ης Ιανουαρίου και της 5ης Φεβρουαρίου 1987 μεταξύ του διευθυντή της ΓΔ «Τηλεπικοινωνίες, βιομηχανία της πληροφορίας και καινοτομία» και του D. Gachot·

— της εκθέσεως της 4ης Μαΐου 1998, στην οποίαν υπογραμμίζεται ο καινοτόμος χαρακτήρας του λογισμικού Systran Unix που αναπτύχθηκε από τη Systran· όσον αφορά ειδικότερα τον πυρήνα, η έκθεση της 4ης Μαΐου 1998 διευκρινίζει ότι «όλα τα προγράμματα του συστήματος επαναδημιουργήθηκαν ή γράφτηκαν εκ νέου σε γλώσσα C»·

— από την απάντηση στην πρόσκληση της Επιτροπής για την υποβολή προσφορών το 1997, εν όψει της συνάψεως συμβάσεων μεταβάσεως, η οποία αποδεικνύει ότι η Επιτροπή ήταν πλήρως ενήμερη για την προέλευση των δικαιωμάτων της Systran, τα οποία δεν αμφισβήτησε τότε, καθώς και το γεγονός ότι το Systran Unix προϋπήρχε.

175 Εξάλλου, η Επιτροπή έχει αναγνωρίσει επανειλημμένως την κυριότητα της Systran τόσο επί της εκδόσεως Systran Mainframe όσο και επί της εκδόσεως Systran Unix, καθώς και το γεγονός ότι η τελευταία προϋπήρχε της εκδόσεως EC-Systran Unix, όπως προκύπτει:

— από την τηλεομοιοτυπία της Επιτροπής προς την εταιρία Gachot στις 5 Μαρτίου 1987, στην οποία η Επιτροπή αναφέρει:

«Ο [ό]μιλος Systran είναι κύριος των βασικών λογισμικών και τα δικαιώματα χρήσεως της Επιτροπής ως προς τα εννέα της ζεύγη γλωσσών εκτείνονται μόνον στα κοινοτικά όργανα και στους δημόσιους οργανισμούς των κρατών μελών. Αντιθέτως, η Επιτροπή είναι κυρία των λεξικών, τα οποία ενημερώνει από το 1975»·

— από την έκθεση του κ. Carpentier προς τη συμβουλευτική επιτροπή αγορών και συμβάσεων·

— από την έκθεση του J. Beaven, με την οποίαν αποδεικνύεται ότι το λογισμικό Systran Unix προϋπήρχε της εκδόσεως EC-Systran Unix και ότι η Επιτροπή αποφάσισε να ανανεώσει τις εμπορικές της σχέσεις με τη Systran προκειμένου να επωφεληθεί από τις καινοτομίες του λογισμικού Systran Unix και να εξέλθει από την παρωχημένη κατάσταση στην οποία βρισκόταν·

— από το τεχνικό παράρτημα του παραρτήματος ΙΙ της δεύτερης, τρίτης και τέταρτης συμβάσεως μεταβάσεως, το οποίο καθιερώνει τη γενική προσέγγιση της μεταβάσεως και μαρτυρά ότι η Επιτροπή γνώριζε ότι το λογισμικό Systran Unix προϋπήρχε και ότι βάσει αυτού είχε δημιουργηθεί η έκδοση EC-Systran Unix·

— από τη συναλλαγή της Επιτροπής με τη Systran, η οποία πρέπει να επισημανθεί ιδιαιτέρως: πρώτον, η Επιτροπή, κατά παράβαση της αρχικής συμβάσεως, καθώς δεν είχε καταβάλει καμιά αμοιβή στη Systran ως όφειλε, έκρινε απαραίτητο να προσεγγίσει τη Systran και είχε μαζί της συναλλαγή, η οποία συνίστατο στην ανταλλαγή επιστολών με ημερομηνίες 19 και 22 Σεπτεμβρίου 1997, στις οποίες ο γενικός διευθυντής της ΓΔΜ διευκρινίζει ότι πρόκειται για «την αξιοποίηση στον μέγιστο βαθμό της εργασίας που επενδύθηκε τα τελευταία 20 έτη από την Επιτροπή στη δημιουργία λεξικών προσαρμοσμένων ειδικά στη διοικητική και τεχνική ορολογία των εγγράφων της Επιτροπής»· η εργασία αυτή, η οποία είχε ολοκληρωθεί στο διάστημα των προηγούμενων 20 ετών, ήταν το μόνο πράγμα που μπορούσε να διεκδικήσει η Επιτροπή, καθώς τα δικαιώματά της επί του ίδιου του λογισμικού Systran Mainframe ήταν ανύπαρκτα· δεύτερον, ο γενικός διευθυντής της ΓΔΜ ζητεί από τη Systran να δεσμευθεί «να μην εγείρει καμιά χρηματική αξίωση απορρέουσα από την εκτέλεση των συμβάσεων που συνήφθησαν [...] μεταξύ του ομίλου Systran και της Επιτροπής»· οι χρηματικές αξιώσεις της Systran, όμως, συνίσταντο τότε στα δικαιώματα που της οφείλονταν λόγω της πνευματικής της ιδιοκτησίας επί των εκδόσεων Systran Mainframe· τρίτον, ο γενικός διευθυντής της ΓΔΜ ζήτησε ακόμη και την άδεια να χρησιμοποιεί την επωνυμία Systran, αναγνωρίζοντας έτσι την ιδιότητα της Systran ως κατόχου δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας· η Systran έδωσε την άδειά της στην Επιτροπή για τη χρήση της επωνυμίας Systran για το «σύστημα αυτόματης μεταφράσεως που προέρχεται από το αρχικό σύστημα Systran», επιβεβαίωσε τη σύμφωνη γνώμη της για να χρησιμοποιεί η Επιτροπή το λογισμικό της, παραιτήθηκε από τις χρηματικές αξιώσεις που θα απέρρεαν από συμβάσεις που είχαν συναφθεί στο παρελθόν και διευκρίνισε:

«[Δ]εν διαφωνούμε κατ' αρχήν με τη δημοσίευση ορισμένων τμημάτων των λεξικών της εκδόσεως Systran που χρησιμοποιεί η Επιτροπή. Παρά ταύτα, πρέπει να επιδειχθεί προσοχή, έτσι ώστε να μην κοινοποιηθούν απόρρητα στοιχεία του συστήματος Systran».

176 Οι ενάγουσες υποστηρίζουν, επομένως, ότι η Επιτροπή δεν μπορεί να προσποιείται σήμερα ότι δεν γνώριζε την έκταση των δικαιωμάτων τους και ότι γνωρίζει πολύ καλά ότι ουδέποτε είχε την άδεια να τροποποιήσει το λογισμικό Systran Unix και ιδιαίτερα τον πυρήνα του. Οποιαδήποτε, όμως, τροποποίηση πραγματοποιείται χωρίς άδεια αποτελεί απομίμηση, καθώς ο κανόνας, συναφώς, είναι η απαγόρευση και όχι το αντίστροφο.

177 Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι η προστασία των λογισμικών διασφαλίζεται σε όλα τα κράτη μέλη από τις νομοθεσίες περί δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας. Επικαλείται το καθεστώς στο Βέλγιο, όπου ισχύουν ο βελγικός νόμος για τα προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών και ο βελγικός νόμος περί πνευματικής ιδιοκτησίας, καθώς και για το Λουξεμβούργο, όπου ισχύει ο νόμος της 24ης Απριλίου 1995 για την τροποποίηση του νόμου της 29ης Μαρτίου 1972 για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας όσον αφορά τη νομική προστασία των προγραμμάτων ηλεκτρονικών υπολογιστών (*Mémorial* A 1995, σ. 944, στο εξής: λουξεμβουργιανός νόμος για τα προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών), ο νόμος της 8ης Σεπτεμβρίου 1997 για την τροποποίηση του τροποποιημένου νόμου της 29ης Μαρτίου 1972 για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας (*Mémorial* A 1997, σ. 2662) και ο λουξεμβουργιανός νόμος για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας.

178 Η Επιτροπή υποστηρίζει, πρώτον, ότι δεν υπάρχει καμία απόδειξη των δικαιωμάτων που επικαλείται η Systran επί του λογισμικού Systran. Ότι οι ενάγουσες στην κρινομένη υπόθεση δεν κατορθώνουν να εξηγήσουν με ποιον τρόπο απέκτησαν τα δικαιώματα που ισχυρίζονται ότι κατέχουν.

179 Όσον αφορά τις εκδόσεις Systran Mainframe και EC-Systran Mainframe, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι οι ενάγουσες ισχυρίζονται ότι ως δημιουργός του λογισμικού Systran εμφανίζεται σαφώς στην αρχική σύμβαση η WTC· ότι, κατά τις ίδιες, στο τέλος της δεκαετίας του 1980, στο πλαίσιο μερικής εισφοράς σε είδος, δόθηκαν στη Systran τα στοιχεία του ενεργητικού που αφορούσαν τον πλήρη κλάδο της δραστηριότητας «Αυτόματη μετάφραση» της εταιρίας Gachot, η οποία είχε υποκατασταθεί στα δικαιώματα των εταιριών WTC, Latsec, Systran USA και Systran Institut (Γερμανία) που σχεδίασαν το σύστημα αυτόματης μεταφράσεως Systran, το οποίο ονομαζόταν ακόμη «λογισμικό Systran» ή «σύστημα Systran», και ότι υποστηρίζουν ότι όλες οι συμβάσεις που συνήφθησαν με την Επιτροπή μεταξύ 1975 και 1987 ανελήφθησαν, σύμφωνα με τον νόμο, και συνεχίστηκαν από τη Systran. Ωστόσο, παρά τις σχετικές δηλώσεις και τις συγκεκριμένες ερωτήσεις της Επιτροπής (βλ. επιστολές που απηύθυνε η Επιτροπή προς τη Systran στις 15 Φεβρουαρίου και 28 Απριλίου 2005, ζητώντας της να προσδιορίσει τις νομικές και συμβατικές βάσεις των διεκδικήσεών της), οι ενάγουσες, και ιδίως η Systran Luxembourg, δεν προσκόμισαν την παραμικρή απόδειξη (σύμβαση εκχωρήσεως δικαιωμάτων κ.λπ.) ότι ήταν πράγματι κάτοχοι των δικαιωμάτων τα οποία ισχυρίζονται ότι προσβλήθηκαν και δεν διευκρίνισαν επιπλέον για ποιες περιοχές και για ποιο χρονικό διάστημα κατείχαν τα δικαιώματα αυτά. Το άρθρο 5, στοιχείο c, της αρχικής συμβάσεως που συνήφθη με τη WTC προέβλεπε ότι καμία μεταβίβαση δικαιωμάτων ή υποχρεώσεων εκ της συμβάσεως δεν θα

μπορούσε να πραγματοποιηθεί χωρίς την προηγούμενη συγκατάθεση της Επιτροπής. Η Επιτροπή επικαλείται τον όρο αυτόν για να υποστηρίξει ότι ουδέποτε έλαβε προηγούμενη κοινοποίηση της εισφοράς ή της εκχωρήσεως που επικαλούνται οι ενάγουσες και ότι, συνεπώς, ουδέποτε συγκατατέθηκε για την εκχώρηση της WTC στις ενάγουσες.

180 Όσον αφορά το τεκμήριο σύμφωνα με το οποίο η ιδιότητα του κατόχου δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας ανήκει, μέχρις αποδείξεως του εναντίου, σε εκείνον ή εκείνους με το όνομα των οποίων διαδίδεται το έργο, η Επιτροπή αμφισβητεί ότι είναι εφαρμοστέο συναφώς το γαλλικό δίκαιο. Το τεκμήριο αυτό, το οποίο καθιερώθηκε στη Γαλλία με τον νόμο 94-361, δεν έχει εφαρμογή στην κρινομένη υπόθεση και έχει επικριθεί τόσο από τη βελγική όσο και από τη γαλλική θεωρία. Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι το τεκμήριο αυτό ισχύει μόνο μέχρις αποδείξεως του εναντίου και ότι είναι προφανές ότι η ίδια ανέτρεψε το τεκμήριο αυτό όσον αφορά την έκδοση EC-Systran Unix, καθώς η έκδοση αυτή δεν έχει διατεθεί στο εμπόριο σε συσκευασία που φέρει το όνομα του κατόχου δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και η εν λόγω έκδοση αποκαλείται μερικές φορές «Commission's MT system» ή «ECMT».

181 Δεύτερον, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι οι συμβατικές σχέσεις που συνήψαν τα μέρη πρέπει να εξεταστούν ως σειρά «συμβάσεων παραγγελίας», προοριζόμενων να της παραχωρήσουν την κυριότητα των εκδόσεων EC-Systran Mainframe και EC-Systran Unix, και ότι ο όμιλος Systran δεν μπορεί να επικαλεστεί δικαιώματα βάσει αυτών. Στις διάφορες συμβάσεις που συνήφθησαν μεταξύ των μερών από το 1975, οι εταιρίες του ομίλου Systran δεσμεύτηκαν γενικά να δημιουργήσουν εν όλω ή εν μέρει για την Επιτροπή στοιχεία του προγράμματος EC-Systran, τα οποία να καλύπτουν τις συγκεκριμένες ανάγκες που δημιουργούνται από τη δραστηριότητα της Επιτροπής, είτε πρόκειται για την έκδοση EC-Systran Mainframe είτε για την έκδοση EC-Systran Unix. Η Systran δεν κατόρθωσε να αποδείξει συναφώς ότι απέκτησε τα δικαιώματα επί των προγραμμάτων που αναπτύχθηκαν κατ' αυτόν τον τρόπο από την Επιτροπή. Τα προγράμματα αυτά δημιουργήθηκαν και αναπτύχθηκαν ως εκ της φύσεώς τους από φυσικά πρόσωπα. Για να μπορεί η Systran να ισχυριστεί ότι είναι κάτοχος των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας επί των προγραμμάτων αυτών, θα έπρεπε να αποδείξει ότι τα απέκτησε από τους εν λόγω δημιουργούς. Η Επιτροπή αναφέρει στο σημείο αυτό ότι από τη βελγική νομοθεσία, την οποίαν επικαλείται η Systran, προκύπτει ότι το πρόγραμμα ηλεκτρονικού υπολογιστή αποκτάται από τον δημιουργό του μόνον εάν η εκχώρηση αυτή γίνει εγγράφως, ακόμη και αν η σχετική εντολή δοθεί από τον ίδιον. Το ίδιο προβλέπεται, εξάλλου, από τον λουξεμβουργιανό νόμο για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας. Ο βελγικός νόμος για τα προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών περιέχει στην πραγματικότητα μια μόνο διάταξη που θα επέτρεπε απόκλιση από το γενικό καθεστώς που καθιερώνει το άρθρο 3 του βελγικού

νόμου περί πνευματικής ιδιοκτησίας (το οποίο απαιτεί έγγραφο του δημιουργού, όπως ο λουξεμβουργιανός νόμος). Η εξαίρεση αυτή αφορά την περίπτωση στην οποία το πρόγραμμα δημιουργήθηκε από υπάλληλο ή από εργαζόμενο που υπάγεται στον κανονισμό υπηρεσιακής καταστάσεως. Για την περίπτωση αυτήν προβλέπεται τεκμήριο εκχωρήσεως των περιουσιακών δικαιωμάτων υπέρ του εργοδότη, εκτός εάν προβλέπεται άλλως από τη σύμβαση ή το καταστατικό. Εκτός από την περίπτωση αυτήν, η οποία δεν αποδείχθηκε από τις ενάγουσες ότι συντρέχει, η «σύμβαση παραγγελίας» με την οποίαν ένα πρόσωπο αναθέτει σε άλλο πρόσωπο το οποίο δεν εξαρτάται από το πρώτο, τη δημιουργία εν όλω ή εν μέρει ενός προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή εξακολουθεί, ως εκ τούτου, να υπόκειται στις προμνημονευθείσες διατάξεις του βελγικού νόμου περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Επιπλέον, η Επιτροπή επισημαίνει ότι, κατά το βελγικό δίκαιο, οι ενάγουσες, ως νομικά πρόσωπα, δεν μπορούν να θεωρηθούν κάτοχοι δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας. Πράγματι, ο αρχικός κάτοχος δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας είναι το φυσικό πρόσωπο που δημιούργησε το έργο και το δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας στο Βέλγιο μπορεί να γεννηθεί μόνον υπέρ φυσικού προσώπου. Στηριζόμενη στη βελγική νομολογία, η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι τα νομικά πρόσωπα πρέπει να αποδεικνύουν από ποια πρόσωπα και με ποιον τρόπο απέκτησαν τα δικαιώματά τους (απόφαση του cour d'appel της Γάνδης της 27ης Οκτωβρίου 1993, Ing. Cons., 1993, σ. 366). Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι οι ενάγουσες δεν εξηγούν πώς έχουν, ως νομικά πρόσωπα, τη δυνατότητα να διεκδικούν δικαιώματα επί της εκδόσεως Systran Unix ή επί της εκδόσεως EC-Systran Unix που προήλθε από αυτήν.

182 Επικουρικώς, ακόμη και αν γίνει δεκτό ότι οι ενάγουσες κατέχουν κάποια δικαιώματα επί του λογισμικού Systran, η Επιτροπή εν πάση περιπτώσει δηλώνει ότι και η ίδια κατέχει τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας που ήταν αναγκαία για τις πράξεις στις οποίες προέβη αναθέτοντας σε τρίτον ορισμένες εργασίες σχετικές με την έκδοση EC-Systran Mainframe. Στο σημείο αυτό, αναφέρεται στο περιεχόμενο της αρχικής συμβάσεως, στο πρωτόκολλο συμφωνίας τεχνικής συνεργασίας και στη σύμβαση συνεργασίας, που αφορούν την έκδοση EC-Systran Mainframe, καθώς και στις συμβάσεις μεταβάσεως που συνήψε με τη Systran Luxembourg από το 1998 έως το 2002 σε σχέση με την έκδοση EC-Systran Unix. Οι συμβάσεις αυτές επιτρέπουν στην Επιτροπή να αμφισβητήσει τη δήλωση των εναγουσών ότι δεν της εκχωρήθηκε κανένα δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας επί της εκδόσεως Systran Unix.

183 Αμφισβητώντας τη δήλωση των εναγουσών κατά την οποία η υποτιθέμενη οιονεί ταυτότητα μεταξύ των εκδόσεων Systran Unix και EC-Systran Unix του λογισμικού

Systran οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η χρήση άνευ αδείας από την Επιτροπή των λογισμικών Systran αποτελεί πράξη απομιμήσεως και, κατά συνέπεια, παράνομη συμπεριφορά, η Επιτροπή επικαλείται την ύπαρξη διαφόρων δικαιωμάτων.

184 Πρώτον, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι κατέχει δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας επί των αποτελεσμάτων της περαιτέρω αναπτύξεως και των βελτιώσεων του λογισμικού Systran που χρηματοδοτήθηκαν από τις υπηρεσίες της, ανεξαρτήτως του τμήματος του συστήματος για το οποίο πρόκειται (πυρήνας, μεταφραστικά προγράμματα και λεξικά). Επιπλέον, διαθέτει αποκλειστικό δικαίωμα κυριότητας επί των γλωσσαρίων και λεξικών που δημιούργησε και βελτίωσε για τις δικές της ανάγκες [βλ. άρθρο 4, στοιχείο a, της αρχικής συμβάσεως, άρθρο 4 του πρωτοκόλλου συμφωνίας τεχνικής συνεργασίας, παράγραφος 6 της εισαγωγικής εκθέσεως της συμβάσεως συνεργασίας και άρθρο 4 της ίδιας συμβάσεως, καθώς και το παράρτημά της Ι, το οποίο διευκρινίζει ότι, «ενώ η Επιτροπή είχε ανέκαθεν την κυριότητα των λεξικών και άλλων συστατικών μερών τα οποία ανέπτυξε για διάφορες εκδόσεις του Systran, τα δικαιώματα κυριότητας του βασικού λογισμικού είχαν κατανεμηθεί μεταξύ διάφορων εταιριών»]. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι οι πολυάριθμες ειδικές ενημερώσεις που πραγματοποιήθηκαν για τη μετάβαση από το σύστημα Mainframe προς τα συστήματα Unix αποτελούν ιδιοκτησία της Επιτροπής (βλ. άρθρο 13, παράγραφος 2, των συμβάσεων μεταβάσεως και προσάρτημα 2 του παραρτήματος της πράξεως τροποποιήσεως αριθ. 4 της πρώτης συμβάσεως μεταβάσεως).

185 Δεύτερον, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι κατέχει δικαιώματα χρήσεως. Συναφώς, η δήλωση των εναγουσών ότι η Επιτροπή, η οποία δεν δημιούργησε το αρχικό λογισμικό Systran, δεν μπορεί να κατέχει κανένα δικαίωμα σχετικό με το λογισμικό αυτό ή με οποιαδήποτε νεότερη μορφή του που στηρίζεται, και μάλιστα άνευ αδείας, στο λογισμικό Systran, αντιβαίνει στο άρθρο 13 των συμβάσεων μεταβάσεως. Συναφώς, ο τρόπος με τον οποίον οι ενάγουσες ερμηνεύουν τον περιορισμό που περιέχεται στον όρο αυτόν, δηλαδή το «με εξαίρεση τις περιπτώσεις στις οποίες προϋπάρχουν δικαιώματα βιομηχανικής ή πνευματικής ιδιοκτησίας», έρχεται σε αντίθεση με την ερμηνευτική αρχή της καλής πίστεως στις συναλλαγές. Πράγματι, κατά την Επιτροπή, οι συμβάσεις μεταβάσεως, αφενός, υπογραμμίζουν τη διαφορά μεταξύ του συστήματος Systran που διατίθεται στο εμπόριο από τον όμιλο Systran και των εκδόσεων EC-Systran που χρησιμοποιεί η Επιτροπή και, αφετέρου, προβλέπουν ρητώς ότι

το επονομαζόμενο «σύστημα αυτόματης μεταφράσεως της Επιτροπής» παραμένει στην κυριότητα της Επιτροπής μαζί με όλα τα συστατικά του μέρη, ανεξαρτήτως του αν έχουν τροποποιηθεί κατά την εκτέλεση της συμβάσεως. Ο περιορισμός σύμφωνα με τον οποίο τα δικαιώματα αυτά ισχύουν «με εξαίρεση τις περιπτώσεις στις οποίες προϋπάρχουν δικαιώματα βιομηχανικής ή πνευματικής ιδιοκτησίας» δεν μπορεί, επομένως, να γίνει αντιληπτός ως προστασία του statu quo ante που ίσχυε πριν την ολοκλήρωση της μεταβάσεως του συστήματος σε νέο περιβάλλον και αποκλείει κάθε δυνατότητα των εναγουσών να αποκτήσουν δικαιώματα επί της εκδόσεως EC-Systran Unix μέσω της μεταβάσεως. Η δέσμευση αυτή που συμφωνήθηκε με τη Systran Luxembourg, η οποία υπέγραψε τις συμβάσεις μεταβάσεως, μπορεί να επεκταθεί και στη Systran, δεδομένου ότι, σε μια επιστολή αναλήψεως δεσμεύσεως της 12ης Μαρτίου 2001 (παράρτημα V της τέταρτης συμβάσεως μεταβάσεως), η εταιρία αυτή εγγυάται την καλή εκτέλεση του συνόλου της τέταρτης συμβάσεως από τη θυγατρική της Systran Luxembourg.

186 Κατά συνέπεια, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι από τις συμβάσεις των οποίων γίνεται επίκληση ανωτέρω, και ήδη από την αρχική σύμβαση της 22ας Σεπτεμβρίου 1975, προκύπτει η σαφής πρόθεση των μερών να θέσουν στη διάθεση της Κοινότητας το σύστημα μεταφράσεως Systran και ότι η ίδια διέθετε δικαιώματα κυριότητας ή, εν πάση περιπτώσει, χρήσεως επί των εκδόσεων EC-Systran. Πράγματι, οι εκδόσεις αυτές του λογισμικού Systran αναπτύχθηκαν με έξοδα της Επιτροπής (με έναν προϋπολογισμό ύψους 45 εκατομμυρίων ευρώ περίπου, από τα οποία περίπου 14 εκατομμύρια ευρώ προς όφελος των εταιριών του ομίλου Systran) και, εξάλλου, αναπτύχθηκαν κατά τρόπο αυτόνομο από την ίδια. Δεν υφίσταται καμία αμφιβολία όσον αφορά τις δυνατότητες χρήσεως του λογισμικού Systran από την Κοινότητα για τον εν ευρεία εννοία δημόσιο τομέα επί του εδάφους της Κοινότητας. Επιπλέον, η αρχική σύμβαση προέβλεπε ήδη ότι η Κοινότητα μπορούσε να χρησιμοποιεί ελεύθερα το σύστημα για όλους τους σκοπούς και, επομένως, και εκτός του εδάφους της Κοινότητας, καθώς και για τον ιδιωτικό τομέα, με την καταβολή συμπληρωματικών δικαιωμάτων προς τη WTC. Κατά την Επιτροπή, η «φιλοσοφία» της λύσεως αυτής συνίστατο στο να θεωρηθεί ότι η αντισυμβαλλόμενη WTC, η οποία είχε αναπτύξει το σύστημα και είχε το δικαίωμα να το χρησιμοποιεί και η ίδια, είχε λάβει, κατόπιν διαφόρων συμβάσεων, επαρκή αμοιβή ώστε να θεωρήσει ότι η Κοινότητα είχε αποκτήσει το δικαίωμα πλήρους και ελεύθερης διαθέσεως και, επομένως, κυριότητας.

187 Βεβαίως, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η λύση αυτή δεν προβλέπεται καθεαυτήν ρητώς στη σύμβαση συνεργασίας του 1987, αλλά και ότι η εν λόγω σύμβαση μόνο με αυτόν τον τρόπο θα μπορούσε να ερμηνευθεί. Πράγματι, κάθε άλλη ερμηνεία πέραν εκείνης που αναγνωρίζει στην Επιτροπή δικαιώματα κυριότητας επί της εκδόσεως EC-Systran Mainframe του λογισμικού Systran, χωρίς οι ενάγουσες να μπορούν να αντιταχθούν, δεν εξηγεί τη συνοχή μεταξύ των άρθρων 4, 4bis, 5 και 8 της συμβάσεως αυτής. Κατά την Επιτροπή, η σύμβαση αυτή εμφανίζεται έτσι ως «λύση συναλλαγής», προκειμένου να αποκλειστεί κάθε συζήτηση μεταξύ των μερών για ζητήματα κυριότητας σχετικά με τα διάφορα συστατικά μέρη του συστήματος Systran, συμπεριλαμβανομένων των λεξικών.

188 Τρίτον, ακόμη και αν υποτεθεί ότι η Επιτροπή χρησιμοποιεί την έκδοση EC-Systran Unix του λογισμικού Systran σε μορφή τροποποιημένη σε σχέση με την έκδοση Systran Unix, όπως προκύπτει από την έκδοση Bitan, οι ενάγουσες δεν προσκομίζουν αποδείξεις ότι η Επιτροπή παρέβη το βελγικό δίκαιο ή το λουξεμβουργιανό δίκαιο. Η Επιτροπή επικαλείται διάφορες νομοθετικές διατάξεις του Βελγίου και του Λουξεμβούργου, κατ' εφαρμογήν των οποίων είναι δυνατή η αναπαραγωγή ή η προσαρμογή ενός προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή χωρίς τη σύμφωνη γνώμη του κατόχου δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, όταν αυτό είναι αναγκαίο για τη χρησιμοποίηση του προγράμματος από τον χρήστη κατά τρόπο σύμφωνο με τον προορισμό του, συμπεριλαμβανομένης της διορθώσεως σφαλμάτων (βλ. άρθρο 6 του βελγικού νόμου για τα προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών, άρθρο 28, παράγραφος 4, του λουξεμβουργιανού νόμου για τα προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών και άρθρο 34 του λουξεμβουργιανού νόμου για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας).

189 Τέλος, η Επιτροπή διαψεύδει κατηγορηματικά ότι γνωστοποίησε τους πρωτογενείς κώδικες της εκδόσεως EC-Systran Unix στην εταιρία Gosselies στο πλαίσιο των εργασιών που προβλέπονταν από την επίδικη σύμβαση. Σε αντίθεση με τις διαπιστώσεις που περιέχονται στην έκθεση Bitan, οι εργασίες που ανατέθηκαν στην εταιρία αυτή δεν προϋποθέτουν επέμβαση στο επίπεδο του πυρήνα του λογισμικού. Μετά την ανάθεση του επίδικου διαγωνισμού, η Gosselies είχε πρόσβαση μόνο στους πρωτογενείς κώδικες των μόνων γλωσσικών τμημάτων της εκδόσεως EC-Systran Unix επί των οποίων η Επιτροπή είχε αποκλειστικά δικαιώματα δυνάμει των συμβάσεων

που συνήφθησαν μεταξύ των μερών και λόγω της συμβολής των υπηρεσιών της στην ανάπτυξη των τμημάτων αυτών.

190 Κατά συνέπεια, το γεγονός ότι υφίστανται ομοιότητες μεταξύ των εκδόσεων Systran Unix και EC-Systran Unix του λογισμικού Systran δεν αποδεικνύει ότι η Επιτροπή προέβη σε απομίμηση. Τα νομικά συμπεράσματα που συνάγουν οι ενάγουσες από την ομοιότητα αυτή είναι εσφαλμένα. Η Επιτροπή είχε κάθε δικαίωμα να τροποποιήσει ή να προσαρμόσει το λογισμικό και να αναθέσει σε τρίτη εταιρία την προσαρμογή ή την τροποποίηση αυτή χωρίς προηγούμενη άδεια των εναγουσών.

Επί των προβαλλόμενων δικαιωμάτων βάσει της τεχνογνωσίας

191 Οι ενάγουσες υποστηρίζουν ότι η τεχνογνωσία ορίζεται ως «το σύνολο των τεχνικών πληροφοριών, οι οποίες είναι απόρρητες, ουσιώδεις και προσδιορίσιμες με οποιονδήποτε κατάλληλο τρόπο». Επικαλούνται συναφώς τον ορισμό που παρέχει το άρθρο 10 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 240/96 της Επιτροπής, της 31ης Ιανουαρίου 1996, σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου [81], παράγραφος 3, [ΕΚ] σε κατηγορίες συμφωνιών μεταφοράς τεχνολογίας (ΕΕ L 31, σ. 2). Διευκρινίζουν επίσης ότι από το εν λόγω κείμενο και από τις γενικές αρχές που είναι κοινές στα δίκαια των κρατών μελών προκύπτει ότι η τεχνογνωσία αποτελεί στοιχείο του ενεργητικού, το οποίο προστατεύεται είτε στο πλαίσιο συμβάσεων μεταφοράς τεχνογνωσίας ή συμφωνιών εμπιστευτικότητας, είτε στο πλαίσιο αγωγών αποζημιώσεως, σε περίπτωση διαδόσεως της τεχνογνωσίας αυτής χωρίς την άδεια του δικαιούχου της. Εν προκειμένω, οι ενάγουσες προβάλλουν την τεχνογνωσία που κατέχουν επί του λογισμικού Systran, είτε πρόκειται για την έκδοση Systran Unix, η οποία αναπτύχθηκε και διατέθηκε στο εμπόριο από τον όμιλο Systran, είτε για την παράγωγή της και σχεδόν πανομοιότυπη έκδοση EC-Systran Unix, η οποία αναπτύχθηκε από τη Systran Luxembourg για να χρησιμοποιηθεί από την Επιτροπή. Η τεχνογνωσία αυτή, την οποίαν οι ενάγουσες ισχυρίζονται ότι προστάτευαν και διατηρούσαν απόρρητη, προκύπτει από ένα σύνολο γνώσεων σε θέματα τεχνικά και γλωσσικά, καθώς και σε θέματα πληροφορικής, το οποίο υλοποιείται μέσω του πυρήνα, των μεταφραστικών μηχανισμών και των λεξικών, καθώς και των σχετικών εγγράφων (βλ. έκθεση Bitan και πρώτο τεχνικό υπόμνημα Bitan). Ωστόσο, η πραγματοποίηση των εργασιών που περιγράφονται

στην πρόσκληση για την υποβολή προσφορών που δημοσιεύθηκε από την Επιτροπή προϋποθέτει την τροποποίηση του πρωτογενούς κώδικα του λογισμικού Systran και, ως εκ τούτου, τη γνωστοποίηση του πρωτογενούς αυτού κώδικα στον ανάδοχο του συμβάσεως. Αναθέτοντας την πραγματοποίηση μιας τέτοιας συμβάσεως σε τρίτον, η Επιτροπή διέδωσε την τεχνογνωσία της Systran χωρίς την άδειά της. Η διάδοση αυτή συνιστά παράνομη πράξη ικανή να θεμελιώσει ευθύνη της Κοινότητας.

192 Σε απάντηση του επιχειρήματος ότι η έννοια της τεχνογνωσίας δεν έχει οριστεί και ότι η τεχνογνωσία καθεαυτήν δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο προστασίας, οι ενάγουσες επισημαίνουν ότι η ίδια η Επιτροπή έχει δώσει τον ορισμό της τεχνογνωσίας με τους κανονισμούς της και ότι από τους κανονισμούς αυτούς προκύπτει ότι η αξία της τεχνογνωσίας έγκειται στην αξιοσημείωτη πρόοδο που μπορεί να προκαλέσει η κοινοποίησή της, πράγμα που έχει ως αποτέλεσμα το ότι παραμένει απόρρητη, δεν γνωστοποιείται και είναι αδύνατον να αποκτηθεί. Δεν μπορεί, όμως, να αμφισβητηθεί ότι η έκδοση Systran Unix του λογισμικού Systran αποτελεί μεγάλη καινοτομία του ομίλου Systran, η οποία μαρτυρεί πραγματική τεχνική υπεροχή και την ύπαρξη μιας τεχνογνωσίας που είναι καρπός έρευνας και πείρας, όπως καταδεικνύει η εκ νέου γραφή σε γλώσσα C++ του συστήματος Systran που ήταν προηγουμένως γραμμένο σε συναρμολογητή. Η πρόσβαση στα στοιχεία αυτά επιτρέπει την αποκάλυψη, μεταξύ άλλων, των μυστικών κατασκευής του λογισμικού και παρέχει τη δυνατότητα σε οποιαδήποτε εταιρία που έχει πρόσβαση σε αυτά να κατασκευάσει ανταγωνιστικό λογισμικό.

193 Σε απάντηση των επιχειρημάτων σύμφωνα με τα οποία, αφενός, η Επιτροπή δεν μπορεί να υποχρεωθεί να αποκαταστήσει τη ζημία που φέρεται ότι προκλήθηκε από την παράνομη διάδοση της τεχνογνωσίας, διότι μόνο με αγωγή λόγω αθέμιτου ανταγωνισμού θα μπορούσε να αποκατασταθεί η προσβολή της τεχνογνωσίας, και, αφετέρου, η Επιτροπή δεν είναι έμπορος και ανταγωνίστρια των εναγουσών, αλλά κοινοτικό όργανο, οι ενάγουσες υποστηρίζουν ότι η εν λόγω αγωγή λόγω αθέμιτου ανταγωνισμού παραμένει πρώτα απ' όλα αγωγή αποζημιώσεως λόγω εξωσυμβατικής ευθύνης, η οποία στηρίζεται στο τρίπτυχο παράνομη πράξη, ζημία, αιτιώδης σύνδεσμος, το οποίο συντρέχει στην προκειμένη περίπτωση. Εν πάση περιπτώσει, οι ενάγουσες υπογραμμίζουν ότι η γαλλική νομολογία, η οποία συμπίπτει ως προς το σημείο αυτό με τη νομολογία μεγάλου αριθμού ευρωπαϊκών χωρών, έχει διευκρινίσει ότι «και μόνη η διάδοση της τεχνογνωσίας εκτός της εταιρίας ήταν ζημιογόνος,

ανεξαρτήτως της χρήσεως που μπορεί να της έγινε» και ότι ένας «εντολέας που διαβιβάζει σε έναν υπεργολάβο τα σχέδια που κατήρτισε άλλος διαπράττει παράνομη πράξη που θεμελιώνει την αστική του ευθύνη» (απόφαση του cour d'appel του Παρισιού της 31ης Μαΐου 1995· αποφάσεις του Cour de cassation, τμήμα εμπορικών διαφορών, της 28ης Ιανουαρίου 1982 και της 8ης Νοεμβρίου 1994).

194 Σε απάντηση του επιχειρήματος ότι η Επιτροπή είναι εκείνη που κατέχει τεχνογνωσία και η Systran εκείνη που έχει επωφεληθεί της τεχνογνωσίας αυτής, οι ενάγουσες επισημαίνουν ότι το επιχείρημα αυτό είναι ενδεικτικό της στάσεως της Επιτροπής, που συνίσταται στην παράνομη οικειοποίηση των εκδόσεων του λογισμικού Systran που προορίζονται να λειτουργήσουν σε περιβάλλον Unix. Η Επιτροπή έχει αναγνωρίσει επανειλημμένως την τεχνογνωσία της Systran σχετικώς.

195 Όσον αφορά το επιχείρημα περί της ρήτρας εμπιστευτικότητας που προβλέφθηκε για την ανάθεση της συμβάσεως στην εταιρία Gosselies, οι ενάγουσες υποστηρίζουν ότι η Επιτροπή δεν μπορεί να υποστηρίζει ότι έχει τη δυνατότητα να υποκλέπτει την τεχνογνωσία του ομίλου Systran υπό την προϋπόθεση ότι η παράβαση αυτή παραμένει εμπιστευτική. Ισχυρίζονται ότι το σκεπτικό αυτό της Επιτροπής είναι παράλογο, καθώς ισοδυναμεί με το επιχείρημα ότι ένας κάτοχος άδειας εκμεταλλεύσεως στον οποίο δεν έχει απαγορευθεί ρητώς να προβαίνει σε πράξεις απομιμήσεως μπορεί να τις διαπράττει ελεύθερα και ανενόχλητα και να διαβιβάζει ελεύθερα σε τρίτους, χωρίς άδεια του κατόχου των δικαιωμάτων, τα προστατευόμενα έργα, μόνο και μόνο επειδή υπάρχει ρήτρα εμπιστευτικότητας.

196 Η Επιτροπή επισημαίνει ότι οι ενάγουσες, καίτοι αναφέρονται στον ορισμό της τεχνογνωσίας όπως περιλαμβάνεται στον κανονισμό 240/96, δεν αναφέρουν τη νομική βάση της παράνομης πράξεως που της προσάπτουν. Υποστηρίζει συναφώς ότι η τεχνογνωσία δεν αποτελεί αντικείμενο προστασίας, τουλάχιστον όχι καθεαυτήν. Πράγματι, από καμιά νομοθετική διάταξη δεν παρέχεται ορισμός ή προστασία της

εν λόγω τεχνογνωσίας. Κατά την Επιτροπή, η τεχνογνωσία προστατεύεται κατά παράδοση μόνο βάσει της νομοθεσίας για τον αθέμιτο ανταγωνισμό. Η Επιτροπή επικαλείται στο σημείο αυτό, όσον αφορά το Βέλγιο, τον νόμο της 14ης Ιουλίου 1991 για τις εμπορικές πρακτικές και την ενημέρωση και προστασία των καταναλωτών (*Moniteur belge* της 29ης Αυγούστου 1991, σ. 18712) και, όσον αφορά το Λουξεμβούργο, τον νόμο της 27ης Νοεμβρίου 1986 για τη ρύθμιση ορισμένων εμπορικών πρακτικών και την πάταξη του αθέμιτου ανταγωνισμού (*Mémorial* A 1986, σ. 2214) και τον νόμο της 30ής Ιουλίου 2002 για τη ρύθμιση ορισμένων εμπορικών πρακτικών, την πάταξη του αθέμιτου ανταγωνισμού και τη μεταφορά της οδηγίας 97/55/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Οκτωβρίου 1997, για την τροποποίηση της οδηγίας 84/450/ΕΟΚ σχετικά με την παραπλανητική διαφήμιση προκειμένου να συμπεριληφθεί η συγκριτική διαφήμιση (*Mémorial* A 2002, σ. 1630). Ωστόσο, κατ' εφαρμογήν των νομοθετικών αυτών διατάξεων, δεν πληρούνται οι αναγκαίες συνθήκες για την προστασία της τεχνογνωσίας που επικαλούνται οι ενάγουσες βάσει του αθέμιτου ανταγωνισμού, καθόσον η Επιτροπή και οι ενάγουσες δεν είναι ανταγωνίστριες, η Επιτροπή δεν είναι ούτε έμπορος ούτε βιομήχανος ή βιοτέχνης και η έδρα της Επιτροπής βρίσκεται στο Βέλγιο και όχι στη Γαλλία, γεγονός που καθιστά ενεφάρμοστο τον γαλλικό νόμο.

197 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι ουδέποτε κατείχε τους πρωτογενείς κώδικες της εκδόσεως Systran Unix, εκτός από εκείνους που αφορούν τη έκδοση EC-Systran Unix, επί της οποίας προβάλλει ορισμένα δικαιώματα κυριότητας και δικαιώματα χρήσεως, επικαλούμενη τις διάφορες συμβάσεις που συνήψε με τον όμιλο Systran όσον αφορά την έκδοση EC-Systran Mainframe και τη μετάβαση της εκδόσεως αυτής σε περιβάλλον Unix. Η Επιτροπή υποστηρίζει επίσης ότι οι συμβάσεις αυτές που είχε συνάψει με τον όμιλο Systran δεν περιείχαν ρήτρα εμπιστευτικότητας ως προς την ίδια. Επιπλέον, καμία από τις συμβάσεις αυτές δεν έκανε αναφορά σε εισφορά τεχνογνωσίας εκ μέρους του ομίλου Systran ούτε σε προστασία της τεχνογνωσίας αυτής. Πέραν τούτου, η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι το λογισμικό Systran και οι εφαρμογές του αναπτύχθηκαν σε μεγάλο βαθμό τόσο από τις υπηρεσίες της όσο και από εταιρίες ξένες προς τον όμιλο Systran, οι οποίες, όμως, συνεργάζονταν μαζί του. Οι ενάγουσες εκμεταλλεύθηκαν, έτσι, την τεχνογνωσία της Επιτροπής ή τρίτων και μπόρεσαν να διαθέσουν στο εμπόριο τα προϊόντα της Επιτροπής και των εν λόγω τρίτων προς όφελός τους. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι ορισμένα πρόσωπα που εργάζονταν στην έκδοση EC-Systran Unix για την εταιρία Gosselies είχαν προηγουμένως εργαστεί για λογαριασμό της εταιρίας Telindus και, στη συνέχεια, για λογαριασμό της Systran Luxembourg. Η εταιρία Telindus, με την οποία η Systran είχε συνεταιριστεί για τη δημιουργία της Systran Luxembourg, είχε συνάψει από το 1990 με την Επιτροπή συμβάσεις με αντικείμενο τη μετάφραση, πράγμα που αποδεικνύει ότι η Systran δεν μπορεί να διεκδικεί δικαιώματα και τεχνογνωσία σχετικά με την έκδοση EC-Systran Unix.

198 Εξάλλου, λαμβανομένου υπόψη του άρθρου 4, στοιχείο α΄, της αρχικής συμβάσεως, της παραγράφου 6 της εισαγωγικής εκθέσεως της συμβάσεως συνεργασίας και του άρθρου της 4, καθώς και του άρθρου 1 του προσαρτήματος 1 του παραρτήματος ΙΙ της δεύτερης συμβάσεως μεταβάσεως, η ανάθεση της συμβάσεως στην εταιρία Gosselies δεν οδήγησε σε καμιά παράνομη πράξη εκ μέρους της Επιτροπής.

199 Η Επιτροπή διευκρινίζει επίσης ότι η πρόσκληση για την υποβολή προσφορών περιέχει ρήτρα εμπιστευτικότητας, σύμφωνα με την οποία ο ανάδοχος της συμβάσεως δεν μπορεί να χρησιμοποιήσει ή να διαδώσει σε τρίτον τις πληροφορίες που του διαβιβάζονται από την Επιτροπή (βλ. άρθρο ΙΙ.9 του παραρτήματος 1 της προσκλήσεως για την υποβολή προσφορών της 4ης Οκτωβρίου 2003). Επομένως, κατ' εφαρμογήν της εν λόγω ρήτρας εμπιστευτικότητας και σε κάθε περίπτωση, η εταιρία Gosselies δεν μπορεί να διαδώσει τις εμπιστευτικές πληροφορίες που της γνωστοποίησε, ενδεχομένως, η Επιτροπή. Η κοινοποίηση τέτοιων πληροφοριών στην εταιρία αυτή δεν μπορεί, επομένως, να προκαλέσει ζημία στις ενάγουσες. Τέλος, η Επιτροπή επισημαίνει ότι τα προγράμματα και τα λεξικά της εκδόσεως EC-Systran Unix φιλοξενούνται αποκλειστικά στους δικούς της ηλεκτρονικούς υπολογιστές.

β) Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

200 Η προβαλλόμενη στην κρινομένη υπόθεση παράνομη συμπεριφορά έγκειται στο γεγονός ότι η Επιτροπή αναγνώρισε στον εαυτό της, χωρίς τη σύμφωνη γνώμη των εναγουσών, το δικαίωμα να αναθέσει τις εργασίες που αναφέρονται στην πρόσκληση για την υποβολή προσφορών, οι οποίες μπορούσαν να τροποποιήσουν τα στοιχεία της εκδόσεως Systran Unix που περιλαμβάνονται στην έκδοση EC-Systran Unix του λογισμικού Systran ή να προκαλέσουν τη γνωστοποίηση σε τρίτον των στοιχείων αυτών, τα οποία προστατεύονται από το δίκαιο πνευματικής ιδιοκτησίας ή εμπίπτουν στην τεχνογνωσία του ομίλου Systran.

201 Προκειμένου να διαπιστωθεί αν μία τέτοια συμπεριφορά είναι παράνομη, πρέπει πρώτα από όλα να εξεταστεί αν οι ενάγουσες μπορούν να επικαλεστούν, υπό το πρίσμα των γενικών αρχών που είναι κοινές στα δίκαια των κρατών μελών, το δικαίωμα να αντιταχθούν στην εκ μέρους της Επιτροπής ανάθεση σε τρίτον, χωρίς την άδειά

τους, εργασιών σχετικών με ορισμένες πτυχές της εκδόσεως EC-Systran Unix. Το δικαίωμα που στηρίζουν οι ενάγουσες στο δίκαιο πνευματικής ιδιοκτησίας και στην τεχνογνωσία όσον αφορά την προηγούμενη και πρωτότυπη έκδοση Systran Unix αμφισβητείται από την Επιτροπή, η οποία υποστηρίζει ότι οι ενάγουσες δεν προσκόμισαν αποδείξεις των δικαιωμάτων που προβάλλουν επί της εν λόγω εκδόσεως του λογισμικού (βλ. ανωτέρω σκέψεις 178 έως 179).

202 Αν αποδειχθεί ότι οι ενάγουσες μπορούν να επικαλεστούν τέτοια δικαιώματα, θα πρέπει στη συνέχεια να εξεταστεί ο ισχυρισμός της Επιτροπής ότι ο όμιλος Systran της χορήγησε την άδεια να αναθέσει σε τρίτον τις εργασίες που προσδιορίζονται στην επίδικη σύμβαση. Κατ' ουσίαν, η Επιτροπή θεωρεί στην πραγματικότητα ότι οι διάφορες συμβάσεις που συνήφθησαν με τον όμιλο Systran από το 1975 και η χρηματοδότηση που πραγματοποιήθηκε προς τον σκοπό αυτόν της παρέχουν επαρκή δικαιώματα χρήσεως και δικαιώματα κυριότητας όσον αφορά τα τελευταία στοιχεία της εκδόσεως EC-Systran Unix, έτσι ώστε να μην υποχρεούται να λαμβάνει υπόψη το δικαίωμα αντιρρήσεως που προβάλλουν οι ενάγουσες δυνάμει των δικαιωμάτων που κατέχουν επί της εκδόσεως Systran Unix (βλ. ανωτέρω σκέψεις 181 έως 187).

203 Τέλος, αν αποδειχθεί ότι η Επιτροπή δεν μπορούσε να αγνοήσει το δικαίωμα αντιρρήσεως που ισχυρίζονται ότι έχουν οι ενάγουσες, θα πρέπει να εξεταστεί το περιεχόμενο των εργασιών που επρόκειτο να πραγματοποιηθούν στην έκδοση EC-Systran Unix σύμφωνα με την πρόσκληση για την υποβολή προσφορών, προκειμένου να διαπιστωθεί αν μπορούν να προκαλέσουν την τροποποίηση ή τη διάδοση στοιχείων ή πληροφοριών που προστατεύονται δυνάμει του δικαίου πνευματικής ιδιοκτησίας και της τεχνογνωσίας τα οποία επικαλούνται οι ενάγουσες, γεγονός που αμφισβητεί εν τέλει η Επιτροπή (βλ. σκέψη ανωτέρω 189).

Επί των δικαιωμάτων που επικαλούνται οι ενάγουσες όσον αφορά την έκδοση Systran Unix του λογισμικού Systran

204 Για τον προσδιορισμό των γενικών αρχών που είναι κοινές στα δίκαια των κρατών μελών όσον αφορά το δίκαιο πνευματικής ιδιοκτησίας, οι ενάγουσες επικαλούνται τη Σύμβαση της Βέρνης, την οδηγία 91/250 και την οδηγία 2004/48. Αναφέρουν επίσης

τα δικαιώματα των κρατών μελών και προσκομίζουν δύο γνωμοδοτήσεις του καθηγητή Sirinelli, οι οποίες πραγματεύονται το ζήτημα του παραδεκτού αγωγής λόγω απομιμήσεως που ασκείται από νομικό πρόσωπο και τη δυνατότητα προστασίας ενός εκ νέου γραμμένου λογισμικού βάσει του δικαίου πνευματικής ιδιοκτησίας· το ίδιο ζήτημα πραγματεύεται και το δεύτερο τεχνικό υπόμνημα Bitan.

205 Όπως εκτέθηκε κατά το στάδιο της εξετάσεως της αρμοδιότητας του Γενικού Δικαστηρίου (βλ. ανωτέρω σκέψεις 68 έως 73), ο όμιλος Systran δικαιούται να προβάλλει δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας επί της εκδόσεως Systran Unix του λογισμικού Systran, την οποία ανέπτυξε και διαθέτει στο εμπόριο υπό την επωνυμία της, χωρίς να χρειάζεται να προσκομίσει περαιτέρω αποδεικτικά στοιχεία.

206 Όπως, βεβαίως, υποστηρίζει η Επιτροπή, κατά κανόνα, όταν υπάρχει σύγκρουση όσον αφορά την ύπαρξη δικαιώματος, αυτός που επικαλείται την ύπαρξη ή την ανυπαρξία ενός δικαιώματος οφείλει να την αποδείξει (actori incumbit probatio). Εντούτοις, σε υποθέσεις δικαίου πνευματικής ιδιοκτησίας, υπάρχει νομικό τεκμήριο που επιτρέπει την αντιστροφή του βάρους αποδείξεως. Το κοινοτικό δίκαιο καθιερώνει το τεκμήριο αυτό στο άρθρο 5 της οδηγίας 2004/48, με τίτλο «Τεκμήριο πνευματικής ιδιοκτησίας ή κατοχής συγγενικών δικαιωμάτων», σύμφωνα με το οποίο «[γ]ια τους σκοπούς της εφαρμογής των μέτρων, των διαδικασιών και μέτρων αποκατάστασης που προβλέπει η παρούσα οδηγία, […] για να θεωρείται ο δημιουργός λογοτεχνικού ή καλλιτεχνικού έργου ως δημιουργός, και για να έχει κατά συνέπεια το δικαίωμα προσφυγής κατά των παραβατών, αρκεί να εμφανίζεται το όνομά του επί του έργου κατά τον συνήθη τρόπο». Οι ενάγουσες επικαλέστηκαν επίσης δύο παραδείγματα του τεκμηρίου αυτού στα δίκαια των κρατών μελών, ενώ η Επιτροπή δεν παρουσίασε αντίθετα παραδείγματα από τα δίκαια άλλων κρατών μελών. Στο γαλλικό δίκαιο, που είναι και το δίκαιο της εγκαταστάσεως της Systran, η οποία επικαλείται εν προκειμένω τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας επί της εκδόσεως Systran Unix του λογισμικού Systran το οποίο διαθέτει στο εμπόριο, το άρθρο L 113-1 του γαλλικού κώδικα πνευματικής ιδιοκτησίας ορίζει ότι «[η] ιδιότητα του δημιουργού ανήκει σε εκείνον ή εκείνους υπό την επωνυμία των οποίων διατίθεται στην κυκλοφορία το έργο». Στο βελγικό δίκαιο, δίκαιο της έδρας της Επιτροπής, ανάλογο τεκμήριο καθιερώνεται από το άρθρο 6, δεύτερο εδάφιο, του βελγικού νόμου περί πνευματικής ιδιοκτησίας, σύμφωνα με το οποίο «τεκμαίρεται κάτοχος του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας, μέχρις αποδείξεως του εναντίου, όποιος εμφανίζεται ως τέτοιος στο έργο, με την αναφορά του ονόματός του ή σημείου που επιτρέπει τον προσδιορισμό

της ταυτότητάς του». Οι διαφορετικές αυτές διατάξεις αναφέρθηκαν ως παραδείγματα μιας γενικής αρχής, κοινής στα δίκαια των κρατών μελών.

207 Ως παράδειγμα διατάξεων που επαναλαμβάνονται κατ' ουσίαν σε όλα τα κράτη μέλη, οι ενάγουσες υποστηρίζουν ότι το έργο προστατεύεται κατά το γαλλικό δίκαιο εκ μόνου του γεγονότος της δημιουργίας του. Το άρθρο L 111-1 του γαλλικού κώδικα πνευματικής ιδιοκτησίας ορίζει ότι «[ο] δημιουργός ενός πνευματικού έργου απολαμβάνει, εκ μόνου του γεγονότος της δημιουργίας του, δικαίωμα άυλης ιδιοκτησίας, το οποίο είναι αποκλειστικό και αντιτάξιμο έναντι πάντων». Όσον αφορά τον ορισμό της έννοιας του «πνευματικού έργου», προκύπτει από το άρθρο L 112-2 του γαλλικού κώδικα πνευματικής ιδιοκτησίας ότι «[θ]εωρούνται πνευματικά έργα κατά την έννοια του παρόντος κώδικα: [τ]α λογισμικά, συμπεριλαμβανομένου του υλικού προπαρασκευαστικού σχεδιασμού». Η Επιτροπή δεν προσκόμισε κανένα στοιχείο που να αμφισβητεί το εν λόγω παράδειγμα που παρουσίασαν οι ενάγουσες.

208 Από τη στιγμή της δημιουργίας του έργου η αυθεντικότητά του τεκμαίρεται. Το πρόβλημα που τίθεται όσον αφορά την απόδειξη αφορά τις περισσότερες φορές τον προγενέστερο χαρακτήρα ενός έργου έναντι ενός άλλου. Εν προκειμένω, η απόδειξη του προγενέστερου χαρακτήρα της εκδόσεως Systran Unix σε σχέση με την έκδοση EC-Systran Unix παρέχεται από το απλό γεγονός ότι η δεύτερη έκδοση αναπτύχθηκε μετά την πρώτη και ότι, για να την αναπτύξει, η Επιτροπή προσέφυγε στον όμιλο Systran και στην έκδοσή του Systran Unix. Επιβάλλεται στο σημείο αυτό η επισήμανση ότι η Επιτροπή, όπως αναφέρει στο υπόμνημά της ανταπαντήσεως, δεν αμφισβητεί ότι η Systran είναι κάτοχος δικαιωμάτων επί του λογισμικού Systran Unix το οποίο διαθέτει στο εμπόριο.

209 Εξάλλου, πρέπει να επισημανθεί ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία που παρουσίασαν οι ενάγουσες όσον αφορά το γαλλικό και το βελγικό δίκαιο, η ιδιότητα του κατόχου δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας στην περίπτωση εταιρίας έχει καθιερωθεί από τη νομολογία των εν λόγω κρατών μελών. Στη Γαλλία ήταν η απόφαση του πρώτου τμήματος αστικών υποθέσεων του Cour de cassation της 24ης Μαρτίου 1993, σύμφωνα με την οποία, για να ασκήσει παραδεκτώς αγωγή λόγω απομιμήσεως, ένα νομικό πρόσωπο πρέπει απλώς να αποδείξει ότι εκμεταλλεύεται το έργο, χωρίς να είναι υποχρεωμένο να αποδείξει την προέλευση των δικαιωμάτων του, ενώ στο Βέλγιο ήταν η απόφαση του Cour de cassation της 12ης Ιουνίου 1998 (βλ. πρώτη γνωμοδότηση Sirinelli, σ. 18 και 26). Προς αντίκρουση της λεπτομερούς αυτής νομικής

γνωμοδοτήσεως, η Επιτροπή περιορίζεται σε αόριστους και συνοπτικούς ισχυρισμούς στηριζόμενους σε μια κριτική της προαναφερθείσας λύσεως από τμήμα της θεωρίας και σε μια απόφαση του 1993 του Cour d'appel της Γάνδης, προγενέστερη της προπαρατεθείσας αποφάσεως του βελγικού Cour de cassation. Το ζήτημα του περιεχομένου των νομοθεσιών των λοιπών κρατών μελών, πέραν αυτών που μνημονεύθηκαν ως παραδείγματα από τον καθηγητή Sirinelli, δεν προβλήθηκε ούτε συζητήθηκε από τους αντιδίκους.

210 Η προμνημονευθείσα νομολογιακή λύση παρουσιάζει το ενδιαφέρον ότι περιορίζει τη δυνατότητα αυτού που προέβη σε απομίμηση να προβάλει απαράδεκτο της αγωγής και απαλλάσσει το νομικό πρόσωπο από την υποχρέωση να προσκομίσει την πλήρη σειρά συμβάσεων εκχωρήσεως των δικαιωμάτων, αρχής γενομένης από το φυσικό πρόσωπο που υπήρξε ο δημιουργός και αρχικός κάτοχος του σχετικού δικαιώματος. Έτσι, από απόψεως αποδείξεως, η πραγματικότητα της κατοχής του δικαιώματος κατά τον χρόνο της αγωγής υπερισχύει του ιστορικού της αποκτήσεως του δικαιώματος αυτού.

211 Σε απάντηση του επιχειρήματος της Επιτροπής ότι το τεκμήριο του δικαιώματος του δημιουργού ανατρέπεται στη περίπτωση της εκδόσεως EC-Systran Unix, διότι η έκδοση αυτή δεν διατίθεται στο εμπόριο σε συσκευασία που φέρει την επωνυμία του κατόχου των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και ότι μερικές φορές αποκαλείται «Commission's MT system» ή «ECMT», πρέπει να επισημανθεί ότι, προς στήριξη της αγωγής τους λόγω εξωσυμβατικής ευθύνης, οι ενάγουσες επικαλούνται την έκδοση Systran Unix και συγκρίνουν, στη συνέχεια, την έκδοση αυτή με την έκδοση EC-Systran Unix για να αποδείξουν ότι ένα τμήμα της παράγωγης αυτής εκδόσεως προέρχεται από την προηγούμενη πρωτότυπη έκδοση. Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι υπάρχει πράγματι ένα τμήμα που ονομάζεται «Systran» στην έκδοση EC-Systran Unix (ιδίως το ουσιώδες τμήμα του πυρήνα), ενώ δεν αμφισβητείται ότι υπάρχει στην έκδοση αυτή ένα τμήμα που ονομάζεται «EC» (ιδίως τα λεξικά, τα οποία δημιουργήθηκαν από την Επιτροπή). Η συζήτηση, επομένως, δεν αφορά την έκδοση EC-Systran Unix, αλλά τα δικαιώματα που μπορούν να επικαλεστούν οι ενάγουσες στην περίπτωση εργασιών που αφορούν την έκδοση EC-Systran Unix, δυνάμει των δικαιωμάτων που κατέχουν επί της προηγούμενης πρωτότυπης εκδόσεως Systran Unix. Επιπλέον, και παρεμπιπτόντως, επιβάλλεται η επισήμανση ότι από τους ορισμούς που περιέχονται στο πρότυπο συμβάσεως που συνόδευε την πρόσκληση για την υποβολή προσφορών προκύπτει ότι η επωνυμία «Υπηρεσία (ή σύστημα) αυτόματης μεταφράσεως της Επιτροπής», στην οποία αναφέρεται η Επιτροπή, ορίζεται ως εξής: «Το σύστημα αυτόματης μεταφράσεως της Επιτροπής έχει κατασκευαστεί βάσει του EC Systran, μιας ειδικής εκδόσεως του συστήματος αυτόματης μεταφράσεως Systran

που αναπτύχθηκε αρχικά από τη "World Translation Center", La Jolla, ΗΠΑ, και που στη συνέχεια, από το 1976, αναπτύχθηκε περαιτέρω από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή» (The Commission's machine translation service is built around EC Systran, a specific version of the Systran machine translation system originally developed by the World Translation Center, La Jolla, USA, which since 1976 has been further developed by the European Commission). Έτσι, σύμφωνα με τους όρους που η ίδια η Επιτροπή χρησιμοποιεί έναντι τρίτων, η υπηρεσία ή σύστημα αυτόματης μεταφράσεως της Επιτροπής προέρχεται από το σύστημα αυτόματης μεταφράσεως που δημιούργησε και ανέπτυξε ο όμιλος WTC/Systran.

212 Συνεπώς, οι ενάγουσες μπορούν να προβάλλουν ως όμιλος Systran δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας επί της εκδόσεως Systran Unix του λογισμικού Systran, η οποία διατέθηκε στο εμπόριο από τη Systran προ πολλών ετών και προτού ακόμη ενημερωθεί η έκδοση EC-Systran Unix από τη Systran Luxembourg, προκειμένου να ανταποκριθεί στις ειδικές ανάγκες της Επιτροπής.

213 Εν πάση περιπτώσει, από τους όρους της συμβάσεως που επικαλείται η Επιτροπή δεν προκύπτει το υποτιθέμενο δικαίωμά της να έχει άποψη επί της αποκτήσεως του ομίλου WTC από τον όμιλο Systran (βλ. ανωτέρω σκέψη 179). Η Επιτροπή επικαλείται συναφώς το άρθρο 5, στοιχείο c, της συμβάσεως που συνήφθη αρχικά με τη WTC στις 22 Δεκεμβρίου 1975 για να υποστηρίξει ότι καμία μεταβίβαση δικαιωμάτων ή υποχρεώσεων απορρέουσα από τη σύμβαση δεν θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί χωρίς την προηγούμενη συγκατάθεσή της. Όμως, ο όρος αυτός διευκρινίζει απλώς: «Χωρίς προηγούμενη και ρητή συναίνεση της Επιτροπής, ο Αντισυμβαλλόμενος δεν μπορεί να μεταβιβάσει ή να εκχωρήσει εν όλω ή εν μέρει δικαιώματα και υποχρεώσεις που απορρέουν από τη σύμβαση, ούτε να αναθέσει σε άλλον την εκτέλεση των εργασιών που του ανατέθηκαν, ούτε να υποκαταστήσει τρίτους προς τους σκοπούς αυτούς». Ο όρος αυτός ισχύει μόνο για τη διάρκεια της συμβάσεως, δηλαδή για κάποιους μήνες, και οι υποχρεώσεις των οποίων αναφερόταν η μεταβίβαση και η εκχώρηση αφορούσαν μόνο τη χρήση του συστήματος Systran και όχι τα σχετικά δικαιώματα κυριότητας. Επομένως, ο όρος αυτός δεν μπορεί να στερήσει από τη WTC το δικαίωμα να διαθέσει την ιδιοκτησία της εξαγοραζόμενη, στα τέλη του 1985, από την εταιρία Gachot, η οποία επρόκειτο να μετονομαστεί σε Systran, όπως προκύπτει από τις συμβάσεις που προσκόμισαν οι ενάγουσες στο παράρτημα του εγγράφου απαντήσεως. Ομοίως, πρέπει να απορριφθεί το επιχείρημα της Επιτροπής ότι πρέπει να αναφερθούν συγκεκριμένα οι νομικές και συμβατικές βάσεις των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας των εναγουσών. Πράγματι, οι νομικές διατάξεις που αναφέρονται ανωτέρω δεν υποχρεώνουν τους κατόχους δικαιωμάτων πνευματικής

ιδιοκτησίας να εγγράφουν τα έργα τους σε μητρώο ή να τα καταθέτουν, όπως ίσως συμβαίνει με τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας.

214 Κατά τα λοιπά, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η Επιτροπή γνώριζε πολύ καλά ότι ο όμιλος Systran και οι εταιρίες που περιλήφθηκαν στον όμιλο αυτόν, ιδίως η εταιρία WTC, ήταν κάτοχοι δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας επί των διαφόρων εκδόσεων του λογισμικού Systran που αποτέλεσαν αντικείμενο εμπορικής εκμεταλλεύσεως από τη δεκαετία του 1970, ιδίως σε σχέση με την Επιτροπή. Οι ενάγουσες προσκομίζουν πολλά στοιχεία που αποδεικνύουν σχετικά την ύπαρξη ενός πνευματικού έργου και το γεγονός ότι το πνευματικό αυτό έργο δημιουργήθηκε από τον P. Toma και στη συνέχεια εξαγοράστηκε από τις εταιρίες του ομίλου WTC και τις εταιρίες του ομίλου Systran (βλ. ανωτέρω σκέψεις 174 και 175).

215 Όσον αφορά την προβαλλόμενη προστασία δυνάμει της τεχνογνωσίας, οι ενάγουσες υποστηρίζουν ότι η γνωστοποίηση από την Επιτροπή προς τρίτον των απόρρητων τεχνικών πληροφοριών σχετικά με τα στοιχεία της εκδόσεως Systran Unix που περιέχονται στην έκδοση EC-Systran Unix συνιστά παράνομη συμπεριφορά που μπορεί να θεμελιώσει εξωσυμβατική ευθύνη της Επιτροπής κατ' εφαρμογήν του άρθρου 288, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ. Όπως εκτέθηκε ήδη στο στάδιο της εξετάσεως της αρμοδιότητας του Γενικού Δικαστηρίου (βλ. ανωτέρω σκέψεις 78 έως 81), μπορεί επίσης να θεωρηθεί ότι ο όμιλος Systran δικαιούται να επικαλείται την προστασία αυτή επί των απόρρητων τεχνικών πληροφοριών που αφορούσαν την έκδοση Systran Unix του λογισμικού Systran.

Επί της θέσεως κατά την οποία τα δικαιώματα που κατέχει η Επιτροπή της επιτρέπουν να αγνοεί το δικαίωμα αντιρρήσεως των εναγουσών

216 Προς στήριξη του ισχυρισμού της ότι δεν ήταν υποχρεωμένη να λάβει υπόψη το δικαίωμα των εναγουσών να αντιταχθούν στην ανάθεση σε τρίτον ορισμένων εργασιών σε σχέση με την έκδοση EC-Systran Unix βάσει των δικαιωμάτων που κατέχουν επί της εκδόσεως Systran Unix, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι κατέχει τις απαραίτητες άδειες δυνάμει των δικαιωμάτων που της εκχωρήθηκαν βάσει των συμβάσεων που είχε συνάψει με τον όμιλο Systran από το 1975 και της χρηματοδοτήσεως στην οποία είχε προβεί στο πλαίσιο αυτό.

217 Η σχετική επιχειρηματολογία πρέπει να απορριφθεί. Πράγματι, όπως ορθώς υποστηρίζουν οι ενάγουσες, η εκχώρηση δικαιώματος δεν τεκμαίρεται. Το ότι κάποιος χρηματοδοτεί την ανάπτυξη ενός προγράμματος πληροφορικής δεν σημαίνει ότι αποκτά και την κυριότητά του. Μία τέτοια νομική συνέπεια θα πρέπει να αναφέρεται ρητώς στην σχετική σύμβαση. Οι εκχωρήσεις δικαιωμάτων ερμηνεύονται περιοριστικά και υπέρ του κατόχου των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

218 Οι ενάγουσες, ωστόσο, αρνούνται κατηγορηματικά ότι έχουν εκχωρήσει το παραμικρό δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας στην Επιτροπή, είτε πρόκειται για την έκδοση Systran Mainframe είτε για την έκδοση Systran Unix είτε για την πρωτότυπη ιδέα και γραφή επί των οποίων αυτές στηρίζονται είτε για το υλικό προπαρασκευαστικού σχεδιασμού, τις δομές δεδομένων και, πολλώ μάλλον, τον πυρήνα. Τα μόνα δικαιώματα που αναγνωρίζουν οι ενάγουσες στην Επιτροπή αφορούν τα λεξικά που δημιουργήθηκαν από τις υπηρεσίες της Επιτροπής χωρίς την παρέμβαση της Systran.

219 Επιπλέον, οι συμβατικοί όροι που επικαλείται η Επιτροπή, και που αφορούν την έκδοση EC-Systran Mainframe ή την έκδοση EC-Systran Unix, εξαιρούν ρητώς την περίπτωση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας που προϋπήρχαν, ανεξαρτήτως του αν τα δικαιώματα αυτά αφορούσαν την έκδοση Systran Mainframe ή την έκδοση Systran Unix. Εξάλλου, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι οι όροι που επικαλείται η Επιτροπή δεν αποδεικνύουν μεταβίβαση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας που κατείχε ο αντισυμβαλλόμενος (η WTC ή οι εταιρίες του ομίλου Systran) επί των διαφόρων εκδόσεων του λογισμικού Systran τις οποίες αφορούν οι συμβάσεις αυτές. Ειδικότερα, πρέπει να επισημανθεί ότι ο μόνος συμβατικός όρος σχετικά με την έκδοση EC-Systran Unix, τον οποίον επικαλείται η Επιτροπή για να δικαιολογήσει τις πράξεις της, είναι το άρθρο 13, παράγραφοι 1 και 2, των συμβάσεων μεταβάσεως, ο οποίος εξαρτά την κυριότητα που διεκδικεί η Επιτροπή από τη μη ύπαρξη προϋφιστάμενων δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας (βλ. ανωτέρω σκέψεις 95 έως 97). Το δε απόσπασμα του άρθρου 1 του προσαρτήματος 1 του παραρτήματος ΙΙ της δεύτερης συμβάσεως συνεργασίας που παραθέτει η Επιτροπή αναφέρει τα εξής: «Οι εργασίες μεταβάσεως που περιγράφονται στο παρόν τεχνικό [π]αράρτημα, καθώς

και η διάθεση των τμημάτων του συστήματος, των ανθρώπινων πόρων και της τεχνογνωσίας της [Systran Software] και της [Systran], δεν δημιουργούν δικαίωμα για οποιαδήποτε επιπλέον πληρωμή και για οποιαδήποτε χρηματική διεκδίκηση δυνάμει οποιουδήποτε δικαιώματος κυριότητας». Πέραν του ότι το άρθρο αυτό αναγνωρίζει ρητώς την τεχνογνωσία της Systran, μπορεί επίσης να διαπιστωθεί ότι ισχύει μόνο για τις χρηματικές διεκδικήσεις, οι οποίες θα στηρίζονταν στις εργασίες μεταβάσεως που πραγματοποίησε η Systran Luxembourg για την Επιτροπή. Η κρινόμενη, όμως, αγωγή αφορά εργασίες που η Επιτροπή ανέθεσε σε τρίτον μετά από πρόσκληση για την υποβολή προσφορών.

220 Επιπλέον, επιβάλλεται η επισήμανση ότι η ίδια η Επιτροπή αναφέρει ότι η άποψη περί «συμβάσεων παραγγελίας», που θα της επέτρεπε να ερμηνεύει τις συμβάσεις που συνήφθησαν μεταξύ των εταιριών του ομίλου WTC και, στη συνέχεια, των εταιριών του ομίλου Systran ως συμβάσεις με τις οποίες οι εταιρίες αυτές είχαν την πρόθεση να της μεταβιβάσουν τα δικαιώματά τους πνευματικής ιδιοκτησίας, δεν προκύπτει ρητώς από τις συμβάσεις που επικαλείται. Πράγματι, κανένας συμβατικός όρος από όσους παραθέτει η Επιτροπή δεν μπορεί να ερμηνευθεί υπ' αυτή την έννοια, στον βαθμό που οι διαφορετικοί αυτοί όροι αναφέρονται σε δικαίωμα χρήσεως και όχι δικαίωμα κυριότητας ή εξαιρούν ρητώς τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας που προϋπήρχαν.

221 Τέλος, πρέπει να απορριφθεί το επιχείρημα της Επιτροπής περί της «φιλοσοφίας» των συμβάσεων αυτών, καθώς η φιλοσοφία των συμβάσεων που αφορούν διάθεση συστήματος πληροφορικής συνίσταται ακριβώς στον περιορισμό των δικαιωμάτων του χρήστη σε μια άδεια εκμεταλλεύσεως και μόνον και δεν του επιτρέπουν, ως εκ τούτου, να οικειοποιείται το λογισμικό.

222 Εν κατακλείδι, η Επιτροπή δεν κατόρθωσε να αποδείξει ότι είχε εκ της συμβάσεως την άδεια των εναγουσών να προβεί στις πράξεις χρήσεως και διαδόσεως στις οποίες προέβη μετά την ανάθεση της επίδικης συμβάσεως δυνάμει της κυριότητας που ισχυρίζεται ότι μπορεί να διεκδικήσει επί της εκδόσεως EC-Systran Unix του λογισμικού Systran.

223 Επικουρικώς, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι μπορεί να προβαίνει σε τροποποιήσεις της εκδόσεως EC-Systran Unix, χωρίς, ωστόσο, να προσβάλλει ενδεχόμενα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας του ομίλου Systran επί της εκδόσεως Systran Unix, στον βαθμό που οι τροποποιήσεις αυτές επιτρέπονται εκ του νόμου σε οποιονδήποτε κατέχει άδεια χρήσεως.

224 Η Επιτροπή επικαλείται στο σημείο αυτό το άρθρο 6 του βελγικού νόμου για τα προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών, το οποίο ορίζει ότι οι πράξεις αναπαραγωγής και προσαρμογής προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή που μνημονεύονται στο άρθρο 5, στοιχεία a και b, του ίδιου νόμου δεν υπόκεινται σε χορήγηση άδειας του δικαιούχου, όταν είναι αναγκαίες προκειμένου το πρόσωπο που έχει δικαίωμα χρήσεως του προγράμματος να το χρησιμοποιεί κατά τρόπο σύμφωνο με τον σκοπό του, συμπεριλαμβανομένης της διορθώσεως σφαλμάτων. Επικαλείται επίσης το άρθρο 28, παράγραφος 4, του λουξεμβουργιανού νόμου για τα προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών, το οποίο φέρει τον τίτλο «Εξαιρέσεις από τις πράξεις που υπόκεινται σε περιορισμούς» και προβλέπει ότι «[μ]ε την επιφύλαξη ειδικών συμβατικών όρων, δεν υπόκεινται σε χορήγηση άδειας από τον δικαιούχο οι πράξεις που προβλέπονται στο άρθρο 28[, παράγραφος 3, στοιχεία] a και b, όταν οι πράξεις αυτές είναι αναγκαίες προκειμένου ο νόμιμος αγοραστής να χρησιμοποιεί το πρόγραμμα του ηλεκτρονικού υπολογιστή κατά τρόπο σύμφωνο με τον σκοπό του, συμπεριλαμβανομένης της διορθώσεως των σφαλμάτων». Ομοίως, σύμφωνα με το άρθρο 34 του λουξεμβουργιανού νόμου για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας με τίτλο «Εξαιρέσεις από τις πράξεις που υπόκεινται σε περιορισμούς»: «[μ]ε την επιφύλαξη ειδικών συμβατικών όρων, δεν υπόκεινται σε χορήγηση άδειας από τον δικαιούχο οι πράξεις που προβλέπονται στο άρθρο 33, όταν οι πράξεις αυτές είναι αναγκαίες προκειμένου ο νόμιμος αγοραστής να χρησιμοποιεί το πρόγραμμα του ηλεκτρονικού υπολογιστή κατά τρόπο σύμφωνο με τον σκοπό του, συμπεριλαμβανομένης της διορθώσεως των σφαλμάτων και της ενσωματώσεως του προγράμματος στη βάση δεδομένων για τη λειτουργία της οποίας αγοράστηκε».

225 Εντούτοις, πρέπει να επισημανθεί ότι η εξαίρεση αυτή του νόμου όσον αφορά τις πράξεις που υπόκεινται σε περιορισμούς, δηλαδή τις πράξεις που προϋποθέτουν άδεια του κατόχου των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, πρέπει να ερμηνεύεται στενά. Η εν λόγω εξαίρεση που προβλέπει το άρθρο 5 της οδηγίας 91/250 από

τις πράξεις που εξαρτώνται από το αποκλειστικό δικαίωμα του κατόχου των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας του προγράμματος και που προσδιορίζονται στο άρθρο 4 της οδηγίας αυτής προορίζεται για εφαρμογή μόνο στις εργασίες που πραγματοποιούνται από τον νόμιμο αγοραστή του προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή και όχι από τις εργασίες που αναθέτει ο αγοραστής αυτός σε κάποιον τρίτο (βλ. γνωμοδότηση του καθηγητή Sirinelli επί της εκτάσεως του δικαιώματος του νόμιμου χρήστη ενός προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή να τροποποιεί το πρόγραμμα αυτό και τρίτο τεχνικό υπόμνημα του H. Bitan επί της φύσεως των εργασιών που ανατέθηκαν στην Gosselies· βλ., επίσης, τις απαντήσεις των μερών στις ερωτήσεις που έθεσε το Γενικό Δικαστήριο όσον αφορά τα δικαιώματα του χρήστη). Επίσης, η εξαίρεση αυτή περιορίζεται στις πράξεις που είναι αναγκαίες ώστε ο νόμιμος αγοραστής του προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή να μπορεί να το χρησιμοποιεί κατά τρόπο σύμφωνο προς τον σκοπό του, συμπεριλαμβανομένης της διορθώσεως σφαλμάτων. Στην κρινομένη υπόθεση, η Επιτροπή δεν αναφέρει τον λόγο για τον οποίο οι τροποποιήσεις που ζητήθηκαν μπορούσαν να ανατεθούν σε τρίτον και γιατί ήταν αναγκαίες για τη διόρθωση σφαλμάτων ή για τη χρήση του προγράμματος κατά τρόπο σύμφωνο προς τον σκοπό του. Από κανένα στοιχείο του φακέλου δεν προκύπτει για ποιο λόγο η εξαίρεση αυτή επιτρέπει την πραγματοποίηση βελτιώσεων, προσαρμογών ή προσθηκών στο πρόγραμμα ηλεκτρονικού υπολογιστή που χρησιμοποιούσε η Επιτροπή (επί της φύσεως των εργασιών που ανέθεσε η Επιτροπή σε τρίτον, βλ. κατωτέρω σκέψεις 227 έως 250). Πράγματι, οι εργασίες αυτές εμπίπτουν στις πράξεις που υπόκεινται σε περιορισμό όσον αφορά την προσαρμογή, διαρρύθμιση ή οποιαδήποτε άλλη μετατροπή του προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή κατά την έννοια του άρθρου 4 της οδηγίας 91/250. Έτσι, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, οι ενάγουσες ανέφεραν ότι, σε αντίθεση με όσα δηλώνει η Επιτροπή, οι λοιποί της πελάτες ζήτησαν την άδειά της για να προβούν σε τροποποιήσεις ανάλογες με εκείνες που ζητήθηκαν από την εταιρία Gosselies.

226 Συνάγεται, επομένως, το συμπέρασμα ότι η Επιτροπή δεν κατόρθωσε να αποδείξει στην παρούσα υπόθεση για ποιους λόγους μπορούσε να επικαλεστεί την εξαίρεση που εισάγει ο νόμος από τις πράξεις που υπόκεινται σε περιορισμό, προκειμένου να αναθέσει σε τρίτον τις προβλεπόμενες από την επίδικη δημόσια σύμβαση εργασίες. Πρέπει, εξάλλου, να επισημανθεί ότι, εν πάση περιπτώσει, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι οι πράξεις που της προσάπτονται, δηλαδή, κατά την ίδια, η διόρθωση και η βελτίωση των λεξικών, καλύπτονται, εν μέρει τουλάχιστον, από την εξαίρεση του άρθρου 5 της οδηγίας 91/250 (βλ. απάντηση της Επιτροπής στην τρίτη σειρά ερωτήσεων, παρατηρήσεις επί της τιμής της άδειας χρήσεως του λογισμικού Systran,

σημείο 23), πράγμα που σημαίνει εμμέσως ότι αναγνωρίζει ότι ορισμένες από τις εργασίες που ζητούνταν στο πλαίσιο της επίδικης προσκλήσεως για την υποβολή προσφορών ίσως να μην ενέπιπταν στην εξαίρεση αυτή και να συνιστούσαν πράξεις υποκείμενες σε περιορισμό κατά την έννοια του άρθρου 4 της οδηγίας 91/250.

227 Πρέπει, επομένως, να θεωρηθεί, πρώτον, ότι οι ενάγουσες μπορούν να επικαλούνται δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και την προστασία που συνδέεται με την τεχνογνωσία όσον αφορά τις πληροφορίες και τα στοιχεία που αφορούν την προγενέστερη πρωτότυπη έκδοση Systran Unix και που απαντούν και στην παράγωγη έκδοση EC-Systran Unix, δεύτερον, ότι η Επιτροπή δεν κατόρθωσε να αποδείξει ότι οι ενάγουσες δεν διέθεταν τα δικαιώματα που διεκδικούν όσον αφορά την έκδοση Systran Unix και ότι τα δικαιώματα αυτά της είχαν εκχωρηθεί ρητώς ή σιωπηρώς λόγω των συμβάσεων που είχε συνάψει με τον όμιλο Systran ή του γεγονότος ότι χρηματοδότησε τις εκδόσεις EC-Systran Mainframe και EC-Systran Unix και, τρίτον, ότι η Επιτροπή δεν κατόρθωσε επίσης να αποδείξει ότι μπορούσε να αναθέσει τις απαιτούμενες εργασίες σε τρίτον, χωρίς προηγουμένως να λάβει την άδεια του ομίλου Systran.

Επί της φύσεως των εργασιών που ανέθεσε σε τρίτον η Επιτροπή

228 Προκειμένου να αποδείξουν την προσβολή του δικαιώματος αντιρρήσεως που διεκδικούν, οι ενάγουσες πρέπει να αποδείξουν ότι οι εργασίες οι οποίες αναφέρονται στην πρόσκληση για την υποβολή προσφορών, και για τις οποίες ο όμιλος Systran δεν έδωσε την άδειά του, μπορούσαν να επιφέρουν την τροποποίηση ή τη διαβίβαση πληροφοριών ή στοιχείων σχετικών με την έκδοση Systran Unix, τα οποία απαντούν και στην έκδοση EC-Systran Unix.

229 Εν προκειμένω, για να αποδειχθεί μία τέτοια παράνομη τροποποίηση ή διάδοση, πρέπει, κατ' αρχάς, να επισημανθεί ότι η πρόσκληση της Επιτροπής για την υποβολή προσφορών αφορούσε τη συντήρηση και τον γλωσσικό εμπλουτισμό του συστήματος αυτόματης μεταφράσεως της Επιτροπής. Η εν λόγω πρόσκληση περιελάμβανε τις εξής παροχές:

«3.1 Κωδικοποίηση των λεξικών: κωδικοποίηση των λεξικών που στηρίζεται στην ανάδραση, στα λεξικά και στα κείμενα που υποβάλλονται από τους χρήστες σε αυτόματη μετάφραση, συμπεριλαμβανομένης της ευθυγραμμίσεως μεταξύ των ζευγών γλωσσών στα λεξικά. Ένα βοηθητικό πρόγραμμα θα διατεθεί προκειμένου να βοηθήσει την κωδικοποίηση […] Το έργο αυτό περιλαμβάνει επίσης:

Την αναθεώρηση και κωδικοποίηση των αρχείων των λεξικών αυτόματης μεταφράσεως, τα οποία προπαρασκευάστηκαν από άλλες πηγές για τις υπηρεσίες αυτόματης μεταφράσεως της Επιτροπής.

Η συλλογή αρχείων συνήθους χρήσεως από λεξικά των χρηστών –κατόπιν αιτήσεως, ο ανάδοχος εξετάζει τα λήμματα των χρηστών και, σε περίπτωση που οι όροι είναι κοινής χρήσεως, τους περιλαμβάνει στα κύρια λεξικά, αφού βεβαιωθεί ότι δεν συντρέχει σύγκρουση με τους υφιστάμενους όρους.

3.2 Βελτιώσεις, προσαρμογές και προσθήκες σε μεταφραστικούς μηχανισμούς: συγκεκριμένες βελτιώσεις των προγραμμάτων αναλύσεως, μεταφοράς και συνθέσεως, τα οποία στηρίζονται στην ανάδραση, στα λεξικά και στα κείμενα που υποβάλλονται από τους χρήστες στην αυτόματη μετάφραση. Για παράδειγμα: η επεξεργασία των λέξεων που χωρίζονται με παύλα στο τέλος της σειράς στις εξαγωγές του πρωτότυπου κειμένου και του κειμένου προς το οποίο γίνεται η μετάφραση, τη χρήση κεφαλαίων, την κτητική αντωνυμία "s" της αγγλικής γλώσσας, τα ομόγραφα και την τήρηση των κανόνων της Επιτροπής (μεταξύ άλλων για τη γραφή των αριθμών).

3.3 Ενημερώσεις του συστήματος: η ενημέρωση των λεξικών και των προγραμμάτων πραγματοποιείται κατόπιν αιτήσεως της Επιτροπής. Ο ανάδοχος ενεργεί σε στενή συνεργασία με την Επιτροπή, προκειμένου να εξασφαλίσει την ομαλή ενσωμάτωση των ενημερώσεων.

3.4 Ενημερώσεις των εγγράφων: ο ανάδοχος προβαίνει, όταν του ζητηθεί, σε ενημερώσεις των εγγράφων (για παράδειγμα, των εγχειριδίων κωδικοποιήσεως) τα οποία σχετίζονται με τα μέρη του συστήματος για τα οποία είναι υπεύθυνος και διατηρεί τα ενημερωμένα έγγραφα στο κέντρο δεδομένων. Οι ενημερωμένες εκδόσεις περιέχουν περιγραφή και επεξήγηση των βελτιώσεων και τροποποιήσεων που πραγματοποιήθηκαν δυνάμει της συμβάσεως […]»

(3.1 Dictionary coding : Dictionary coding based on feedback, glossaries and texts submitted to MT by users, including the « levelling-up » of dictionaries between language pairs. A utility will be provided to help with coding. […] This task also includes :

The revision and encoding of MT dictionary files which have been prepared for the Commission's MT service by other sources.

The harvesting of users' custom dictionary files -- if requested, the contractor will review user entries, and where terms are of general use, include them in the main dictionaries, ensuring that there is no conflict with existing terms.

3.2 Enhancements, Adaptations and Additions to Linguistic Routines : Specific improvements to Analysis, Transfert and Synthesis programs based on feedback, glossaries and texts submitted to MT by users. For example : the treatment of hyphenated words in source and target output, capitalisation, the English genitive s, homographs, and respect of Commission conventions (amongst others, for the writing of numbers).

3.3 System updates : Updates to dictionaries and programs will take place as required by the Commission. The contractor will work closely with the Commission to ensure the smooth integration of updates.

3.4 Documentation updates : The contractor shall update as required any documentation (e.g. coding manuals) on parts of the system for which he is responsible and shall store revised documents at the Data Centre. The updated versions shall include a description of, and explanation for, improvements and changes made under contract […])

230 Κατά τις ενάγουσες, η πραγματοποίηση των εργασιών αυτών προϋποθέτει την τροποποίηση και την προσαρμογή του πυρήνα του συστήματος, των μεταφραστικών

προγραμμάτων και της δομής δεδομένων του λογισμικού Systran (έκδοση EC-Systran Unix), πράγμα που προϋποθέτει την τροποποίηση του πρωτογενούς κώδικα του λογισμικού αυτού και του υλικού προπαρασκευαστικού σχεδιασμού. Η άποψη ότι η κατοχή των πρωτογενών κωδίκων και η τροποποίησή τους είναι αναγκαίες για την πραγματοποίηση των εργασιών της προσκλήσεως για την υποβολή προσφορών ενισχύεται από την παράγραφο 3.7.5 της προσκλήσεως αυτής, σύμφωνα με την οποία μία από τις υποχρεώσεις που υπέχει ο ανάδοχος είναι να εξασφαλίσει ότι οι τελευταίες εκδόσεις των πρωτογενών κωδίκων, των λεξικών και των προγραμμάτων θα εγκατασταθούν και θα μεταγλωττιστούν σωστά στους διακομιστές της Επιτροπής.

231 Εξάλλου, το πρώτο τεχνικό υπόμνημα Bitan εξηγεί, χωρίς να αμφισβητείται από την Επιτροπή, γιατί η πραγματοποίηση των εργασιών που ανατέθηκαν στην Gosselies δυνάμει της ανατεθείσας συμβάσεως προϋπέθετε επέμβαση σε πτυχές της εκδόσεως EC-Systran Unix που περιέχονται και στην έκδοση Systran Unix.

232 Κατά τη λειτουργική περιγραφή των στοιχείων του λογισμικού Systran, το πρώτο τεχνικό υπόμνημα Bitan επισημαίνει τα εξής:

— η λειτουργία «διάσπαση των λέξεων με παύλες» που αναφέρεται στην πρόσκληση για την υποβολή προσφορών (παράγραφος 3.2 της προσκλήσεως για την υποβολή προσφορών, βλ. ανωτέρω σκέψη 229), πραγματοποιείται στον πυρήνα στο πλαίσιο των σταδίων προκαταρκτικής επεξεργασίας των εγγράφων·

— η λειτουργία «κεφαλαία», δηλαδή η επεξεργασία των κεφαλαίων από μια γλώσσα σε μια άλλη, η οποία μνημονεύεται στην πρόσκληση για την υποβολή προσφορών (παράγραφος 3.2 της προσκλήσεως για την υποβολή προσφορών, βλ. ανωτέρω σκέψη 229), πραγματοποιείται στον πυρήνα στο πλαίσιο των σταδίων που έπονται της καθαυτό μεταφράσεως του κειμένου·

— οι κανόνες τυπογραφικής μορφοποιήσεως (για παράδειγμα η διαχείριση των αριθμών ή των διαστημάτων), οι οποίοι μνημονεύονται στην πρόσκληση για την υποβολή προσφορών (παράγραφος 3.2 της προσκλήσεως για την υποβολή προσφορών, βλ. ανωτέρω σκέψη 229), εφαρμόζονται στον πυρήνα στο πλαίσιο των σταδίων που έπονται της καθαυτό μεταφράσεως του κειμένου·

— οι κανόνες αναζητήσεως στα λεξικά (για παράδειγμα για την απόδοση της αγγλικής γενικής), οι οποίοι μνημονεύονται στην πρόσκληση για την υποβολή προσφορών (παράγραφος 3.2 της προσκλήσεως για την υποβολή προσφορών, βλ. ανωτέρω σκέψη 229) εφαρμόζονται στον πυρήνα, ο οποίος περιέχει τις ιδιαιτερότητες ανά γλώσσα.

233 Όπως εκτέθηκε ανωτέρω, οι διάδικοι δεν αμφισβητούν ότι ο πυρήνας βρίσκεται στην καρδιά της «γλωσσικής αναπτύξεως». Δεν αποτελείται από στατικές βιβλιοθήκες ανεξάρτητες από τη διαδικασία της «γλωσσικής αναπτύξεως», αλλ' αντιθέτως, αποτελεί συστατικό και ουσιώδες μέρος της. Στο σημείο αυτό, το πρώτο τεχνικό υπόμνημα Bitan διευκρινίζει ότι, σε ένα «φυσιολογικό πλαίσιο γλωσσικής αναπτύξεως», ο πυρήνας πρέπει να τροποποιηθεί σε πολλές περιπτώσεις, ιδίως κατά τις εξής εργασίες, οι οποίες προβλέπονται από την πρόσκληση για την υποβολή προσφορών: «Βελτιώσεις, προσαρμογές και προσθήκες στους μεταφραστικούς μηχανισμούς» (παράγραφος 3.2 της προσκλήσεως για την υποβολή προσφορών, βλ. ανωτέρω σκέψη 229 και πρώτο τεχνικό υπόμνημα Bitan).

234 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι, για να μπορέσει να πραγματοποιήσει τις εργασίες που του ανατέθηκαν, ο ανάδοχος της συμβάσεως που ανατέθηκε μετά την πρόσκληση για την υποβολή προσφορών πρέπει να διαθέτει τους πρωτογενείς κώδικες της εκδόσεως EC-Systran Unix, προκειμένου να μπορέσει να τους προσαρμόσει και να τους τροποποιήσει, έτσι ώστε να πραγματοποιήσει τις συγκεκριμένες βελτιώσεις των προγραμμάτων αναλύσεως, μεταφοράς και συνθέσεως που προσδιορίζονται στην παράγραφο 3.2 της προσκλήσεως για την υποβολή προσφορών και να πραγματοποιεί τις ενημερώσεις που ζητούνται με τις παραγράφους 3.3, 3.4 και 3.7.5 της προσκλήσεως για την υποβολή προσφορών.

235 Τα επιχειρήματα που προβάλλει η Επιτροπή δεν αναιρούν την εκτίμηση αυτή. Επιβάλλεται, συναφώς, η υπενθύμιση ότι η Επιτροπή αμφισβητεί κατηγορηματικά ότι γνωστοποίησε τους πρωτογενείς κώδικες της εκδόσεως EC-Systran Unix στο πλαίσιο των εργασιών που προβλέπονταν από την εκτέλεση της συμβάσεως που ανατέθηκε στην εταιρία Gosselies. Αναφέρει ότι οι εργασίες που ανατέθηκαν στην εταιρία αυτή δεν προϋπέθεταν επέμβαση επί του πυρήνα του λογισμικού.

236 Η αμφισβήτηση αυτή στηρίζεται σε ένα τεχνικό υπόμνημα της ΓΔΜ της 16ης Ιανουαρίου 2008, το οποίο σκοπό είχε να παράσχει τα στοιχεία της απαντήσεως στο πρώτο τεχνικό υπόμνημα Bitan, στο εξής: δεύτερο υπόμνημα ή δεύτερο υπόμνημα της ΓΔΜ*)*. Στην εισαγωγή του δεύτερου υπομνήματός της, η ΓΔΜ αναφέρει ότι το πρώτο τεχνικό υπόμνημα Bitan σκοπό έχει ιδίως να αποδείξει ότι όλες οι τροποποιήσεις γλωσσικής φύσεως λαμβάνουν χώρα στην «περιοχή αναλύσεως» και ότι, αναπόφευκτα, καταλήγουν σε επεξεργασία από τον πυρήνα και, επομένως, σε τροποποίηση

του ίδιου του πυρήνα. Στο δεύτερο υπόμνημα της ΓΔΜ, ωστόσο, τονίζεται ότι οι εργασίες που προβλέπονταν από την πρόσκληση για την υποβολή προσφορών σχετικά με τους μεταφραστικούς μηχανισμούς δεν προϋπέθεταν τροποποίηση του πυρήνα.

237 Προς στήριξη της θέσεως αυτής, η ΓΔΜ επισημαίνει ότι δεν πρέπει να συγχέονται το περιέχον (η καθορισμένη δομή στο επίπεδο του πυρήνα) και το περιεχόμενο (οι κώδικες που δίδονται από τα μεταφραστικά προγράμματα και που άπτονται γλωσσικών θεμάτων) της «περιοχής αναλύσεως». Η αρχή του αποσπαστού των συστατικών μερών του συστήματος μεταφράσεως επιβάλλει ένα σαφή διαχωρισμό, όχι μόνο μεταξύ των διαφόρων γλωσσικών τμημάτων, αλλά και μεταξύ των γλωσσικών τμημάτων και του πυρήνα. Κατά τη ΓΔΜ, από γλωσσικής απόψεως ο πυρήνας έχει δευτερεύουσα σημασία. Η ΓΔΜ υποστηρίζει συναφώς ότι, καίτοι είναι αληθές ότι ο πυρήνας ελέγχει την εκτέλεση της μεταφραστικής διαδικασίας, ότι αλληλεπιδρά με όλα τα συστατικά μέρη και ότι περιέχει διάφορες λειτουργίες που θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν γενικά ως γλωσσικής φύσεως (διαχωρισμός σε φράσεις, επεξεργασία των λέξεων με παύλες ή των μη ευρεθεισών λέξεων), είναι επίσης αληθές ότι τα τμήματα του πυρήνα έχουν ένα γενικό ρόλο, ενώ οι μεταφραστικοί μηχανισμοί αφορούν συγκεκριμένα μια γλώσσα πρωτοτύπου, ένα ζεύγος γλωσσών ή μια γλώσσα προς την οποία πραγματοποιείται η μετάφραση.

238 Εξετάζοντας τα παραδείγματα που περιέχονται στην πρόσκληση για την υποβολή προσφορών της 4ης Οκτωβρίου 2003 και που επισημαίνονται μεταξύ πολλών άλλων στοιχείων που προϋποθέτουν υποχρεωτικά παρέμβαση στον πυρήνα, η ΓΔΜ προβαίνει στις δύο ακόλουθες διαπιστώσεις:

— «[σ]ε αντίθεση με τους ισχυρισμούς που προβάλλει η Systran, η αναφορά στους [μεταφραστικούς μηχανισμούς], στην πρόσκληση για την υποβολή προσφορών […], εκφράζει με ακρίβεια τη φύση των ζητούμενων παροχών, δηλαδή των συγκεκριμένων βελτιώσεων επί των προγραμμάτων αναλύσεως, μεταφοράς και συνθέσεως, που στηρίζονται στην ανάδραση [feed-back] των χρηστών. Τα παραδείγματα προβλημάτων που αναφέρονται στην πρόσκληση για την υποβολή προσφορών αναφέρονται καθαρά ενδεικτικά και είναι προδήλως γλωσσικής φύσεως»·

— «[ε]ίναι προφανές ότι τα μεταφραστικά προβλήματα επιλύονται πρωτίστως στο πλαίσιο [μεταφραστικών μηχανισμών] που υπάρχουν για τον σκοπό αυτόν, όπως άλλωστε δηλώνει και το όνομά τους. Μολονότι ορισμένα από τα αναφερόμενα προβλήματα αντιμετωπίζονται στο επίπεδο του πυρήνα, μπορούν επίσης να αντιμετωπιστούν και, πράγματι, αντιμετωπίζονται στο επίπεδο των [μεταφραστικών μηχανισμών] και των λεξικών. Όπως σε κάθε σύνθετο σύστημα, οι τρόποι επεξεργασίας των γλωσσικών φαινομένων είναι πολλοί και περίπλοκοι».

239 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η ΓΔΜ δεν αμφισβητεί πραγματικά τις δηλώσεις του Η. Bitan, σύμφωνα με τις οποίες ορισμένες από τις εργασίες που περιλαμβάνονταν στην ανατεθείσα σύμβαση προϋποθέτουν επέμβαση στον πυρήνα. Έτσι, η ΓΔΜ αναγνωρίζει ρητώς ότι ο πυρήνας του λογισμικού Systran, η δομή του οποίου είναι ίδια με εκείνη των εκδόσεων Systran Unix και EC-Systran Unix, περιέχει ορισμένες λειτουργίες, όπως εκείνη της επεξεργασίας λέξεων με παύλες που αναφέρεται στην πρόσκληση για την υποβολή προσφορών. Επίσης, η ΓΔΜ αναγνωρίζει σιωπηρώς τις διαπιστώσεις του Η. Bitan, καθώς περιορίζεται να δηλώσει ότι, «μολονότι ορισμένα από τα αναφερόμενα [στην πρόσκληση για την υποβολή προσφορών] προβλήματα αντιμετωπίζονται στο επίπεδο του πυρήνα, μπορούν επίσης να αντιμετωπιστούν και, πράγματι, αντιμετωπίζονται στο επίπεδο των [μεταφραστικών μηχανισμών] και των λεξικών». Πράγματι, είναι δυνατόν είτε να κωδικοποιηθούν άμεσα στα λεξικά όλες οι λέξεις που περιέχουν παύλα είτε να ζητηθεί η υλοποίηση ή βελτίωση ενός προγράμματος που θα επιτρέπει τη συστηματική επεξεργασία των λέξεων που περιέχουν παύλα, χωρίς να χρειάζεται να κωδικοποιηθούν μία προς μία στα λεξικά. Ο Η. Bitan επισημαίνει σχετικά, χωρίς να αντικρούεται από τη ΓΔΜ, ότι η λειτουργία «διάσπαση των λέξεων με παύλες», δηλαδή το λογισμικό που επεξεργάζεται συστηματικά το ζήτημα αυτό, λαμβάνει χώρα στον πυρήνα στο πλαίσιο των σταδίων προκαταρκτικής επεξεργασίας των κειμένων. Επιπλέον, η ΓΔΜ δεν μπορεί να βεβαιώσει πειστικά ότι τα παραδείγματα που αναφέρονται στην πρόσκληση για την υποβολή προσφορών και επισημαίνονται από τον Η. Bitan ως περιπτώσεις που προϋποθέτουν επέμβαση στον πυρήνα έχουν καθαρά ενδεικτικό χαρακτήρα. Πρόκειται, σύμφωνα με τη διατύπωση της ίδιας της προσκλήσεως για την υποβολή προσφορών, για παραδείγματα συγκεκριμένων βελτιώσεων που έδωσαν οι χρήστες της εκδόσεως EC-Systran Unix και που θα πρέπει να πραγματοποιηθούν στο πλαίσιο της συμβάσεως.

240 Όσον αφορά ειδικότερα την επεξεργασία των λέξεων που περιέχουν παύλα (για παράδειγμα τον όρο «hospital-based»), η ΓΔΜ επισημαίνει ότι ο ρόλος του πυρήνα δύσκολα μπορεί να χαρακτηριστεί ως γλωσσικής φύσεως, καθώς περιορίζεται στο να αναζητήσει πρώτα στο λεξικό τη λέξη, σύμφωνα με τη γραφή της, και, στη συνέχεια, αν το αποτέλεσμα είναι αρνητικό, να επαναλάβει την αναζήτηση διαγράφοντας την παύλα (για τον όρο «hospitalbased»). Αν η αναζήτηση δεν καρποφορήσει και πάλι, οι δύο λέξεις («hospital» και «based») αναζητούνται χωριστά. Τέτοιου είδους λέξεις δύσκολα θα μπορούσαν να τύχουν επεξεργασίας αν κωδικοποιούνταν άμεσα στο λεξικό, όπως συνέβη με τη λέξη «medium-sized», η οποία εμφανίζεται συχνά στα κοινοτικά έγγραφα. Μετά την κωδικοποίησή της, η λέξη δεν χρήζει πλέον καμιάς επεξεργασίας και δεν παρουσιάζει κανένα πρόβλημα. Το ουσιαστικό μέρος της επεξεργασίας, επομένως, πραγματοποιείται στα μεταφραστικά προγράμματα και, πρώτα απ' όλα, στο επίπεδο της αναλύσεως, στο πλαίσιο του προγράμματος Ehmrt000.c. Στη συνέχεια, η επεξεργασία συνεχίζεται στο επίπεδο της μεταφοράς. Λεξικολογικοί μηχανισμοί που επεξεργάζονται τις λέξεις με παύλες καθιερώνονται για τα περισσότερα ζεύγη γλωσσών κατά τη μετάφραση από την αγγλική.

241 Εντούτοις, τα στοιχεία αυτά δεν αμφισβητούν την ανάγκη επεμβάσεως στον πυρήνα, προκειμένου να εφαρμοστεί η ανατεθείσα σύμβαση. Μικρή σημασία έχει το αν είναι δυνατή άλλη προσέγγιση, όπως και το αν το περιεχόμενο της ζητούμενης λειτουργίας έχει γλωσσικό χαρακτήρα. Αυτό που έχει σημασία είναι η προσέγγιση που ακολουθήθηκε στην έκδοση EC-Systran Unix, η οποία είναι εν προκειμένω η ίδια με εκείνη με ακολουθήθηκε στην έκδοση Systran Unix. Έτσι, κανένας αντίλογος δεν διατυπώνεται στη δήλωση του πραγματογνώμονα των εναγουσών σε θέματα πληροφορικής ότι η επεξεργασία των λέξεων με παύλες, χάρη σε ένα λογισμικό σχετικό με τη λειτουργία αυτή, πραγματοποιείται όντως στο επίπεδο του πυρήνα. Αντιθέτως, η δήλωση αυτή επιβεβαιώνεται από το δεύτερο τεχνικό υπόμνημα της ΓΔΜ (βλ. ανωτέρω σκέψη 239). Επιπλέον, η πρόσκληση για την υποβολή προσφορών δεν ζητεί, ως προς το σημείο αυτό, από τον ανάδοχο να κωδικοποιήσει όλες τις λέξεις με παύλα που υπάρχουν, αλλά να βελτιώσει το σχετικό με τη λειτουργία αυτή λογισμικό.

242 Όσον αφορά την επεξεργασία των κεφαλαίων στοιχείων, η ΓΔΜ υποστηρίζει ότι ο ρόλος του πυρήνα είναι μάλλον μηχανικός και καθόλου μεταφραστικός. Για παράδειγμα, ο ρόλος του προγράμματος Rtrprint.c, το οποίο είναι πρόγραμμα του πυρήνα και μνημονεύεται στο πρώτο τεχνικό υπόμνημα Bitan, είναι να εφαρμόζει στη γλώσσα προς την οποία γίνεται η μετάφραση τις αποφάσεις που ελήφθησαν από τα μεταφραστικά προγράμματα και ιδίως τον σχετικό με τα λεξικά μηχανισμό Lefweekd.c, ο οποίος είναι ένα πρόγραμμα μεταφραστικών μηχανισμών που επεξεργάζεται τις ημέρες της εβδομάδας. Επίσης, η απόφαση εφαρμογής της λειτουργίας «κεφαλαία» ανάλογα με τους κανόνες της γραμματικής και με τα γλωσσικά συμφραζόμενα έχει περιληφθεί στα μεταφραστικά προγράμματα και προκύπτει πρώτα από την ανάλυση που πραγματοποίησε το πρόγραμμα Epropnou.c, το οποίο επεξεργάζεται τα κύρια ονόματα, τα αρχικά των συντομεύσεων, τα ακρωνύμια κ.λπ. Η επεξεργασία μπορεί να συνεχιστεί στο επίπεδο της μεταφοράς στους μηχανισμούς των λεξικών, όπως στο ζεύγος αγγλικής-ιταλικής. Η ΓΔΜ αναφέρει επίσης ότι η απόφαση σχετικά με τα κεφαλαία μπορεί να ληφθεί ακόμη και σε επίπεδο λεξικών. Για παράδειγμα, κωδικοποιούνται με κεφαλαίο στην αρχή της λέξεως όλα τα κύρια ονόματα (Παναμάς, Παλαιστίνη, Πάρκινσον) ή όλα τα ουσιαστικά της γερμανικής γλώσσας.

243 Παρά ταύτα, τα στοιχεία αυτά δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση το γεγονός ότι για την εκτέλεση της ανατεθείσας συμβάσεως είναι αναγκαία η επέμβαση στον πυρήνα. Δεν έχει ιδιαίτερη σημασία από την άποψη αυτή η γλωσσική ή μηχανική φύση της επεμβάσεως που πραγματοποιήθηκε, αφού κρίνεται μόνο το γεγονός ότι πραγματοποιήθηκαν τροποποιήσεις χωρίς άδεια σε στοιχεία προστατευόμενα από το δίκαιο πνευματικής ιδιοκτησίας και την τεχνογνωσία. Ομοίως, μικρή σημασία έχει το αν είναι δυνατή μία άλλη προσέγγιση· αυτό που έχει σημασία είναι η προσέγγιση που ακολουθήθηκε στην έκδοση EC-Systran Unix, η οποία είναι εν προκειμένω η ίδια με εκείνη που ακολουθήθηκε στην έκδοση Systran Unix. Στην κρινομένη υπόθεση, η πρόσκληση για την υποβολή προσφορών ζητούσε από τον ανάδοχο να βελτιώσει

το σχετικό με τη λειτουργία αυτή πρόγραμμα πληροφορικής, ενώ δεν διατυπώθηκε αντίλογος στη δήλωση του πραγματογνώμονα των εναγουσών σε θέματα πληροφορικής, σύμφωνα με την οποία η επεξεργασία από απόψεως πληροφορικής των κεφαλαίων από μια γλώσσα σε μιαν άλλη πραγματοποιείται στον πυρήνα στο πλαίσιο των σταδίων λειτουργίας του λογισμικού που έπονται της καθαυτό μεταφράσεως του κειμένου. Αντιθέτως, η ΓΔΜ αναγνωρίζει ρητώς ότι ο πυρήνας συνεισφέρει στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής, καθώς οι αποφάσεις που λαμβάνονται από ορισμένους μηχανισμούς τίθενται σε εφαρμογή σε αυτόν. Κατά τα λοιπά, όσον αφορά τους πρωτογενείς κώδικες των εκδόσεων Systran Unix και EC-Systran Unix, πρέπει να επισημανθεί ότι ο H. Bitan όχι μόνον απέδειξε ότι το 80-95 % των πρωτογενών κωδίκων ήταν παρόμοιοι στους πυρήνες των δύο εκδόσεων, αλλά και ότι στο επίπεδο των μεταφραστικών μηχανισμών υπήρχαν άλλες ομοιότητες, καθώς μεγάλο μέρος των μεταφραστικών μηχανισμών της εκδόσεως Systran Unix περιλαμβάνεται και στην έκδοση EC-Systran Unix. Η έκδοση Systran Unix, όπως ακριβώς και η έκδοση EC-Systran Unix, διαθέτει πρόγραμμα επεξεργασίας των κεφαλαίων στοιχείων. Και πάλι, η πρόσκληση για την υποβολή προσφορών δεν ζητεί από τον ανάδοχο να κωδικοποιήσει όλες τις λέξεις που γράφονται με κεφαλαίο, αλλά να βελτιώσει το πρόγραμμα πληροφορικής που αφορά τη λειτουργία αυτή.

244 Η ΓΔΜ δεν αναφέρεται στο ζήτημα της τηρήσεως των συμβάσεων της Επιτροπής, το οποίο, κατά τον H. Bitan προϋποθέτει επέμβαση στον πυρήνα.

245 Όσον αφορά την επεξεργασία της αγγλικής γενικής «'s» (παράδειγμα, ο όρος «operator's»), η ΓΔΜ υπογραμμίζει ότι ο ρόλος του πυρήνα στην επεξεργασία αυτού του είδους λέξεων είναι πολύ περιορισμένος και συνίσταται στη διαγραφή του «'s», έτσι ώστε να αναζητηθεί στο λεξικό η λέξη στην απλή της μορφή (δηλαδή η λέξη «operator»). Επιπλέον, δεδομένου ότι η επεξεργασία αυτή λειτουργεί στην εντέλεια, δεν υπάρχει κανένας λόγος να τροποποιηθεί.

246 Τα στοιχεία αυτά ουδόλως αμφισβητούν την ανάγκη προσβάσεως στον πυρήνα και τροποποιήσεως προκειμένου να εκτελεστεί η ανατεθείσα σύμβαση. Αντιθέτως, η ΓΔΜ επιβεβαιώνει ρητώς τον ρόλο του πυρήνα στην επεξεργασία της αγγλικής γενικής και περιορίζεται να δηλώσει ότι ο ρόλος του προγράμματος πληροφορικής, το οποίο ενημερώθηκε προκειμένου να εξασφαλίσει τη λειτουργία αυτή, λειτουργεί στην εντέλεια, ενώ από το ίδιο το κείμενο της προσκλήσεως για την υποβολή

προσφορών προκύπτει ότι επρόκειτο για μια από τις συγκεκριμένες βελτιώσεις στις οποίες έπρεπε να προβεί ο ανάδοχος της συμβάσεως.

247 Η φύση των επεμβάσεων που ζητήθηκαν από την εταιρία Gosselies αποτέλεσε αντικείμενο πολλών ερωτήσεων στο πλαίσιο της δεύτερης σειράς ερωτήσεων του Γενικού Δικαστηρίου και κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση. Ειδικότερα, το Γενικό Δικαστήριο ζήτησε από την Επιτροπή να δηλώσει αν είχε πράγματι δώσει πρόσβαση στους πρωτογενείς κώδικες του πυρήνα του λογισμικού Systran, προκειμένου να πραγματοποιηθούν οι εργασίες που ανέθεσε στην εταιρία Gosselies, ανεξαρτήτως του αν αυτές αφορούν, είτε κυρίως είτε επικουρικώς, άλλα μέρη του λογισμικού Systran. Σε περίπτωση στην οποία η Επιτροπή θα ενέμενε στις θέσεις της ότι, αφενός, οι επίμαχες εργασίες δεν προϋπέθεταν επέμβαση στο επίπεδο του βασικού πυρήνα και, αφετέρου, δεν γνωστοποίησε στην Gosselies τους πρωτογενείς κώδικες του συστήματος EC-Systran Unix, ζητήθηκε από τους διαδίκους να αναφέρουν αν και πώς οι δηλώσεις αυτές θα μπορούσαν να επαληθευθούν από τεχνικής απόψεως.

248 Σε απάντηση των ερωτήσεων αυτών, η Επιτροπή ενέμεινε στις δηλώσεις της ότι «οι εργασίες που ανατέθηκαν στην εταιρία Gosselies δεν προϋπέθεταν επέμβαση στο επίπεδο του βασικού πυρήνα» και δήλωσε ότι «δεν [είχε παράσχει] πρόσβαση στους πρωτογενείς κώδικες του πυρήνα του λογισμικού Systran ούτε [είχε γνωστοποιήσει] στην Gosselies τους πρωτογενείς κώδικες του συστήματος EC-Systran Unix». Επίσης, αναφέρθηκε στη συμφωνία εμπιστευτικότητας της προσκλήσεως για την υποβολή προσφορών της 4ης Οκτωβρίου 2003, η οποία δεν ασκεί επιρροή στο ζήτημα της ευθύνης της Επιτροπής στην κρινομένη υπόθεση. Όσον αφορά την τεχνική επαλήθευση των θέσεων αυτών, οι οποίες έρχονται σε αντίθεση με το κείμενο της προσκλήσεως για την υποβολή προσφορών και το πρώτο τεχνικό υπόμνημα Bitan, η Επιτροπή υποστηρίζει με την απάντησή της στη δεύτερη σειρά ερωτήσεων τα εξής:

«Λαμβανομένων υπόψη των αναγκαίων ικανοτήτων για την ολοκλήρωση των ανωτέρω πράξεων, καθώς και των μεταφραστικών (και όχι πληροφορικών) προσόντων των υπαλλήλων της Gosselies που κλήθηκαν να εκτελέσουν τη σύμβαση με την Επιτροπή, μπορεί να βεβαιωθεί ότι οι τελευταίοι ουδόλως ήταν σε θέση να επέμβουν στον βασικό πυρήνα. Χωρεί, συναφώς, η διευκρίνιση ότι οι εργασίες που πραγματοποιήθηκαν τότε από την εταιρία Gosselies πραγματοποιούνται σήμερα από τους μεταφραστές της Επιτροπής.»

249 Η απάντηση αυτή πρέπει να συγκριθεί με την απάντηση των εναγουσών, των οποίων ο πραγματογνώμων, H. Bitan, αναφέρει στο τρίτο τεχνικό του υπόμνημα περί της μεθόδου επαληθεύσεως των τεχνικών δηλώσεων της Επιτροπής τα βήματα που πρέπει να ακολουθηθούν για τη σύγκριση των δύο εκδόσεων του λογισμικού EC-Systran Unix, δηλαδή εκείνη που προηγήθηκε της προσκλήσεως για την υποβολή προσφορών και εκείνη που την ακολούθησε και που ικανοποιεί τις απαιτήσεις της Επιτροπής. Το σημείο αυτό συζητήθηκε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, κατά την οποία η Επιτροπή δήλωσε ότι ένα τέτοιο εγχείρημα δεν ήταν τόσο δύσκολο στην εφαρμογή του όσο πίστευε.

250 Κατά συνέπεια, κατόπιν των επιχειρημάτων που προέβαλαν οι διάδικοι και των απαντήσεων που δόθηκαν στις ερωτήσεις του Γενικού Δικαστηρίου, πρέπει να θεωρηθεί ότι η Επιτροπή δεν κατόρθωσε να θέσει υπό αμφισβήτηση τα στοιχεία που παρουσίασαν οι ενάγουσες προς στήριξη της θέσεώς τους, σύμφωνα με την οποία οι εργασίες που ζητήθηκαν από την Gosselies προϋπέθεταν πρόσβαση στον πρωτογενή κώδικα της εκδόσεως EC-Systran Unix και τροποποίησή του. Η θέση της Επιτροπής αμφισβητείται τόσο από τα τεχνικά στοιχεία που προσκόμισαν συναφώς οι ενάγουσες όσο και από την ίδια της την πρόσκληση για την υποβολή προσφορών. Εξάλλου, οι ενάγουσες υποστηρίζουν ότι η «εταιρία Gosselies, η οποία κατά τον χρόνο της προσκλήσεως για την υποβολή προσφορών βρισκόταν σε εμβρυακό στάδιο και δεν είχε σχεδόν καθόλου υπαλλήλους, κατόρθωσε, χάρη στην πρόσληψη πρώην υπαλλήλων της Systran Luxembourg, να αποκτήσει το ανθρώπινο δυναμικό προκειμένου να ανταποκριθεί στην πρόσκληση για την υποβολή προσφορών και να της ανατεθεί η σύμβαση». Από τις εκθέσεις δραστηριοτήτων της Systran Luxembourg, οι οποίες προσκομίστηκαν ως παραρτήματα 4 και 5 της απαντήσεως της Επιτροπής στην τελευταία σειρά ερωτήσεων, προκύπτει ότι η εταιρία αυτή πραγματοποιούσε εργασίες περισσότερο πληροφορικής παρά μεταφραστικής φύσεως. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η Επιτροπή προσκόμισε τα βιογραφικά των υπαλλήλων της Gosselies, από τα οποία διαπιστώθηκε ότι δεν ήταν μόνο μεταφραστές, αλλά και τεχνικοί πληροφορικής, οι οποίοι μπορούσαν κάλλιστα να έχουν πρόσβαση στους πρωτογενείς κώδικες του λογισμικού Systran και να εργάζονται επί των κωδίκων αυτών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν τον πυρήνα ή τους συνδεόμενους με αυτόν μεταφραστικούς μηχανισμούς.

251 Τέλος, επιβάλλεται η επισήμανση ότι, σε απάντηση της τρίτης σειράς ερωτήσεων επί των στοιχείων που πρέπει να ληφθούν υπόψη για την εκτίμηση της ζημίας, η Επιτροπή παρουσίασε μία έκθεση πραγματογνωμοσύνης με ημερομηνία 3 Μαΐου 2010 του L. Golvers, πολιτικού μηχανικού, πραγματογνώμονα των βελγικών δικαστηρίων σε θέματα πληροφορικής, σχετικά με τις παράνομες πράξεις που φέρεται να διέπραξε

όσον αφορά την τροποποίηση του πυρήνα της εκδόσεως EC-Systran Unix και τη διάδοση της τεχνογνωσίας της Systran (στο εξής: έκθεση Golvers· βλ., επίσης, το υπόμνημα παρατηρήσεων του H. Bitan επί της εκθέσεως Golvers, με την επιφύλαξη της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου επί του παραδεκτού της εκθέσεως Golvers, η οποία προσκομίστηκε σε παράρτημα των απαντήσεων των εναγουσών στην τέταρτη σειρά απαντήσεων), καθώς και τη βεβαίωση της 23ης Απριλίου 2010 που παρουσίασε ο A. Seck, διοικητικό στέλεχος της εταιρίας Gosselies, στην οποία εκτίθεται το περιεχόμενο των εργασιών που πραγματοποιήθηκαν από την εταιρία αυτή για λογαριασμό της Επιτροπής (στο εξής: βεβαίωση Gosselies).

252 Επιβάλλεται, ωστόσο, η διαπίστωση ότι η έκθεση Golvers, όπως και η βεβαίωση Gosselies, υποβλήθηκαν με μεγάλη καθυστέρηση, η οποία δεν αιτιολογήθηκε κατά την προσκόμιση των εγγράφων αυτών. Η έλλειψη αυτή αιτιολογίας καθίσταται ακόμη περισσότερο ακατανόητη αν ληφθεί υπόψη ότι οι διάφορες πτυχές της παράνομης συμπεριφοράς της Επιτροπής, και ιδίως οι πτυχές που σχετίζονται με την πραγματογνωμοσύνη σε θέματα πληροφορικής που αναμενόταν από την Επιτροπή προς αντίκρουση των επιχειρημάτων που ανέπτυξε ο πραγματογνώμων σε θέματα πληροφορικής των εναγουσών, καθώς και οι πληροφορίες που θα μπορούσαν να παρουσιαστούν προκειμένου να γίνουν καλύτερα κατανοητές οι εργασίες που πραγματοποιήθηκαν από τον ανάδοχο της συμβάσεως, ήταν το αντικείμενο των δύο πρώτων σειρών ερωτήσεων και συζητήθηκαν ευρέως κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση.

253 Συνεπώς, σύμφωνα με το άρθρο 48, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, πρέπει να θεωρηθεί ότι η έκθεση Golvers και η βεβαίωση Gosselies υποβάλλονται απαραδέκτως και ότι δεν πρέπει να ληφθούν υπόψη στο πλαίσιο της εκτιμήσεως των επιχειρημάτων των διαδίκων.

254 Εν πάση περιπτώσει, όσον αφορά την έκθεση Golvers, πρέπει να επισημανθεί ότι η έκθεση αυτή, η οποία πάντως συντάχθηκε από πολιτικό μηχανικό, πραγματογνώμονα των βελγικών δικαστηρίων σε θέματα πληροφορικής, δεν έρχεται σε αντίθεση με τα αποτελέσματα της πραγματογνωμοσύνης σε θέματα πληροφορικής που υπέβαλε σχετικά ο πραγματογνώμων των εναγουσών. Πράγματι, ο κ. Golvers δεν στηρίζει την έκθεσή του στις διάφορες εκδόσεις του λογισμικού Systran, είτε πρόκειται για τη Systran Unix είτε για τις διάφορες εκδόσεις EC-Systran Unix, πριν και μετά την πραγματοποίηση των εργασιών που προβλέπει η πρόσκληση για την υποβολή προσφορών, και δεν εξέτασε το αποτέλεσμα των εργασιών που πραγματοποίησε η εταιρία

Gosselies για λογαριασμό της Επιτροπής. Επιβάλλεται, συναφώς, η υπόμνηση ότι, σε απάντηση γραπτής ερωτήσεως του Γενικού Δικαστηρίου και κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ο πραγματογνώμων σε θέματα πληροφορικής των εναγουσών εξήγησε σαφώς τον τρόπο με τον οποίο η Επιτροπή είχε τη δυνατότητα να συγκρίνει τις διάφορες εκδόσεις του λογισμικού EC-Systran Unix, προκειμένου να επιβεβαιώσει ή να αρνηθεί τις δηλώσεις κατά τις οποίες οι διάφορες εργασίες που προέβλεπε η πρόσκληση για την υποβολή προσφορών προϋπέθεταν πρόσβαση στον πυρήνα και στους συνδεόμενους με αυτόν μεταφραστικούς μηχανισμούς και είχαν ως συνέπεια την τροποποίησή τους. Έτσι, στην Επιτροπή δόθηκε επανειλημμένως η δυνατότητα να απαλλαγεί από κάθε ευθύνη προσκομίζοντας απτή απόδειξη ότι δεν είχε πραγματοποιηθεί καμία τροποποίηση στοιχείων προστατευόμενων από το δίκαιο πνευματικής ιδιοκτησίας και από την τεχνογνωσία της Systran μετά την υλοποίηση των εργασιών που προέβλεπε η πρόσκληση για την υποβολή προσφορών. Η έκθεση Golvers δεν αποτελεί τέτοια απτή απόδειξη.

255 Η έκθεση Golvers στηρίζεται αποκλειστικά στα υπομνήματα, τα παραρτήματα και τα διαδικαστικά έγγραφα της κρινόμενης υποθέσεως, συμπεριλαμβανομένων των διαφόρων τεχνικών υπομνημάτων του πραγματογνώμονα των εναγουσών σε θέματα πληροφορικής και συνεντεύξεων με υπαλλήλους της ΓΔΜ, καθώς και με τον D. Buisoni, διοικητικό στέλεχος της εταιρίας Gosselies και πρώην προγραμματιστή της Systran Luxembourg. Από τεχνικής απόψεως, ο L. Golvers υπενθυμίζει κατ' ουσίαν τη σημασία που δίδει η Επιτροπή στα λεξικά που έχει δημιουργήσει, γεγονός που δεν αμφισβητείται και που ουδόλως εμποδίζει τον όμιλο Systran να προβάλει τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας του επί του πυρήνα του λογισμικού Systran, είτε πρόκειται για την αρχική έκδοση Systran Mainframe είτε, και κυρίως, για την έκδοση Systran Unix, την οποία και μόνο αφορά η κρινομένη υπόθεση.

256 Ο L. Golvers επισημαίνει επίσης ότι το προσωπικό της εταιρίας Gosselies δεν είχε εξ ορισμού τα απαραίτητα τεχνικά προσόντα για την πραγματοποίηση επεμβάσεων σε πολύπλοκα προγράμματα γραμμένα σε γλώσσα C, ενώ ταυτόχρονα αναφέρει ότι η εταιρία Gosselies αποτελούνταν από το προσωπικό της Systran Luxembourg, το οποίο ήταν απολύτως ικανό να εργαστεί επί των διαφόρων εκδόσεων του λογισμικού Systran.

257 Πέραν τούτου, περιγράφοντας τις εργασίες που πραγματοποίησε η Gosselies προς ικανοποίηση της προσκλήσεως για την υποβολή προσφορών, ο L. Golvers επισημαίνει ιδίως τις εργασίες που προβλέπει προς υλοποίηση η παράγραφος 3.1 της προσκλήσεως για την υποβολή προσφορών, δηλαδή την κωδικοποίηση των λεξικών, και δεν αναφέρεται καθόλου στις εργασίες που συνδέονται με την εφαρμογή της παραγράφου 3.2, δηλαδή τις βελτιώσεις, προσαρμογές και προσθήκες στους μεταφραστικούς μηχανισμούς.

258 Η κωδικοποίηση πραγματοποιήθηκε μέσω εξωτερικού λογισμικού, του λεγόμενου DMP, το οποίο δεν αναφέρεται στην πρόσκληση για την υποβολή προσφορών και του οποίου η ύπαρξη αναφέρεται για πρώτη φορά σε αυτό το στάδιο της διαδικασίας, δηλαδή στις 5 Μαΐου 2010. Σύμφωνα με την έκθεση Golvers, η κωδικοποίηση των λεξικών συνίστατο στην προσθήκη και τη διόρθωση 10 577 λημμάτων. Η βεβαίωση Gosselies αναφέρει συναφώς ότι η εταιρία Gosselies «είχε ως έργο την εκκαθάριση των ηλεκτρονικών λεξικών, στα οποία, με την πάροδο των ετών, κατέληξαν να χρειάζονται χιλιάδες προσαρμογές» και ότι, προς το σκοπό αυτόν, «χρησιμοποίησε το λογισμικό DMP, το οποίο καθιστούσε ευκολότερα εμφανή τα σημεία στα οποία παρουσιαζόταν έλλειψη συνοχής, τη διόρθωνε και […] διαφύλασσε τα λεξικά σε βάσεις δεδομένων ανοικτής μορφής». Συναφώς, υπό το πρίσμα των παρατηρήσεων που υποβλήθηκαν από τον πραγματογνώμονα των εναγουσών ως προς το σημείο αυτό, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι δεν φαίνεται πιθανό να κατέβαλε η Επιτροπή 2 σχεδόν εκατομμύρια ευρώ για να ζητήσει από έναν εξωτερικό πάροχο υπηρεσιών να διορθώσει 10 577 λήμματα ενός προγράμματος, δηλαδή, κατά τους υπολογισμούς του H. Bitan, λαμβανομένης υπόψη της διάρκειας της συμβάσεως, 2,5 λήμματα την ημέρα ανά υπάλληλο της Gosselies, τη στιγμή που ένας λεξικογράφος της Systran διεκπεραιώνει κατά μέσο όρο 400 λήμματα την ημέρα.

259 Όσον αφορά τις λοιπές εργασίες, η έκθεση Golvers αναφέρει συνοπτικώς ότι η εταιρία Gosselies «πραγματοποίησε κατά μείζονα λόγο εργασίες ενημερώσεως των λεξικών και ορισμένες προσαρμογές των μεταφραστικών μηχανισμών, όχι στον "πυρήνα", αλλά στα αρχεία που εξήχθησαν αυτομάτως από τη Mainframe Amdhal». Η βεβαίωση Gosselies δεν αναφέρεται καν σε αυτή την πτυχή των εργασιών που πραγματοποιήθηκαν, εκτός, ίσως, κατά τρόπο διφορούμενο, αναφέροντας ότι «οι προσαρμογές στο επίπεδο των λεξικών είχαν ως μόνο απώτερο σκοπό τη βελτίωση της μεταφράσεως». Σύμφωνα με την άποψη του L. Golvers, ακόμη και αν αποδεικνυόταν ότι οι «ορισμένες» προσαρμογές των μεταφραστικών μηχανισμών που πραγματοποίησε η εταιρία Gosselies προϋπέθεταν εργασία επί του πρωτογενούς κώδικα της εκδόσεως

EC-Systran Unix, ο όμιλος Systran δεν είχε συναφώς δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας ούτε τεχνογνωσία, καθώς επρόκειτο για την έκδοση Unix ενός πρωτογενούς κώδικα, ο οποίος προϋπήρχε στη μόνη έκδοση EC-Systran Mainframe επί της οποίας ο όμιλος Systran δεν μπορούσε να επικαλεστεί το παραμικρό δικαίωμα και ο οποίος δεν συνδεόταν καθόλου με την έκδοση Systran Unix. Επιβάλλεται, συναφώς, η υπενθύμιση ότι από την αποδεικτική διαδικασία προκύπτει ότι η έκδοση Systran Unix είναι μία έκδοση που μπορεί να χαρακτηριστεί ως έργο βασικό, πρωτότυπο και άξιο προστασίας, ότι η έκδοση EC-Systran Unix είναι έκδοση παράγωγη που παρουσιάζει πολλές ουσιώδεις ομοιότητες στο επίπεδο του πυρήνα και των μεταφραστικών μηχανισμών και ότι η Επιτροπή σε κανένα στάδιο δεν κατόρθωσε να αποδείξει επί ποίων στοιχείων του πυρήνα και των μεταφραστικών μηχανισμών της Systran Unix διεκδικούσε την κυριότητα βάσει των δικαιωμάτων τα οποία είχε επί των λεξικών και των μεταφραστικών μηχανισμών που συνδέονται με την EC-Systran Mainframe, χωρίς οι ενάγουσες να μπορούν να επικαλεστούν συναφώς τα δικαιώματά τους επί της πρωτότυπης εκδόσεως Systran Mainframe.

260 Αντιθέτως, οι ενάγουσες υποστηρίζουν και αποδεικνύουν επαρκώς ότι οι τροποποιήσεις που ζητούνται στην παράγραφο 3.2 της προσκλήσεως για την υποβολή προσφορών προϋποθέτουν πρόσβαση στα στοιχεία της εκδόσεως EC-Systran Unix τα οποία περιέχονται στην έκδοση Systran Unix, καθώς και τροποποίησή τους. Η Επιτροπή απέτυχε να προσκομίσει αποδείξεις περί του αντιθέτου προβαίνοντας σε σύγκριση μεταξύ των διαφόρων εκδόσεων του λογισμικού Systran, προκειμένου να αποδείξει ότι κανένα από τα δεδομένα που περιέχονται στον πυρήνα της εκδόσεως Systran Unix δεν τροποποιήθηκε από τις εργασίες που πραγματοποιήθηκαν κατόπιν της προσκλήσεως για την υποβολή προσφορών.

261 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι, αναγνωρίζοντας στον εαυτό της το δικαίωμα να πραγματοποιήσει εργασίες που θα είχαν κατ' ανάγκην ως συνέπεια την τροποποίηση των στοιχείων της εκδόσεως Systran Unix του λογισμικού Systran τα οποία περιέχονται και στην έκδοση EC-Systran Unix, χωρίς να έχει λάβει προηγουμένως την άδεια του ομίλου Systran, η Επιτροπή προέβη σε παράνομη πράξη υπό το πρίσμα των εφαρμοστέων συναφώς γενικών αρχών που είναι κοινές στις νομοθεσίες των κρατών μελών. Η παράνομη αυτή πράξη, η οποία αποτελεί κατάφωρη προσβολή των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και της τεχνογνωσίας του ομίλου Systran επί της εκδόσεως Systran Unix του λογισμικού Systran, μπορεί να θεμελιώσει εξωσυμβατική ευθύνη της Κοινότητας.

Β — *Επί των προκληθεισών ζημιών και της αιτιώδους συνάφειας*

1. Επί της ζημίας που υπέστη η Systran Luxembourg και της αιτιώδους συνάφειας

α) Επιχειρήματα των διαδίκων

262 Οι ενάγουσες υποστηρίζουν ότι η ζημία που υπέστη η Systran Luxembourg ανέρχεται τουλάχιστον σε 1 170 328 ευρώ. Η ζημία αυτή περιλαμβάνει, κατ' αρχάς, τις απώλειες ύψους 571 000 ευρώ που υπέστη η εταιρία αυτή το 2003. Πράγματι, πριν την πρόσκληση της Επιτροπής για την υποβολή προσφορών είχε προηγηθεί διακοπή των εμπορικών σχέσεων με τη Systran Luxembourg, η οποία προκάλεσε την απόλυση των υπαλλήλων της εν λόγω εταιρίας. Επομένως, οι απώλειες αυτές πρέπει, κατά τις ενάγουσες, να ληφθούν υπόψη, καθώς η απόφαση περί απολύσεως του προσωπικού της ελήφθη μόνο μετά τη διακοπή των εμπορικών σχέσεων με την Επιτροπή. Η ζημία της Systran Luxembourg συνίσταται επίσης στα διαφυγόντα κέρδη από τη σύμβαση που ανατέθηκε στην εταιρία Gosselies, κατόπιν της προσκλήσεως για την υποβολή προσφορών, η οποία προσέβαλε τα δικαιώματα του ομίλου Systran. Οι ενάγουσες εκτιμούν τα εν λόγω διαφυγόντα κέρδη σε 30 % του καθαρού περιθωρίου κέρδους. Δεδομένου ότι η σύμβαση που ανατέθηκε στην εταιρία Gosselies προέβλεπε κύκλο εργασιών της τάξεως των 800 000 ευρώ ετησίως για τέσσερα έτη, η ζημία αυτή ισούται με το 30 % των 3 200 000 ευρώ, δηλαδή με 960 000 ευρώ. Κατά το στάδιο της απαντήσεως, οι ενάγουσες διευκρίνισαν ότι το ποσό αυτό ανέρχεται στα 599 328 ευρώ, λαμβανομένων υπόψη των υπολογισμών που παρουσίασε η Επιτροπή, σύμφωνα με την οποία το 30 % πρέπει να υπολογιστεί επί του ποσού των 1 997 760 ευρώ. Η ζημία που υπέστη η Systran Luxembourg προκλήθηκε άμεσα από τις πράξεις της Επιτροπής, στις οποίες και μόνον οφείλονται οι απολύσεις στις οποίες προέβη η εν λόγω εταιρία. Ομοίως, τα διαφυγόντα κέρδη της Systran Luxembourg συνδέονται άμεσα με την απόφαση της Επιτροπής να αναθέσει τη σύμβαση στην εταιρία Gosselies, προσβάλλοντας τα δικαιώματα του ομίλου Systran.

263 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι οι ενάγουσες δεν αποδεικνύουν το πραγματικό της προβαλλόμενης ζημίας όσον αφορά τη Systran Luxembourg. Επιπλέον, ότι οι απώλειες της εταιρίας αυτής κατά το 2003, καθώς και τα προβαλλόμενα διαφυγόντα κέρδη κατά το διάστημα 2003 έως 2007 δεν οφείλονται στη συμπεριφορά που της προσάπτεται. Πράγματι, η Systran Luxembourg και η Systran δεν απάντησαν στην πρόσκληση για την υποβολή προσφορών της 4ης Οκτωβρίου 2003. Επιπλέον, ακόμη και αν υποτεθεί ότι η ζημία αυτή όντως υφίσταται, η χρησιμοποιούμενη βάση του υπολογισμού θα έπρεπε να λαμβάνει υπόψη τον συνολικό κύκλο εργασιών που προέκυψε από τις συμβάσεις που συνήφθησαν με την εταιρία Gosselies μετά την πρόσκληση για την υποβολή προσφορών της 4ης Οκτωβρίου 2003, δηλαδή το ποσό των 1 997 760 ευρώ για τέσσερα έτη και όχι των 3 200 000 ευρώ, όπως αναφέρουν οι ενάγουσες. Επιπλέον, ο εταιρικός σκοπός της Systran Luxembourg περιλάβανε διάφορες δραστηριότητες, όπως «ανάπτυξη προγραμμάτων πληροφορικής, ιδίως στον τομέα των φυσικών γλωσσών, πώληση και παροχή υπηρεσιών πληροφορικής και λογισμικών, επεξεργασία, καταχώριση και μετάφραση κειμένου σε οποιαδήποτε μορφή». Επομένως, η παύση των δραστηριοτήτων της Systran Luxembourg δεν μπορεί να αποδοθεί στην Επιτροπή.

β) Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

264 Οι ενάγουσες ζητούν αποζημίωση ύψους 1 170 328 ευρώ λόγω της ζημίας που ισχυρίζονται ότι υπέστη η Systran Luxembourg, ήτοι 571 000 ευρώ λόγω των απωλειών που συνδέονται με την παύση των δραστηριοτήτων τους το 2003 και 599 328 ευρώ λόγω των διαφυγόντων κερδών που συνδέονται με την ανάθεση της προκηρυχθείσας συμβάσεως στην εταιρία Gosselies.

265 Εντούτοις, πρέπει να επισημανθεί ότι το ζημιογόνο γεγονός που συνδέεται με την παύση των δραστηριοτήτων φέρεται, όπως ισχυρίστηκαν οι ενάγουσες κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, να αποτελεί χειρισμό της Επιτροπής που είχε ως σκοπό να ωθήσει τη Systran Luxembourg στην απόλυση του προσωπικού της. Ένας τέτοιος χειρισμός, που να είχε ως αποτέλεσμα τη διακοπή των εμπορικών σχέσεων, ακόμη και αν μπορούσε να αποδειχθεί, δεν συνδέεται με τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και την τεχνογνωσία της Systran επί της εκδόσεως Systran Unix, στην παράβλεψη των οποίων έγκειται η παράνομη συμπεριφορά που προβάλλουν οι ενάγουσες και που εξετάζεται στην κρινομένη υπόθεση. Επιπλέον, η ζημία που συνίσταται στα διαφυγόντα κέρδη δεν μπορεί να αποδοθεί άμεσα στην Επιτροπή, αφού η Systran Luxembourg δεν υπέβαλε υποψηφιότητα για υποβολή προσφοράς και το γεγονός αυτό οδήγησε στην ανάθεση της συμβάσεως στην εταιρία Gosselies.

266 Ελλείψει αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της συμπεριφοράς που προσάπτεται στην Επιτροπή και των προβαλλόμενων από τη Systran Luxembourg ζημιών, δεν μπορεί να επιδικαστεί αποζημίωση στην τελευταία για τη ζημία που επικαλείται.

267 Κατά συνέπεια, πρέπει να απορριφθεί το αίτημα της Systran Luxembourg να αποζημιωθεί για τις απώλειες που συνδέονται με την παύση των δραστηριοτήτων της το 2003 και για τα διαφυγόντα κέρδη από την ανάθεση στην εταιρία Gosselies της συμβάσεως που προκηρύχθηκε με την πρόσκληση για την υποβολή προσφορών.

2. Επί των ζημιών που υπέστη η Systran και της αιτιώδους συνάφειας

268 Στο στάδιο αυτό, επιβάλλεται η υπενθύμιση ότι η στοιχειοθέτηση της εξωσυμβατικής ευθύνης της Κοινότητας, κατά την έννοια του άρθρου 288, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ, προϋποθέτει ότι η ζημία της οποίας ζητείται η ανόρθωση είναι πραγματική και βεβαία (βλ. απόφαση Agraz κ.λπ. κατά Επιτροπής, ανωτέρω σκέψη 126, σκέψη 27 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία) και ότι υπάρχει επαρκώς άμεση αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της συμπεριφοράς του οργάνου και της ζημίας (βλ., συναφώς, απόφαση του Δικαστηρίου της 4ης Οκτωβρίου 1979, 64/76, 113/76, 167/78, 239/78, 27/79, 28/79 και 45/79, Dumortier κ.λπ. κατά Συμβουλίου, Συλλογή τόμος 1979/II, σ. 515, σκέψη 21).

α) Επιχειρήματα των διαδίκων

Επί των διαφόρων μορφών ζημίας, του πραγματικού χαρακτήρα της ζημίας αυτής και της αιτιώδους συνάφειας

269 Κατά πρώτον, οι ενάγουσες υποστηρίζουν ότι η υλική ζημία που υπέστη η Systran ανέρχεται στο συνολικό ποσό των 46 804 000 ευρώ. Η ζημία αυτή οφείλεται άμεσα στις πράξεις της Επιτροπής. Προκύπτει, κατ' αρχάς, από την υποτίμηση των τίτλων

της Systran Luxembourg που κατέχει η Systran. Η αξία των τίτλων αυτών, για τους οποίους υπάρχει πρόβλεψη σε ποσοστό 100 % στις οικονομικές καταστάσεις της Systran, ανέρχεται σε 1 950 000 ευρώ, στα οποία πρέπει να προστεθεί και άλλη μία πρόβλεψη 64 000 ευρώ, δηλαδή συνολικά 2 014 000 ευρώ. Η υλική ζημία της Systran συνίσταται επίσης και στην απώλεια οικονομικής αξίας των άυλων στοιχείων του ενεργητικού της. Αναθέτοντας τη σύμβαση στην εταιρία Gosselies και διαδίδοντας την τεχνογνωσία της Systran χωρίς να έχει λάβει την άδειά της, η Επιτροπή στέρησε από τα εν λόγω στοιχεία του ενεργητικού την οικονομική τους αξία, η οποία έγκειται στον απόρρητο χαρακτήρα τους. Επομένως, η ζημία που πρέπει να αποκαταστήσει στο σύνολό της η Επιτροπή αντιστοιχεί στην αξία της διαδοθείσας τεχνογνωσίας. Επίσης, οι ενάγουσες επιμένουν ότι η απομίμηση και η διάδοση τεχνογνωσίας που προβάλλουν τους προκαλούν πραγματική ζημία. Οι ενάγουσες προσκομίζουν πολλές βεβαιώσεις διανομέων, επιχειρηματιών και ελεγκτών, οι οποίες καταδεικνύουν σε ποιο βαθμό τις βλάπτει σοβαρά η στάση της Επιτροπής όσον αφορά τα δικαιώματά τους πνευματικής ιδιοκτησίας.

270 Η Επιτροπή επικρίνει την εκτίμηση αυτή της υλικής ζημίας, για τον λόγο ότι δεν αποδεικνύεται το πραγματικό της προβαλλόμενης ζημίας και ότι, ακόμη και αν είχε διαπράξει τις πράξεις που της αποδίδονται, αυτές δεν θα είχαν ως συνέπεια την πλήρη υποτίμηση των τίτλων της Systran Luxembourg ούτε ζημία που θα αντιστοιχούσε στη συνολική απώλεια της περιουσιακής ζημίας των άυλων στοιχείων του ενεργητικού της Systran. Επίσης, οι ενάγουσες δεν αποδεικνύουν την παραμικρή αιτιώδη συνάφεια μεταξύ των προβαλλόμενων παράνομων πράξεων και της υλικής ζημίας που υποτίθεται ότι υπέστησαν. Επιπλέον, από την ετήσια έκθεση της Systran για το έτος 2005, η οποία περιέχει τις οικονομικές καταστάσεις από το 2001 έως το 2005, προκύπτει ότι το έτος 2003 ήταν ιδιαιτέρως ευνοϊκό σε σχέση με τα προηγούμενα έτη (2001 και 2002), καθώς και με τα επόμενα (2004 και 2005). Η ετήσια αυτή έκθεση δεν δικαιολογεί τη μείωση του κύκλου εργασιών από την απώλεια της Επιτροπής ως πελάτη ή από την ύπαρξη υποτιθέμενης απομιμήσεως εκ μέρους της Επιτροπής. Η ετήσια έκθεση αναφέρει συναφώς τα εξής:

«Σε γενικές γραμμές, τα προγράμματα πληροφορικής δεν αποτελούν εφευρέσεις που μπορούν να κατοχυρωθούν με διπλώματα ευρεσιτεχνίας. Ο όμιλος διατηρεί το σύνολο των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας που αφορούν την τεχνολογία του και τα προϊόντα του. Μέχρι σήμερα, ο όμιλος δεν έχει εμπλακεί σε δικαστική διαμάχη όσον αφορά τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας [...] Δεν υπάρχει δικαστική ή διαιτητική διαδικασία που θα μπορούσε να έχει ή που να είχε στο πρόσφατο παρελθόν

αισθητές συνέπειες στην οικονομική κατάσταση, τη δραστηριότητα ή τα αποτελέσματα του ομίλου.»

271 Όσον αφορά τις διάφορες βεβαιώσεις που προσκομίστηκαν για να περιγράψουν το πραγματικό της ζημίας, η Επιτροπή αμφισβητεί κατ' αρχάς τη βεβαίωση των ελεγκτών, διότι σε αυτήν αναφέρεται ότι η διάδοση [τεχνογνωσίας] που της προσάπτεται δικαιολογεί εν μέρει την πρόβλεψη που πραγματοποίησε η Systran. Η Επιτροπή ισχυρίζεται, κατ ουσίαν, ότι πρόκειται για μια «καταχώριση σκοπιμότητας», η οποία πραγματοποιήθηκε σε σχέση με το 2008, έτος κατά το οποίο όλες οι εταιρίες επέδειξαν σύνεση. Η Επιτροπή υποστηρίζει επίσης ότι είναι προδήλως ανακριβές ότι η συμπεριφορά της διατάραξε τις εμπορικές σχέσεις του ομίλου Systran, καθώς ο ίδιος ο όμιλος ήταν εκείνος που δημοσιοποίησε τη δικαστική διαμάχη και καθώς ούτε η ίδια ούτε η Gosselies είναι ανταγωνίστριες του ομίλου Systran. Τα έγγραφα που προσκομίζονται από τους διανομείς της Systran έχουν προδήλως συνταχθεί εκ των υστέρων και είναι παράλογο να υποστηρίζεται ότι η υποτιθέμενη απομίμηση είχε αντίκτυπο στους διανομείς αυτούς. Οι εμπορικής φύσεως δυσκολίες οφείλονται μάλλον στην εμφάνιση ανταγωνιστικών λύσεων, στο ότι διάφορες εκδόσεις του λογισμικού κατέστησαν παρωχημένες ή στην οικονομική κρίση του 2008-2009. Η Επιτροπή θεωρεί, εξάλλου, ανακριβές ότι η συμπεριφορά της μπορούσε να αποτελεί σημαντικό εμπόδιο για τους επενδυτές που ενδιαφέρονταν για τον όμιλο Systran. Η συμπεριφορά τους μπορεί, στην πραγματικότητα, να εξηγηθεί από το γεγονός ότι ο όμιλος Systran έπαυσε να έχει ως πελάτη την Επιτροπή. Καμία αιτιώδης συνάφεια δεν αποδείχθηκε συναφώς.

272 Κατά δεύτερον, οι ενάγουσες εκτιμούν την ηθική βλάβη που υπέστη η Systran σε τουλάχιστον 2 εκατομμύρια ευρώ. Η ηθική αυτή βλάβη μόνο κατά προσέγγιση μπορεί να εκτιμηθεί, μολονότι είναι βεβαία, αφού ο όμιλος Systran υπέστη σημαντικές ζημίες λόγω της διαδόσεως της τεχνογνωσίας από την Επιτροπή. Ζημία υπέστη και η φήμη του ομίλου Systran, λόγω του ότι οι ενάγουσες υποχρεώθηκαν να κινήσουν δίκη κατά «θεσμικού» πελάτη, γεγονός που βλάπτει σημαντικά την εικόνα τους και τις επιχειρηματικές τους σχέσεις. Επιπλέον, η συμπεριφορά της Επιτροπής μπορεί οπωσδήποτε να ενθαρρύνει τους λοιπούς πελάτες και υποψήφιους πελάτες του ομίλου Systran να επιχειρήσουν να οικειοποιηθούν το σύστημά της με άλλους τρόπους πέραν του εμπορίου.

273 Συναφώς, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η Systran είναι η μόνη υπεύθυνη για τη δημοσιότητα που έλαβε η δικαστική διαμάχη και ότι, ως εκ τούτου, δεν πρέπει να αποζημιωθεί καθόλου λόγω ηθικής βλάβης. Η Επιτροπή υπογραμμίζει επίσης ότι αν αυτός εις βάρος του οποίου διαπράχθηκε απομίμηση δεν είναι σε θέση να προσκομίσει απόδειξη της ζημίας του ή της εκτάσεως της ζημίας αυτής, η αποζημίωση μπορεί να μη δοθεί καθόλου ή να περιοριστεί σε ένα συμβολικό ποσό. Καμία απόδειξη δεν προσκομίστηκε σχετικά με την ύπαρξη ηθικής βλάβης ύψους 2 εκατομμυρίων ευρώ ή με την αιτιώδη συνάφεια μεταξύ της συμπεριφοράς που προσάπτεται στην Επιτροπή και της υποτιθέμενης αυτής ζημίας.

Επί της αρχικής εκτιμήσεως της απώλειας της αξίας των άυλων στοιχείων του ενεργητικού

274 Σε απάντηση των παρατηρήσεων της Επιτροπής σε σχέση με την απώλεια της αξίας των άυλων στοιχείων του ενεργητικού, οι ενάγουσες προσκόμισαν υπόμνημα του οικονομικού τους πραγματογνώμονα (υπόμνημα του A. Martin, ορκωτού λογιστή και ελεγκτή στη Γαλλία, πραγματογνώμονα διαφόρων γαλλικών δικαστηρίων μεταξύ των οποίων το Cour de cassation, σχετικά με την εκτίμηση των άυλων στοιχείων του ενεργητικού της Systran, στο εξής: πρώτο οικονομικό υπόμνημα των εναγουσών). Όσον αφορά τη Systran, εταιρία που παράγει ένα μόνο προϊόν, τα μόνα «εκτιμήσιμα» άυλα στοιχεία του ενεργητικού είναι το λογισμικό και η τεχνογνωσία τα οποία παγιοποιεί εν μέρει στις οικονομικές της καταστάσεις. Ωστόσο, η λογιστική αυτή αξία δεν ανταποκρίνεται στην πραγματική αξία των στοιχείων αυτών του ενεργητικού, η οποία μπορεί να εκτιμηθεί βάσει της χρηματιστηριακής αξίας της εταιρίας. Εν προκειμένω, η εκτίμηση της πορείας της μετοχής της Systran καταδεικνύει, έτσι, μια πρόδηλη σχέση μεταξύ των παράνομων πράξεων της Επιτροπής και της απώλειας της χρηματιστηριακής αξίας της εταιρίας αυτής και, ως εκ τούτου, με την απώλεια της αξίας των άυλων στοιχείων του ενεργητικού. Στο πρώτο οικονομικό υπόμνημα των εναγουσών, ο A. Martin καταλήγει στο εξής συμπέρασμα: «Τα άυλα στοιχεία του ενεργητικού της Systran μπορούσαν να εκτιμηθούν βάσει της χρηματιστηριακής αξίας στις αρχές του έτους 2004 σε 43 [έως] 45 εκατομμύρια ευρώ. Αυτά τα άυλα στοιχεία του ενεργητικού αντιπροσωπεύουν ουσιαστικά το λογισμικό αυτόματης μεταφράσεως, μοναδικό προϊόν της Systran, και τη σχετική τεχνογνωσία. Στα τέλη του 2004, τα εν λόγω άυλα στοιχεία του ενεργητικού δεν αντιπροσώπευαν πάνω από 23 [έως] 24 εκατομμύρια ευρώ, ενώ η υποτίμηση της τάξεως των 20 [με] 21 εκατομμύρια ευρώ δεν μπορεί να εξηγηθεί παρά μόνον από τις πράξεις της Επιτροπής [...], οι

οποίες οδήγησαν σε διάδοση των στοιχείων αυτών και στην επίμαχη χρήση τους». Κατά συνέπεια, οι ενάγουσες υποστηρίζουν στο στάδιο αυτό ότι η Επιτροπή πρέπει να υποχρεωθεί να καταβάλει, για την απώλεια της αξίας των άυλων στοιχείων του ενεργητικού, το ποσό των 44 790 000 ευρώ, στο μέτρο που η διάδοση της τεχνογνωσίας προκάλεσε την απώλεια της συνολικής οικονομικής αξίας των στοιχείων αυτών. Η Επιτροπή θα έπρεπε, τουλάχιστον, να υποχρεωθεί να καταβάλει την αποζημίωση για τη βεβαία και διαπιστωθείσα, πλέον, ζημία που συνίσταται στην απώλεια της αξίας που αποδίδεται στα στοιχεία αυτά από την αγορά, δηλαδή το ποσό των 21 εκατομμυρίων ευρώ που οφείλεται στη διάδοση.

275 Απαντώντας στο πρώτο οικονομικό υπόμνημα των εναγουσών, η Επιτροπή παρουσιάζει υπόμνημα του οικονομικού της πραγματογνώμονα (υπόμνημα της P. Tytgat, ελέγκτριας εταιριών στο Βέλγιο). Έτσι, σε απάντηση του ισχυρισμού κατά τον οποίο «μετά από μια πτώση το 2004, η οποία οφειλόταν σε μεγάλο βαθμό στην απώλεια της Επιτροπής [ως πελάτη], ο κύκλος εργασιών [της Systran] παρέμεινε σταθερός το 2005, προτού υποστεί νέα πτώση το 2006», η πραγματογνώμων της Επιτροπής υποστηρίζει ότι η Επιτροπή δεν ήταν πελάτης της Systran, αλλά της Systran Luxembourg, και ότι η παραδοχή αυτή μάλλον αποδεικνύει ότι η πτώση του κύκλου εργασιών της Systran δεν οφείλεται στην προβαλλόμενη απομίμηση. Για να αντικρούσει τους ισχυρισμούς ότι «η μείωση της χρηματιστηριακής αξίας κατά το έτος 2004 […] δεν μπορεί να εξηγηθεί παρά μόνον από τις πράξεις της Επιτροπής» και ότι «η συνεχής πτώση της τιμής [της μετοχής] της Systran το 2004, όσο εξαπλωνόταν η είδηση της διαδόσεως του λογισμικού και της σχετικής τεχνογνωσίας από την Επιτροπή, ενώ οι χρηματιστηριακές τιμές ανέβαιναν και ο δείκτης CAC 40 ανέβηκε κατά μέσο όρο μηνιαίως από 3 636 [μονάδες] τον Ιανουάριο σε 3 796 [μονάδες] τον Δεκέμβριο του 2004», η πραγματογνώμων της Επιτροπής υποστηρίζει ότι η πορεία της μετοχής της Systran δεν πρέπει να συγκρίνεται με εκείνη του δείκτη CAC 40, αλλά με εκείνη του τομεακού δείκτη λογισμικών και υπηρεσιών πληροφορικής του χρηματιστηρίου του Παρισιού. Η πορεία αυτή καταδεικνύει ότι η μετοχή Systran ακολούθησε τον τομεακό δείκτη, γεγονός που αποδεικνύει ότι η προβαλλόμενη ζημία δεν οφείλεται στην υποτιθέμενη απομίμηση. Επιπλέον, η αξία ενός άυλου στοιχείου του ενεργητικού εξαρτάται από την οικονομική εξέλιξη σε ένα δεδομένο χρονικό σημείο και όχι από την πορεία της μετοχής, η οποία εξαρτάται από μια σειρά άλλους παράγοντες. Κατά συνέπεια, εσφαλμένως υποστηρίζουν οι ενάγουσες ότι η αξία των υλικών πάγιων περιουσιακών στοιχείων μιας εταιρίας εξαρτάται οπωσδήποτε και ανεξαιρέτως από τη χρηματιστηριακή της αξία. Η πραγματογνώμων της Επιτροπής υπογραμμίζει επίσης ότι το ενεργητικό της Systran δεν αποτελείται μόνο από το λογισμικό Systran. Η εταιρία αυτή διαθέτει στο εμπόριο και άλλα λογισμικά και είναι δικαιούχος ενός σήματος που, δεδομένης της θέσεώς της στην αγορά των μεταφραστικών λογισμικών, συνιστά άλλο ένα σημαντικό στοιχείο του άυλου ενεργητικού της. Επομένως,

η Systran δεν παράγει ένα μόνο προϊόν και δεν μπορεί να υποστηριχθεί ότι επηρεάστηκε η συνολική αξία της επιχειρήσεως Systran.

Επί των λοιπών εκτιμήσεων της ζημίας

276 Μετά την επ' ακροατηρίου συζήτηση και απαντώντας στην τρίτη και στην τέταρτη σειρά ερωτήσεων σχετικά με την εκτίμηση της ζημίας, οι ενάγουσες αναφέρουν τις δύο μεθόδους εκτιμήσεως που προβλέπει το άρθρο 13 της οδηγίας 2004/48, δηλαδή τη λεγόμενη μέθοδο των «αρνητικών οικονομικών επιπτώσεων», η οποία λαμβάνει υπόψη «όλα τα συναφή ζητήματα», μεταξύ των οποίων την απώλεια κερδών και την απώλεια της αξίας των άυλων στοιχείων του ενεργητικού, και τη λεγόμενη μέθοδο «της αποζημιώσεως ως κατ' αποκοπήν ποσού», η οποία προσδιορίζει κατ' αποκοπήν το ποσό της αποζημιώσεως βάσει στοιχείων όπως το ύψος των δικαιωμάτων που θα οφείλονταν αν ο παραβάτης είχε ζητήσει την άδεια να χρησιμοποιήσει το επίμαχο δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας. Οι απαντήσεις των εναγουσών συνοδεύονται από δύο υπομνήματα του οικονομικού τους πραγματογνώμονα (υπομνήματα του A. Martin της 23ης Απριλίου 2010 και της 2ας Ιουνίου 2010, στο εξής: δεύτερο και τρίτο οικονομικό υπόμνημα των εναγουσών, αντίστοιχα).

277 Συναφώς, οι ενάγουσες επανέρχονται, κατ' αρχάς, στο πραγματικό της ζημίας που υπέστησαν λόγω απώλειας της αξίας των άυλων στοιχείων του ενεργητικού. Τονίζουν ότι, κατά το έτος 2004, μέσα σε δώδεκα μόλις μήνες από την ανάθεση της συμβάσεως, τα εν λόγω άυλα στοιχεία του ενεργητικού υποτιμήθηκαν κατά 46 %, δηλαδή κατά ποσό ύψους 20 έως 21 εκατομμύρια ευρώ, ενώ κατά την ίδια περίοδο η χρηματιστηριακή αξία των τιμών του τομέα αυξήθηκε κατά 1,5 %, σύμφωνα με τα στοιχεία του δείκτη λογισμικών και υπηρεσιών πληροφορικής του χρηματιστηρίου του Παρισιού. Μόνον η διάδοση από την Επιτροπή της τεχνογνωσίας της Systran

μπορεί να εξηγήσει μια τέτοια πτώση της πορείας της μετοχής της. Η πτώση αυτή επιδεινώθηκε στη συνέχεια για να φθάσει τον Μάρτιο του 2010 ποσό ύψους 43 έως 45 εκατομμυρίων ευρώ.

278 Οι ενάγουσες υποστηρίζουν στη συνέχεια ότι η απώλεια της αξίας των άυλων στοιχείων του ενεργητικού πρέπει να ληφθεί υπόψη βάσει της μεθόδου της κατ' αποκοπήν αποζημιώσεως. Η εκτίμηση αυτής της απώλειας αξίας μπορεί να γίνει με δύο προσεγγίσεις: με τον προσδιορισμό των απωλειών μελλοντικών διαθέσιμων ρευστών που πρότεινε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση η P. Tytgat, οικονομική πραγματογνώμων της Επιτροπής, ή με σύγκριση με τη χρηματιστηριακή αξία που πρότεινε αρχικά ο A. Martin. Οι ενάγουσες υποστηρίζουν ότι η πρώτη προσέγγιση είναι λιγότερη κατάλληλη από τη δεύτερη, διότι στηρίζεται σε στοιχεία που αφορούν προβλέψεις και υποθέσεις. Εντούτοις, ο A. Martin ακολούθησε την προσέγγιση αυτή στο δεύτερο οικονομικό υπόμνημα των εναγουσών, καταλήγοντας στο συμπέρασμα ότι η ζημία της Systran θα ήταν στην περίπτωση αυτήν 33,5 εκατομμύρια ευρώ (δηλαδή 18,5 εκατομμύρια ευρώ για την περίοδο 2004-2010 και 15 εκατομμύρια για το μέλλον, σύμφωνα με τα στοιχεία που επικαιροποιήθηκαν ώστε να λάβουν υπόψη το πρώτο εξάμηνο του 2010). Όσον αφορά τη δεύτερη προσέγγιση, οι ενάγουσες υποστηρίζουν ότι η πληροφορία ότι άλλοι παράγοντες πέραν της παράνομης συμπεριφοράς της Επιτροπής θα μπορούσαν να εξηγήσουν την απώλεια της χρηματιστηριακής αξίας προβάλλεται μεν λυσιτελώς θεωρητικά, αλλά δεν ασκεί επιρροή στην συγκεκριμένη υπόθεση, καθώς κανένας άλλος παράγοντας δεν εξηγεί την πτώση της χρηματιστηριακής αξίας κατά 46 % το 2004 σε σύγκριση με την άνοδο κατά 1,5 % του σχετικού δείκτη. Εν πάση περιπτώσει, όποια και αν είναι η προσέγγιση που θα ακολουθηθεί, η ζημία που προέκυψε από την απώλεια της αξίας των άυλων στοιχείων του ενεργητικού ανέρχεται στο ποσό των 20 εκατομμυρίων ευρώ τουλάχιστον.

279 Απαντώντας στην ερώτηση του Γενικού Δικαστηρίου σχετικά με την εκτίμηση της απώλειας της αξίας των άυλων στοιχείων του ενεργητικού με την εφαρμογή ποσοστού 5 % επί του κύκλου εργασιών που πραγματοποιήθηκε από το 2004, οι ενάγουσες υποστηρίζουν ότι μία τέτοια προσέγγιση μπορεί να ακολουθηθεί μόνο βάσει της μεθόδου της κατ' αποκοπήν αποζημιώσεως και όχι βάσει της μεθόδου των αρνητικών οικονομικών επιπτώσεων. Κατ' εφαρμογήν της μεθόδου της κατ' αποκοπήν αποζημιώσεως, επομένως, πρέπει να ληφθούν υπόψη τα ακόλουθα στοιχεία: το ύψος των δικαιωμάτων που θα όφειλε να καταβάλει η Επιτροπή προκειμένου να μπορέσει

να τροποποιήσει τον πρωτογενή κώδικα του Systran (δηλαδή 10,9 εκατομμύρια ευρώ για την περίοδο από το 2004 έως το πρώτο εξάμηνο του 2010), προσαυξημένο: πρώτον, κατά ένα «συμπληρωματικό ποσό» που θα λάμβανε υπόψη και άλλα στοιχεία, όπως η αποδυνάμωση της θέσεως της Systran στον ανταγωνισμό, η απώλεια πελατείας και η παρεμπόδιση της ικανότητας αναπτύξεως, την οποία μόνον η καταβολή των ως άνω δικαιωμάτων θα μπορούσε να θεραπεύσει –ο A. Martin αναφέρει συναφώς ότι το συμπληρωματικό αυτό ποσό μπορεί να προσδιοριστεί με την εφαρμογή ενός ποσοστού επί του κύκλου εργασιών, υπό την προϋπόθεση ότι θα ληφθεί υπόψη ο παγκόσμιος και όχι ο ευρωπαϊκός κύκλος εργασιών, ότι θα θεωρηθεί ως βάση του υπολογισμού ο κύκλος εργασιών του 2003, ότι θα εφαρμοστεί συντελεστής όχι 5, αλλά 10 %· και, δεύτερον, προσαυξημένο κατά τη μελλοντική ζημία, η οποία εκτιμάται από τον A. Martin σε 15 εκατομμύρια ευρώ.

280 Από την πλευρά της, η Επιτροπή αμφισβητεί κατ' αρχάς το πραγματικό της υλικής ζημίας που υπέστη ο όμιλος Systran, διότι η ζημία αυτή δεν απορρέει κατά τρόπο αρκούντως άμεσο από τη συμπεριφορά που της προσάπτεται. Επικαλούμενη τα δικαιώματά της επί των λεξικών, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι μπορούσε να προβεί στις εργασίες που ανέθεσε στην εταιρία Gosselies χωρίς την άδεια του ομίλου Systran. Η Επιτροπή σημειώνει επίσης ότι οι υπάλληλοι της Gosselies ήταν υπάλληλοι της Systran Luxembourg και ότι, ως εκ τούτου, είχαν γνώση της τεχνογνωσίας που υποτίθεται ότι διαδόθηκε. Οι απαντήσεις της Επιτροπής συνοδεύονταν από υπόμνημα της οικονομικής της πραγματογνώμονα (υπομνήματα της P. Tytgat της 3ης Μαΐου 2010 και της 10ης Ιουνίου 2010, στο εξής: δεύτερο και τρίτο οικονομικό υπόμνημα της Επιτροπής, αντίστοιχα).

281 Απαντώντας στην ερώτηση του Γενικού Δικαστηρίου σχετικά με την εκτίμηση μέρους της προκληθείσας ζημίας με την εφαρμογή ποσοστού 5 % επί του κύκλου εργασιών που πραγματοποιήθηκε από το 2004, η Επιτροπή επαναλαμβάνει την ανάλυση της P. Tytgat, κατά την οποίαν «η αναφορά στο 5 % του κύκλου εργασιών που πραγματοποίησε η Systran από το 2004 δεν ασκεί επιρροή στην υπόθεση». Η P. Tytgat τονίζει ότι από κανένα πραγματικό στοιχείο δεν συνάγεται ότι η αξία της επιχειρήσεως της Systran μεταβλήθηκε μετά το 2004. Επειδή δεν υπέβαλε προσφορά μετά τη σχετική πρόσκληση της Επιτροπής το 2004, η Systran βρέθηκε σε «άσχημη θέση ως προς μια

από τις δραστηριότητές της σε μια δεδομένη χρονική στιγμή». Στον πολύπλοκο κατάλογο των δραστηριοτήτων, δαπανών, περιθωρίων κέρδους και κύκλων εργασιών της Systran, δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστούν κατά τρόπο συγκεκριμένο, βέβαιο και αποδεδειγμένο τα οικονομικά αποτελέσματα μιας ορισμένης ενέργειας, όπως δεν είναι δυνατόν να εκτιμηθεί μία ζημία λόγω απώλειας χρηματιστηριακής αξίας. Επιπλέον, από το 2005, διάφορα στοιχεία θα μπορούσαν να έχουν βλάψει την αξία του ομίλου Systran. Ο μόνος τρόπος να εκτιμηθεί μία ενδεχόμενη ζημία είναι η αναφορά στην «απώλεια μελλοντικών διαθέσιμων ρευστών, τα οποία θα δημιουργούνταν αποκλειστικά από τα απωλεσθέντα στοιχεία του ενεργητικού», χάρη σε μια προσέγγιση που «εκκινεί εκ των κάτω», «δηλαδή [από τις] συμβάσεις, [από τα] κοστολογικά κέντρα, [από μια] μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών», και όχι εκ των άνω, «από τους συνενωμένους κύκλους εργασιών όλων των προϊόντων, όλων των συμβάσεων και όλων των χωρών, με συντελεστές του κατ' αποκοπήν υπολογισμού που δεν έχουν αποδειχθεί». Πέραν τούτου, η δραστηριότητα της Systran αφορά «πολλά προϊόντα, πολλά τμήματα, πολλά μέρη, πολλές διαδικτυακές πύλες και, ως εκ τούτου, πολλούς πελάτες». Βάσει της ετήσιας εκθέσεως της Systran για το έτος 2008, οι περιοδικές δραστηριότητες εκδόσεως λογισμικών παρουσίασαν πτώση, καθώς η έκδοση 6 του λογισμικού Systran ήταν σχεδόν παρωχημένη και όλοι ανέμεναν την έκδοση 7. Ο πολυδιάστατος πίνακας στον οποίο αναφέρθηκε η P. Tytgat και η σύντομη ζωή ορισμένων προϊόντων που διατίθενται στο εμπόριο από τη Systran καθιστούν ευμετάβλητες ορισμένες συνιστώσες του κύκλου εργασιών και, επομένως, επισφαλή κάθε αναφορά σε αυτόν. Τέλος, το ουσιώδες μέρος του κύκλου εργασιών της Systran προέρχεται από μεγάλους φορείς εκμεταλλεύσεως του Διαδικτύου, γεγονός που αποδεικνύει ότι δεν υφίσταται ζημία, αφού οι πελάτες αυτοί εξακολουθούν να συνεργάζονται με την εταιρία.

β) Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

282 Στην κρινομένη υπόθεση, οι ενάγουσες ζητούν να αποζημιωθούν με 46 804 000 ευρώ για την υλική ζημία που υπέστη η Systran εξαιτίας της Επιτροπής, ήτοι 2 014 000 ευρώ για την υποτίμηση των τίτλων της Systran Luxembourg και 44 790 000 ευρώ για την απώλεια αξίας των άυλων στοιχείων του ενεργητικού, συμπεριλαμβανομένων απωλειών που έχουν ήδη εκτιμηθεί σε 21 εκατομμύρια ευρώ.

Επί της υποτιμήσεως των τίτλων της Systran Luxembourg

283 Όσον αφορά τη ζημία που συνδέεται με την υποτίμηση των τίτλων της Systran Luxembourg μετά την παύση των δραστηριοτήτων της εταιρίας αυτής, πρέπει να επισημανθεί ότι η Systran δε μπορεί να ζητεί αποζημίωση για τον λόγο αυτόν, επειδή, κατά τις ενάγουσες, η παύση των δραστηριοτήτων της Systran Luxembourg οφείλεται σε χειρισμό της Επιτροπής που σκοπό είχε να την εξαναγκάσει σε απόλυση του προσωπικού της (βλ. ανωτέρω σκέψη 265). Ένας τέτοιος χειρισμός, ακόμη και αν αποδεικνυόταν, δεν έχει σχέση με τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και την τεχνογνωσία της Systran επί της εκδόσεως Systran Unix, στην παράβλεψη των οποίων έγκειται η παράνομη συμπεριφορά που εξετάζεται στην κρινομένη υπόθεση. Επιπλέον, ακόμη και αν ο εν λόγω χειρισμός συνίστατο στην ανάθεση της επίδικης συμβάσεως σε άλλη εταιρία, η προβαλλόμενη βάσει του λόγου αυτού ζημία δεν θα μπορούσε να αποδοθεί άμεσα στην Επιτροπή, καθώς η Systran Luxembourg δεν υπέβαλε υποψηφιότητα για υποβολή προσφοράς και το γεγονός αυτό οδήγησε στην ανάθεση της συμβάσεως στην εταιρία Gosselies.

284 Στο μέτρο που δεν διαπιστώνεται αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της προσαπτόμενης στην Επιτροπή συμπεριφοράς και της προβαλλόμενης ζημίας, το αίτημα της Systran να αποζημιωθεί για τις απώλειες που συνδέονται με την υποτίμηση των μετοχών της Systran Luxembourg πρέπει να απορριφθεί.

Επί της απώλειας της αξίας των άυλων στοιχείων του ενεργητικού

285 Όσον αφορά τη ζημία που συνδέεται με την απώλεια της αξίας των άυλων στοιχείων του ενεργητικού της Systran, οι ενάγουσες θα πρέπει να αποζημιωθούν αν αποδειχθεί ότι η ζημία της οποίας ζητείται η ανόρθωση είναι βεβαία και πραγματική και ότι υπάρχει επαρκώς άμεση συνάφεια μεταξύ της συμπεριφοράς της Επιτροπής και της ζημίας.

— Επί της αρχικής εκτιμήσεως που πρότειναν οι ενάγουσες

286 Πρέπει, κατ' αρχάς, να επισημανθεί ότι δεν μπορεί να γίνει δεκτή η εκτίμηση που προτάθηκε αρχικώς από τις ενάγουσες προκειμένου να εκτιμηθεί η απώλεια της αξίας των άυλων στοιχείων του ενεργητικού της Systran. Πράγματι, η εκτίμηση αυτή στηρίζεται στη σύγκριση της χρηματιστηριακής αξίας της Systran με ένα δείκτη, ο οποίος συγκεντρώνει τις 40 σημαντικότερες εταιρίες που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο του Παρισιού (δείκτης CAC 40) (βλ. ανωτέρω, σκέψη 274 και πρώτο οικονομικό υπόμνημα των εναγουσών). Εν προκειμένω, μία τέτοια σύγκριση δεν έχει αποδεικτική αξία, διότι είναι υπερβολικά γενική για να προσδιορίσει κατά τρόπο ικανοποιητικό τη ζημία που προκλήθηκε από την προσαπτόμενη στην Επιτροπή συμπεριφορά.

287 Όπως ορθώς αναφέρθηκε από την οικονομική πραγματογνώμονα της Επιτροπής, η απώλεια χρηματιστηριακής αξίας είναι δυνατόν να δικαιολογείται από πάρα πολλούς παράγοντες και όχι μόνον από τη συμπεριφορά της Επιτροπής.

288 Βεβαίως, η οικονομική πραγματογνώμων των εναγουσών επισήμανε συναφώς ότι, κατά την άποψή της, κανένα άλλο στοιχείο πέραν της παράνομης διαδόσεως της τεχνογνωσίας της Systran δεν θα μπορούσε να εξηγήσει την πτωτική πορεία της μετοχής κατά τη διάρκεια του 2004, η οποία είναι σημαντική ακόμη και σε σύγκριση με έναν σχετικό τομεακό δείκτη, τον λεγόμενο δείκτη λογισμικών και υπηρεσιών πληροφορικής του Χρηματιστηρίου του Παρισιού και όχι με τον δείκτη CAC 40.

289 Εντούτοις, και σε αντίθεση με όσα αναφέρουν οι ενάγουσες, δεν αποδείχθηκε επαρκώς ότι η σταθερή πτωτική πορεία της μετοχής της Systran το 2004 σημειώθηκε ενόσω εξαπλωνόταν η είδηση της διαδόσεως του λογισμικού και της σχετικής τεχνογνωσίας από την Επιτροπή. Στην πραγματικότητα, από την ανάγνωση των διαφόρων στοιχείων του φακέλου προκύπτει ότι η είδηση αυτή διαδόθηκε μάλλον το 2005 και, εν πάση περιπτώσει, δόθηκε στη δημοσιότητα το 2006. Έτσι, η καταγγελία κατά της Επιτροπής υποβλήθηκε στον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή στις 28 Ιουλίου 2005, ο οποίος παρουσίασε τα αποτελέσματα της έρευνάς του στις 28 Σεπτεμβρίου 2006. Ομοίως,

στο δεύτερο οικονομικό υπόμνημα της Επιτροπής, η P. Tytgat, μετά την άποψη ότι «από κανένα πραγματικό στοιχείο δεν συνάγεται ότι η αξία της επιχειρήσεως [...] της Systran μεταβλήθηκε μετά το 2004 (βλ. ιστότοπο και άλλα ανακοινωθέντα)», ότι «είναι, εξάλλου, γνωστό, για παράδειγμα, ότι η διάδοση της ίδιας της υπάρξεως της διαμάχης από τη Systran, με το ανακοινωθέν τύπου της 18ης Οκτωβρίου 2006 στις 6.48 και την ετήσια έκθεσή της για το 2006, είχε αρνητικές συνέπειες για την αξία του ομίλου». Στην ετήσια έκθεση της Systran για το έτος 2005 δεν έγινε καμία αναφορά στη διαμάχη αυτή (βλ. ανωτέρω σκέψη 270). Εξάλλου, τα διάφορα άρθρα στον τύπο, τα οποία προσκομίζονται σε παράρτημα του δικογράφου της αγωγής για να καταδείξουν την κάλυψη της κρινόμενης υποθέσεως από τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, χρονολογούνται όλα από το τέλος του 2005 ή του 2006.

290 Κατά συνέπεια, λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων που προσκομίστηκαν από τους διαδίκους, δεν μπορεί να αποκλειστεί η υπόθεση ότι η πορεία της μετοχής της Systran κατά την εξεταζόμενη περίοδο εξαρτιόταν από πάρα πολλούς παράγοντες που μπορούσαν να την επηρεάσουν, γεγονός που δεν επιτρέπει στις ενάγουσες να επικαλούνται τη συνολική απώλεια της αξίας των άυλων στοιχείων του ενεργητικού της Systran, την οποία οι ίδιες εκτιμούν σε ποσό μεταξύ 43 και 45 εκατομμυρίων ευρώ από το 2004.

— Επί του πραγματικού της ζημίας που υπέστη η Systran και της αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της ζημίας αυτής και της συμπεριφοράς της Επιτροπής

291 Ωστόσο, παρά την αρχική αυτή ανεπαρκώς ακριβή εκτίμηση, το Γενικό Δικαστήριο δεν μπορεί να παραβλέψει το γεγονός ότι ο όμιλος Systran υπέστη, εν προκειμένω, πραγματική και βεβαία ζημία, οφειλόμενη κατά τρόπο αρκούντως άμεσο στη συμπεριφορά που προσάπτεται στην Επιτροπή.

292 Απαντώντας στη δεύτερη σειρά ερωτήσεων, σκοπός της οποίας ήταν ο υπολογισμός των συνεπειών που είχε η συμπεριφορά της Επιτροπής επί των δραστηριοτήτων του ομίλου Systran, πέραν της συγκρίσεως με τη χρηματιστηριακή αξία της Systran, οι ενάγουσες προσκόμισαν μια σειρά στοιχείων προκειμένου να καταδείξουν την απώλεια της αξίας της τεχνογνωσίας της Systran μετά τη διάδοσή της από την Επιτροπή.

293 Πρώτον, οι ενάγουσες προσκόμισαν δύο βεβαιώσεις των διανομέων τους, στις οποίες εκτίθεται σε ποιον βαθμό η στάση της Επιτροπής κατά την ανάθεση της επίδικης συμβάσεως και μετά από αυτήν προκάλεσε συγκεκριμένη ζημία στις εμπορικές δραστηριότητες του ομίλου Systran. Η ζημία αυτή συγκεκριμενοποιείται στην απώλεια μελλοντικών πελατών και στην περιπλοκή των συζητήσεων με τους νυν πελάτες, οι οποίοι δεν κατανοούν για ποιον λόγο πρέπει να πληρώσουν για κάτι το οποίο δεν έχει αξία για την Επιτροπή (βλ. τις βεβαιώσεις των δύο διανομέων που προσκομίστηκαν σε παραρτήματα στην απάντηση των εναγουσών στη δεύτερη σειρά ερωτήσεων).

294 Σε αντίθεση με όσα αναφέρει η Επιτροπή (βλ. ανωτέρω, σκέψη 271), οι βεβαιώσεις αυτές καταδεικνύουν το καθ' όλα αληθοφανές γεγονός ότι μία δικαστική διαμάχη μεταξύ μιας εταιρίας που διαθέτει στο εμπόριο ένα λογισμικό πληροφορικής, επί του οποίου κατέχει τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, και ενός «θεσμικού» πελάτη της, ο οποίος ισχυρίζεται ότι μπορεί να αναθέτει σε τρίτον εργασίες πληροφορικής επί λογισμικού που προέρχεται από το ως άνω λογισμικό, χωρίς να έχει λάβει την άδεια του κατόχου των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας επί του πρωτότυπου έργου, καθιστά δυσχερέστερες τις εμπορικές σχέσεις της εταιρίας αυτής τόσο με τους νυν όσο και με τους υποψήφιους πελάτες της. Συναφώς, η Επιτροπή δεν μπορεί να προσάψει στη Systran, μια εταιρία εισηγμένη στο χρηματιστήριο, ότι ενημέρωσε, ως όφειλε, άλλωστε, το κοινό σχετικά με τη μεταξύ τους διαμάχη όσον αφορά την πνευματική ιδιοκτησία του λογισμικού πληροφορικής που διαθέτει στο εμπόριο. Ομοίως, το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν εμπορεύεται λογισμικά πληροφορικής δεν ασκεί επιρροή στο γεγονός ότι, εξαιτίας της συμπεριφοράς της, οι πελάτες του ομίλου Systran ενδέχεται να αμφιβάλλουν για την ακριβή έκταση των δικαιωμάτων της Systran επί του λογισμικού πληροφορικής που διαθέτει στο εμπόριο. Έτσι, από πουθενά δεν συνάγεται ότι οι βεβαιώσεις που προσκόμισαν οι ενάγουσες δεν πρέπει να ληφθούν υπόψη λόγω της υποτιθέμενης σκοπιμότητάς τους. Αντιθέτως, οι βεβαιώσεις αυτές

καταδεικνύουν τον συγκεκριμένο αντίκτυπο της συμπεριφοράς της Επιτροπής επί των εμπορικών δραστηριοτήτων της Systran.

295 Δεύτερον, οι ενάγουσες προσκόμισαν πολλές βεβαιώσεις ή μαρτυρίες από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, οι οποίες αποδεικνύουν ότι η συμπεριφορά της Επιτροπής κατέστησε τη Systran λιγότερο ελκυστική έναντι των μετόχων της, των επενδυτών της, νυν και μελλοντικών, ή ακόμη και των αγοραστών (βλ. τα έγγραφα που προσκόμισε εξ ονόματος πολλών επενδυτικών εταιριών και μιας τράπεζας σε παραρτήματα της απαντήσεως των εναγουσών στη δεύτερη σειρά ερωτήσεων).

296 Σε αντίθεση με όσα ισχυρίζεται η Επιτροπή (βλ. ανωτέρω σκέψη 271), οι διάφορες αυτές μαρτυρίες και βεβαιώσεις εκθέτουν κατά τρόπο που αποδεικνύει επαρκώς τις αντιδράσεις πολλών επενδυτών στην ιδέα να παραμείνουν σε μια εταιρία που διαθέτει στο εμπόριο λογισμικό πληροφορικής τα δικαιώματα επί του οποίου αμφισβητούνται από την Επιτροπή, καθώς και να επενδύσουν σε αυτήν ή να την εξαγοράσουν. Έτσι, ορισμένοι επενδυτές αρνήθηκαν να επενδύσουν στη Systran. Ένας άλλος επενδυτής αποφάσισε να πουλήσει σημαντικό ποσοστό συμμετοχής κάτω από την αξία της, δηλώνοντας ρητώς ότι «η διαμάχη της Systran με την Επιτροπή και ιδίως η αμφισβήτηση από την τελευταία […] των δικαιωμάτων και της τεχνογνωσίας της Systran εμποδίζουν την εταιρία να αναπτυχθεί εμπορικά και στερεί, έτσι, τους επενδυτές από τη δυνατότητα οποιασδήποτε σχετικής προβλέψεως». Πρέπει να επισημανθεί συναφώς ότι η Επιτροπή δεν είναι ένας οποιοσδήποτε πελάτης, αλλά ένας «θεσμικός» πελάτης που διαθέτει ιδιαιτέρως μεγάλη νομική υπηρεσία με μεγάλη εξειδίκευση σε θέματα πνευματικής ιδιοκτησίας. Πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη η φύση της διαμάχης, καθώς δεν αποτελεί απλώς μια εμπορικής φύσεως διαφορά, αλλά αφορά τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και την τεχνογνωσία της Systran σχετικά με το λογισμικό πληροφορικής το οποίο φέρει την επωνυμία της και συνιστά το σημαντικότερο στοιχείο του ενεργητικού της εταιρίας αυτής, της οποίας η δραστηριότητα περιστρέφεται γύρω από την ανάπτυξη και τη διάθεση στο εμπόριο του λογισμικού της αυτόματης μεταφράσεως Systran.

297 Από την άποψη αυτή, η επιχειρηματολογία της Επιτροπής ότι οι δυσχέρειες της Systran οφείλονται στον παρωχημένο χαρακτήρα των διάφορων εκδόσεων του λογισμικού Systran δεν μπορεί να γίνει δεκτή. Όπως αναφέρουν οι ενάγουσες απαντώντας

στην τέταρτη σειρά ερωτήσεων, η διάθεση στο εμπόριο μιας νέας εκδόσεως ενός λογισμικού δεν επηρεάζει τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας του δημιουργού της επί της προηγούμενης εκδόσεως, η οποία εξακολουθεί να έχει μια οικονομική αξία. Ο όμιλος Systran συνεχίζει να αντλεί οφέλη από τις προηγούμενες εκδόσεις έναντι των πελατών του από τη συντήρηση, τις πωλήσεις επιπλέον αδειών που καλύπτουν νέα ζεύγη γλωσσών ή άλλους διακομιστές, την πώληση σχετικών υπηρεσιών ή τις συμφωνίες με άλλους εκδότες λογισμικών για την ενσωμάτωση του λογισμικού σε άλλα προγράμματα. Επιπλέον, οι ενάγουσες υπογραμμίζουν κατά τρόπο πειστικό ότι η έκδοση EC-Systran Unix, η οποία αντιστοιχεί στην έκδοση Systran Unix 4, έχει την ίδια αρχιτεκτονική με τις επόμενες εκδόσεις (δηλαδή τις εκδόσεις 5 έως 7). Όλες αυτές οι εκδόσεις έχουν κοινό πρωτογενή κώδικα και στηρίζονται στο ίδιο λογισμικό, δηλαδή στο λογισμικό Systran, όπως έχει στην έκδοσή του Unix. Οι διάφορες αυτές εκδόσεις δεν διακρίνονται από την αρχιτεκτονική τους, αλλά από την προσθήκη νέων λειτουργιών, τη βελτίωση των μεταφραστικών αλγορίθμων και τον εμπλουτισμό των γλωσσικών πόρων.

298 Τρίτον, οι ενάγουσες τόνισαν ότι η απώλεια της αξίας των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας της Systran που συνδέεται με τη συμπεριφορά της Επιτροπής αυξάνεται με την πάροδο του χρόνου. Επισημαίνουν ότι, στις 31 Δεκεμβρίου 2008, η Systran αναγκάστηκε να προβλέψει ένα σημαντικό ποσό για την υποτίμηση των άυλων στοιχείων του ενεργητικού «λαμβανομένης υπόψη της σοβαρής ζημίας που προέκυψε από την προσβολή των δικαιωμάτων της πνευματικής ιδιοκτησίας και από τη διάδοση της τεχνογνωσίας της εκ μέρους της Επιτροπής, των δυσχερειών που συνάντησε το 2008 και της εξαιρετικής αστάθειας του σημερινού οικονομικού περιβάλλοντος» (βλ. βεβαίωση των ελεγκτών της Systran της 13ης Οκτωβρίου 2009). Η συμπεριφορά της Επιτροπής δικαιολογεί, επομένως, έστω και εν μέρει, αυτή τη λογιστική πρόβλεψη.

299 Είναι αναγκαία η διαπίστωση ότι η βεβαίωση αυτή αποδεικνύει ότι η πρόβλεψη των 11,6 εκατομμυρίων ευρώ για υποτίμηση των άυλων στοιχείων του ενεργητικού που καταχωρίστηκε στις οικονομικές καταστάσεις το 2008 συνδέεται με τρεις λόγους που αναφέρονται σε αυτήν, ο πρώτος από τους οποίους είναι η δικαστική διαμάχη με την Επιτροπή. Παρά τις παρατηρήσεις που υπέβαλε η Επιτροπή (βλ. ανωτέρω, σκέψη 271), οι οποίες επιμένουν να τονίζουν έναν άλλον λόγο που αναφέρεται στη βεβαίωση αυτή, δηλαδή την ασυνήθιστη οικονομική κρίση που άρχισε το 2008, δεν

μπορεί, ωστόσο, να αποκλειστεί ότι μία δικαστική διαμάχη σχετική με την προσβολή των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και την παράνομη διάδοση της τεχνογνωσίας της Systran δύναται να έχει επιπτώσεις στην εκτίμηση των άυλων στοιχείων του ενεργητικού της εταιρίας αυτής.

300 Κατά συνέπεια, η συμπεριφορά της Κοινότητας στην κρινομένη υπόθεση παρουσιάζει αρκούντως άμεση αιτιώδη συνάφεια με τη ζημία που υπέστη η Systran, κατ' αρχάς από εμπορικής απόψεως, λόγω της απώλειας μελλοντικών πελατών και της περιπλοκής των συζητήσεων με τους νυν πελάτες, έπειτα από οικονομικής απόψεως, λόγω του ότι η εν λόγω εταιρία κατέστη λιγότερο ελκυστική στους μετόχους, τους επενδυτές ή τους υποψήφιους αγοραστές, και, τέλος, λόγω του ότι η Systran αναγκάστηκε να εγγράψει στον ισολογισμό της στο τέλος του έτους 2008 μέρος της προβλέψεως ζημίας ύψους 11,6 εκατομμυρίων ευρώ, λόγω υποτιμήσεως των άυλων στοιχείων του ενεργητικού της εξαιτίας της συμπεριφοράς που αποδίδεται στην Επιτροπή. Η ζημία αυτή που προκλήθηκε από τη συμπεριφορά της Επιτροπής είναι πραγματική και βεβαία, όπως προκύπτει από τα έγγραφα που προσκομίστηκαν συναφώς από τις ενάγουσες, παρόλο που δεν έχει καταστεί δυνατός ο ακριβής υπολογισμός της. Το ζήτημα της ηθικής βλάβης εξετάζεται κατωτέρω, στις σκέψεις 324 και 325.

— Επί της κατ' αποκοπήν εκτιμήσεως της ζημίας

301 Στο πλαίσιο αυτό, οι διάδικοι ερωτήθηκαν σχετικά με τη μέθοδο που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για τον υπολογισμό του ποσού της πραγματικής και βεβαίας ζημίας, η οποία αποδίδεται κατά τρόπο αρκούντως άμεσο στη συμπεριφορά της Επιτροπής στην κρινομένη υπόθεση.

302 Απαντώντας στην τρίτη σειρά ερωτήσεων, οι ενάγουσες επικαλέστηκαν το περιεχόμενο του άρθρου 13 της οδηγίας 2004/48, σύμφωνα με το οποίο:

«1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι αρμόδιες δικαστικές αρχές, κατόπιν αιτήσεως του ζημιωθέντος, να καταδικάζουν τον παραβάτη, ο οποίος προέβη σε προσβολή του δικαιώματος από δόλο ή βαριά αμέλεια, να καταβάλλει στον δικαιούχο του δικαιώματος αποζημίωση αντίστοιχη προς την πραγματική ζημία που υπέστη ο δικαιούχος εξαιτίας της προσβολής του δικαιώματός του διανοητικής ιδιοκτησίας.

Όταν οι δικαστικές αρχές καθορίζουν την αποζημίωση:

α) λαμβάνουν υπόψη όλα τα συναφή ζητήματα, όπως τις αρνητικές οικονομικές επιπτώσεις, συμπεριλαμβανομένης της απώλειας κερδών, τις οποίες υφίσταται ο ζημιωθείς διάδικος, και τα τυχόν αδικαιολόγητα κέρδη που αποκόμισε ο παραβάτης και, εφόσον ενδείκνυται, άλλα στοιχεία, πέραν των οικονομικών, όπως η ηθική βλάβη που προκάλεσε στον κάτοχο του δικαιώματος η προσβολή,

ή

β) εναλλακτικώς προς το στοιχείο α΄, δύνανται, εφόσον ενδείκνυται, να καθορίζουν την αποζημίωση ως κατ' αποκοπήν ποσό βάσει στοιχείων, όπως, τουλάχιστον, το ύψος των δικαιωμάτων ή λοιπών αμοιβών που θα οφείλονταν αν ο παραβάτης είχε ζητήσει την άδεια να χρησιμοποιεί το επίμαχο δικαίωμα διανοητικής ιδιοκτησίας.

[…]»

303 Η εφαρμογή της μεθόδου των αρνητικών οικονομικών συνεπειών δημιουργεί σοβαρές δυσκολίες στην κρινομένη υπόθεση, καθώς η οικονομική πραγματογνώμων της Επιτροπής αντιτίθεται συστηματικά σε κάθε απόπειρα εκτιμήσεως εκ μέρους του οικονομικού πραγματογνώμονα των εναγουσών. Κατ' ουσίαν, η P. Tytgat περιορίζεται να επικρίνει τις εκτιμήσεις του A. Martin και τα κριτήρια που αυτός χρησιμοποιεί για να εκτιμήσει τις διάφορες αρνητικές οικονομικές συνέπειες και, ιδίως, τη απώλεια κερδών που υπέστη η Systran, χωρίς, ωστόσο, παράλληλα να προβαίνει σε δική της εκτίμηση.

304 Παραδείγματος χάριν, όταν ο A. Martin προσπαθεί να εκτιμήσει τη ζημία που συνδέεται με την απώλεια της αξίας των άυλων στοιχείων του ενεργητικού με βάση τη μέθοδο που πρότεινε η P. Tytgat κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, δηλαδή τον υπολογισμό της απώλειας μελλοντικών διαθέσιμων ρευστών που θα δημιουργούνταν αποκλειστικά από τα επίμαχα στοιχεία του ενεργητικού, του προσάπτεται η χρήση στοιχείων, τα οποία προκύπτουν από την οικονομική ανάλυση ενός γραφείου οικονομικών αναλύσεων, των οποίων δεν αποδεικνύεται «η ακρίβεια του συσχετισμού» (τρίτο οικονομικό υπόμνημα της Επιτροπής, σ. 4). Εντούτοις, δεν προτείνει κανένα συγκεκριμένο στοιχείο, ενώ ο A. Martin είχε αναφέρει ότι η εν λόγω οικονομική ανάλυση, η οποία καταρτίστηκε από ανεξάρτητο γραφείο οικονομικών αναλύσεων, είχε πραγματοποιηθεί με την ευκαιρία ενός σχεδίου εκδόσεως ομολόγων αξίας 7 εκατομμυρίων ευρώ με δελτία προεγγραφής, το οποίο η Systran είχε προσπαθήσει χωρίς επιτυχία να υλοποιήσει στις αρχές του 2004, που συμπίπτουν πλήρως με την εξεταζόμενη περίοδο (δεύτερο οικονομικό υπόμνημα των εναγουσών, υποσημείωση στη σελίδα 2, και το παράρτημα της εκθέσεως αυτής).

305 Ομοίως, όταν οι ενάγουσες αναφέρουν χωρίς να αντικρούονται σοβαρά από την Επιτροπή, αφενός, ότι τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας της Systran επί της εκδόσεως Systran Unix του λογισμικού Systran αποτελούν το επίκεντρο της δραστηριότητας της εταιρίας αυτής και, αφετέρου, ότι η άρνηση της Επιτροπής να αναγνωρίσει τα δικαιώματα αυτά δύναται να έχει αντίκτυπο στον κύκλο εργασιών της εν λόγω εταιρίας και στην ανάπτυξή της, η P. Tytgat εξακολουθεί να απαιτεί εκτίμηση εμπεριστατωμένη και τεκμηριωμένη εκ των κάτω, «δηλαδή από μια σύμβαση, ένα κοστολογικό κέντρο, μια μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών», προκειμένου να λαμβάνει υπόψη τον υποτιθέμενο μεγάλο αριθμό προϊόντων που πωλεί η Systran ή τις δραστηριότητες που αυτή ασκεί, οι οποίες, εντούτοις, προκύπτει ότι συνδέονται στο σύνολό τους με την ανάπτυξη και την εμπορία του λογισμικού Systran (δεύτερο

οικονομικό υπόμνημα της Επιτροπής, σ. 8). Ωστόσο, όταν ο A. Martin επιχειρεί να εκτιμήσει τη ζημία βάσει της οικονομικής αξίας της συμβάσεως που ανατέθηκε συγκεκριμένα από την Επιτροπή στην Gosselies, στην οποίαν αντιστοιχεί ένα καθαρό περιθώριο κέρδους εκτιμώμενο στο 30 % του κύκλου εργασιών που πραγματοποιήθηκε συγκεκριμένα, ποσοστό μικρότερο από το πραγματικό περιθώριο κέρδους που πραγματοποίησε ο όμιλος Systran στο είδος αυτό αγοράς, σύμφωνα με τα στοιχεία που προσκόμισαν οι ενάγουσες (απάντηση των εναγουσών στην τέταρτη σειρά ερωτήσεων, σημείο 12), η P. Tytgat επικρίνει την εκτίμηση αυτή, για τον λόγο ότι «η πρόταση προσδιορισμού του καθαρού περιθωρίου κέρδους βάσει της κατ' αποκοπήν ποσοστώσεως του κύκλου εργασιών μιας και μόνο συναλλαγής δεν είναι ακριβής […], καθώς το κατ' αποκοπήν ποσό μπορεί να επιβεβαιωθεί μόνο βάσει δειγμάτων αποδεικτικών στοιχείων και μακροπρόθεσμα» (δεύτερο και τρίτο οικονομικό υπόμνημα της Επιτροπής, σσ. 3 και 5 αντίστοιχα). Σύμφωνα με τις παρατηρήσεις της οικονομικής πραγματογνώμονα της Επιτροπής, είναι σχεδόν αδύνατον να εκτιμηθεί συγκεκριμένα η ζημία που υπέστη η Systran εξαιτίας της συμπεριφοράς της Επιτροπής χωρίς λεπτομερή ή επαρκώς ακριβή σχετικά στοιχεία, όποιο και αν είναι το υιοθετούμενο κριτήριο για την πραγματοποίηση της εκτιμήσεως αυτής.

306 Κατά συνέπεια, λαμβανομένης υπόψη της δυσκολίας προσδιορισμού των κριτηρίων που πρέπει να εφαρμοστούν για την εκτίμηση των αρνητικών οικονομικών συνεπειών που υπέστη η Systran, πρέπει, εν προκειμένω, να προσδιοριστεί ένα κατ' αποκοπήν ποσό αποζημιώσεως, βάσει της μεθόδου της κατ' αποκοπήν αποζημιώσεως, βάσει στοιχείων όπως, τουλάχιστον, το ύψος των δικαιωμάτων ή λοιπών αμοιβών που θα οφείλονταν αν ο παραβάτης είχε ζητήσει την άδεια να χρησιμοποιεί το επίμαχο δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας. Κατ' εφαρμογήν της μεθόδου αυτής, πρέπει να ληφθούν υπόψη τα στοιχεία που εκτίθενται κατωτέρω.

307 Το πρώτο στοιχείο που πρέπει να ληφθεί υπόψη είναι το ποσό των δικαιωμάτων που θα οφείλονταν αν ο παραβάτης είχε ζητήσει από τη Systran την άδεια να χρησιμοποιεί τα επίμαχα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας προκειμένου να πραγματοποιήσει τις εργασίες που σχετίζονται με τις βελτιώσεις, τις προσαρμογές και τις προσθήκες στους μεταφραστικούς μηχανισμούς, οι οποίες απαριθμούνται στην πρόσκληση για την υποβολή προσφορών και προϋποθέτουν πρόσβαση στα στοιχεία της εκδόσεως Systran Unix που περιλαμβάνονται στην έκδοση EC-Systran Unix και τροποποίησή τους.

308 Λαμβανομένης υπόψη της φύσεως των εργασιών αυτών και για λόγους που εκτίθενται κατά τρόπο πειστικό από τις ενάγουσες με τις απαντήσεις τους στην τρίτη και τέταρτη σειρά ερωτήσεων, ο προσδιορισμός ενός τέτοιου κατ' αποκοπήν ποσού πρέπει να γίνει με σημείο αναφοράς την τιμή μιας άδειας που θα επέτρεπε στον κάτοχό της να τροποποιήσει τον πρωτογενή κώδικα του λογισμικού και όχι μιας απλής άδειας χρήσεως του λογισμικού αυτού. Μία τέτοια άδεια τροποποιήσεως του πρωτογενούς κώδικα δεν συνηθίζεται, καθώς δεν εμπίπτει στο παραδοσιακό οικονομικό μοντέλο των εκδοτών λογισμικού. Πράγματι, μία τέτοια άδεια στερεί τον εκδότη από κάθε πιθανότητα να πωλήσει στον κάτοχο της άδειας τροποποιήσεως άδειες για τις νέες εκδόσεις του λογισμικού, αλλά και υπηρεσίες που ο εκδότης είναι συνήθως ο μόνος εξουσιοδοτημένος να παρέχει σε σχέση με το λογισμικό αυτό. Επιπλέον, μία τέτοια άδεια μπορεί να θέσει σε κίνδυνο την τεχνογνωσία του εκδότη, καθώς μπορεί να οδηγήσει στη γνωστοποίηση του πρωτογενούς κώδικα σε τρίτους. Επομένως, η πώληση μιας άδειας τροποποιήσεως του πρωτογενούς κώδικα που θα επέτρεπε στον κάτοχό της να αναπτύξει ο ίδιος περαιτέρω το λογισμικό ισοδυναμεί με παραίτηση από τα μελλοντικά δικαιώματα που θα προέκυπταν από τις άδειες χρήσεως που θα μπορούσαν να ζητηθούν για το λογισμικό αυτό.

309 Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να εκτιμηθεί η υποθετική τιμή μιας τέτοιας άδειας τροποποιήσεως του πρωτογενούς κώδικα με την οικονομική προσέγγιση που προτείνει ο οικονομικός πραγματογνώμων των εναγουσών απαντώντας στην τρίτη σειρά ερωτήσεων. Η προσέγγιση αυτή λαμβάνει ως αφετηρία για τον προσδιορισμό της υποθετικής τιμής μιας άδειας τροποποιήσεως του πρωτογενούς κώδικα την τιμή μιας ετήσιας άδειας χρήσεως του λογισμικού Systran από την Επιτροπή.

310 Συναφώς, ο οικονομικός πραγματογνώμων των εναγουσών A. Martin εκτιμά την τιμή της ετήσιας άδειας χρήσεως του λογισμικού Systran από την Επιτροπή στα 760 000 ευρώ. Η τιμή αυτή υπολογίστηκε με βάση την τιμή που καταβάλλεται κάθε χρόνο από μια παγκοσμίου φήμης εταιρία παροχής υπηρεσιών στο Διαδίκτυο για το δικαίωμα χρήσεως του λογισμικού Systran, την τιμή που κατέβαλαν ετησίως κατά το παρελθόν δύο άλλες αμερικανικές εταιρίες παγκοσμίου φήμης, από τις οποίες η μία διαχειρίζεται έναν μηχανισμό αναζητήσεως στο Διαδίκτυο και η άλλη ειδικεύεται στην έκδοση λογισμικών πληροφορικής, και την τιμή του 1,3 εκατομμυρίου ευρώ περίπου που κατέβαλε μία εθνική υπηρεσία, τουλάχιστον εξίσου σημαντική με την Επιτροπή, για μια απλή ενημέρωση που θα της επέτρεπε να χρησιμοποιεί την έκδοση

7 του λογισμικού αυτού· η υπηρεσία αυτή, όπως και η Επιτροπή, διαθέτει ήδη άδεια χρήσεως χωρίς δικαίωμα τροποποιήσεως.

311 Οι αναφορές του A. Martin σε ιδιωτικές εταιρίες επικρίθηκαν από την οικονομική πραγματογνώμονα της Επιτροπής P. Tytgat ως ακατάλληλα παραδείγματα, τα οποία δεν έχουν κοινό μέτρο συγκρίσεως με τις τιμές που αφορούν την Επιτροπή. Οι άδειες που αναφέρονται είναι, στην πραγματικότητα, άδειες για εμπορική και όχι για ιδιωτική χρήση. Η Επιτροπή δεν χρησιμοποιεί το λογισμικό Systran για να βελτιώσει την εμπορική της προσφορά προς το ευρύ κοινό, αλλά για να το προτείνει σε εκατοντάδες υπαλλήλους. Εξ αυτού του λόγου, το ποσό που λαμβάνεται ως αφετηρία για τον καθορισμό της τιμής μιας άδειας τροποποιήσεως του πρωτογενούς κώδικα είναι εσφαλμένο και η συνέχεια του συλλογισμού πρέπει να απορριφθεί.

312 Κατά την Επιτροπή, ο οικονομικός πραγματογνώμων των εναγουσών όφειλε να λάβει ως αφετηρία το ποσό των 15 000 περίπου ευρώ, το οποίο αντιστοιχεί στην τιμή μιας άδειας μη εμπορικής χρήσεως, προοριζόμενης για τη δημόσια διοίκηση, και είναι ανάλογο της τιμής που προτάθηκε στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) από ένα διανομέα λογισμικών για μια ετήσια άδεια του λογισμικού Systran Enterprise Server 7, Standard Edition (δηλαδή 15 000 περίπου ευρώ για τη χρήση του λογισμικού αυτού από 2 500 χρήστες και 15 000 περίπου ευρώ για το «English World Pack», το οποίο περιλαμβάνει διάφορες γλώσσες, την αγγλική, την αραβική, την κινεζική, την ολλανδική, τη γαλλική, τη γερμανική, την ελληνική, την ιταλική, την ιαπωνική, την κορεατική, την πολωνική, την πορτογαλική, τη ρωσική, την ισπανική και τη σουηδική). Με τις απαντήσεις της στην τρίτη και στην τέταρτη σειρά ερωτήσεων, η Επιτροπή αναφέρεται επίσης στην απόκλιση των τιμών από 15 000 (για μέχρι 100 χρήστες) έως 150 000 ευρώ ή περισσότερο (για απροσδιόριστο αριθμό χρηστών και για τις σύνθετες ανάγκες των μεγάλων εταιριών που προϋποθέτουν ενσωμάτωση του λογισμικού στα προγράμματά τους) για την οποίαν έκανε λόγο ένα ανακοινωθέν τύπου της Systran σχετικό με τους διάφορους τύπους άδειας χρήσεως του λογισμικού Systran Enterprise Server 6 (Workgroup Edition, Standard Edition και Global Edition).

313 Πρέπει, κατ' αρχάς, να επισημανθεί ότι οι οικονομικοί πραγματογνώμονες δεν διαφωνούν μεν ως προς τη δυνατότητα να ληφθεί υπόψη η τιμή μιας ετήσιας άδειας

χρήσεως του λογισμικού Systran από την Επιτροπή ως αφετηρία για τον καθορισμό της τιμής μιας υποθετικής άδειας τροποποιήσεως του πρωτογενούς κώδικα του λογισμικού αυτού, αλλά διαφωνούν ως προς την αξία που πρέπει να δοθεί σε μια τέτοια άδεια. Ως προς το σημείο αυτό, είναι σκόπιμο, χάριν συγκρίσεως, να επισημανθεί ότι η Επιτροπή αναφέρει στις απαντήσεις της στην τρίτη και τέταρτη σειρά ερωτήσεων ότι η εταιρία Gosselies πληρώθηκε 1 925 280 ευρώ για την πραγματοποίηση των εργασιών που της ανατέθηκαν και οι οποίες διήρκεσαν τρία έτη, από το 2004 έως το 2006. Κατά συνέπεια, η εταιρία Gosselies έλαβε κατά μέσον όρο 641 760 ευρώ ετησίως για την πραγματοποίηση των εργασιών που της ζητήθηκαν από την Επιτροπή.

314 Όσον αφορά την κριτική της Επιτροπής σχετικά με την τιμή των διαφόρων αδειών χρήσεως που καταβάλλουν ετησίως οι τρεις παγκοσμίου φήμης εταιρίες που αναφέρθηκαν από τον πραγματογνώμονα των εναγουσών (βλ. ανωτέρω σκέψη 310), από την εξέταση των οικονομικών εγγράφων που αναφέρονται στον όμιλο Systran διαπιστώνεται ότι το ουσιώδες μέρος των εσόδων της εν λόγω εταιρίας προέρχεται από πολύ μεγάλους πελάτες. Έτσι, το έγγραφο αναφοράς για το έτος 2008, το οποίο κατατέθηκε στις 29 Απριλίου 2009 στην Autorité des marchés financiers française [γαλλική αρχή κεφαλαιαγορών], αναφέρει ότι το 2004 οι πέντε μεγαλύτεροι πελάτες του ομίλου Systran αντιπροσώπευαν το 60,9 % του κύκλου εργασιών του, ενώ ο πρώτος και ο δεύτερος απέφεραν το ίδιο ακριβώς ποσό (ποσοστό 14,8 %) και ότι το 2008 οι εν λόγω πέντε μεγαλύτεροι πελάτες αντιπροσώπευαν το 42,3 % του κύκλου εργασιών της, ενώ ο πρώτος πελάτης αντιπροσώπευε ποσοστό 10,9 % επί των 7,6 εκατομμυρίων του κύκλου εργασιών, δηλαδή ποσό λίγο μεγαλύτερο από 760 000 ευρώ. Επομένως, το στοιχείο αυτό μπορεί να προταθεί ως κριτήριο για τον καθορισμό της τιμής μιας ετήσιας άδειας χρήσεως. Στην περίπτωση αυτή πρόκειται, κατά κάποιον τρόπο, για ένα ανώτατο όριο.

315 Επίσης, επιβάλλεται η επισήμανση ότι, σε αντίθεση με αυτό που αφήνει να εννοηθεί η Επιτροπή, στηριζόμενη συναφώς σε έγγραφα του ομίλου Systran που αναφέρονται σε άδειες χρήσεως των εκδόσεων 6 και 7 του λογισμικού Systran Enterprise Server, η εταιρία αυτή δεν φαίνεται να διανέμει ή να αναθέτει σε άλλους τη διανομή λογισμικού εφαρμόζοντας ειδική τιμή για δημόσιους οργανισμούς. Όπως αναγνωρίζει, εξάλλου, η Επιτροπή, η πολιτική τιμών του ομίλου Systran όσον αφορά άδειες χρήσεως του

λογισμικού της εξαρτάται κυρίως από την πωλούμενη έκδοση. Για παράδειγμα, από τη σύγκριση των στοιχείων που προσκομίζει η Επιτροπή όσον αφορά τις εκδόσεις 6 και 7 του λογισμικού Systran Enterprise Server, η φθηνότερη έκδοση του λογισμικού αυτού, η «Workgroup Edition», η οποία μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε ένα μόνο διακομιστή παραγωγής με το λειτουργικό σύστημα Windows από μέχρι και 100 άτομα, διατίθεται από 15 000 ευρώ, η ενδιάμεση έκδοση «Standard Edition», η οποία μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε δύο διακομιστές παραγωγής με τα λειτουργικά συστήματα Windows και Linux από μέχρι 2 500 άτομα, διατίθεται από 30 000 ευρώ και η πλέον εξελιγμένη έκδοση «Global Edition», η οποία μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε απεριόριστο αριθμό διακομιστών παραγωγής με τα λειτουργικά συστήματα Windows, Linux και Solaris, χωρίς περιορισμό όσον αφορά τον αριθμό των χρηστών, διατίθεται από 150 000 ευρώ. Στις παρατηρήσεις τους επί της δηλώσεως της Επιτροπής ότι η τιμή μιας άδειας χρήσεως δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των 150 000 ευρώ, οι ενάγουσες υπογραμμίζουν ότι η τιμή που αναφέρεται σε ένα ανακοινωθέν τύπου του ομίλου Systran, το οποίο αφορούσε την έκδοση 6 του λογισμικού Systran Enterprise Server, αναφέρει σαφώς ότι πρόκειται για ελάχιστη τιμή, όπως δηλώνει ο όρος «από». Κατά τις ενάγουσες, πρόκειται εν προκειμένω για τιμή εκκινήσεως για ένα μόνο ζεύγος γλωσσών και για έναν μόνο διακομιστή.

316 Λαμβανομένων υπόψη των διαφόρων αυτών επιχειρημάτων και των εγγράφων που αναφέρθηκαν προς στήριξή τους, η τιμή μιας υποθετικής ετήσιας άδειας χρήσεως του λογισμικού Systran από την Επιτροπή, που πρέπει να ληφθεί ως αφετηρία για τον προσδιορισμό της τιμής μιας ετήσιας άδειας τροποποιήσεως του πρωτογενούς κώδικα, πρέπει να οριστεί στα 450 000 ευρώ. Πράγματι, το ποσό που προτείνει ο πραγματογνώμων των εναγουσών είναι υπερβολικά υψηλό, στον βαθμό που, μολονότι η έκδοση που χρησιμοποιεί η Επιτροπή προτείνεται σε περισσότερους από 2 500 χρήστες, ο αριθμός αυτός είναι πολύ κατώτερος από τον αριθμό των χρηστών στις τρεις εταιρίες παγκοσμίου φήμης που αναφέρει, οι οποίες αντιστοιχούν, κατά τα φαινόμενα, στα μεγαλύτερα συμβόλαια που έχει υπογράψει ο όμιλος Systran. Εξάλλου, το ποσό που προτείνεται από την Επιτροπή είναι πολύ μικρό, διότι το ποσό των 150 000 ευρώ αντιστοιχεί σε τιμή εκκινήσεως για την προσφορά που επιθυμεί η Επιτροπή και, όπως ανέφεραν οι ενάγουσες χωρίς να αμφισβητηθούν από την Επιτροπή, μία εθνική διοικητική υπηρεσία, τουλάχιστον εξίσου σημαντική με την Επιτροπή, πλήρωσε 1,3 εκατομμύριο ευρώ για να ενημερώσει την έκδοση του λογισμικού Systran που χρησιμοποιεί.

317 Με αφετηρία το ποσό των 450 000 ευρώ, πρέπει να προσδιοριστεί το ποσό των δικαιωμάτων που θα οφείλονταν αν ο παραβάτης είχε ζητήσει από τη Systran την άδεια να χρησιμοποιήσει τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας που θα χρειάζονταν για την πραγματοποίηση των εργασιών που αναφέρονται στην πρόσκληση για την υποβολή προσφορών. Με την εφαρμογή της μεθόδου υπολογισμού που προτείνεται από τον οικονομικό πραγματογνώμονα των εναγουσών, ο οποίος δεν αμφισβητείται σοβαρά από την Επιτροπή (βλ. κατωτέρω, σκέψη 319), το ποσό των ετήσιων δικαιωμάτων τροποποιήσεως του πρωτογενούς κώδικα μπορεί παραδεκτώς να οριστεί στο διπλάσιο του ποσού μιας ετήσιας άδειας χρήσεως, δηλαδή στα 900 000 ευρώ, λαμβανομένου υπόψη, όπως προτείνει ο πραγματογνώμων των εναγουσών, ότι η Επιτροπή διέθετε ήδη δικαίωμα χρήσεως επί του λογισμικού αυτού, καθώς και ότι το λογισμικό αυτό δεν αποτελεί αντικείμενο χρήσεως από το ευρύ κοινό.

318 Έτσι, για τα έτη 2004 έως 2010, το ποσό των ετήσιων αυτών δικαιωμάτων τροποποιήσεως του πρωτογενούς κώδικα μπορεί να οριστεί στα 7 εκατομμύρια ευρώ (ήτοι 0,9 εκατομμύριο ευρώ, το οποίο αντιστοιχεί στο ποσό των ετήσιων δικαιωμάτων τροποποιήσεως του πρωτογενούς κώδικα πολλαπλασιασμένο επί 7,76, το οποίο αντιστοιχεί στον συντελεστή επικαιροποιήσεως, όπως υπολογίστηκε από τον οικονομικό πραγματογνώμονα των εναγουσών, λαμβανομένου υπόψη του επιτοκίου χωρίς κίνδυνο 4 % για την περίοδο 2004-2010, δηλαδή συνολικά 6 984 000 ευρώ, 7 εκατομμύρια ευρώ κατόπιν στρογγυλοποιήσεως).

319 Συναφώς, πρέπει να επισημανθεί ότι η Επιτροπή δεν αμφισβητεί κατ' ουσίαν τη μεθοδολογία που προτείνει ο οικονομικός πραγματογνώμων των εναγουσών και που δέχεται το Γενικό Δικαστήριο. Η Επιτροπή περιορίζεται να επαναλάβει ως προς το σημείο αυτό τη δήλωση της οικονομικής της πραγματογνώμονα, η οποία, απαντώντας στην τέταρτη σειρά ερωτήσεων, αναφέρει μόνον ότι ο πραγματογνώμων των εναγουσών «προβαίνει σε υπολογισμούς κεφαλαιοποιήσεως μάλλον παρά αναπροσαρμογής για καθορισμένα χρονικά διαστήματα» και ότι «οι καλύτεροι θεωρητικοί των οικονομικών συνιστούν να περιορίζονται οι εξεταζόμενες περίοδοι σε περισσότερα χρονικά διαστήματα με συγκεκριμένες παραμέτρους, και όχι να γίνεται κεφαλαιοποίηση χωρίς διακρίσεις». Επιβάλλεται, ωστόσο, η διαπίστωση ότι η μεθοδολογία που υιοθετεί ο οικονομικός πραγματογνώμων των εναγουσών δεν στηρίζεται στην «κεφαλαιοποίηση» στην οποίαν αναφέρεται η οικονομική πραγματογνώμων της Επιτροπής, αλλά στην αναπροσαρμογή των στοιχείων κατά το επιτόκιο χωρίς κίνδυνο του 4 % για την περίοδο 2004-2010, το οποίο αποτελεί ένα εύλογο επιτόκιο που μπορεί να εφαρμοστεί στην εξεταζόμενη περίοδο. Η Επιτροπή δεν παρουσιάζει λυσιτελείς λόγους, με τους οποίους να εξηγεί γιατί το Γενικό Δικαστήριο δεν μπορεί

να χρησιμοποιήσει τη μέθοδο αυτή προκειμένου να προσδιορίσει το ποσό των δικαιωμάτων που θα οφείλονταν αν η ίδια είχε ζητήσει από τη Systran την αναγκαία άδεια για την πραγματοποίηση των επίμαχων εργασιών.

320 Το δεύτερο στοιχείο που πρέπει να ληφθεί υπόψη είναι το λεγόμενο «συμπληρωματικό» ποσό, το οποίο είναι αναγκαίο προκειμένου να ληφθούν υπόψη άλλα υλικά στοιχεία που μόνη η καταβολή των ως άνω δικαιωμάτων δεν θα μπορούσε να καλύψει. Πράγματι, η εκ των υστέρων καταβολή των δικαιωμάτων που θα οφείλονταν αν η Επιτροπή είχε ζητήσει από τη Systran την άδεια να χρησιμοποιήσει τα εν λόγω δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας για την πραγματοποίηση των επίμαχων εργασιών δεν μπορεί από μόνη της να αποκαταστήσει τη ζημία που υπέστη η εταιρία αυτή από το 2004.

321 Συναφώς, λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων του φακέλου και, ιδίως, των διαφόρων βεβαιώσεων που προσκόμισαν οι ενάγουσες προκειμένου να αποδείξουν τον αντίκτυπο της παράνομης συμπεριφοράς της Επιτροπής στη δραστηριότητα και την ανάπτυξη της Systran, πρέπει να θεωρηθεί ότι η δραστηριότητα και η ανάπτυξη της εταιρίας αυτής υπέστησαν κάθε χρόνο από το 2004 ζημία ύψους ενός κατ' αποκοπήν υπολογιζόμενου ποσού 650 000 ευρώ (δηλαδή κατά προσέγγιση 6 % του κύκλου εργασιών που πραγματοποιήθηκε το 2003).

322 Το συμπληρωματικό αυτό ποσό, το οποίο αναπροσαρμόστηκε για τα έτη 2004 έως 2010, μπορεί, έτσι, να οριστεί στα 5 εκατομμύρια ευρώ (ήτοι 0,65 εκατομμύριο ευρώ, το οποίο αντιστοιχεί στο προαναφερθέν ετήσιο κατ' αποκοπήν ποσό πολλαπλασιασμένο επί 7,76, το οποίο αντιστοιχεί στον συντελεστή αναπροσαρμογής, όπως υπολογίστηκε από τον οικονομικό πραγματογνώμονα των εναγουσών σύμφωνα με το επιτόκιο χωρίς κίνδυνο του 4 % για την περίοδο 2004-2010, δηλαδή συνολικά 5 044 000 ευρώ, 5 εκατομμύρια ευρώ κατόπιν στρογγυλοποιήσεως).

323 Αντιθέτως, λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων του φακέλου, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι θα ήταν σκόπιμο στην παρούσα υπόθεση να ληφθεί υπόψη, στο πλαίσιο

μιας κατ' αποκοπήν εκτιμήσεως της προκληθείσας ζημίας, η λεγόμενη «μελλοντική» ζημία, η οποία εκτιμάται από τον οικονομικό πραγματογνώμονα των εναγουσών σε 15 εκατομμύρια ευρώ. Η εκτίμηση που προσκομίζεται συναφώς δεν στηρίζεται σε ουσιαστικά δεδομένα με αποδεικτική δύναμη τέτοια που να δικαιολογεί την επιδίκαση του ποσού αυτού.

324 Το τελευταίο στοιχείο που πρέπει να ληφθεί υπόψη στην κατ' αποκοπήν εκτίμηση του ποσού της αποζημιώσεως είναι η ηθική βλάβη που υπέστη η εταιρία. Πρέπει να επισημανθεί συναφώς ότι, με τη συμπεριφορά της, η Επιτροπή στέρησε τη Systran από τα δικαιώματα που μπορούσε να αντλήσει από το δημιούργημά της. Τη συμπεριφορά αυτή καθιστά ακόμη σοβαρότερη το γεγονός ότι, ως θεσμικό όργανο, η Επιτροπή έχει θεσπίσει διάφορες διατάξεις για την εναρμόνιση του δικαίου της Κοινότητας ως προς το δίκαιο πνευματικής ιδιοκτησίας, οι οποίες δεν τηρήθηκαν στην κρινομένη υπόθεση. Ως εκ τούτου, η Systran πρέπει να αποζημιωθεί για την ηθική ζημία που υπέστη λόγω της συμπεριφοράς της Επιτροπής.

325 Εντούτοις, δεδομένου ότι οι ενάγουσες δεν εξέθεσαν τους λόγους για τους οποίους η αποζημίωση αυτή πρέπει να οριστεί στα 2 εκατομμύρια ευρώ τουλάχιστον, ενδείκνυται, στο πλαίσιο του προσδιορισμού του κατ' αποκοπήν ποσού αποζημιώσεως, να καταδικαστεί η Επιτροπή στην καταβολή αποζημιώσεως λόγω ηθικής βλάβης που προκάλεσε με τη συμπεριφορά της, εκτιμώμενης στο συμβολικό ποσό των 1 000 ευρώ.

326 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι πρέπει να καταβληθεί στη Systran κατ' αποκοπήν ποσό 12 001 000 ευρώ ως αποζημίωση για τη ζημία που υπέστη εξαιτίας της συμπεριφοράς της Επιτροπής, ήτοι:

— 7 εκατομμύρια ευρώ, τα οποία αντιστοιχούν στο ποσό των δικαιωμάτων που θα οφείλονταν από το 2004 έως το 2010, αν η Επιτροπή είχε ζητήσει την άδεια να χρησιμοποιήσει τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας της Systran, προκειμένου να πραγματοποιήσει τις εργασίες που αφορούσαν βελτιώσεις, προσαρμογές

και προσθήκες στους μεταφραστικούς μηχανισμούς που απαριθμούνται στην πρόσκληση για την υποβολή προσφορών, εργασίες που προϋποθέτουν πρόσβαση στα στοιχεία της εκδόσεως Systran Unix που περιελήφθησαν στην έκδοση EC-Systran Unix του λογισμικού Systran, καθώς και τροποποίηση τους·

— 5 εκατομμύρια ευρώ ως συμπληρωματικό ποσό για τις επιπτώσεις που είχε η συμπεριφορά της Επιτροπής στον κύκλο εργασιών που πραγματοποίησε η Systran κατά τα έτη 2004 έως 2010 και, γενικότερα, στην ανάπτυξη της εταιρίας αυτής·

— 1 000 ευρώ ως αποζημίωση για ηθική βλάβη.

Γ — *Επί των μέτρων πέραν της καταβολής αποζημιώσεως*

1. Επιχειρήματα των διαδίκων

327 Σε αντίθεση με όσα υποστηρίζει η Επιτροπή, οι ενάγουσες ισχυρίζονται ότι οι γενικές αρχές του άρθρου 288, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ πρέπει να παρέχουν τη δυνατότητα όχι μόνον αποκαταστάσεως της ήδη προκληθείσας ζημίας, αλλά και παύσεως της προσβολής. Με το αίτημά τους περί άμεσης παύσεως των πράξεων απομιμήσεως, οι ενάγουσες ισχυρίζονται ότι στοχεύουν στην εξασφάλιση της πρακτικής αποτελεσματικότητας της εκδοθησομένης αποφάσεως.

328 Η Επιτροπή εκτιμά ότι τα μέτρα που ζητούνται από τις ενάγουσες, επιπλέον της χρηματικής αποζημιώσεως, δεν μπορούν να ληφθούν από το Γενικό Δικαστήριο. Πράγματι, το Γενικό Δικαστήριο δεν μπορεί, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του, να απευθύνει διαταγή προς τα θεσμικά όργανα ή να υποκατασταθεί στον ρόλο τους.

2. Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

329 Οι ενάγουσες ζητούν από το Γενικό Δικαστήριο να διατάξει, πρώτον, την άμεση παύση των πράξεων απομιμήσεως και διαδόσεως στις οποίες προέβη η Επιτροπή, δεύτερον, την κατάσχεση όλων των μέσων αποθηκεύσεως που έχουν στην κατοχή τους η Επιτροπή και η εταιρία Gosselies, επί των οποίων έχουν αναπαραχθεί τα προγράμματα πληροφορικής που ανέπτυξε η τελευταία αυτή εταιρία βάσει των εκδόσεων EC-Systran Unix και Systran Unix, προσβάλλοντας τα δικαιώματα της Systran, καθώς και την απόδοσή τους στη Systran ή, τουλάχιστον, την ελεγχόμενη καταστροφή τους και, τρίτον, τη δημοσίευση της αποφάσεως με έξοδα της Επιτροπής σε εξειδικευμένες εφημερίδες, περιοδικά και διαδικτυακούς τόπους της επιλογής της Systran.

330 Ως προς το σημείο αυτό, επιβάλλεται η υπόμνηση ότι ένα θεσμικό όργανο του οποίου η συμπεριφορά κρίθηκε παράνομη υποχρεούται να λάβει τα μέτρα συνεπάγεται η εκτέλεση της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου (βλ., κατ' αναλογίαν, άρθρο 266 ΣΛΕΕ). Ως εκ τούτου, στην Επιτροπή απόκειται να συναγάγει όλα τα συμπεράσματα που επιβάλλονται προκειμένου να εξασφαλίσει ότι ελήφθησαν υπόψη τα δικαιώματα της Systran επί της εκδόσεως Systran Unix του λογισμικού Systran, όσον αφορά τις εργασίες που αφορούν την έκδοση EC-Systran Unix του λογισμικού αυτού και που θίγουν τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και την τεχνογνωσία της Systran. Αν δεν ληφθούν υπόψη τα δικαιώματα αυτά, και δεδομένου ότι η αποζημίωση που επιδικάστηκε στην κρινομένη υπόθεση αφορά μόνον την περίοδο από το 2004 μέχρι την ημερομηνία δημοσιεύσεως της αποφάσεως, η Systran θα έχει δικαίωμα να προσφύγει στο Γενικό Δικαστήριο με νέα αγωγή αποζημιώσεως για την περαιτέρω ζημία που θα έχει ενδεχομένως υποστεί.

331 Τέλος, όσον αφορά το αίτημα περί δημοσιεύσεως σε διάφορες εφημερίδες, περιοδικά και διαδικτυακούς τόπους, το Γενικό Δικαστήριο θα δώσει σήμερα στη δημοσιότητα ανακοινωθέν Τύπου σχετικό με την παρούσα απόφαση. Το ανακοινωθέν αυτό θα μπορεί, λοιπόν, να περιληφθεί και να δημοσιευθεί στον εξειδικευμένο Τύπο. Οι ενάγουσες θα έχουν, έτσι, στη διάθεσή τους μια δικαστική απόφαση που θα αποφαίνεται επί της συμπεριφοράς της Επιτροπής απέναντί τους και ένα ανακοινωθέν Τύπου που θα μπορεί να διαδοθεί ευρέως, πράγμα που αρκεί για να ικανοποιήσει το σχετικό αίτημά τους. Με το εν λόγω ανακοινωθέν Τύπου δίδεται επίσης στο Γενικό Δικαστήριο η δυνατότητα να αποκαταστήσει την ηθική βλάβη λόγω της προσβολής που υπέστη η φήμη της Systran από την παράνομη συμπεριφορά της Επιτροπής.

332 Κατά συνέπεια, το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι τα συμφέροντα της Systran προστατεύονται επαρκώς με τη χρηματική αποζημίωση και ότι δεν πρέπει να γίνουν δεκτά τα αιτήματά της περί αποζημιώσεως σε είδος.

Επί των δικαστικών εξόδων

333 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι η Επιτροπή ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα, σύμφωνα με το αίτημα των εναγουσών.

334 Εξάλλου, επιβάλλεται η επισήμανση ότι η προετοιμασία των διαφόρων εγγράφων που προσκομίστηκαν από τις ενάγουσες προς στήριξη του περιεχομένου των υπομνημάτων τους ή προς απάντηση στις ερωτήσεις του Γενικού Δικαστηρίου όσον αφορά τις τεχνικές πτυχές του λογισμικού Systran (έκθεση, τεχνικά υπομνήματα και υπόμνημα παρατηρήσεων του H. Bitan), τις νομικές πτυχές (γνωμοδότηση του καθηγητή Sirinelli) και την εκτίμηση της ζημίας που υπέστησαν (οικονομικά υπομνήματα του A. Martin) συνιστούν απαραίτητα έξοδα για τους σκοπούς της παρούσας

διαδικασίας και πρέπει, ως εκ τούτου, να θεωρηθούν ως έξοδα που μπορούν να ανα-ζητηθούν, κατά την έννοια του άρθρου 91, στοιχείο β΄, του Κανονισμού Διαδικασίας.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Υποχρεώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να καταβάλει ως κατ' αποκοπήν απο-ζημίωση στη Systran SA το ποσό των 12 001 000 ευρώ.

2) Απορρίπτει κατά τα λοιπά την προσφυγή.

3) Καταδικάζει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

Azizi Cremona Frimodt Nielsen

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 16 Δεκεμβρίου 2010.

(υπογραφές)

Περιεχόμενα

Ιστορικό της διαφοράς ..... II - 6090

I — Επί των διαφόρων εκδόσεων του λογισμικού Systran ..... II - 6090

II — Ιστορικό των σχέσεων μεταξύ των διαδίκων ..... II - 6091

A — Πρώτη περίοδος: από το Systran Mainframe στο EC-Systran Mainframe ..... II - 6092

1. Αρχικές συμβάσεις μεταξύ του WTC (και άλλων εταιριών) και της Επιτροπής ..... II - 6092

2. Σύμβαση συνεργασίας μεταξύ του ομίλου Systran και της Επιτροπής .... II - 6095

B — Δεύτερη περίοδος: από το Systran Unix στο EC-Systran Unix ..... II - 6104

Γ — Τρίτη περίοδος: από την πρόσκληση για την υποβολή προσφορών της 4ης Οκτωβρίου 2003 και εντεύθεν ..... II - 6109

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων ..... II - 6111

Σκεπτικό ..... II - 6114

I — Επί του παραδεκτού ..... II - 6114

A — Επί του αιτήματος να καταδικάσει το Γενικό Δικαστήριο την Επιτροπή σε αποζημίωση για την προβαλλόμενη ζημία ..... II - 6114

1. Επί της ουσίας της αγωγής ..... II - 6115

α) Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 6115

β) Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου ..... II - 6116

Παρατηρήσεις επί της αρμοδιότητας σε διαφορές εκ συμβάσεως και σε διαφορές εξωσυμβατικής φύσεως ..... II - 6116

Εξέταση του αιτήματος των εναγουσών για αποζημίωση ..... II - 6120

Εξέταση των επιχειρημάτων της Επιτροπής προς υποστήριξη της υπάρξεως εκ της συμβάσεως άδειας κοινοποιήσεως σε τρίτον πληροφοριών οι οποίες προστατεύονται εν δυνάμει από το δίκαιο πνευματικής ιδιοκτησίας και την τεχνογνωσία ..... II - 6126

2. Επί της ασάφειας του δικογράφου της αγωγής ..... II - 6135

α) Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 6135

β) Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου ..... II - 6135

3. Επί της αναρμοδιότητας του Γενικού Δικαστηρίου να διαπιστώσει απομίμηση στο πλαίσιο εξωσυμβατικής αγωγής αποζημιώσεως ..... II - 6137

α) Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 6137

β) Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου ..... II - 6138

Β — Επί των λοιπών κεφαλαίων των αιτημάτων ..... II - 6140

II — Επί της ουσίας ..... II - 6142

Α — Επί των δικαιωμάτων που επικαλούνται οι ενάγουσες και επί του παράνομου χαρακτήρα της συμπεριφοράς της Επιτροπής ..... II - 6142

1. Επί της συγκρίσεως των διαφόρων εκδόσεων του λογισμικού Systran .... II - 6143

α) Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 6143

β) Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου ..... II - 6146

2. Επί του παράνομου χαρακτήρα της συμπεριφοράς της Επιτροπής ..... II - 6154

α) Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 6154

Επί της αντιποιήσεως του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας ... II - 6154

Επί των προβαλλόμενων δικαιωμάτων βάσει της τεχνογνωσίας .... II - 6172

β) Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου ..... II - 6176

Επί των δικαιωμάτων που επικαλούνται οι ενάγουσες όσον αφορά την έκδοση Systran Unix του λογισμικού Systran ..... II - 6177

Επί της θέσεως κατά την οποία τα δικαιώματα που κατέχει η Επιτροπή της επιτρέπουν να αγνοεί το δικαίωμα αντιρρήσεως των εναγουσών ..... II - 6182

Επί της φύσεως των εργασιών που ανέθεσε σε τρίτον η Επιτροπή ... II - 6187

Β — Επί των προκληθεισών ζημιών και της αιτιώδους συνάφειας ..... II - 6202

1. Επί της ζημίας που υπέστη η Systran Luxembourg και της αιτιώδους συνάφειας ..... II - 6202

α) Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 6202

β) Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου ..... II - 6203

2. Επί των ζημιών που υπέστη η Systran και της αιτιώδους συνάφειας ..... II - 6204

α) Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 6204

Επί των διαφόρων μορφών ζημίας, του πραγματικού χαρακτήρα της ζημίας αυτής και της αιτιώδους συνάφειας ..... II - 6204

Επί της αρχικής εκτιμήσεως της απώλειας της αξίας των άυλων στοιχείων του ενεργητικού ..... II - 6207

Επί των λοιπών εκτιμήσεων της ζημίας ..... II - 6209

β) Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου ..... II - 6212

Επί της υποτιμήσεως των τίτλων της Systran Luxembourg ..... II - 6213

Επί της απώλειας της αξίας των άυλων στοιχείων του ενεργητικού .. II - 6213

— Επί της αρχικής εκτιμήσεως που πρότειναν οι ενάγουσες II - 6214

— Επί του πραγματικού της ζημίας που υπέστη η Systran και της αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της ζημίας αυτής και της συμπεριφοράς της Επιτροπής ..... II - 6215

— Επί της κατ' αποκοπήν εκτιμήσεως της ζημίας ..... II - 6219

Γ — Επί των μέτρων πέραν της καταβολής αποζημιώσεως ..... II - 6230

1. Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 6230

2. Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου ..... II - 6231

Επί των δικαστικών εξόδων ..... II - 6232